

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

60. aastakäik

7. aprill 2017

Sisukord

I Seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/625, 15. märts 2017, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) ⁽¹⁾

1

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst.

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2017/625,

15. märts 2017,

mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2, artiklit 114 ja artikli 168 lõike 4 punkti b,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust, ⁽²⁾

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu toimimise lepinguga (ELi toimimise leping) on ette nähtud, et liidu poliitika ja meetmete määratlemisel ja rakendamisel tagatakse inimeste tervise ja loomatervise ning keskkonna kaitse kõrge tase. Seda eesmärki tuleks muu hulgas täita ka veterinaar- ja fütosanitaarmedetmete abil, mille lõppeesmärk on inimeste tervise kaitsmine.

⁽¹⁾ ELT C 67, 6.3.2014, lk 166.

⁽²⁾ ELT C 114, 15.4.2014, lk 96.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 15. aprilli 2014. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 19. detsembri 2016. aasta esimese lugemise seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata). Euroopa Parlamendi 15. märtsi 2017. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

- (2) ELi toimimise lepinguga on ka ette nähtud, et liit peab tagama tarbijate kõrgel tasemel kaitse meetmetega, mida ta võtab seoses siseturu väljakujundamisega.
- (3) Liidu õigusaktides on sätestatud ühtlustatud normide kogum, mille eesmärk on tagada, et toit ja sööt oleksid ohutud ja tervislikud ning et meetmeid, millel võib olla mõju toidutarneahela ohutusele või tarbijate huvide kaitsmisele seoses toidu ja toidu kohta esitatava teabega, võetaks kooskõlas eriomaste nõuetega. Kehtivad ka sellised liidu normid, mille eesmärk on tagada inimeste, loomade ja taimede tervise ning loomade heaolu kaitse kõrge tase kogu toidutarneahelas ja kõigis neis tegevusvaldkondades, kus põhieesmärk on vältida loomataudide võimaliku leviku vastu, mõnel juhul ka inimestele ülekanduvate taudide vastu, või taimede ja taimsete saaduste kahjustajate vastu ja tagada keskkonna kaitse riskide eest, mis võivad tuleneda geneetiliselt muundatud organismidest (GMOd) või taimekaitsevahenditest. Kõnealuste normide, millele osutamiseks kasutatakse edaspidi mõistet „liidu toidutarneahela õigusaktid“, nõuetekohane kohaldamine aitab kaasa siseturu toimimisele.
- (4) Liidu põhinormid toidu- ja söödaalal on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 178/2002⁽¹⁾. Lisaks kõnealustele põhinormidele hõlmavad toidu- ja söödaalased eriõigusaktid erinevaid valdkondi, näiteks loomasöödad, sealhulgas ravimsööt, sööda- ja toiduhügieen, zoonoosid, loomsed kõrvalsaadused, veterinaarravimite jäägid, saasteained, inimeste tervist mõjutavate loomataudide tõrje ja likvideerimine, sööda ja toidu märgistamine, taimekaitsevahendid, sööda- ja toidulisandid, vitamiinid, mineraalsoolad, mikroelemendid ja muud lisandid, toiduga kokkupuutuvad materjalid, nõuded kvaliteedi ja koostise kohta, joogivesi, ioniseerimine, uuendtoidud ja GMOd.
- (5) Loomatervist käsitlevate liidu õigusaktide eesmärk on tagada liidus ranged inimeste ja loomade tervise nõuded, põllumajandus- ja vesiviljelussektori mõistlik arendamine ja tootlikkuse tõstmine. Kõnealuseid õigusakte on vaja selleks, et aidata kaasa loomade ja loomsete saaduste siseturu väljakujundamisele ning et hoida ära kogu liitu mõjutavate nakkushaiguste levimine. Need hõlmavad valdkondi, mis sisaldavad liidusisest kaubandust, sisenemist liitu, taudide likvideerimist, veterinaarkontrolli ja taudidest teatamist, ning aitavad parandada toidu ja sööda ohutust.
- (6) Loomataudidel, sealhulgas antimikroobikumide suhtes resistentsuse omandanud mikroorganismide põhjustatud loomataudidel võib olla märkimisväärne mõju rahvatervisele, toidu- ja söödaohutusele ning loomade tervisele ja heaolule. Selleks et tagada liidus looma- ja rahvatervise kõrged standardid, on liidu tasandil sätestatud normid loomatervise meetmete ning toidu- ja söödaohutuse kohta. Nende normide, sealhulgas antimikroobikumiresistentsuse probleemi lahendamisele suunatud normide järgimise suhtes tuleks rakendada käesoleva määrusega ette nähtud ametlikku kontrolli. Lisaks nähakse liidu õigusaktides ette normid, mis käsitlevad selliste veterinaarravimite turulelaskmist ja kasutamist, mis annavad panuse liidu tasandi sidusasse tegevusse, mis on suunatud sellele, et tagada antimikroobikumide mõistlik kasutamine põllumajandusettevõtete tasandil ning minimeerida loomadel antimikroobikumiresistentsuse väljaarenemine ja selle ülekandumine loomse toidu kaudu. Komisjoni 15. novembri 2011. aasta teatises Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Tegevuskava antimikroobsest resistentsusest tingitud ohtude ohjamiseks“ esitatud meetmetes number 2 ja 3 rõhutatakse liidu eriõigusnormide olulist rolli veterinaarravimite valdkonnas. Nende spetsiifiliste normide järgimise suhtes tuleks rakendada nimetatud liidu õigusaktis ette nähtud kontrolli ning seega ei kuulu see käesoleva määruse kohaldamisalasse.
- (7) ELi toimimise lepingu artiklis 13 tunnustatakse loomi kui aistimisvõimelisi olendeid. Loomade heaolu käsitlevate liidu õigusaktidega nõutakse loomaomanikelt, loomapidajatelt ja pädevatelt asutustelt, et nad järgiksid loomade heaolunõudeid, tagades nende inimliku kohtlemise ja hoides ära neile tarbetute kannatuste ja valu põhjustamise. Kõnealused normid põhinevad teaduslikel tõenditel ja need võivad parandada loomse toidu kvaliteeti ja ohutust.
- (8) Taimetervist käsitlevate liidu õigusaktidega reguleeritakse selliste taimekahjustajate liitu sisenemist, mida liidus ei ole või mis ei ole seal levinud, ning nende kohandumist ja levimist liidus. Nende õigusaktide eesmärk on kaitsta liidu põllukultuuride, avalike ja erahaljasalade ja metsade tervist, kaitstes samal ajal liidu elurikkust ja keskkonda ning tagades taimede ja taimsete saaduste kvaliteedi ning taimse toidu ja sööda ohutuse.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

- (9) Taimekaitsevahendeid käsitlevate liidu õigusaktidega reguleeritakse taimekaitsevahendite ning selliste toimeainete, taimekaitseainete, sünergiste, muude koostisainete või abiainetete, mida taimekaitsevahendid võivad sisaldada või millest nad võivad koosneda, lubamist, turule laskmist, kasutamist ja kontrolli. Kõnealuste õigusnormide eesmärk on tagada inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse kõrge tase, hinnates taimekaitsevahenditest tulenevaid riske, ja parandada liidu turu toimimist taimekaitsevahendite turulelaskmist käsitlevate õigusnormide ühtlustamise kaudu, parandades samal ajal põllumajanduslikku tootmist.
- (10) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/18/EÜ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1829/2003⁽²⁾ nähakse ette GMOdele ning geneetiliselt muundatud toidule ja söödale eelnev loa andmine, jälgitavus ja märgistamine. GMOdele, mis ei ole ette nähtud otseseks tarbimiseks, näiteks toidu ja sööda tootmisel lähtematerjalina kasutatavad seemned, võidakse anda luba direktiivi 2001/18/EÜ või määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohaselt. Olenemata õiguslikust alusest, mille kohaselt võidakse GMOdele luba anda, tuleks kohaldada samasuguseid ametliku kontrolli norme.
- (11) Mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist käsitlevad liidu õigusaktid on mahepõllumajandusliku tootmise säästva arendamise alus ja nende eesmärk on aidata kaasa loodusvarade, elurikkuse ja loomade heaolu kaitsmisele ning maaelu arengule.
- (12) Põllumajandustooteid ning toiduaineid hõlmavaid põllumajanduse kvaliteedikavasid käsitlevate liidu õigusaktidega on kindlaks määratud tooted ja toiduained, mida toodetakse vastavalt täpsetele nõuetele, ja nendega edendatakse mitmekesist põllumajanduslikku tootmist, kaitstakse toodete nimetusi ja teavitatakse tarbijaid põllumajandustoodete ja toiduainete eriomadustest.
- (13) Liidu toidutarneahela õigusaktid tuginevad põhimõttele, et ettevõtjad vastutavad nende kontrolli all oleva tootmise, töötlemise ja turustamise kõigis etappides selle eest, et järgitakse liidu toidutarneahela õigusakte, mida kohaldatakse nende tegevuse suhtes.
- (14) Liidu normidega kalandus- ja vesiviljelustoodete turustamisstandardite kohta tagatakse säästvad tooted ning siseturu täieliku potentsiaali ärakasutamine; kõnealuste normidega hõlbustatakse ausal konkurentsil põhinevat turustamist, parandades seeläbi tootmise tasuvust. Nende normidega tagatakse, et nii imporditud kui ka liidust pärit tooted vastavad samadele nõuetele. Põllumajandustoodete turustamisstandardeid reguleerivad liidu normid aitavad kaasa nende toodete tootmise ja turustamisega seotud majandustingimuste parandamisele ja toodete kvaliteedi parandamisele.
- (15) Liidu toidutarneahela õigusaktide täitmise tagamise eest vastutavad liikmesriigid, kelle pädevad asutused jälgivad ja kontrollivad ametliku kontrolli korraldamise abil, et asjaomaseid liidu nõudeid järgitakse ja täidetakse tõhusalt.
- (16) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 882/2004⁽³⁾ on kehtestatud ametliku kontrolli korraldamise ühtne õigusraamistik. Kõnealune raamistik on oluliselt parandanud ametliku kontrolli tõhusust, liidu toidutarneahela õigusaktide järgimise tagamist ja kaitset riskide eest, mis mõjutavad inimeste, loomade ja taimede tervist ja loomade heaolu liidus, ning keskkonna kaitset riskide eest, mis võivad tuleneda GMOdest ja taimekaitsevahenditest. Tänu sellele on olemas ka konsolideeritud õigusraamistik, mis aitab toidutarneahela ametliku kontrolli puhul järgida terviklikku lähenemisviisi.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiiv 2001/18/EÜ geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta ja nõukogu direktiivi 90/220/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (EÜT L 106, 17.4.2001, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT L 268, 18.10.2003, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 882/2004 ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomateravishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks (ELT L 165, 30.4.2004, lk 1).

- (17) Liidu toidutarneahela õigusaktides on mitmeid sätteid, mille täitmise tagamine ei ole määrusega (EÜ) nr 882/2004 üldse hõlmatud või on hõlmatud ainult osaliselt. Näiteks on ametliku kontrolli erinormid jäetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusesse (EÜ) nr 1069/2009⁽¹⁾. Ka taimetervis ei kuulu suures osas määruse (EÜ) nr 882/2004 kohaldamisalasse – teatavad ametliku kontrolli normid on sätestatud nõukogu direktiivis 2000/29/EÜ⁽²⁾.
- (18) Lisaks on nõukogu direktiivis 96/23/EÜ⁽³⁾ sätestatud väga üksikasjalikud normid, millega kehtestatakse muu hulgas ametliku kontrolli miinimumsagedus ja nõuete rikkumise korral võetavad eriomased sunnimeetmed.
- (19) Üldise õigusraamistiku ratsionaliseerimiseks ja lihtsustamiseks ja parema reguleerimise tagamiseks tuleks teatava valdkonna ametliku kontrolli sätted koondada ametliku kontrolli ühtsesse õigusraamistikku. Seega tuleks määrus (EÜ) nr 882/2004 ja muud teatava valdkonna ametlikku kontrolli reguleerivad liidu õigusaktid tunnistada kehtetuks ja asendada käesoleva määrusega.
- (20) Käesoleva määruse eesmärk peaks olema kehtestada ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute ühtlustatud liidu raamistik, mis kehtib kogu toidutarneahelas, võttes arvesse määruses (EÜ) nr 882/2004 ja asjaomastes valdkondlikes õigusaktides ametliku kontrolli suhtes kehtestatud norme ning nende kohaldamisel saadud kogemusi.
- (21) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2009/128/EÜ⁽⁴⁾ sätestatud taimekaitsevahendite säästva kasutamise nõudeid kehtestavad normid hõlmavad kõnealuse direktiivi artikli 8 sätteid töötlemisseadmete kontrolli kohta, mille kohaldamist jätkatakse seni, kuni kõnealuse kontrolli suhtes ei kohaldata käesoleva määruse ametliku kontrolli sätteid.
- (22) Selleks et kontrollida põllumajandustoodete turgude (põllukultuurid, vein, oliiviõli, puu- ja köögiviljad, humalad, piim ja piimasaadused, veise- ja vasikaliha, lamba- ja kitseliha ning mesi) ühise korralduse suhtes kehtivate normide täitmist, on juba kasutusel sisetöötatud spetsiaalne kontrollisüsteem. Käesolevat määrust ei tuleks seetõttu kohaldada põllumajandustoodete turgude ühist korraldust reguleerivate Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1308/2013⁽⁵⁾ vastavuse kontrollimisele, välja arvatud kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013⁽⁶⁾ alusel turustusnormide suhtes läbiviidud kontrollid osutavad võimalikule pettusele või eksitavale tegevusele.
- (23) Käesoleva määruse laiema kohaldamisala arvesse võtmiseks tuleks teatavaid määruses (EÜ) nr 882/2004 sätestatud määratlusi kohandada, et viia need kooskõlla muudes liidu õigusaktides sätestatutega ning selgitada või vajaduse korral asendada termineid, millel on eri valdkondades erinev tähendus.
- (24) Kui liidu toidutarneahela õigusaktide kohaselt on nõutav, et pädevad asutused peavad kontrollima, kas ettevõtjad täidavad asjaomaseid liidu norme ning kas loomad või kaubad vastavad ametliku sertifikaadi või kinnituse väljaandmiseks vajalikele erinõuetele, tuleks sellist nõuetele vastavuse kontrolli käsitada ametliku kontrollina.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (loomsete kõrvalsaaduste määrus) (ELT L 300, 14.11.2009, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiiv 2000/29/EÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta (EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1).

⁽³⁾ Nõukogu 29. aprilli 1996. aasta direktiiv 96/23/EÜ, millega nähakse ette teatavate ainete ja nende jääkide kontrollimise meetmed elusloomades ja loomsetes toodetes ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 85/358/EMÜ ja 86/469/EMÜ ning otsused 89/187/EMÜ ja 91/664/EMÜ (EÜT L 125, 23.5.1996, lk 10).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks (ELT L 309, 24.11.2009, lk 71).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 549).

- (25) Liidu toidutarneahela õigusaktidega on liikmesriikide pädevatele asutustele antud lisaks eriülesanded, mille eesmärk on kaitsta looma- ja taimetervist ning loomade heaolu ning GMode ja taimekaitsevahendite puhul keskkonda. Kõnealuste ülesannete täitmine on üldsuse huvides ja liikmesriikide pädevad asutused peavad neid täitma selleks, et kõrvaldada, ohjeldada või vähendada ohte, mis võivad mõjutada inimeste, loomade või taimede tervist, loomade heaolu või keskkonda. Neid muid ametlikke ülesandeid, mille hulka kuuluvad loa või heakskiidu andmine, epidemioloogiline jälgimine ja seire, taudide või kahjustajate likvideerimine ja nende leviku tõkestamine ning ametlike sertifikaatide või kinnituste väljaandmine, reguleeritakse samade valdkondlike normidega, mille täitmine tagatakse ametliku kontrolli kaudu ja seetõttu käesoleva määrusega.
- (26) Liikmesriik peaks määrama kõikide käesoleva määruse kohaldamisalasse jäävate valdkondade jaoks pädevad asutused. Kuna liikmesriikidel on kõige paremad eeldused identifitseerimaks ja otsustamaks, milline pädev asutus või asutused iga valdkonna või valdkonna osa jaoks määrata, peaksid nad samuti määrama iga valdkonna või valdkonna osa jaoks ühe asutuse, mis tagab nõuetekohaselt koordineeritud teabevahetuse teiste liikmesriikide pädevate asutuste ja komisjoniga.
- (27) Ametliku kontrolli jaoks, mille eesmärk on kontrollida, kas liidu toidutarneahela õigusakte kohaldatakse nõuetekohaselt, ja muude ametlike toimingute jaoks, mis on liikmesriikide ametiasutustele usaldatud vastavalt liidu toidutarneahela õigusaktidele, peaksid liikmesriigid määrama pädevad asutused, mis tegutsevad üldsuse huvides, millel on piisavad vahendid ja seadmed ning mis pakuvad kindlust oma sõltumatuse ja professionaalsuse kohta. Pädevad asutused peaksid tagama, et ametlik kontroll on kvaliteetne, järjepidev ja tõhus.
- (28) Käesoleva määruse kohaldamisalasse jäävate normide nõuetekohaseks kohaldamiseks ja nende järgimise tagamiseks on vaja sobivaid teadmisi nii nende normide kui ka käesolevas määruses sätestatud normide kohta. Seega on oluline, et ametlikku kontrolli tegevad ja muid ametlikke toiminguid läbiviivad töötajad osalevad regulaarselt oma pädevusele vastavatel koolitustel kohaldatavate õigusaktide ning käesolevast määrusest tulenevate kohustuste kohta.
- (29) Pädevad asutused peaksid tegema siseauditeid või laskma ennast auditeerida, et tagada vastavus käesolevale määrusele. Kõnealuseid auditeid tuleks teha läbipaistvalt ja nende suhtes tuleks kohaldada sõltumatut kontrolli.
- (30) Ettevõtjatel peaks vastavalt liikmesriigi õigusele olema edasikaebamisõigus pädeva asutuse tehtud otsuste peale. Pädevad asutused peaksid ettevõtjaid kõnealusest õigusest teavitama.
- (31) Pädevad asutused peaksid tagama, et ametliku kontrolli eest vastutavad töötajad hoiavad konfidentsiaalsena ametliku kontrolli käigus saadud teabe, mis kuulub ametisaladuse alla. Juhul kui selle avaldamine ei ole ülekaalukalt avalikkuse huvides, peaks ametisaladus olema selline teave, mille avaldamine võib kahjustada ülevaatuste, uurimiste või auditite eesmärki ning ärihuvide või kohtumenetluse ja õigusnõustamise kaitset. Ametisaladuse hoidmise kohustus ei tohiks siiski takistada pädevatel asutustel avaldamast ametliku kontrolli tulemusi faktidena üksikute ettevõtjate kohta, kui asjaomasele ettevõtjale on antud võimalus esitada enne kõnealuse teabe avaldamist selle kohta märkusi ning kui neid märkusi on arvesse võetud või need lisatakse pädevate asutuste poolt levitatavale teabele. Samuti ei piira ametisaladuse hoidmise vajadus määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 10 kohast kohustust teatada üldsusele juhtumitest, mille puhul on põhjendatud kahtlus, et toit või sööt võib kujutada endast riski inimeste või loomade tervisele. Käesolev määrus ei tohiks mõjutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 95/46/EÜ⁽¹⁾ ette nähtud üksikisikute õigust isikuandmete kaitsele. Kõnealused normid ei peaks samuti mõjutama olukordi, kus avaldamine on nõutav liidu või liikmesriigi õigusaktide kohaselt.
- (32) Pädevad asutused peaksid riskipõhiselt ja asjakohase sagedusega tegema korrapärast ametlikku kontrolli kõikide valdkondade, ettevõtjate, tegevuste, loomade ja kaupade suhtes, mis on hõlmatud liidu toidutarneahela õigusaktidega. Pädevad asutused peaksid kehtestama ametliku kontrolli sageduse, võttes arvesse vajadust kohandada kontrolli vastavalt riski ja nõuete täitmise tasemele, mida võib eri olukordades eeldada, sealhulgas pettuse või

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

eksitava tegevuse teel toime pandud võimalikud liidu toidutarneahela õigusaktide rikkumised. Seega tuleks kontrolli kohandamisel arvestada tõenäosusega, et rikutakse liidu toidutarneahela õigusaktide kõiki neid sätteid, mis kuuluvad käesoleva määruse kohaldamisalasse. Mõnel juhul on liidu toidutarneahela õigusaktide kohaselt vaja teha ametlikku kontrolli olenemata riskitasemest või nõuete rikkumise tõenäosusest, et saaks välja anda ametliku sertifikaadi või kinnituse, mis on loomade või kaupade turulelaskmise või nende liikumise eeltingimus. Sellisel juhul määratakse ametliku kontrolli sagedus kindlaks vastavalt sertifitseerimis- või kinnitamisvajadustele.

- (33) Selleks et säilitada nõuete täitmiseks tehtava ametliku kontrolli tõhusus, ei tohiks kontrollist ette teatada, välja arvatud juhul, kui see on absoluutselt vajalik kontrolli tegemiseks (näiteks tapamajades tapatoimingute ajal tehtava ametliku kontrolli puhul ning siis, kui pädevate asutuste töötajad või esindajad peavad ametliku kontrolli jaoks pidevalt või korrapäraselt viibima ettevõtja valdustes), või ametliku kontrolliga seotud tegevuse eripära tõttu (nagu eelkõige auditite puhul).
- (34) Ametlik kontroll peaks olema põhjalik ja tõhus ning tagama liidu õigusaktide nõuetekohase kohaldamise. Kuna ametlik kontroll võib olla ettevõtjatele koormav, peaksid pädevad asutused ametliku kontrolli korraldamisel ja tegemisel arvesse võtma ettevõtja huvisid ja piirama koormust nii, et see ei oleks suurem, kui on vaja ametliku kontrolli tõhusaks ja edukaks tegemiseks.
- (35) Ametlikku kontrolli peaksid läbi viima töötajad, kes on sõltumatud, st kellel ei ole huvide konflikti ning kes eelkõige ei ole olukorras, mis võiks otseselt või kaudselt mõjutada nende suutlikkust oma ametikohustusi erapooletult täita. Samuti tuleks ette näha asjakohane kord, millega tagatakse erapooletus nendel juhtudel, kui ametlikku kontrolli teostatakse avaliku sektori asutusele või organile kuuluvate loomade, kaupade, kohtade või tegevuste suhtes.
- (36) Liikmesriikide pädevad asutused peaksid ametlikku kontrolli tegema sama hoolikalt olenemata sellest, kas norme, mille täitmist tagatakse, kohaldatakse selliste tegevuste suhtes, millel on tähtsust ainult asjaomase liikmesriigi territooriumil, või tegevuste suhtes, mis mõjutavad selliseid loomi ja kaupu käsitlevate liidu õigusaktide täitmist, mida viiakse muusse liikmesriiki või lastakse muus liikmesriigis turule või mida viiakse liidust välja. Liidust eksportimise puhul võib pädevatelt asutustelt kooskõlas liidu õigusaktidega nõuda, et kontrollitakse loomade ja kaupade vastavust nõuetele, mis on kehtestatud selliste loomade või kaupade suhtes sihtkohaks olevas kolmandas riigis. Seoses ekspordisertifikaadi näidiste kehtestamisega tuleks käesolevas määruses ettenähtud rakendusvolitusi kohaldada üksnes siis, kui kõnealused sertifikaadid on ette nähtud liidu õiguses ning eelkõige liidu ja kolmanda riigi vahel või kolmandate riikide osalemisel sõlmitud kahepoolsetes kokkulepetes.
- (37) Ilma et see piiraks valdkondlikes õigusaktides sätestatud jälgitavusnõuete kohaldamist, võivad liikmesriigi pädevad asutused rangelt selles ulatuses, mis on vajalik ametliku kontrolli korraldamiseks, erandkorras nõuda, et ettevõtjad teataksid loomade ja kauba saabumisest teisest liikmesriigist.
- (38) Liidu toidutarneahela õigusaktide nõuetekohase täitmise tagamiseks peaks pädevatel asutustel olema õigus teha ametlikku kontrolli kõikide kõnealuste õigusaktide kohaldamisalasse jäävate loomade ja kaupade kõikides tootmis-, töötlemis- ja turustamisetappides. Selleks et ametlik kontroll oleks põhjalik ja tõhus, peaks pädevatel asutustel olema õigus teha ametlikku kontrolli kõikide liidu toidutarneahela õigusaktide kohaldamisalast väljajäävate kaupade, ainete, materjalide või objektide kõikides tootmis- ja turustamisetappides, kuivõrd see on vajalik kõnealuste õigusaktide võimaliku rikkumise põhjalikuks uurimiseks ja sellise rikkumise põhjuse kindlakstegemiseks. Selleks et teha ametlikku kontrolli tõhusalt, peaksid pädevad asutused koostama kontrollitavate ettevõtjate loetelu või registri ja seda haldama.
- (39) Pädevad asutused tegutsevad ettevõtjate ja üldsuse huvides ja tagavad, et liidu toidutarneahela õigusaktidega ette nähtud kõrgetasemelisi kaitsestandardeid säilitatakse ja kaitstakse asjakohaste sunnimeetmetega järjepidevalt ning et selliste õigusaktide järgimine on ametliku kontrolli abil tagatud kogu toidutarneahelas. Seepärast peaksid pädevad

asutused, nagu ka volitatud isikud ja füüsilised isikud, kellele on delegeeritud teatavad ülesanded, olema ettevõtjate ja üldsuse ees vastutavad nende poolt tehtava ametliku kontrolli tõhususe ja toimivuse eest. Nad peaksid tagama juurdepääsu ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute korraldamise ja läbiviimisega seotud teabele ning avaldama ametliku kontrolli ja selle tulemuste kohta regulaarselt teavet. Pädevatel asutustel peaks olema ka õigus teatavatel tingimustel avaldada või kättesaadavaks teha teavet ametliku kontrolli tulemustel põhineva ettevõtja reitingu kohta. Reitingusüsteemide kasutamine liikmesriikide poolt peaks olema lubatud ja seda tuleks ergutada toidutarneahelas läbipaistvuse suurendamise vahendina tingimusel, et õiglus, järjepidevus, läbipaistvus ja objektiivsus on asjakohaselt tagatud. Pädevad asutused peaksid võtma vajalikud meetmed, millega tagatakse, et reiting kajastab korrektselt nõuete täitmise tegelikku taset; eelkõige tuleks pädevaid asutusi ergutada tagama, et reiting põhineks mitme ametliku kontrolli tulemusel, või juhul, kui reiting põhineb ühe ametliku kontrolli tulemusel, mis oli negatiivne, tagama et järgmised ametlikud kontrollid tehakse mõistliku aja jooksul. Eeskätt on vajalik reitingukriteeriumide läbipaistvus, et saaks võrrelda parimaid tavasid ning õigel ajal kaaluda sidusa lähenemisviisi väljatöötamist liidu tasandil.

- (40) On oluline, et pädevad asutused, nagu ka volitatud isikud ja füüsilised isikud, kellele on delegeeritud teatavad ülesanded, tagavad ja kontrollivad nende poolt tehtava ametliku kontrolli tõhusust ja järjepidevust. Selle jaoks peaksid nad võtma aluseks kirjalikud dokumenteeritud menetlused ning andma ametlikku kontrolli tegevatele töötajatele teavet ja juhiseid. Nad peaksid ka kohaldama sobivaid dokumenteeritud menetlusi ja mehhanisme, et pidevalt kontrollida, kas nende endi tegevus on tõhus ja järjekindel, ning võtma puuduste ilmnemise korral parandusmeetmeid.
- (41) Selleks et nõuete rikkumist oleks lihtsam kindlaks teha ja et asjaomase ettevõtja poolt parandusmeetmete võtmine oleks tõhusam, tuleks ametliku kontrolli tulemused dokumenteerida kirjalikult ja ettevõtjale tuleks anda selle koopia, kui ettevõtja seda soovib. Kui pädeva asutuse töötajad peavad ametliku kontrolli jaoks viibima korrapäraselt või pidevalt ettevõtja valdustes, et jälgida ettevõtja tegevust, oleks iga ülevaatus või kontrollkäigu kirjalikult dokumenteerimine ebaproportsionaalne. Sellisel juhul tuleks kirjalikud dokumendid koostada piisavalt sagedasti, et pädevad asutused ja ettevõtja saaksid nõuete järgimise taseme kohta teavet korrapäraselt ja neile teatataks koheselt kindlaks tehtud puudustest või nõuete rikkumistest.
- (42) Ettevõtjad peaksid tegema pädevate asutuste, volitatud isikute ja füüsiliste isikutega, kellele on delegeeritud teatavad ülesanded, igakülgsed koostööd, et ametlik kontroll toimuks sujuvalt ning et pädevad asutused saaksid läbi viia muid ametlikke toiminguid. Liitu siseneva saadetise eest vastutavad ettevõtjad peaksid esitama saadetise kohta kogu olemasoleva teabe. Kõik ettevõtjad peaksid pädevatele asutustele esitama vähemalt teabe, mida on vaja nende, nende tegevuse ning ettevõtjate, kellele nad tarnivad ja kes neile tarnivad, identifitseerimiseks.
- (43) Käesoleva määrusega kehtestatakse ametliku kontrolli korraldamise ühtne õigusraamistik, et kontrollida liidu toidutarneahela õigusaktide järgimist kõikides nende normidega hõlmatud valdkondades. Mõnes neist valdkondades on liidu õigusaktidega sätestatud üksikasjalikud nõuded, mille täitmise jaoks on ametliku kontrolli puhul vaja erioskusi ja -vahendeid. Et hoida ära nõuete täitmise tagamisel erinevate tavade järgimine, mille tõttu võib olla inimeste, loomade ja taimede tervise ja loomade heaolu kaitse tase ning GMOde ja taimekaitsevahendite puhul keskkonna kaitse tase ebahühtlane, käesoleva määruse kohaldamisalasse jäävate loomade ja kaupade siseturu toimimine häiritud ja konkurents moonutatud, peaks komisjonil olema võimalik võtta lisaks käesolevas määruses sätestatud normidele vastu ametliku kontrolli erinorme, mis vastaksid kõnealuste valdkondade kontrolli vajadustele. Eelkõige tuleks seal sätestada erinõuded järgmiste üksikasjade kohta: ametliku kontrolli tegemine ja selle miinimumsagedus, erimeetmed või meetmed lisaks käesolevas määruses sätestatutele, mida pädevad asutused peavad võtma nõuete rikkumise korral, pädevate asutuste eriomased vastutusala ja ülesanded lisaks käesolevas määruses sätestatutele ja erikriteeriumid käesoleva määrusega ette nähtud haldusabi mehhanismide kasutamiseks. Muul juhul võivad täiendavad normid olla vajalikud toidu ja sööda ametliku kontrolli suhtes põhjalikuma raamistiku kehtestamiseks, kui inimeste ja loomade terviseriskide ning GMOde ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale avalduvate riskide kohta on ilmnunud uut teavet, mis osutab sellele, et kui liikmesriikides puudusid ühised ametliku kontrolli tegemise normid, ei tagaks kontroll kõnealuste riskide vastu eeldatavat kaitset, nagu on ette nähtud liidu toidutarneahela õigusaktidega.

- (44) Selleks et käesoleva määrusega hõlmatud ametlikku kontrolli saaks tõhusalt korraldada, peaks liikmesriikidel olema õigus otsustada, millised töötajad sobivad kõige paremini kõnealuse kontrolli tegemiseks, eeldusel et on tagatud inimeste, loomade ja taimede tervise ja loomade heaolu kaitse kõrge tase kogu toidutarneahelas ning järgitakse rahvusvahelisi standardeid ja kohustusi. Liikmesriikide pöördumine veterinaarjärelevalve ametnike, taimeterviseametnike ja teiste spetsiaalselt määratud isikute poole peaks olema nõutav teatavatel juhtudel, kui nende isikute spetsiifilisi oskusi on vaja ametliku kontrolli tervikliku tulemuse tagamiseks. See ei tohiks piirata liikmesriikide võimalust kasutada veterinaarjärelevalve ametnikke (sealhulgas ametlike kontrollide jaoks kodulindude ja jäneseliste suhtes), taimeterviseametnikke ja teisi spetsiaalselt määratud isikuid ka juhul, kui see ei ole käesoleva määruse kohaselt nõutud.
- (45) Lihatootmise ametliku kontrolliga seoses uute kontrollimeetodite ja -võtete väljatöötamise eesmärgil peaks pädevatel asutustel olema õigus võtta vastu riiklikke meetmeid, et rakendada katseprojekte, mille kestus ja ulatus on piiratud. Sellised meetmed peaksid tagama, et pädevad asutused veenduvad, et ettevõtjad vastavad kõigile lihatootmise puhul kohaldatavatele põhisätetele, sealhulgas nõudele, et liha on ohutu ja inimtoiduks kõlblik. Tagamaks, et komisjonil ja liikmesriikidel on võimalus hinnata kõnealuste siseriiklike meetmete mõju ja avaldada oma arvamust enne nende meetmete võtmist ning võtta seetõttu kõige sobivamaid meetmeid, tuleks nendest meetmetest teatada komisjonile vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/1535⁽¹⁾ artiklitele 5 ja 6 ning nimetatud artiklites sätestatud eesmärkidel.
- (46) Pädevatel asutustel peaks olema võimalik delegeerida osa oma ülesannetest muudele isikutele. Tuleks kehtestada asjakohased tingimused, et tagada ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute erapooletus, kvaliteet ja järjekindlus. Volitatud isik peaks olema ülevaatuste tegemiseks akrediteeritud vastavalt Rahvusvahelise Standardimisorganisatsiooni (ISO) standarditele.
- (47) Selleks et tagada kogu liidus ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute usaldusväärsus ja järjekindlus, peaksid proovide võtmise ning laboratoorse analüüsi, uuringu ja diagnoosimise meetodid vastama teaduslikele standarditele ja asjaomase labori analüüside, uuringute ja diagnoosimisega seotud erivajadustele ning tagama analüüside, uuringute ja diagnoosimise kindlad ja usaldusväärsed tulemused. Tuleks kehtestada täpsed reeglid, mille alusel valida kasutatav meetod, kui olemas on mitu meetodit eri allikatest, mis võivad olla näiteks ISO, Euroopa ja Vahemere maade taimekaitseorganisatsioon (EPPO), rahvusvaheline taimekaitsekonventsioon (IPPC), Maailma Loomatervise Organisatsioon (OIE), Euroopa Liidu ja riiklikud referentlaborid või liikmesriigi õigus.
- (48) Ettevõtjatel, kelle loomade ja kaupade suhtes kohaldatakse ametliku kontrolli käigus proovide võtmist, analüüsi, uuringuid või diagnoosimist, peaks olema õigus teisele eksperdiarvamusele enda kulul. Selline õigus peaks võimaldama ettevõtjal taotleda, et teine ekspert vaatab läbi esmase proovide võtmise, analüüside, uuringute või diagnoosimisega seotud dokumendid ning teeb esmase proovide võtmise käigus võetud materjali suhtes teise analüüsi, uuringu või diagnoosimise, välja arvatud juhul, kui teine analüüs, uuring või diagnoos on tehniliselt võimatu või väheoluline. Nii on see eelkõige siis, kui ohu esinemine looma või kauba puhul on eriti harv või leviku ulatus väga väike või ebaühtlane karantiini alla kuuluva organismi kindlakstegemiseks või, olenevalt asjaoludest, mikrobioloogilise analüüsi tegemiseks.
- (49) Selleks et teha ametlikku kontrolli interneti või muude sidevahendite kaudu toimuva kaubanduse suhtes, peaks pädevatel asutustel olema võimalus võtta proove anonüümselt esitatud tellimuste abil (nn kontrollistud), mida saab seejärel analüüsida või uurida või kontrollida nende vastavust nõuetele. Pädevad asutused peaksid tegema kõik võimaliku selleks, et ettevõtjal säiliks õigus teisele eksperdiarvamusele.
- (50) Laboritel, mille pädev asutus on määranud tegema analüüsi, uuringuid ja diagnoosimist proovidega, mis on võetud ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute jaoks, peaksid olema oskused, varustus, taristu ja töötajad, mis võimaldavad neil kõnealuste tegevuste puhul järgida kõige rangemaid standardeid. Kindlate ja usaldusväärsete tulemuste tagamiseks tuleks kõnealused laborid selliste meetodite kasutamiseks akrediteerida kooskõlas standardiga

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (ELT L 241, 17.9.2015, lk 1).

EN ISO/IEC 17025 „Pädevuse üldnõuded katse- ja mõõtelaboritele“. Kõnealuse akrediteerimise peaks tegema riiklik akrediteerimisasutus, mis tegutseb kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 765/2008 ⁽¹⁾.

- (51) Kuigi akrediteerimine on kõige parem võimalus tagada ametlike laborite tegevuse vastavus kõrgele tasemele, on see ka keerukas ja kulukas protsess, mille tõttu tekiks laboritele ebaproportsionaalne koormus juhul, kui laboratoorse analüüsi, uuringu või diagnoosimise meetodid on eriti lihtsad ja nende jaoks ei ole vaja eriprotseduure või -vahendeid (näiteks ülevaatuse puhul *Trichinella* avastamiseks), ning teatavatel tingimustel ka juhul, kui labor teeb analüüse, uuringuid või diagnoosimist ainult muude ametlike toimingute, mitte ametliku kontrolli jaoks.
- (52) Selleks et tagada lähenemise paindlikkus ja proportsionaalsus, eelkõige loomatervise ja taimetervise laborite puhul, tuleks sätestada võimalus teha erandeid, millega lubatakse teatavatel laboritel kasutada teatavaid meetodeid, mille jaoks nad ei ole akrediteeritud. Seda võib teha eelkõige siis, kui teatavate taimetervise kindlakstegemiseks puuduvad tunnustatud meetodid. Lisaks ei pruugi teatavatel juhtudel, kui kasutatakse uusi või hiljuti muudetud meetodeid, või kui tegemist on esilekerkivate riskide või hädaolukordadega, olla võimalik laborit kohe akrediteerida kõikide nende meetodite jaoks, mida ta peaks ametliku laborina kasutama. Seega tuleks ametlikel laboritel lubada teha teatavatel tingimustel pädevate asutuste jaoks analüüse, uuringuid ja diagnoosimist enne akrediteerimist.
- (53) Kolmandatest riikidest liitu sisenevate loomade ja kaupade ametlik kontroll on ülioluline, kuna see tagab vastavuse liidus kohaldatavatele õigusaktidele, eelkõige normidele, mille eesmärk on kaitsta inimeste, loomade ja taimede tervist, loomade heaolu ning GMode ja taimekaitsevahendite puhul keskkonda. Selline ametlik kontroll tuleks teha enne loomade või kaupade lubamist liidus vabasse ringlusesse. Ametlikku kontrolli tuleks teha piisavalt sagedasti, et vähendada inimeste, loomade ja taimede tervisele, loomade heaolule ja keskkonnale avalduvaid riske, mis võivad tuleneda liitu sisenevatest loomadest ja kaupadest, võttes arvesse ettevõtja varasemat tegevust liidu toidutarneahela õigusaktide järgimisel, kontrolli, mida kõnealused loomad ja kaubad on kolmandas riigis juba läbinud, ja tagatise, mida asjaomane kolmas riik on andnud selle kohta, et liitu eksporditavad loomad ja kaubad vastavad liidu õigusaktidega ette nähtud nõuetele.
- (54) Käesoleva määrusega on vaja ette näha loomade ja kaupade kategooriad, mis tuleks piiripunktis enne nende liitu sisenemist alati esitada ametlikuks kontrolliks. Samuti on vaja ette näha võimalus nõuda, et muude kaubakategooriate suhtes kohaldatakse ajutiselt sama nõuet sellekohaste erimeetmete alusel, samuti võimalus nõuda, et teatavad muud kaubakategooriad, eelkõige teatav toit, mis sisaldab nii taimset päritolu tooteid kui ka loomset päritolu töödeldud tooteid (liittooteid), esitatakse piiripunktis enne nende liitu sisenemist alati ametlikuks kontrolliks.
- (55) Võttes arvesse riske, mis võivad inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või keskkonnale tuleneda teatavatest loomadest ja kaupadest, tuleks nende suhtes liitu sisenemisel kohaldada ametlikku erikontrolli. Praeguste liidu normidega on ette nähtud ametliku kontrolli tegemine liidu piiril, et kontrollida, kas järgitakse inimeste ja loomade tervise ja loomade heaolu standardeid, mida kohaldatakse loomade, loomsete saaduste, loomse paljundusmaterjali ja loomsete kõrvalsaaduste suhtes, ja kas taimed ja taimsed saadused vastavad fütosanitaarnõuetele. Rangemaid kontrolle tehakse teatavate muude kaupade liitu sisenemisel, kui see on põhjendatud kujuneva või teadaoleva riskiga. Kõnealuse kontrolli üksikasjad, mida praegu reguleeritakse nõukogu direktiividega 97/78/EÜ, ⁽²⁾ 91/496/EMÜ ⁽³⁾ ja 2000/29/EÜ ja komisjoni määrusega (EÜ) nr 669/2009 ⁽⁴⁾, tuleks sätestada käesolevas määruses.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

⁽²⁾ Nõukogu 18. detsembri 1997. aasta direktiiv 97/78/EÜ, milles sätestatakse kolmandatest riikidest ühendusse toodavate toodete veterinaarkontrolli põhimõtted (EÜT L 24, 30.1.1998, lk 9).

⁽³⁾ Nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiiv 91/496/EMÜ, millega nähakse ette ühendusse kolmandatest riikidest saabuval loomade veterinaarkontrolli korraldamise põhimõtted ning muudetakse direktiive 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ ja 90/675/EMÜ (EÜT L 268, 24.9.1991, lk 56).

⁽⁴⁾ Komisjoni 24. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 669/2009, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 882/2004 seoses mitteloomse sööda ja toidu kõrgendatud rangusastmega ametliku kontrollimisega impordil ja muudetakse otsust 2006/504/EÜ (ELT L 194, 25.7.2009, lk 11).

- (56) Selleks et muuta liidu ametliku kontrolli süsteem tõhusamaks, tagada piirikontrolleks eraldatud ametliku kontrolli vahendite otstarbekas jagamine ja hõlbustada liidu toidutarneahelat käsitlevate õigusaktide järgimise tagamist, tuleks kehtestada ühine terviklik ametliku kontrolli süsteem piiripunktides (mis asendaks praeguse killustatud kontrolliraamistikku), et käsitleda kõiki saadetisi, mida tuleks nende liitu sisenemisel kontrollida, sõltuvalt neist tulenevast võimalikust riskist.
- (57) Ametlikku kontrolli tuleks saadetiste suhtes teha siis, kui need saavad piiripunkti. Kõnealuse ametliku kontrolli käigus tuleks dokumente kontrollida kõigil saadetistel, sealhulgas asjakohasel juhul elektrooniliste vahenditega, ning identsus- ja füüsilist kontrolli tuleks teha sagedusega, mis sõltub igast looma- või kaubasaadetest tulenevast riskist.
- (58) Füüsilise kontrolli sagedus tuleks kindlaks määrata ja seda tuleks muuta sõltuvalt riskist inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heolule või GMode ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale. Selline lähenemisviis peaks võimaldama pädevatel asutustel suunata kontrollivahendeid sinna, kus risk on kõige suurem. Ka identsuskontrollide sagedust peaks olema võimalik vähendada või näha ette ainult saadetise ametliku pitseri kontrollimine, kui see on õigustatud liitu sisenevast saadetest tuleneva väikese riskiga. Identsus- ja füüsilise kontrolli suhtes riskipõhise lähenemisviisi rakendamiseks tuleks kasutada kättesaadavaid andmekogumeid ja teavet ning elektroonilisi andmekogumis- ja andmehaldussüsteeme.
- (59) Teatavatel juhtudel ja kui on tagatud inimeste, loomade ja taimede tervise ja loomade heolu kõrgel tasemel kaitse ning GMode ja taimekaitsevahendite puhul keskkonna kõrgel tasemel kaitse, saaks ametlikku kontrolli, mida tavapäraselt teeb pädev asutus piiripunktis, teha muus kontrollipunktis või muu asutuse poolt.
- (60) Tõhusa ametliku kontrolli süsteemi korraldamiseks peaks kolmandatest riikidest saabuvatel saadetistel, mida tuleb liitu sisenemisel kontrollida, olema kaasas ühtne sisseveodokument, mida kasutatakse piiripunkti saabuvast saadetest etteatamiseks ja et registreerida ametliku kontrolli tulemused ja otsused, mille pädevad asutused on teinud saadetise kohta, millega on kaasas kõnealune dokument. Ettevõtja peaks tollivormistuse läbimiseks kasutama sama dokumenti, kuni kogu ametlik kontroll on tehtud.
- (61) Mõnes liikmesriigis on eriliste geograafiliste piirangute, näiteks pika rannajoone või piiri tõttu raske alaliselt täita miinimumnõudeid piiripunktide suhtes. Töötlemata palkide import toimub tavaliselt suures mahus selleks ettenähtud sadamate ja kontrollipunktide kaudu ning ebakorrapärase sagedusega, mille tõttu on keeruline hoida seal pidevalt mehitatud ja täisvarustuses piiripunkte. Erandid piiripunktide suhtes esitatud miinimumnõuetest peaksid olema lubatud, et tagada tõhus ametlik kontroll spetsiifilise töötlemata palgi suhtes.
- (62) Liitu kolmandast riigist sisenevate loomade ja kaupade suhtes tuleks teha ametlikku kontrolli piiripunktis, mille on kooskõlas miinimumnõuetega määranud liikmesriik. Selliste punktide määramine tuleks tunnistada kehtetuks või peatada, kui need ei vasta enam kõnealustele miinimumnõuetele või kui nende tegevus võib kujutada riski inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heolule või GMode ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale. Selle üle otsustamisel, kas määramine peatada või kehtetuks tunnistada, tuleks arvesse võtta riski suurust ja proportsionaalsuse põhimõtet.
- (63) Kolmandatest riikidest saabuvate saadetiste suhtes ühetaolise ametliku kontrolli tagamiseks tuleks kehtestada ühised normid, et reguleerida pädevate asutuste ja ettevõtjate tegevust nõuete rikkumise kahtluse korral ning nõuetele mittevastavate saadetiste korral ja selliste saadetiste korral, mis võivad kujutada endast riski inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heolule või GMode ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale.
- (64) Selleks et hoida ära ametliku kontrolliga seotud ebakõlad ja topelttöö, et võimaldada piiripunktis ja teistes kontrollipunktides ametlikku kontrolli läbivate saadetiste õigeaegne identifitseerimine ja et kontroll oleks tõhus, tuleks tagada koostöö ja teabevahetus pädevate asutuste, tolli ja muude asjaomaste asutuste vahel, kes tegelevad kolmandatest riikidest saabuvate saadetistega.

- (65) Liikmesriigid peaksid tagama alati piisavate rahaliste vahendite olemasolu, et muretseda ametlikku kontrolli tegevatele ja muud ametlikke toiminguid läbiviivatele pädevatele asutustele sobivad töötajad ja seadmed. Kuigi liidu toidutarneahela õigusaktidega kooskõla tagamine on peamiselt ettevõtjate kohustus, tuleks lisaks nende rakendatavale enesekontrollisüsteemile kohaldada ka liikmesriigi hallatavat konkreetset sel eesmärgil tehtava ametliku kontrolli süsteemi, et tagada kogu toidutarneahelas tõhus turujärelevalve. Selline süsteem on oma olemuselt keerukas ja ressursimahukas ning sellele tuleks ametliku kontrolli jaoks pidevalt vahendeid eraldada nii, et neid oleks igal ajal nõuete täitmise tagamiseks piisavalt. Selleks et vähendada ametliku kontrolli süsteemi sõltuvust avaliku sektori rahalistest vahenditest, peaksid pädevad asutused koguma lõive ja tasusid, et katta kulud, mida nad kannavad seoses ametliku kontrolli tegemisega teatavate ettevõtjate ja tegevuste suhtes, mille puhul on liidu toidutarneahela õigusaktidega ette nähtud registreerimine või heakskiitmine kooskõlas toidu- ja sööda hügieeni käsitlevate või taimetervist käsitlevate liidu normidega. Ettevõtjatel tuleks lõive ja tasusid koguda ka selleks, et katta ametliku sertifikaadi või kinnituse väljaandmiseks tehtava ametliku kontrolli kulud ja pädevate asutuste poolt piiripunktis tehtava ametliku kontrolli kulud.
- (66) Lõivud ja tasud peaksid katma pädeva asutuse poolt seoses ametliku kontrolliga kantud kulud, sealhulgas üldkulud, kuid mitte neid ületama. Üldkulud võiksid hõlmata toetus- ja korralduskulusid, mis on vajalikud ametliku kontrolli kavandamiseks ja tegemiseks. Kõnealused kulud tuleks arvutada iga ametliku kontrolli alusel eraldi või kõigi teataval ajavahemikul tehtud ametlike kontrollide alusel. Juhtudel, kui lõive ja tasusid arvutatakse iga ametliku kontrolli tegelike kulude alusel eraldi, peaks ettevõtjatel, kes on seni nõudeid hästi täitnud, olema madalamad tasud kui neil, kes ei ole nõudeid täitnud, sest nõudeid hästi täitvate ettevõtjate suhtes tuleb ametlikku kontrolli teha harvem. Selleks et tagada, et kõik ettevõtjad järgivad liidu õigusakte, olenemata iga liikmesriigi poolt lõivude või tasude arvutamiseks valitud meetodist (st kas tegelike kulude alusel või kindlasummalise tasuna), tuleks lõivud ja tasud, mis arvutatakse pädeva asutuse poolt teataval ajavahemikul kantud kogukulu alusel ja mis nõutakse sisse kõikidelt ettevõtjalt, sõltumata sellest, kas nende suhtes kohaldatai võrdlusperioodil ametlikku kontrolli või mitte, arvutada nii, et tunnustada ettevõtjaid, kellel on liidu toidutarneahela õigusaktide järgimisel pidevalt head tulemused.
- (67) Keelata tuleks pädevate asutuste kogutud lõivude ja tasude otsene ja kaudne tagasimaksmine, sest see seaks ettevõtjad, kes tagasimakseid ei saa, ebavõrdsesse olukorda ja võib põhjustada konkurentsimoonutusi.
- (68) Ametliku kontrolli rahastamine ettevõtjalt lõivude ja tasude kogumise kaudu peaks olema täielikult läbipaistev, et kodanikel ja ettevõtjatel oleks võimalik aru saada lõivude ja tasude kehtestamiseks kasutatud meetoditest ja andmetest.
- (69) Liidu toidutarneahela õigusaktidega on ette nähtud juhtumid, mille korral peaks teatavate loomade või kaupade turulelaskmise või liikumise korral nendega kaasas olema sertifikaati välja andva ametniku allkirjaga ametlik sertifikaat. On asjakohane sätestada ühised normid, millega kehtestatakse pädevate asutuste ja sertifikaati välja andvate ametnike kohustused seoses ametlike sertifikaatide väljaandmisega ja omadustega, mis ametlikul sertifikaadil peaks selle usaldusväärsuse tagamiseks olema.
- (70) Muudel juhtudel on käesoleva määruse kohaldamisalasse jäävate normidega ette nähtud, et teatavate loomade või kaupade turulelaskmisel või liikumisel tuleb neile lisada ametlik etikett, ametlik märgis või muu ametlik kinnitus, mille on välja andnud ettevõtja pädeva asutuse ametliku järelevalve all või pädev asutus ise. Ametlik kinnitus hõlmaks näiteks taimepasse, mahepõllumajandustootmise logosid, identifitseerimistähiseid, kui need on nõutavad vastavalt liidu õigusaktidele, ning kaitstud päritolunimetusi, kaitstud geograafilisi tähiseid ja garanteeritud traditsioonilisi tooteid. On asjakohane sätestada miinimumnõuded tagamaks, et ka ametlikku kinnitust antakse välja nõuetekohaste usaldusväärsustagatiste kohaselt.
- (71) Ametlik kontroll ja muud ametlikud toimingud peaksid põhinema analüüsi-, uuringu- ja diagnoosimeetoditel, mis vastavad tänapäevastele teaduslikele standarditele ja mis annavad kogu liidus õigeid, usaldusväärseid ja võrreldavaid tulemusi. Seega tuleks pidevalt parandada ametlike laborite kasutatavaid meetodeid ja nende poolt toodetavate

analüütiliste, uuringu- ja diagnostiliste andmete kvaliteeti ja ühtlust. Sel eesmärgil peaks olema komisjonil võimalik määrata Euroopa Liidu referentlaborid ning toetuda referentlaborite ekspertabile kõikides nendes toidutarneahela valdkondades, kus on vaja täpseid ja usaldusväärseid analüüsi-, uuringu- ja diagnoosimistulemusi. Eelkõige peaksid Euroopa Liidu referentlaborid tagama, et riiklikel referentlaboritel ja ametlikel laboritel on ajakohane teave kättesaadavate meetodite kohta ja et nad korraldavad laboritevahelisi võrdlevaid uuringuid ja osalevad neis aktiivselt, ning nad peaksid pakkuma riiklikele referentlaboritele või ametlikele laboritele koostööd.

- (72) Määruse (EÜ) nr 1829/2003 artikli 32 esimese lõiguga ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1831/2003⁽¹⁾ artikli 21 esimese lõiguga antakse Euroopa Liidu referentlaborile geneetiliselt muundatud toiduainete ja sööda alal ning Euroopa Liidu referentlaborile söödalisanite alal eripädevused geneetiliselt muundatud toiduainete või sööda või söödalisanite lubamise menetluses, eelkõige seoses taotleja kavandatud tuvastus- või analüüsimeetodite kontrollimise, hindamise ja valideerimisega. Seega peaksid kõnealused laborid toimima käesoleva määruse kohaldamiseks Euroopa Liidu referentlaboritena.
- (73) Ametliku kontrolli tegemiseks ja muude ametlike toimingute läbiviimiseks seoses õigusnormide võimaliku rikkumise, sealhulgas pettuse või eksitava tegevuse teel toime pandud võimaliku rikkumise kindlakstegemiseks ning seoses loomade heaoluga peaks pädevatel asutustel olema juurdepääs ajakohastele, usaldusväärsetele ja sidusatele tehnilistele andmetele, teadustulemustele, uuele tehnoloogiale ja ekspertteadmistele, mida on vaja liidu õigusaktide nõuetekohaseks kohaldamiseks kõnealustes valdkondades. Sel eesmärgil peaks komisjonil olema võimalik määrata toidutarneahela autentsuse ja terviklikkuse tagamise ja loomade heaolu Euroopa Liidu referentkeskusi ning toetuda referentkeskuste ekspertabile.
- (74) Selleks et täita käesoleva määruse eesmärgid, aidata kaasa siseturu takistusteta toimimisele ja pälvida tarbijate usaldus, tuleks juhul, kui nõuete täitmist tuleb tagada rohkem kui ühes liikmesriigis, reageerida liidu toidutarneahela õigusaktide rikkumisele tõhusalt ja järjekindlalt. Määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 50 kohaselt loodud toidu- ja söödaalane kiirhoiatussüsteem juba võimaldab pädevatel asutustel kiiresti vahetada ja levitada teavet inimeste tervist ohustavate toidu või sööda seotud tõsiste otseste või kaudsete riskide kohta või sööda seotud tõsiste riskide kohta inimeste või loomade tervisele või keskkonnale ja võimaldab võtta kiiresti meetmeid kõnealuste tõsiste riskide kõrvaldamiseks. Kuigi kõnealune vahend võimaldab võtta õigeaegselt meetmeid kõikides asjaomastes liikmesriikides, et kõrvaldada teatavad tõsised toidutarneahelaga seotud riskid, ei võimalda see siiski tõhusalt anda piiriülest abi ja teha piiriülest koostööd pädevate asutuste vahel, et tagada liidu toidutarneahela piiriülese mõjuga õigusnormide rikkumise korral meetmete võtmine nii liikmesriigis, kus normide rikkumine esimesena avastati, kui ka liikmesriigis, kust rikkumine alguse sai. Haldusabi ja -koostöö peaksid eelkõige aitama pädevatel asutustel jagada teavet, avastada rikkumisi ja neid uurida ning võtta tõhusaid ja proportsionaalseid meetmeid, et reageerida liidu toidutarneahela õigusaktide piiriülestele rikkumistele ka juhtudel, kui võimalik pettus või eksitav tegevus on piiriülese mõõtmega.
- (75) Haldusabitaotluste ja kõikide teadete suhtes tuleks kohaldada kohaseid järelmeetmeid. Haldusabi andmise ja halduskoostöö hõlbustamiseks tuleks liikmesriikidelt nõuda, et nad määraksid ühe või mitu kontaktasutust, kelle ülesandeks on teabe edastamise ja vastuvõtmise hõlbustamine ja kooskõlastamine eri liikmesriikide pädevate asutuste vahel. Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused ning tõhustada ja lihtsustada liikmesriikidevahelist koostööd, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused rakendusaktide vastuvõtmiseks, milles sätestatakse kasutatavate tehniliste vahendite üksikasjad, kontaktasutuste vahelise teabevahetuse kord ning abitaotluste, teadete ja vastuste standardvorm.
- (76) Iga liikmesriik peaks vastu võtma mitmeaastase riikliku kontrollikava ja seda regulaarselt ajakohastama ning see peaks hõlmama kõiki liidu toidutarneahela õigusaktidega hõlmatud valdkondi ja sisaldama teavet liikmesriigi ametliku kontrolli süsteemi struktuuri ja korralduse kohta. Selliste mitmeaastaste riiklike kontrollikavade abil peaks

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1831/2003 loomasöötatades kasutatavate söödalisanite kohta (ELT L 268, 18.10.2003, lk 29).

iga liikmesriik tagama, et kogu tema territooriumil ja kogu toidutarneahelas tehakse ametlikku kontrolli riskipõhiselt ja tõhusalt ning kooskõlas käesoleva määrusega. Enne kavade koostamist peetavad asjakohased konsultatsioonid asjaomaste sidusrühmadega peaksid tagama kavade eesmärgipärasuse.

- (77) Selleks et tagada mitmeaastaste riiklike kontrollikavade ühtlus ja täielikkus, peaks iga liikmesriik määrama ühe ameti, kellele tehakse ülesandeks mitmeaastase riikliku kontrollikava koostamise koordineerimine ja kes kogub vajadusel teavet kõnealuse kava rakendamise, läbivaatamise ja ajakohastamise kohta.
- (78) Liikmesriikidelt tuleks nõuda, et nad esitavad komisjonile igal aastal aruande, mis sisaldab teavet kontrolli ja mitmeaastaste riiklike kontrollikavade rakendamise kohta. Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused ja hõlbustada võrreldavate andmete kogumist ja edastamist, nende hilisemat lisamist kogu liitu hõlmavasse statistikasse ja kogu liidus ametliku kontrolli toimimist käsitlevate komisjoni aruannete koostamist, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused rakendusaktide vastuvõtmiseks, millega kehtestada aastaaruannete standardvormid.
- (79) Komisjoni ekspertidel peaks olema võimalik teha liikmesriikides kontrolle, sealhulgas auditeid, et kontrollida asjaomaste liidu õigusaktide kohaldamist ja riikliku kontrollisüsteemi toimimist ja pädevate asutuste tegevust. Komisjoni kontrollide eesmärk peaks olema ka uurida nõuete täitmise tagamise tavadid või probleeme, hädaolukordi ja uusi arenguid liikmesriikides ning koguda nende kohta teavet. Asjaomaste liikmesriikide taotlusel peaks komisjoni ekspertidel samuti olema võimalik osaleda kolmandate riikide pädevate asutuste poolt kõnealuse liikmesriigi territooriumil tehtavates kontrollides; sellised kontrollid tuleks korraldada tihedas koostöös asjaomaste liikmesriikide ja komisjoniga.
- (80) Kolmandatest riikidest saabuvad loomad ja kaubad peaksid vastama samadele nõuetele, mida kohaldatakse liidu loomade ja kaupade suhtes, või vähemalt samaväärseteks tunnustatud nõuetele, võttes arvesse liidu toidutarneahela õigusaktide eesmarke. See põhimõte on sätestatud määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklis 11, mille kohaselt nõutakse liitu imporditava toidu ja sööda vastavust liidu toidualaste õigusnormide asjakohastele sätetele või nendega vähemalt samaväärseks tunnustatud nõuetele. Erinõuded selle põhimõtte rakendamiseks on sätestatud liidu normides taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta, mille kohaselt on keelatud liitu sisse tuua teatavaid taimekahjustajaid, mida seal ei esine (või esineb ainult vähesel määral), liidu normides loomatervisenõuete kohta, mille kohaselt on lubatud teatavaid loomi ja loomseid saadusi liitu tuua ainult sellistest kolmandatest riikidest, mis on loetletud sel eesmärgil kehtestatud loetelus, ja liidu normides inimtoiduks ette nähtud loomsete saaduste ametliku kontrolli korraldamise kohta, mille kohaselt peab samuti koostama loetelu kolmandatest riikidest, millest on lubatud kõnealuseid tooteid liitu tuua.
- (81) Selleks et kolmandatest riikidest liitu sisenevad loomad ja kaubad vastaksid kõikidele liidu toidutarneahela õigusaktides sätestatud nõuetele või samaväärseteks tunnustatud nõuetele, aga ka nõuetele, mis on sätestatud taimekahjustajatevastaste kaitsemeetmete käsitlevates liidu normides, loomatervisenõudeid käsitlevates liidu normides ning liidu normides, millega sätestatakse loomset päritolu toidu suhtes kohaldatavad hügieeni erinormid, et tagada liidu toidutarneahela õigusaktides sätestatud fütosanitaar- ja veterinaarnõuete täitmine, peaks komisjonil olema lubatud kehtestada loomade ja kaupade liitu sisenemise tingimused ulatuses, millega tagatakse kõnealuste loomade ja kaupade vastavus kõikidele liidu toidutarneahela õigusaktides sätestatud asjakohastele nõuetele või samaväärsetele nõuetele. Kõnealuseid tingimusi tuleks kohaldada kõikidest kolmandatest riikidest või teatavatest kolmandatest riikidest või nende piirkondadest pärit loomade või kaupade või looma- või kaubakategooriate suhtes.
- (82) Kui erijuhtudel on tõendeid selle kohta, et teatavad kolmandast riigist, kolmandate riikide rühmast või nende piirkondadest pärit loomad või kaubad kujutavad endast riski inimeste, loomade või taimede tervisele või GMode ja taimekaitsevahendite puhul samuti keskkonnale, või kui on tõendeid selle kohta, et võib toimuda ulatuslik ja tõsine liidu toidutarneahela õigusaktide rikkumine, peaks komisjonil olema võimalik võtta vastu meetmeid kõnealuste riskide ohjeldamiseks.

- (83) Ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute tulemuslikkus ja tõhusus ja lõppkokkuvõttes inimeste, loomade ja taimede tervis ja ohutus ning keskkonnakaitse sõltuvad ka sellest, kas mahepõllumajanduslike toodete kontrolliasutustel on olemas selleks koolitatud töötajad, kellel on sobivad teadmised kõikides küsimustes, mis on seotud liidu õigusaktide nõuetekohase kohaldamisega. Komisjon peaks pakkuma sobivaid ja sihtotstarbelisi koolitusi, et pädevad asutused kasutaksid ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute suhtes ühetaolist lähenemisviisi. Selleks et parandada kolmandates riikides teadmisi liidu toidutarneahela õigusaktide ja nõuete kohta, tuleks kõnealuseid koolitusi teha ka kolmandate riikide pädevate asutuste töötajatele. Viimati nimetatud juhul tuleks koolituste väljatöötamisel arvesse võtta arengumaade eriomaseid vajadusi, toetada neid kontrollide tegemisel ja sunnimeetmete rakendamisel, et nad saaksid täita loomade ja kaupade liitu sisseveo suhtes kohaldatavaid nõudeid.
- (84) Selleks et edendada kogemuste ja parimate tavade vahetamist pädevate asutuste seas, peaks komisjon samuti olema suuteline korraldama koostöös liikmesriikidega ametlikku kontrolli tegevate või muid ametlikke toiminguid läbiviivate töötajate liikmesriikidevahelise vahetuse programme.
- (85) Tõhusa ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute tegemiseks on oluline, et liikmesriikide pädevad asutused, komisjon ja vajaduse korral ettevõtjad saaksid ametliku kontrolliga seotud andmeid ja teavet või selle tulemusi vahetada kiiresti ja tõhusalt. Liidu õigusaktidega on kehtestatud mitu teabesüsteemi, mida haldab komisjon, et kõnealust teavet oleks võimalik käsitleda ja hallata kogu liidus elektrooniliste ja internetipõhiste vahendite kaudu. Ametliku kontrolli tulemuste registreerimiseks ja jälgimiseks on komisjoni otsustega 2003/24/EÜ⁽¹⁾ ja 2004/292/EÜ⁽²⁾ loodud kooskõlas nõukogu direktiiviga 90/425/EMÜ⁽³⁾ kaubanduse kontrolli- ja ekspertsüsteem Traces ning praegu kasutatakse seda süsteemi loomade ja loomsete saaduste kohta olemasolevate andmete ja teabe ja nendega seotud ametlike kontrollide haldamiseks. Käesoleva määrusega tuleks võimaldada kõnealust süsteemi säilitada ja ajakohastada, et seda saaks kasutada kõikide selliste kaupade puhul, mille suhtes on liidu toidutarneahela õigusaktidega ette nähtud erinõuded või ametliku kontrolli praktiline kord. Sihtotstarbelised elektroonilised süsteemid on olemas ka selleks, et vahetada kiiresti teavet liikmesriikide vahel ja komisjoniga riskide kohta, mis võivad tekkida toidutarneahelas või looma- ja taimetervisele. Määruse (EÜ) nr 178/2002 artikliga 50 on loodud toidu- ja söödaalane kiirhoiatussüsteem, mis on süsteem, mille abil teavitatakse otsestest või kaudsetest toidust või söödast tulenevatest riskidest inimeste tervisele, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429⁽⁴⁾ artikliga 20 on loodud süsteem loetletud taudide suhtes võetavate meetmete kohta teadete ja aruannete esitamiseks ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031⁽⁵⁾ artikliga 103 on loodud süsteem taimekahjustajate esinemise kohta teadete ja aruannete esitamiseks ja nõuete rikkumisest teatamiseks. Kõik sellised süsteemid peaksid toimima ühtlustatult ja järjekindlalt, mis võimaldaks saada kasu eri süsteemide vahelisest sünergiast, vältida dubleerimist, lihtsustada nende toimimist ja muuta need tõhusamaks.
- (86) Ametliku kontrolli haldamise tõhusamaks muutmiseks peaks komisjon looma elektroonilise teabesüsteemi, millesse integreeritakse ja millega ajakohastatakse vastavalt vajadusele kõik olemasolevad teabesüsteemid, mis võimaldaks kasutada nüüdisaegseid teabevahetus- ja sertifitseerimisvahendeid ja kõige tõhusamalt kasutada ametliku kontrolliga seotud andmeid ja teavet. Selleks et hoida ära tarbetu teabenõuete dubleerimine, peaks selliste elektrooniliste süsteemide kujundamisel arvesse võtma vajadust tagada kõnealuse süsteemi ühilduvus ja koostalitlusvõime muude teabesüsteemidega, mida käitavad avaliku sektori asutused ja mille kaudu automaatselt vahetatakse asjaomaseid andmeid ja tehakse need kättesaadavaks. Kooskõlas Euroopa digitaalarengu tegevuskavaga tuleks ette näha võimalus kasutada elektroonilisi allkirju Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/93/EÜ⁽⁶⁾ tähenduses. Euroopa

⁽¹⁾ Komisjoni 30. detsembri 2002. aasta otsus 2003/24/EÜ ühtse veterinaariaalase elektroonilise süsteemi väljatöötamise kohta (EÜT L 8, 14.1.2003, lk 44).

⁽²⁾ Komisjoni 30. märtsi 2004. aasta otsus 2004/292/EÜ Traces süsteemi kasutuselevõtmise kohta ja otsuse 92/486/EMÜ muutmise kohta (ELT L 94, 31.3.2004, lk 63).

⁽³⁾ Nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiiv 90/425/EMÜ, milles käsitletakse ühendusesiseses kaubanduses teatavate elusloomade ja toodete suhtes seoses siseturu väljakujundamisega kohaldatavaid veterinaar- ja zootehnilisi kontrolle (EÜT L 224, 18.8.1990, lk 29).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/429 loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks (loomatervise määrus) (ELT L 84, 31.3.2016, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta määrus (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ (ELT L 317, 23.11.2016, lk 4).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 1999. aasta direktiiv 1999/93/EÜ elektroonilisi allkirju käsitleva ühenduse raamistiku kohta (EÜT L 13, 19.1.2000, lk 12).

andmekaitseinspektoriga tuleks konsulteerida kõnealuse elektroonilise süsteemi uute osade väljatöötamise etapis ning selliste asjakohaste rakendusmeetmete väljatöötamisel, mis võivad mõjutada isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatust.

- (87) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused seoses elektroonilise teabesüsteemi nõuetekohase toimimisega, selle tehniliste kirjeldustega, samuti asjaomaste eri osalejate ja kasutajate kohuste ja õigustega, võttes eelkõige arvesse vajadust vähendada halduskoormust, kasutades selleks asjakohasel juhul rahvusvaheliselt standardiseeritud keelt, sõnumistruktuuri ja andmevahetusprotokolle, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised.
- (88) Pädevad asutused peaksid uurima juhtumeid, mille korral kahtlustatakse liidu toidutarneahela õigusaktide rikkumist, ja kui rikkumine on kinnitust leidnud, tegema kindlaks selle allika ja ulatuse, aga ka ettevõtja kohustused. Pädevad asutused peaksid võtma ka asjakohaseid meetmeid tagamaks, et asjaomased ettevõtjad parandavad olukorra ja hoiavad ära edasise nõuete rikkumise. Uurimiste ja sunnimeetmete korraldamisel ja elluviimisel pädevate asutuste poolt tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta võimalikke riske ning pettuse või eksitava tegevuse tõenäosust toidutarneahelas.
- (89) Ametliku kontrolli abil liidu toidutarneahela õigusaktide täitmise kontrollimine on ülioluline tagamaks, et kogu liidus saavutatakse tõhusalt kõnealuste õigusaktide eesmärgid. Häired liikmesriikide kontrollisüsteemides võivad teataval juhul oluliselt kõnealuste eesmärkide saavutamist takistada ning põhjustada inimeste, loomade ja taimede terviseriskide, loomade heaoluriskide või GMode ja taimekaitsevahendite puhul samuti keskkonnariskide kujunemist, sõltumata ettevõtjate või muude osaliste sekkumisest või vastutusest, või põhjustada olukordi, kus tõsiselt ja ulatuslikult rikutakse liidu toidutarneahela õigusakte. Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, peaks komisjonil olema võimalus reageerida liikmesriikide kontrollisüsteemide tõsistele häiretele, võttes meetmeid, mille eesmärk on ohjeldada kõnealuseid riske või need toidutarneahelast kõrvaldada, kuni asjaomane liikmesriik on võtnud vajalikud meetmed kontrollisüsteemi häire kõrvaldamiseks. Seetõttu tuleks komisjonile anda rakendamisolulised.
- (90) Liidu toidutarneahela õigusaktides ja käesolevas määruses sätestatud normide rikkumise korral tuleks rakendada kogu liidus riiklikul tasandil tõhusaid, hoiatavaid ja proportsionaalseid karistusi, mille karmus võtaks muu hulgas arvesse rikkumisest tuleneda võivat võimalikku kahju inimeste tervisele, sealhulgas nendel juhtudel, kui ettevõtjad ei tee ametliku kontrolli ajal koostööd, ning juhtudel, kui on koostatud või kasutatud võltsitud või eksitavaid ametlikke sertifikaate või kinnitusi. Selleks et pettuse või eksitava tegevuse teel toime pandud normide rikkumise suhtes kohaldatavad rahalised karistused oleksid piisavalt veenvad, tuleks need kehtestada tasemel, mis ületab rikkumise toimepanija tegevuse tulemusel saadud põhjendamatu eelise.
- (91) Igal isikul peaks olema võimalik esitada pädevatele asutustele uut teavet, mis aitab neil avastada käesoleva määruse ja artikli 1 lõikes 2 osutatud normide rikkumised ning nende eest karistuse mõista. Rikkumistest teatamist võib aga pärssida selgete menetluste puudus või hirm kättemaksu ees. Käesoleva määruse rikkumisest teatamine on kasulik vahend tagamaks, et pädev asutus saab rikkumised avastada ja nende eest karistuse mõista. Seetõttu tuleks käesoleva määrusega tagada, et kehtestatakse nõuetekohane kord, mis võimaldab kõikidel isikutel teatada pädevale asutusele käesoleva määruse võimalikust rikkumisest ja kaitseb neid kättemaksu eest.
- (92) Käesolev määrus reguleerib valdkondi, mida juba reguleeritakse teatavate praegu kehtivate õigusaktidega. Et hoida ära dubleerimine ja kehtestada ühtne õigusraamistik, tuleks käesoleva määrusega kehtetuks tunnistada ja asendada

järgmised õigusaktid: määrus (EÜ) nr 882/2004 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 854/2004 ⁽¹⁾, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ ⁽²⁾, 89/662/EMÜ ⁽³⁾, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ⁽⁴⁾ ja 97/78/EÜ ning nõukogu otsus 92/438/EMÜ ⁽⁵⁾.

- (93) Järjekindluse tagamiseks tuleks teha muudatused järgmistes õigusaktides: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 999/2001 ⁽⁶⁾, nõukogu määrus (EÜ) nr 1/2005 ⁽⁷⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 396/2005 ⁽⁸⁾, määrus (EÜ) nr 1069/2009, nõukogu määrus (EÜ) nr 1099/2009 ⁽⁹⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1107/2009 ⁽¹⁰⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1151/2012 ⁽¹¹⁾ ja nõukogu direktiivid 98/58/EÜ ⁽¹²⁾, 1999/74/EÜ ⁽¹³⁾, 2007/43/EÜ ⁽¹⁴⁾, 2008/119/EÜ ⁽¹⁵⁾ ja 2008/120/EÜ ⁽¹⁶⁾.
- (94) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 652/2014 ⁽¹⁷⁾ on sätestatud raamistik, mille kohaselt rahastab liit kogu toidutarneahelaga seotud tegevusi ja meetmeid nendes valdkondades aastateks 2014–2020 kindlaks määratud finantsraamistiku alusel. Mõne kõnealuse tegevuse ja meetme eesmärk on parandada ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid kogu liidus. Määrust (EL) nr 652/2014 tuleks muuta, et võtta arvesse määruse (EÜ) nr 882/2004 kehtetuks tunnistamist käesoleva määrusega.
- (95) Arvestades eriolukorda seoses taimesektoriga, mille suhtes seni ei ole veel kohaldatud samal tasemel kontrolle kui muude kaupade suhtes käesoleva määruse alusel, on oluline, et uue süsteemi kehtestamine oleks võimalikult sujuv ja tõrgeteta. Selleks on vaja kehtestada erinormid asjaomaste delegeritud õigusaktide vastuvõtmise ajastuse kohta. Samuti on selge, et on põhjendatud teha erand piiripunkti dokumentide kontrollimise kohustusest taimesektori

- ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 854/2004, millega kehtestatakse erieeskirjad inimetoiduks ettenähtud loomsete saaduste ametlikuks kontrollimiseks (ELT L 139, 30.4.2004, lk 206).
- ⁽²⁾ Nõukogu 21. novembri 1989. aasta direktiiv 89/608/EMÜ liikmesriikide haldusasutuste vastastikuse abi ning liikmesriikide haldusasutuste ja komisjoni koostöö kohta veterinaar- ja zootehnikaküsimusi käsitlevate õigusaktide nõuetekohase kohaldamise tagamiseks (EÜT L 351, 2.12.1989, lk 34).
- ⁽³⁾ Nõukogu 11. detsembri 1989. aasta direktiiv 89/662/EMÜ veterinaarkontrollide kohta ühendusesiseses kaubanduses seoses siseturu väljakujundamisega (EÜT L 395, 30.12.1989, lk 13).
- ⁽⁴⁾ Nõukogu 17. detsembri 1996. aasta direktiiv 96/93/EÜ loomade ja loomsete saaduste sertifitseerimise kohta (EÜT L 13, 16.1.1997, lk 28).
- ⁽⁵⁾ Nõukogu 13. juuli 1992. aasta otsus 92/438/EMÜ, mis käsitleb veterinaariaalaste impordiprotseduuride arvatistamist (Shift-projekt) ning millega muudetakse direktiive 90/675/EMÜ, 91/496/EMÜ, 91/628/EMÜ ja otsust 90/424/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks otsus 88/192/EMÜ (EÜT L 243, 25.8.1992, lk 27).
- ⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 999/2001, millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad (EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1).
- ⁽⁷⁾ Nõukogu 22. detsembri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 1/2005, mis käsitleb loomade kaitset vedamise ja sellega seonduvate toimingute ajal ning millega muudetakse direktiive 64/432/EMÜ ja 93/119/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1255/97 (ELT L 3, 5.1.2005, lk 1).
- ⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta (ELT L 70, 16.3.2005, lk 1).
- ⁽⁹⁾ Nõukogu 24. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1099/2009 loomade kaitse kohta surmamisest (ELT L 303, 18.11.2009, lk 1).
- ⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).
- ⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta (ELT L 343, 14.12.2012, lk 1).
- ⁽¹²⁾ Nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiiv 98/58/EÜ, mis käsitleb põllumajandusloomade kaitset (EÜT L 221, 8.8.1998, lk 23).
- ⁽¹³⁾ Nõukogu 19. juuli 1999. aasta direktiiv 1999/74/EÜ, millega sätestatakse munakanade kaitse miinimumnõuded (EÜT L 203, 3.8.1999, lk 53).
- ⁽¹⁴⁾ Nõukogu 28. juuni 2007. aasta direktiiv 2007/43/EÜ, millega sätestatakse lihakanade kaitse miinimumeeskirjad (ELT L 182, 12.7.2007, lk 19).
- ⁽¹⁵⁾ Nõukogu 18. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/119/EÜ, milles sätestatakse vasikate kaitse miinimumnõuded (ELT L 10, 15.1.2009, lk 7).
- ⁽¹⁶⁾ Nõukogu 18. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/120/EÜ, milles sätestatakse sigade kaitse miinimumnõuded (ELT L 47, 18.2.2009, lk 5).
- ⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 652/2014, millega nähakse ette sätted toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja taimse paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamise kohta ning muudetakse nõukogu direktiive 98/56/EÜ, 2000/29/EÜ ja 2008/90/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 178/2002, (EÜ) nr 882/2004 ja (EÜ) nr 396/2005, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/128/EÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1107/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 66/399/EMÜ, 76/894/EMÜ ja 2009/470/EÜ (ELT L 189, 27.6.2014, lk 1).

väikese riskiga taimede, taimsete saaduste ja muude objektide puhul ning lubada piiripunktis olevate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide puhul läbi viia dokumentide kontrolli mujal, kui see tagab samal tasemel kindluse.

- (96) Selleks et muuta viiteid Euroopa standarditele ja käesoleva määruse II ja III lisa, et võtta arvesse õiguse, tehnika ja teaduse arengut ja et täiendada käesolevat määrust erinormidega, mis käsitlevad ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid valdkondades, mida käesolev määrus hõlmab, sealhulgas normid töötajate kvalifikatsiooni ja koolituse kohta, pädevate asutuste lisakohustuste ja -ülesannete kohta, juhtumite kohta, mille puhul ei ole laboreid vaja akrediteerida, teatava piiril ametlikust kontrollist vabastamise kohta, kriteeriumide kohta, mille alusel määrata kindlaks identsus- ja füüsiliste kontrollide sagedus, selliste tingimuste kehtestamise kohta, millele peavad vastama teatavad liitu kolmandatest riikidest sisenevad loomad ja kaubad, Euroopa Liidu referentlaborite ja -keskuste lisanõuete ja -ülesannete kohta ning riiklike referentlaborite lisaülesannete kohta, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁽¹⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (97) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused seoses Euroopa Liidu referentlaborite ning toidutarneahela autentsuse ja terviklikkuse tagamise ja loomade heaolu Euroopa Liidu referentkeskuste määramise, komisjoni poolt liikmesriikides tehtavate kontrollide programmi vastuvõtmise ja sagedasema ametliku kontrolliga juhu, kui rikutakse liidu toidutarneahela õigusakte ja see vajab komisjoni koordineeritud abi ja järelemeetmeid, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised.
- (98) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, sealhulgas sätted ja praktiline kord auditite kohta, sertifikaatide ja muude dokumentide vormi kohta, elektrooniliste teabehaldussüsteemide loomise kohta, koostöö kohta ettevõtjate ja pädevate asutuste vahel ja pädevate asutuste, tolli ja muude asutuste vahel, proovide võtmise ning laboratoorse analüüsi, uuringu ja diagnoosimise meetodite kohta ning nende tulemuste valideerimise ja tõlgendamise kohta, jälgitavuse kohta, selliste loomade ja kaupade loetelude kehtestamise kohta, mida tuleb kontrollida, samuti selliste riikide ja piirkondade loetelude kehtestamise kohta, mis võivad liitu eksportida teatavaid loomi ja kaupu, saadetistest etteteatamise kohta, teabevahetuse kohta, piiripunktide kohta, isoleerimise ja karantiini kohta, kolmanda riigi tehtud ekspordieelsete kontrollide heakskiitmise kohta, meetmete kohta, mille eesmärk on riski ohjeldada või teha lõpp ulatuslikule ja tõsisele nõuete rikkumisele seoses teatavate kolmandast riigist või selle piirkonnast pärit loomade või kaupadega, kolmandate riikide või nende piirkondade heakskiitmise kohta, mis annavad liidus kohaldatavate tagatistega samaväärseid tagatise, ja heakskiidu kehtetuks tunnistamise kohta, koolituste kohta ja töötajate liikmesriikidevaheliste vahetusprogrammide kohta ning kriteeriumide kohta, mille alusel kategoriseeritakse ohud ja määratakse kindlaks mitmeaastaste riiklike kontrollikavade tulemusnäitajad ning toidu ja sööda seotud olukorrad kriisiregulatsioonide üldkava rakendamise kohta, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 55 lõikes 1, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽²⁾.
- (99) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt ühtlustatud lähenemise tagamist ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute suhtes, mille eesmärk on liidu toidutarneahela õigusaktide kohaldamise tagamine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda selle mõju, keerukuse ning piiriülese ja rahvusvahelise olemuse tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

⁽¹⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

REGULEERIMISESE, KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Käesolevas määruses sätestatakse:

- a) ametliku kontrolli tegemine ja muude ametlike toimingute läbiviimine liikmesriikide pädevate asutuste poolt;
- b) ametliku kontrolli rahastamine;
- c) liikmesriikidevaheline haldusabi ja -koostöö lõikes 2 osutatud normide nõuetekohaseks kohaldamiseks;
- d) komisjoni kontrolli tegemine liikmesriikides ja kolmandates riikides;
- e) liitu kolmandast riigist sisenevate loomade ja kaupade suhtes kehtivate tingimuste kehtestamine;
- f) elektroonilise teabesüsteemi loomine, et hallata ametliku kontrolliga seotud teavet ja andmeid.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse ametliku kontrolli suhtes, mida tehakse normide täitmise kontrollimiseks, olenemata sellest, kas need on kehtestatud liidu tasandil või liikmesriikide poolt liidu õigusaktide kohaldamiseks järgmistes valdkondades:

- a) toit ja toiduohutus, terviklikkus ja tervislikkus toidu tootmise, töötlemise ja turustamise kõikides etappides, sealhulgas normid, mille eesmärk on tagada õiglased kaubandustavad ning kaitsta tarbijate huve ja tarbijateavet, samuti toiduga kokku puutuvate materjalide ja esemete tootmine ja kasutamine;
- b) geneetiliselt muundatud organismide (GMOd) tahtlik keskkonda viimine toidu ja sööda tootmise eesmärgil;
- c) sööt ja söödaohutus sööda tootmise, töötlemise ja turustamise kõikides etappides, sealhulgas normid, mille eesmärk on tagada õiglased kaubandustavad ning kaitsta tarbijate tervist, huve ja tarbijateavet;
- d) loomatervisenõuded;
- e) loomsetest kõrvalsaadustest ja loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodetest inimeste ja loomade tervisele tulenevate riskide ärahoidmine ja minimeerimine;
- f) loomade heaolunõuded;
- g) taimekahjustajate vastased kaitsemeetmed;
- h) taimekaitsevahendite turulelaskmise ja kasutamise ning pestitsiidide säästva kasutamise nõuded, välja arvatud pestitsiididega töötlemise seadmete suhtes;
- i) mahepõllumajanduslik tootmine ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamine;
- j) kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste toodete kasutamine ja märgistamine.

3. Käesolevat määrust kohaldatakse ka ametliku kontrolli suhtes, mida tehakse lõikes 2 osutatud normides sätestatud nõuete täitmise kontrollimiseks loomade ja kaupade puhul, mis sisenevad liitu või mida eksporditakse liidust.

4. Käesolevat määrust ei kohaldata ametliku kontrolli suhtes, mille eesmärk on kontrollida, kas täidetakse:
- a) määrust (EL) nr 1308/2013; käesolevat määrust kohaldatakse määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 89 kohastele kontrollidele, kui selle käigus tuvastatakse võimalik pettus või eksitav tegevus määruse (EL) nr 1308/2013 artiklites 73–91 osutatud turustamisstandardite suhtes;
 - b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/63/EL⁽¹⁾;
 - c) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/82/EÜ⁽²⁾.
5. Artikleid 4, 5, 6, 8, artikli 12 lõikeid 2 ja 3, artiklit 15, artikleid 18–27, 31–34 ja 37–42 ja artiklit 78, artikleid 86–108, artikli 112 punkti b, artiklit 130 ja artikleid 131–141 kohaldatakse ka muude ametlike toimingute suhtes, mida viivad läbi pädevad asutused kooskõlas käesoleva määruse või käesoleva artikli lõikes 2 osutatud normidega.

Artikkel 2

Ametlik kontroll ja muud ametlikud toimingud

1. Käesolevas määruses tähendab „ametlik kontroll“ toiminguid, mida teevad pädevad asutused või volitatud isikud või füüsilised isikud, kellele on kooskõlas käesoleva määrusega delegeeritud teatavad ametliku kontrolli ülesanded, et kontrollida:
- a) kas ettevõtjad täidavad käesolevat määrust ja artikli 1 lõikes 2 osutatud norme ning
 - b) kas loomad ja kaubad vastavad artikli 1 lõikes 2 osutatud normidele, kaasa arvatud seoses ametliku sertifikaadi või kinnituse väljaandmisega.
2. Käesolevas määruses tähendavad „muud ametlikud toimingud“ ametlikust kontrollist erinevaid toiminguid, mida teevad pädevad asutused või volitatud isikud või füüsilised isikud, kellele on kooskõlas käesoleva määrusega ja artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega delegeeritud teatavad muud ametlikud toimingud, sealhulgas toiminguid, mille eesmärk on kontrollida loomataudide ja taimekahjustajate esinemist, ennetada ja piirata loomataudide ja taimekahjustajate levimist või likvideerida loomataudid ja taimekahjustajad, anda lube ja heakskiite ning väljastada ametlikke sertifikaate ja ametlikke kinnitusi.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „toidualased õigusnormid“ – toidualased õigusnormid määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punktis 1 määratletud tähenduses;
- 2) „söödaalased õigusnormid“ – õigus- ja haldusnormid nii liidu kui ka riigi tasandil, mis reguleerivad sööta üldiselt ning eelkõige sööda ohutust sööda tootmise, töötlemise ja turustamise kõikides etappides või sööda kasutamist;
- 3) „pädevad asutused“ –
 - a) liikmesriigi keskasutused, kes on pädevad korraldama ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid kooskõlas käesoleva määruse ja artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega;
 - b) muud asutused, kellele on antud kõnealune pädevus;
 - c) kolmanda riigi vastavad asutused, kui see on asjakohane;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2010. aasta direktiiv 2010/63/EL teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta (ELT L 276, 20.10.2010, lk 33).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/82/EÜ veterinaarravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta (EÜT L 311, 28.11.2001, lk 1).

- 4) „mahepõllumajanduslike toodete kontrolliasutus“ – liikmesriigi avalik-õiguslik haldusorganisatsioon, sealhulgas asjakohasel juhul vastav kolmanda riigi asutus või kolmandas riigis tegutsev asutus, mis on seotud mahepõllumajandusliku tootmise ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamisega ning millele pädev asutus on tervikuna või osaliselt andnud oma pädevuse seoses nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007⁽¹⁾ kohaldamisega;
- 5) „volitatud isik“ – eraldiseisev juriidiline isik, kellele pädev asutus on delegeerinud teatavad ametliku kontrolli tegemise ülesanded või teatavad muude ametlike toimingute seotud ülesanded;
- 6) „kontrollide kontrollimise kord“ – kehtestatud menetlused ja toimingud, mida pädevad asutused viivad ellu eesmärgiga tagada ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute järjepidevus ja tõhusus;
- 7) „kontrollisüsteem“ – süsteem, mis hõlmab pädevaid asutusi ja liikmesriigis kasutusele võetud vahendeid, struktuure, korda ja menetlusi, tagamaks ametlike kontrollide tegemise kooskõlas käesoleva määruse ja artiklites 18–27 osutatud normidega;
- 8) „kontrollikava“ – pädeva asutuse koostatud kirjeldus, mis sisaldab teavet ametliku kontrolli süsteemi struktuuri, korralduse ja toimimise kohta ning aja jooksul tehtava ametliku kontrolli üksikasjalikku kava igas artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega hõlmatud valdkonnas;
- 9) „loomad“ – loomad määruse (EL) 2016/429 artikli 4 punktis 1 määratletud tähenduses;
- 10) „loomataud“ – loomataud määruse (EL) 2016/429 artikli 4 punktis 16 määratletud tähenduses;
- 11) „kaubad“ – kõik (välja arvatud loomad), mille suhtes kehtib vähemalt üks artikli 1 lõikes 2 osutatud normidest;
- 12) „toit“ – toit määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklis 2 määratletud tähenduses;
- 13) „sööt“ – sööt määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punktis 4 määratletud tähenduses;
- 14) „loomsed kõrvalsaadused“ – loomsed kõrvalsaadused määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 3 punktis 1 määratletud tähenduses;
- 15) „loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooted“ – loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooted määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 3 punktis 2 määratletud tähenduses;
- 16) „taimed“ – taimed määruse (EL) 2016/2031 artikli 2 punktis 1 määratletud tähenduses;
- 17) „taimekahjustajad“ – taimekahjustajad määruse (EL) 2016/2031 artikli 1 lõikes 1 määratletud tähenduses;
- 18) „taimekaitsevahendid“ – taimekaitsevahendid, millele on osutatud määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 2 lõikes 1;
- 19) „loomsed saadused“ – loomsed tooted Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004⁽²⁾ I lisa punktis 8.1 määratletud tähenduses;
- 20) „loomne paljundusmaterjal“ – loomne paljundusmaterjal määruse (EL) 2016/429 artikli 4 punktis 28 määratletud tähenduses;
- 21) „taimsed saadused“ – taimsed saadused määruse (EL) 2016/2031 artikli 2 punktis 2 määratletud tähenduses;
- 22) „muud objektid“ – muud objektid määruse (EL) 2016/2031 artikli 2 punktis 5 määratletud tähenduses;
- 23) „oht“ – mõjur või seisund, mis võib avaldada kahjulikku mõju inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või keskkonnale;
- 24) „risk“ – inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või keskkonnale avalduva kahjuliku mõju tõenäosuse ja sellisest ohust tuleneva mõju raskuse tulem;
- 25) „ametlik sertifitseerimine“ – menetlus, mille abil pädevad asutused kinnitavad ühe või mitme artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega ette nähtud nõude täitmist;

⁽¹⁾ Nõukogu 28. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 189, 20.7.2007, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erireeglid (ELT L 139, 30.4.2004, lk 55).

- 26) „sertifikaati välja andev ametnik“ –
- a) pädeva asutuse ametnik, kellele asutus on andnud loa allkirjastada ametlikke sertifikaate, või
 - b) muu füüsiline isik, kellele pädevad asutused on kooskõlas artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega andnud loa allkirjastada ametlikke sertifikaate;
- 27) „ametlik sertifikaat“ – paber- või elektrooniline dokument, millele on alla kirjutatud sertifikaati välja andev ametnik ja milles kinnitatakse vastavust ühele või mitmele artikli 1 lõikes 2 osutatud normides sätestatud nõudele;
- 28) „ametlik kinnitus“ – etikett, märgis või muus vormis kinnitus, mille on pädeva asutuse järelevalve all ja ametliku kontrolli tulemusel välja andnud ettevõtja või pädev asutus ise ning millega kinnitatakse vastavust ühele või mitmele käesolevas määruses või artikli 1 lõikes 2 osutatud normides sätestatud nõudele;
- 29) „ettevõtja“ – füüsiline või juriidiline isik, kelle suhtes kehtib üks või mitu artikli 1 lõikes 2 osutatud normides sätestatud nõuet;
- 30) „audit“ – süstemaatiline ja sõltumatu kontroll, mille käigus tehakse kindlaks, kas tegevused ja nende tulemused vastavad kavandatud korrale, kas kõnealust korda rakendatakse tõhusalt ning kas see kord sobib eesmärkide saavutamiseks;
- 31) „reiting“ – ettevõtjate klassifitseerimine hindamiskriteeriumide põhjal;
- 32) „veterinaarjärelevalve ametnik“ – veterinaararst, kes on pädeva asutuse poolt ametisse nimetatud töötajana või muudel alustel, kellel on sobiv kvalifikatsioon ametliku kontrolli tegemiseks ja muude ametlike toimingute läbiviimiseks kooskõlas käesoleva määrusega ning artikli 1 lõikes 2 osutatud asjakohaste normidega;
- 33) „taimeterviseametnik“ – füüsiline isik, kes on pädeva asutuse poolt ametisse nimetatud töötajana või muudel alustel, kellel on sobiv väljaõpe ametliku kontrolli tegemiseks ja muude ametlike toimingute läbiviimiseks kooskõlas käesoleva määrusega ning artikli 1 lõike 2 punktis g osutatud asjakohaste normidega;
- 34) „määratletud riskiteguriga materjal“ – määratletud riskiteguriga materjal määruse (EÜ) nr 999/2001 artikli 3 lõike 1 punktis g määratletud tähenduses;
- 35) „pikk teekond“ – pikk teekond määruse (EÜ) nr 1/2005 artikli 2 punktis m määratletud tähenduses;
- 36) „pestitsiididega töötlemise seadmed“ – pestitsiididega töötlemise seadmed direktiivi 2009/128/EÜ artikli 3 punktis 4 määratletud tähenduses;
- 37) „saadeti“ – teatav hulk loomi või kaupu, mis on hõlmatud sama ametliku sertifikaadi, ametliku kinnituse või muu dokumendiga ja mida veetakse sama transpordivahendiga ning mis pärinevad samalt territooriumilt või samast kolmandast riigist ja, välja arvatud kaubad, mille suhtes kehtivad artikli 1 lõike 2 punktis g osutatud normid, on sama tüüpi, liiki või vastavad samale kirjeldusele;
- 38) „piiripunkt“ – koht ja selle juurde kuuluvad rajatised, mille liikmesriik on määranud artikli 47 lõikes 1 sätestatud ametliku kontrolli tegemiseks;
- 39) „väljumispunkt“ – piiripunkt või liikmesriigi määratud muu koht, kus määruse (EÜ) nr 1/2005 kohaldamisalasse kuuluvad loomad lahkuvad liidu tolliterritooriumilt;
- 40) „liitu sisenemine“ – loomade või kaupade toomine mõnele käesoleva määruse I lisas loetletud territooriumile väljastpoolt neid territooriume, välja arvatud seoses artikli 1 lõike 2 punktis g osutatud normidega, mille puhul tähendab liitu sisenemine kaupade toomist „liidu territooriumile“, nagu see on määratletud määruse (EL) 2016/2031 artikli 1 lõike 3 teises lõigus;
- 41) „dokumentide kontroll“ – selliste ametlike sertifikaatide, ametlike kinnituste ja muude dokumentide, sh äridokumentide kontrollimine, mis peavad saadetisega kaasas olema, nagu on ette nähtud artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega, artikli 56 lõikega 1 või artikli 77 lõike 3, artikli 126 lõike 3, artikli 128 lõike 1 või artikli 129 lõike 1 kohaselt vastu võetud rakendusaktidega;

- 42) „identsuskontroll“ – visuaalne ülevaatus veendumaks, et saadetise sisu ja märgistus, sealhulgas loomadel olevad märgised, pitserid ja transpordivahendid vastavad saadetisega kaasasolevates ametlikes sertifikaatides, ametlikes kinnitustes ja muudes dokumentides märgitud teabele;
- 43) „füüsiline kontroll“ – loomade või kauba kontroll ja asjakohasel juhul pakendi, transpordivahendi, märgistuse ja temperatuuri kontroll, proovide võtmine analüüsimiseks, uuringuteks ja diagnoosimiseks ning muu kontroll, mis on vajalik artikli 1 lõikes 2 osutatud normide täitmise kontrollimiseks;
- 44) „transiit“ – liikumine tollijärelevalve all ühest kolmandast riigist teise kolmandasse riiki läbi mõne I lisas loetletud territooriumi või ühelt I lisas loetletud territooriumilt teisele I lisas loetletud territooriumile pärast kolmanda riigi läbimist, välja arvatud seoses artikli 1 lõike 2 punktis g osutatud normidega, mille puhul see tähendab ühte järgmisest:
- a) liikumine tollijärelevalve all ühest kolmandast riigist teise kolmandasse riiki, nagu see on määratletud määruse (EL) 2016/2031 artikli 1 lõike 3 esimeses lõigus, läbi „liidu territooriumi“, nagu see on määratletud kõnealuse määruse artikli 1 lõike 3 teises lõigus, või
- b) liikumine „liidu territooriumilt“ teise „liidu territooriumi“ ossa, nagu see on määratletud määruse (EL) 2016/2031 artikli 1 lõike 3 teises lõigus, läbi kolmanda riigi territooriumi, nagu see on määratletud kõnealuse määruse artikli 1 lõike 3 esimeses lõigus;
- 45) „tollijärelevalve“ – tollijärelevalve Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 ⁽¹⁾ artikli 5 punktis 27 määratletud tähenduses;
- 46) „tollikontroll“ – tollikontroll määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punktis 3 määratletud tähenduses;
- 47) „ametlik kinnipidamine“ – menetlus, millega pädev asutus tagab, et ametlikult kontrollitavaid loomi ega kaupu ei teisaldata ega avata kuni otsuse vastuvõtmiseni nende sihtkoha kohta; hõlmatud on hoidmine ettevõtja poolt, mis toimub pädeva asutuse juhiste järgi ja kontrolli all;
- 48) „teekonnaleht“ – määruse (EÜ) nr 1/2005 II lisa punktides 1–5 sätestatud dokument;
- 49) „veterinaarjärelevalve ametniku abi“ – pädevate asutuste esindaja, kes on saanud artikli 18 alusel kehtestatud nõuete kohase väljaõppe ja on tööle võetud selleks, et täita teatavaid ametliku kontrolli ülesandeid või teatavaid muude ametlike toimingutega seotud ülesandeid;
- 50) „liha ja söödav rups“ – käesoleva määruse artikli 49 lõike 2 punkti a kohaldamisel nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 ⁽²⁾ I lisa II osa I jao 2. peatüki alampeatükkides 0201–0208 loetletud tooted;
- 51) „tervisemärk“ – märk, mis antakse pärast artikli 18 lõike 2 punktides a ja c osutatud ametliku kontrolli tegemist ning mis tõendab, et liha on inimtoiduks kõlblik.

II JAOTIS

AMETLIK KONTROLL JA MUUD AMETLIKUD TOIMINGUD LIIKMESRIIKIDES

I PEATÜKK

Pädevad asutused

Artikkel 4

Pädevate asutuste määramine

1. Liikmesriigid määravad iga artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega hõlmatud valdkonna jaoks pädeva asutuse või pädevad asutused, kellele nad panevad vastutuse korraldada või teha ametlikku kontrolli ja viia läbi muid ametlikke toiminguid.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1).

2. Kui liikmesriik paneb vastutuse sama valdkonna ametliku kontrolli või muude ametlike toimingute korraldamise või läbiviimise eest riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil mitmele pädevale asutusele või kui lõike 1 kohaselt määratud pädeval asutusel on lubatud volitada teatavate ametliku kontrolliga või muude ametlike toimingutega seotud ülesannete tegemiseks muid avalik-õiguslikke asutusi, siis peab liikmesriik:

- a) tagama tõhusa ja tulemusliku koordineerimise kõikide kaasatud asutuste vahel ning tõhusa ja järjepideva ametliku kontrolli ja muud ametlikud toimingud kogu oma territooriumil ning
- b) määrama kooskõlas liikmesriigi põhiseadusest tulenevate nõuetega ühe asutuse, kes vastutab koostöö ja kontaktide korraldamise eest komisjoni ja teiste liikmesriikidega seoses ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingutega igas artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega hõlmatud valdkonnas.

3. Pädevad asutused, kes vastutavad artikli 1 lõike 2 punktis i osutatud normide täitmise kontrollimise eest, võivad panna teatavaid ametliku kontrolli või muude ametlike toimingutega seotud kohustusi ühele või mitmele mahepõllumajanduslike toodete kontrolliasutusele. Sellisel juhul määravad nad igale asutusele koodnumbri.

4. Liikmesriigid tagavad, et komisjonile teatatakse järgmiste asutuste kontaktandmed ja nendes tehtud muudatused:

- a) lõike 1 kohaselt määratud pädevad asutused;
- b) lõike 2 punkti b kohaselt määratud üks asutus;
- c) lõikes 3 osutatud mahepõllumajanduslike toodete kontrolliasutused;
- d) artikli 28 lõikes 1 osutatud volitatud isikud.

Liikmesriigid peavad esimeses lõigus osutatud teabe tegema kättesaadavaks ka üldsusele, sealhulgas interneti teel.

Artikkel 5

Pädevate asutuste ja mahepõllumajanduslike toodete kontrolliasutusega seotud üldised kohustused

1. Pädevad asutused ja mahepõllumajanduslike toodete kontrolliasutused:

- a) kehtestavad menetlused ja/või korra, millega tagatakse ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute tõhusus ja asjakohasus;
- b) kehtestavad menetlused ja/või korra, millega tagatakse kõikide tasandite ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute erapooletus, kvaliteet ja järjepidevus;
- c) kehtestavad menetlused ja/või korra, millega tagatakse, et ametlikku kontrolli tegevatel ja muid ametlikke toiminguid läbiviivatel töötajatel ei ole huvide konflikti;
- d) tagavad, et neil on olemas analüüside, uuringute ja diagnoosimise jaoks piisav laboratoorne suutlikkus või juurdepääs sellele;
- e) tagavad, et neil on piisav arv sobiva kvalifikatsiooniga kogenud töötajaid või neil on võimalik sobiva kvalifikatsiooniga kogenud töötajaid rakendada, et ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid oleks võimalik läbi viia tõhusalt ja tulemuslikult;
- f) tagavad, et neil on asjakohased ja nõuetekohaselt hooldatud rajatised ja seadmed, et töötajatel oleks võimalik teha ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid tõhusalt ja tulemuslikult;
- g) tagavad, et neil on õiguslikud volitused ametliku kontrolli tegemiseks ja muude ametlike toimingute läbiviimiseks ning käesolevas määruks ja artikli 1 lõikes 2 osutatud normides ette nähtud meetmete võtmiseks;
- h) kehtestavad õigusliku korra tagamaks, et pädevate asutuste töötajatel on juurdepääs ettevõtjate valdustesse ja nende hoitavatele dokumentidele, et neil oleks võimalik oma tööülesandeid nõuetekohaselt täita;
- i) kehtestavad situatsiooniplaanid ja on valmis neid hädaolukorras rakendada, kui see on vastavalt artikli 1 lõikes 2 osutatud normidele asjakohane.

2. Veterinaarjärelevalve ametniku ametisse nimetamine vormistatakse kirjalikult ja selles määratakse kindlaks ametlik kontroll ja muud ametlikud toimingud, mille läbiviimiseks veterinaarjärelevalve ametnik on ametisse nimetatud. Käesolevas määruses sätestatud nõudeid pädevate asutuste töötajatele, sealhulgas nõudeid huvide konflikti puudumise kohta, kohaldatakse kõigile veterinaarjärelevalve ametnikele.

3. Taimeterviseametniku ametisse nimetamine vormistatakse kirjalikult ja selles määratakse kindlaks ametlik kontroll ja muud ametlikud toimingud, mille läbiviimiseks taimeterviseametnik on ametisse nimetatud. Käesolevas määruses sätestatud nõudeid pädevate asutuste töötajatele, sealhulgas nõudeid huvide konflikti puudumise kohta, kohaldatakse kõigile taimeterviseametnikele.

4. Ametlikku kontrolli tegevad ja muid ametlikke toiminguid läbiviivad töötajad:

a) saavad oma pädevusvaldkonnas asjakohast väljaõpet, mis võimaldab neil oma tööülesandeid pädevalt täita ning teha ametlikke kontrolle ja läbi viia muid ametlikke toiminguid järjepideval viisil;

b) hoiavad end oma pädevusvaldkonna arenguga kursis ja saavad vajaduse korral korrapäraselt lisaväljaõpet ning

c) saavad asjakohasel juhul väljaõpet II lisa I peatükis esitatud valdkondade ja käesolevast määrusest tulenevate pädevate asutuste kohustuste kohta.

Pädevad asutused, mahepõllumajanduslike toodete kontrolliasutused ja volitatud isikud töötavad välja ja rakendavad koolitusprogramme ametlikku kontrolli tegevate ja muid ametlikke toiminguid läbiviivate töötajate koolitamiseks vastavalt punktidele a, b ja c.

5. Kui pädevas asutuses on ametliku kontrolli tegemise ja muude ametlike toimingute läbiviimise pädevus rohkem kui ühel üksusel, tagatakse erinevate üksuste vahel tõhus ja tulemuslik kooskõlastamine ja koostöö.

Artikkel 6

Pädevate asutuste audit

1. Pädevad asutused teevad siseauditeid või lasevad ennast auditeerida, et tagada vastavus käesolevale määrusele, ning võtavad nende auditite tulemusi silmas pidades asjakohaseid meetmeid.

2. Lõikes 1 osutatud auditite suhtes tuleb kohaldada sõltumatut kontrolli ning neid tuleb teha läbipaistvalt.

Artikkel 7

Edasikaebamisõigus

Füüsilistel ja juriidilistel isikutel on kooskõlas siseriikliku õigusega edasikaebamisõigus otsuste peale, mille pädevad asutused on teinud nende kohta kooskõlas artikliga 55, artikli 66 lõigetega 3 ja 6, artikliga 67, artikli 137 lõike 3 punktiga b ning artikli 138 lõigetega 1 ja 2.

Edasikaebamisõigus ei mõjuta pädevate asutuste kohustust võtta viivitamata meetmeid, et kõrvaldada inimeste, loomade ja taime terviseriskid või loomade heaoluriskid ning GMode ja taimekaitsevahendite puhul ka keskkonnamiskid või neid ohjeldada kooskõlas käesoleva määruse ja artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega.

Artikkel 8

Pädevate asutuste konfidentsiaalsuskohustused

1. Pädevad asutused tagavad, et kui lõikest 3 ei tulene teisiti, ei avaldata kolmandatele isikutele ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingutega seotud ülesandeid täites saadud teavet, kui see on siseriikliku või liidu õiguse kohaselt oma olemuselt ametisaladus.

Sel eesmärgil tagavad liikmesriigid asjakohaste konfidentsiaalsuskohustuste kehtestamise töötajatele ja muudele isikutele, kes töötavad ametliku kontrolli tegemise ja muude ametlike toimingute läbiviimise ajal.

2. Lõiget 1 kohaldatakse ka mahepõllumajanduslike toodete kontrolliasutustele, volitatud isikutele, füüsilistele isikutele, kellele on delegeeritud teatavad ametliku kontrolli ülesanded, ja ametlikele laboritele.

3. Väljaarvatud juhul, kui lõikes 1 osutatud ametisaladusega kaetud teabe avalikustamine on ülekaalukalt üldsuse huvides, ning ilma et see mõjutaks olukordi, kus avalikustamist nõutakse liidu või liikmesriigi õigusaktidega, hõlmab kõnealune teave teavet, mille avaldamine seaks ohtu:

- a) ülevaatus, uurimise või auditi eesmärgi täitmise;
- b) ettevõtja või muu füüsilise või juriidilise isiku ärihuvide kaitse või
- c) kohtumenetluse ja õigusnõustamise kaitse.

4. Pädevad asutused võtavad otsuse tegemisel selle kohta, kas lõikes 1 osutatud ametisaladusega kaetud teabe avalikustamine on ülekaalukalt üldsuse huvides, arvesse muu hulgas inimeste, loomade või taimede tervist või keskkonda ohustada võivaid riske ning selliste riskide olemust, tõsidust ja ulatust.

5. Käesolevas artiklis sätestatud konfidentsiaalsuskohustused ei takista pädevatel asutustel avaldamast või muul viisil üldsusele kättesaadavaks tegemast teavet üksikute ettevõtjate suhtes kohaldatud ametliku kontrolli tulemuste kohta eeldusel, et täidetud on järgmised tingimused (ilma et see mõjutaks olukordi, kus avalikustamist nõutakse liidu või liikmesriigi õigusaktidega):

- a) asjaomasele ettevõtjale on enne avaldamist või kättesaadavaks tegemist antud võimalus esitada märkusi teabe kohta, mida pädev asutus kavatseb avaldada või muul viisil üldsusele kättesaadavaks teha, võttes arvesse olukorra kiireloomulisust, ning
- b) avaldatud või üldsusele muul viisil kättesaadavaks tehtud teabes võetakse arvesse asjaomase ettevõtja märkuseid või see avaldatakse koos kõnealuste märkustega.

II PEATÜKK

Ametlik kontroll

I jagu

Üldnõuded

Artikkel 9

Ametliku kontrolli üldsätted

1. Liikmesriigid kontrollivad ametlikult kõiki ettevõtjaid lähtuvalt riskidest, korrapäraselt ja asjakohase sagedusega, võttes arvesse:

- a) kindlakstehtud riske, mis on seotud:
 - i) loomade ja kaupadega;
 - ii) ettevõtjate kontrolli all toimuva tegevusega;
 - iii) ettevõtja tegevuse toimumiskohaga;
 - iv) selliste toodete, protsesside, materjalide või ainete kasutamisega, millel võib olla mõju toidu ohutusele, terviklikkusele ja tervislikkusele või sööda ohutusele, loomade tervisele või heaolule, taimede tervisele ning GMOde ja taimekaitsevahendite puhul ka kahjulik mõju keskkonnale;

- b) kõikvõimalikku teavet, mis viitab sellele, et tarbijaid võidakse eksitada, eelkõige toidu olemuse, määratluse, omaduste, koostise, koguse, säilivuse, päritoluriigi või lähtekohta või valmistus- või tootmismeetodite osas;
- c) ettevõtja suhtes tehtud ametliku kontrolli varasemaid tulemusi ja artikli 1 lõikes 2 osutatud normide täitmist;
- d) ettevõtja poolt või ettevõtja taotlusel kolmanda isiku poolt artikli 1 lõikes 2 osutatud normide täitmise kontrollimiseks tehtud enesekontrollide, sealhulgas asjakohasel juhul individuaalsete kvaliteeditagamissüsteemide usaldusväärsust ja tulemusi, ning
- e) muud teavet, mis võib viidata artikli 1 lõikes 2 osutatud normide rikkumisele.

2. Pädevad asutused teevad ametlikku kontrolli regulaarselt asjakohase sagedusega, mis lähtub riskidest, et teha kindlaks võimalik artikli 1 lõikes 2 osutatud normide pettuse või eksitava tegevuse teel toime pandud tahtlik rikkumine, võttes arvesse artiklites 102–108 osutatud haldusabi mehhanismide kaudu kõnealuse rikkumise kohta jagatud teavet ja muud teavet, mis osutab selliste rikkumiste võimalikkusele.

3. Enne teatavate loomade või kaupade turulelaskmist või liikumist tehtav ametlik kontroll selleks, et anda välja artikli 1 lõikes 2 osutatud normide kohane ametlik sertifikaat või ametlik kinnitus, mis on eeltingimuseks loomade või kaupade turulelaskmisele või liikumisele, tehakse kooskõlas mõlemas järgmises punktis osutatuga:

- a) artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega;
- b) kohalduvate delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktidega, mille komisjon on vastu võtnud vastavalt artiklitele 18–27.

4. Ametlikke kontrolle tehakse ette teatamata, välja arvatud siis, kui etteteatamine on vajalik ja piisavalt õigustatud ametliku kontrolli tegemiseks. Ettevõtja taotlusel tehtavate ametlike kontrollide puhul võib pädev asutus otsustada, kas ametlik kontroll tehakse ette teatades või ette teatamata. Ette teatatud ametlikud kontrollid ei välista ette teatamata ametlike kontrollide tegemist.

5. Ametliku kontrolli tegemisel tuleb nii palju kui võimalik püüda vähendada vajaliku miinimumini ettevõtjatele langevat halduskoormust ja ettevõtte töö häirimist, ilma see vähendaks kontrolli tõhusust.

6. Pädevad asutused teevad ametlikku kontrolli samal viisil, võttes arvesse vajadust kohandada kontrolli erilisele olukorrale, olenemata sellest, kas asjaomased loomad ja kaubad:

- a) on liidu turul kättesaadavad, olgu need pärit liikmesriigist, kus tehakse ametlikku kontrolli, või mõnest muust liikmesriigist;
- b) eksporditakse liidust või
- c) sisenevad liitu.

7. Kui see on ametliku kontrolli korraldamiseks mõõdapäasmatult vajalik, võivad sihtliikmesriigid nõuda, et ettevõtjad, kellele tuuakse teisest liikmesriigist loomi või kaupu, teataksid kõnealuste loomade või kauba saabumisest.

Artikkel 10

Ametlikult kontrollitavad ettevõtjad, protsessid ja tegevus

1. Kui see on artikli 1 lõikes 2 osutatud normide täitmise kindlakstegemiseks vajalik, kontrollib pädev asutus ametlikult:

- a) loomi ja kaupu kõikides tootmis-, töötlemis-, turustamis- ja kasutamisetappides;

- b) aineid, materjale ja muid objekte, mis võivad mõjutada loomade ja kaupade omadusi või loomade tervist, ja nende vastavust kohaldatavatele nõuetele kõikides tootmis-, töötlemis-, turustamis- ja kasutamisetappides;
- c) ettevõtjate tegevust, sealhulgas loomapidamist, seadmeid, transpordivahendeid, valdusi ja muid nende kontrolli all olevaid kohti ja nende ümbrust, ning seonduvaid dokumente.

2. Pädevad asutused koostavad ettevõtjate nimekirja ja ajakohastavad seda, ilma et see mõjutaks artikli 1 lõikes 2 osutatud normide alusel koostatud olemasolevaid nimekirju või registreid käsitlevaid norme. Kui selline nimekiri või register on muuks otstarbeks juba olemas, võib seda kasutada ka käesoleva määruse kohaldamisel.

3. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse muutmiseks vastu delegeeritud õigusaktid, mis käsitlevad nende ettevõtjate kategooriate kindlaksmääramist, kes on vabastatud käesoleva artikli lõikes 2 osutatud ettevõtjate nimekirja kandmisest, kui nimekirja kandmine tekitaks neile ebaproportsionaalset halduskoormust võrreldes nende tegevusega seotud riskiga.

Artikkel 11

Ametliku kontrolli läbipaistvus

1. Pädevad asutused teevad ametlikku kontrolli võimalikult läbipaistvalt ja teevad üldsusele vähemalt kord aastas kättesaadavaks, sealhulgas internetis avaldamise kaudu, ametliku kontrolli korraldamise ja tegemisega seotud asjakohase teabe.

Nad tagavad ka korrapärase ja õigeaegse järgmisi andmeid hõlmava teabe avaldamise:

- a) ametliku kontrolli liik, kontrollide arv ja tulemus;
- b) avastatud nõuete rikkumiste liik ja juhtumite arv;
- c) nende juhtumite liik ja arv, mille puhul pädevad asutused võtsid artikli 138 kohaseid meetmeid;
- d) nende juhtumite liik ja arv, mille puhul rakendati artiklis 139 osutatud karistusi.

Käesoleva lõike teise lõigu punktides a–d osutatud teabe võib asjakohasel juhul esitada artikli 113 lõikes 1 osutatud aastaaruande avaldamise kaudu.

2. Pädevad asutused kehtestavad menetlused, millega tagatakse, et üldsusele kättesaadavaks tehtud teabe ebatäpsused parandatakse nõuetekohaselt.

3. Pädevad asutused võivad avaldada või muul viisil üldsusele kättesaadavaks teha teabe ühe või mitme ametliku kontrolli tulemuste põhjal ettevõtjale antud hinnangu kohta, eeldusel et täidetud on järgmised tingimused:

- a) hindamiskriteeriumid on objektiivsed, läbipaistvad ja üldsusele kättesaadavad ning
- b) rakendatakse asjakohast korda, et tagada hindamisprotsessi õiglus, järjepidevus ja läbipaistvus.

Artikkel 12

Dokumenteeritud kontrollimenetlused

1. Pädevad asutused teevad ametlikku kontrolli kooskõlas dokumenteeritud menetlustega.

Kõnealused menetlused hõlmavad II lisa II peatükis esitatud kontrollimenetluste valdkondi ja sisaldavad juhiseid ametlikku kontrolli tegevate töötajate jaoks.

2. Pädevad asutused kehtestavad kontrollide kontrollimise korra.

3. Pädevad asutused:

- a) võtavad parandusmeetmeid, kui lõikes 2 sätestatud menetluse käigus on kindlaks tehtud puudused, ning
- b) ajakohastavad asjakohasel juhul lõikes 1 osutatud dokumenteeritud korda.

4. Lõikeid 1, 2 ja 3 kohaldatakse ka volitatud isikutele ja mahepõllumajanduslike toodete kontrolliasutustele.

Artikkel 13

Kirjalikud dokumendid ametlike kontrollide kohta

1. Pädev asutus dokumenteerib kirjalikult iga tema poolt tehtud ametliku kontrolli. Need dokumendid võivad olla paberil või elektroonilisel kujul.

Need dokumendid peavad sisaldama:

- a) ametliku kontrolli eesmärgi kirjeldust;
- b) kohaldatud kontrollimeetodeid;
- c) ametliku kontrolli tulemusi ning
- d) kui see on asjakohane, siis meetmeid, mille rakendamist pädevad asutused asjaomaselt ettevõtjalt ametliku kontrolli tulemusel nõuavad.

2. Kui kohtuliku uurimise eesmärgist või kohtumenetluse kaitsmise vajadusest tulenevalt ei tule toimida teisiti, antakse ametliku kontrolli läbinud ettevõtjatele nende taotluse korral lõikes 1 sätestatud kirjalike dokumentide koopia, välja arvatud juhul, kui on väljastatud ametlik sertifikaat või ametlik kinnitus. Pädevad asutused teavitavad ettevõtjat viivitamata kirjalikult kõikidest ametliku kontrolli käigus kindlaks tehtud nõuete rikkumistest.

3. Kui pädeva asutuse töötaja või esindaja peab ametliku kontrolli jaoks viibima korrapäraselt või pidevalt ettevõtja valdustes, tuleb lõikes 1 osutatud dokumente koostada piisavalt tihti, et pädevad asutused ja ettevõtja:

- a) saaksid korrapäraselt teavet nõuete täitmise ulatuse kohta ning
- b) saaksid kiiresti teavet nõuete kõikide rikkumiste kohta, mis on kindlaks tehtud ametliku kontrolli käigus.

4. Lõikeid 1, 2 ja 3 kohaldatakse ka volitatud isikutele, mahepõllumajanduslike toodete kontrolliasutustele ja füüsilistele isikutele, kellele on antud teatud ametliku kontrolli volitused.

Artikkel 14

Ametlike kontrollide meetodid ja võtted

Ametlikud kontrollid, meetodid ja võtted hõlmavad olenevalt olukorrast:

- a) ettevõtjate poolt kehtestatud kontrollide ja saadud tulemuste uurimist;
- b) ülevaatusi, mille käigus kontrollitakse:
 - i) seadmeid, transpordivahendeid, valdusi ja muid ettevõtja kontrolli all olevaid kohti ja nende ümbrust;
 - ii) loomi ja kaupu, sealhulgas pooltooteid, tooraineid, koostisosasid, abiaineid ning muid kaupade ettevalmistamiseks ja tootmiseks või loomade söötmiseks või ravimiseks kasutatavaid tooteid;

- iii) puhastus- ja hooldusvahendeid ja -menetlusi;
 - iv) jälgitavust, märgistamist, esitlemist, reklaamimist ja asjaomaseid pakkematerjale, sealhulgas toiduga kokkupuutuvaid materjale;
- c) ettevõtjate valduste hügieenitingimuste kontrollimist;
- d) hea tootmistava, hea hügieenitava, hea põllumajandustava ning ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollipunktide süsteemi põhimõtetel põhinevate menetluste hindamist;
- e) dokumentide, jälgitavusandmete ja muude andmike uurimist, mis võivad olla vajalikud artikli 1 lõikes 2 osutatud normide täitmise hindamiseks, sealhulgas asjakohasel juhul toidu, sööda ja muu ettevõttesse siseneva või sealt väljuva aine või materjali saatedokumentide uurimist;
- f) vestlusi ettevõtjate ja nende töötajatega;
- g) ettevõtja tehtud mõõtmiste ja muude uuringutulemuste kontrollimist;
- h) proovide võtmist, analüüsimist, diagnoosimist ja uuringuid;
- i) ettevõtjate auditeerimist;
- j) muid tegevusi, mis on vajalikud nõuete rikkumise kindlakstegemiseks.

Artikkel 15

Ettevõtjate kohustused

1. Niivõrd, kui see on vajalik ametliku kontrolli tegemiseks või muude ametlike toimingute läbiviimiseks, peavad ettevõtjad andma pädevate asutuste taotluse korral nende töötajatele juurdepääsu:
- a) seadmetele, transpordivahenditele, valdustele ja muudele nende kontrolli all olevatele kohtadele ja nende ümbrusele;
 - b) arvutites paiknevatele teabehaldussüsteemidele;
 - c) nende kontrolli all olevatele loomadele ja kaupadele;
 - d) dokumentidele ja muule asjakohasele teabele.
2. Ametliku kontrolli tegemise ja muude ametlike toimingute läbiviimise ajal abistavad ettevõtjad pädevate asutuste ja mahepõllumajanduslike toodete kontrolliasutuste töötajaid nende tööülesannete täitmisel ning teevad nendega koostööd.
3. Liitu siseneva saadetise eest vastutav ettevõtja teeb lisaks lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohustustele paberil või elektrooniliselt viivitamata kättesaadavaks kogu teabe, mis on seotud kõnealuste loomade või kaupadega.
4. Komisjon võib rakendusaktidega reguleerida koostööd ja teabevahetust ettevõtjate ja pädevate asutuste vahel artikli 47 lõikes 1 osutatud loomade ja kaupade saabumisel ja mahalaadimisel, kui see on vajalik selleks, et tagada nende täielik identifitseerimine ning loomade ja kaupade tõhus ametlik kontrollimine. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
5. Artikli 10 lõike 2 kohaldamisel ja arvestades artikli 10 lõikes 3 sätestatud, esitavad ettevõtjad pädevatele asutustele vähemalt järgmised ajakohased andmed:
- a) nende nimi ja õiguslik vorm ning
 - b) täpsed toimingud, mida nad teevad, sealhulgas sidevahendite abil toimuv tegevus, ja nende kontrolli all olevad kohad.

6. Ettevõtjate käesolevas artiklis sätestatud kohustused kehtivad ka siis, kui ametlikku kontrolli teevad ja muid ametlikke toiminguid viivad läbi veterinaarjärelevalve ametnikud, taimeterviseametnikud, volitatud isikud, kontrolliasutused ja füüsilised isikud, kellele on delegeeritud teatavad ametliku kontrolli ülesanded või teatavad muude ametlike toimingutega seotud ülesanded.

II jagu

Teatavates valdkondades tehtava ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingutega seotud täiendavad nõuded

Artikkel 16

Täiendavad nõuded

1. Käesoleva jao sätetega hõlmatud valdkondades kohaldatakse neid sätteid lisaks muudele käesoleva määruse sätetele.
2. Komisjon võtab käesolevas jaos sätestatud delegeeritud õigusakte ja rakendusakte vastu võttes arvesse:
 - a) kogemusi, mida pädevad asutused ning toidu- ja söödakäitlejad on saanud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004⁽¹⁾ artiklis 5 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 183/2005⁽²⁾ artiklis 6 osutatud menetluste kohaldamisel;
 - b) teaduse ja tehnika arengut;
 - c) tarbijate ootusi toidu koostise suhtes ja muutusi toidutarbimise harjumustes;
 - d) loomade ja kaupadega seotud riske inimeste ja loomade tervisele ning taimetervisele ning
 - e) teavet pettuse või eksitava tegevuse teel toime pandud võimalike tahtlike rikkumiste kohta.
3. Niivõrd, kui see ei takista artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega taotletavate eesmärkide saavutamist, võtab komisjon käesolevas jaos sätestatud delegeeritud õigusakte ja rakendusakte vastu võttes arvesse ka järgmisi asjaolusid:
 - a) vajadus hõlbustada delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide kohaldamist, võttes arvesse väikeettevõtete laadi ja suurust;
 - b) vajadus võimaldada jätkuvalt traditsiooniliste meetodite kasutamist toidu tootmise, töötlemise ja turustamise kõikides etappides ja traditsioonilise toidu tootmist ning
 - c) ettevõtjate vajadused, kes asuvad piirkondades, kus kehtivad geograafilised eripiirangud.

Artikkel 17

Erimõisted

Artikli 18 kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „veterinaarjärelevalve ametniku vastutusel“ – veterinaarjärelevalve ametnik annab toimingu tegemise ülesande veterinaarjärelevalve ametniku abile;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 852/2004 toiduainete hügieeni kohta (ELT L 139, 30.4.2004, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. jaanuari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 183/2005, millega kehtestatakse söödahügieeni nõuded (ELT L 35, 8.2.2005, lk 1).

- b) „veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all“ – toiming tehakse veterinaarjärelevalve ametniku abi poolt veterinaarjärelevalve ametniku vastutusel ning veterinaarjärelevalve ametnik viibib sellise toimingu tegemiseks vajalikul ajal kohapeal;
- c) „tapaeelne kontroll“ – inimeste ja loomade tervise ning loomade heaolu nõuete tapaeelne kontrollimine, sealhulgas asjakohasel juhul iga üksiku looma kliiniline läbivaatus ja määruse (EÜ) nr 853/2004 II lisa III jaos osutatud toiduahelat käsitleva teabe kontrollimine;
- d) „tapajärgne kontroll“ – selliste nõuete täitmise kontrollimine tapamajas või ulukiliha käitlemisettevõttes, mida kohaldatakse:
 - i) määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 1.9 määratletud rümpadele ja punktis 1.11 määratletud rupsile, et otsustada, kas liha on inimtoiduks kõlblik;
 - ii) määratletud riskiteguriga materjali ohutule eemaldamisele ja
 - iii) loomade tervisele ja heaolule.

Artikkel 18

Erinormid, mis käsitlevad inимtoiduks ettenähtud loomsete saaduste tootmisega seotud ametlikku kontrolli ja pädevate asutuste võetavaid meetmeid

1. Ametlik kontroll, mida tehakse eesmärgiga kontrollida käesoleva määruse artikli 1 lõikes 2 osutatud selliste normide täitmist, mis käsitlevad inимtoiduks ettenähtud loomseid saadusi, hõlmab määrustes (EÜ) nr 852/2004, (EÜ) nr 853/2004, (EÜ) nr 1069/2009 ja (EÜ) nr 1099/2009 sätestatud kohalduvate nõuete täitmise kontrollimist.
2. Lõikes 1 osutatud ametlik kontroll, mida viiakse läbi seoses lihatootmisega, hõlmab järgmist:
 - a) tapaeelne kontroll, mida teeb tapamajas veterinaarjärelevalve ametnik, keda võivad loomade eelvaliku juures abistada vastava väljaõppe saanud veterinaarjärelevalve ametniku abid;
 - b) kodulindude ja jänesealiste puhul, erandina punktist a, tapaeelne kontroll veterinaarjärelevalve ametniku poolt, tema järelevalve all või, kui kasutusele on võetud piisavad tagatised, tema vastutusel;
 - c) tapajärgne kontroll veterinaarjärelevalve ametniku poolt, tema järelevalve all või, kui kasutusele on võetud piisavad tagatised, tema vastutusel;
 - d) tapamajades, lihalõikusettevõtetes ja ulukiliha käitlemisettevõtetes tehtav muu ametlik kontroll veterinaarjärelevalve ametniku poolt, tema järelevalve all või, kui kasutusele on võetud piisavad tagatised, tema vastutusel, et kontrollida vastavust nõuetele, mida kohaldatakse järgmise suhtes:
 - i) lihatootmise hügieen;
 - ii) veterinaaravimijääkide ja saasteainete esinemine inимtoiduks ette nähtud loomsetes saadustes;
 - iii) heade hügieenitavade ning ohuanalüüsil ja kriitiliste kontrollipunktide süsteemil põhinevate menetluste auditid;
 - iv) laboriuuringud zoonoossete haigusetekitajate ja loomataudide olemasolu kindlakstegemiseks ning komisjoni määruse (EÜ) nr 2073/2005 ⁽¹⁾ artikli 2 punktis b kindlaks määratud mikrobioloogiliste kriteeriumidele vastavuse kontrollimiseks;

⁽¹⁾ Komisjoni 15. novembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 2073/2005 toiduainete mikrobioloogiliste kriteeriumide kohta (ELT L 338 22.12.2005, lk 1).

v) loomsete kõrvalsaaduste ja määratletud riskiteguriga materjali käitlemine ja kõrvaldamine;

vi) loomade tervis ja heaolu.

3. Pädev asutus võib riskianalüüsi põhjal lubada tapamaja töötajatel aidata täita kodulindude või jäneseliste tapmisega tegelevates asutustes lõikes 2 osutatud ametliku kontrolliga seotud ülesandeid või, asutustes, kus tapetakse muud liiki loomi, teatavaid kõnealuste kontrollidega seotud proovide võtmise ja uuringute tegemise ülesandeid, tingimusel et töötajad:

a) tegutsevad tootmisega tegelevatest tapamaja töötajatest sõltumatult;

b) on saanud kõnealuste ülesannete täitmiseks asjakohase väljaõppe ning

c) täidavad kõnealuseid ülesandeid veterinaarjärelevalve ametniku või veterinaarjärelevalve ametniku abi juuresolekul ja juhiste kohaselt.

4. Kui lõike 2 punktides a ja c osutatud ametliku kontrolli käigus ei ole kindlaks tehtud puudusi, mille tõttu liha oleks inimtoiduks kõlbmatu, antakse kodukabiloomadele, tehistingimustes peetavatele ulukitele (välja arvatud jäneselised) ja suurtele looduslikele ulukitele tervisemärk veterinaarjärelevalve ametniku poolt, tema järelevalve all, tema vastutusel või tapamaja töötajate poolt lõikes 3 sätestatud tingimustel.

5. Veterinaarjärelevalve ametnik vastutab lõigetes 2 ja 4 sätestatud ametliku kontrolli järel vastu võetud otsuste eest isegi juhul, kui ta on andnud toimingute tegemise ülesande veterinaarjärelevalve ametniku abile.

6. Lõikes 1 osutatud ametlike kontrollide puhul, mille käigus kontrollitakse elusaid kahepoolmelisi karpe, klassifitseerivad pädevad asutused tootmis- ja ülekandelasid.

7. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusaktid, milles sätestatakse erinormid käesoleva artikli lõigetes 2–6 osutatud ametlike kontrollide tegemiseks seoses järgmisega:

a) kriteeriumid ja tingimused, et määrata kindlaks, millal võib erandina lõike 2 punktist a teostada teatavates tapamajades tapaeelset kontrolli veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all või vastutusel ning tingimusel, et erandid ei mõjuta käesoleva määruse eesmärkide saavutamist;

b) kriteeriumid ja tingimused, et määrata kodulindude ja jäneseliste osas kindlaks, millal on olemas piisavad tagatised, et lõike 2 punktis b osutatud tapaeelse kontrolli puhul saaks ametliku kontrolli teha veterinaarjärelevalve ametniku vastutusel;

c) kriteeriumid ja tingimused, et määrata kindlaks, millal võib erandina lõike 2 punktist a teostada tapaeelset kontrolli väljaspool tapamaja, kui tegemist on hädatapmisega;

d) kriteeriumid ja tingimused, et määrata kindlaks, millal võib erandina lõike 2 punktides a ja b teostada tapaeelset kontrolli päritoluettevõttes;

e) kriteeriumid ja tingimused, et määrata kindlaks, millal on olemas piisavad tagatised, et lõike 2 punktides c ja d osutatud tapajärgse kontrolli ja auditeerimise puhul saaks ametliku kontrolli teha veterinaarjärelevalve ametniku vastutusel;

f) kriteeriumid ja tingimused, et määrata kindlaks, millal teostab erandina lõike 2 punktist c tapajärgse kontrolli hädatapmise korral veterinaarjärelevalve ametnik;

g) kriteeriumid ja tingimused, et määrata kindlaks, millal jäetakse erandina lõikest 6 kammkarplaste (*Pectinidae*), meritigude ja meripuralaste (*Holothuroidea*) puhul tootmis- ja ülekandelasid klassifitseerimata;

h) eriomased erandid tundra-põhjapõdra (*Rangifer tarandus tarandus*), rabapüü (*Lagopus lagopus*) ja lumepüü (*Lagopus mutus*) suhtes, et võimaldada pikaajaliste kohalike ja traditsiooniliste kommide ja tavade jätkamist, tingimusel et erandid ei mõjuta käesoleva määruse eesmärkide saavutamist;

- i) kriteeriumid ja tingimused, et määrata kindlaks, millal võivad erandina lõike 2 punktist d teha lihalõikusettevõtetes ametlikku kontrolli töötajad, kelle on selleks ametisse määranud pädevad asutused ja kes on saanud asjakohase väljaõppe;
- j) eriomased miinimumnõuded pädevate asutuste töötajatele, veterinaarjärelevalve ametnikule ja veterinaarjärelevalve ametniku abile, et tagada, et nende käesolevas artiklis sätestatud ülesandeid täidetakse nõuetekohaselt, sealhulgas eriomased minimaalsed koolitusnõuded;
- k) asjakohased minimaalsed koolitusnõuded tapamajade töötajatele, kes aitavad vastavalt lõikele 3 täita ametliku kontrolli tegemise ja muude ametlike toimingute läbiviimisega seotud ülesandeid.

8. Komisjon sätestab rakendusaktidega ühtse praktilise korra käesolevas artiklis osutatud ametliku kontrolli tegemiseks seoses järgmisega:

- a) erinõuded ametliku kontrolli tegemiseks ning kontrolli ühtne miinimumsagedus, võttes iga loomse saaduse puhul arvesse sellele eriomaseid ohtusid ja riske ning erinevaid protsesse, mida see saadus läbib, ning kui minimaalne arv ametlikke kontrole on vajalik selleks, et reageerida teadaolevatele ühesugustele ohtudele ja riskidele, mida võivad endast kujutada loomse päritoluga tooted;
- b) elusate kahepoolmeliste karpide klassifitseeritud tootmis- ja ülekandelade klassifitseerimise ja seire tingimused;
- c) juhtumid, mille korral pädev asutus peab võtma seoses nõuete teatava rikkumisega ühe või mitu artikli 137 lõikes 2 ja artikli 138 lõikes 2 osutatud meetet;
- d) lõike 2 punktides a, b ja c osutatud tapaeelse ja -järgse kontrolli praktiline kord, sealhulgas ühtsed nõuded, mis on vajalikud piisavate tagatiste tagamiseks, kui ametlikku kontrolli tehakse veterinaarjärelevalve ametniku vastutusel;
- e) tervisemärgi tehnilised nõuded ja selle kohaldamise praktiline kord;
- f) erinõuded toorpiima, piimatoodete ja kalandustoodete ametlikuks kontrollimiseks ning kontrolli ühtne miinimumsagedus, kui minimaalne arv ametlikke kontrole on vajalik selleks, et reageerida teadaolevatele ühesugustele ohtudele ja riskidele, mida nad võivad endast kujutada.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

9. Liikmesriigid võivad käesoleva määruse eesmärkide täitmisel ja eelkõige seoses toiduohutusnõuetega vastu võtta riigisiseseid meetmeid, millega rakendatakse ajaliselt ja ulatuselt piiratud katseprojekte, et hinnata liha tootmise suhtes ametliku kontrolli tegemise praktilise korra alternatiive. Riigisisestest meetmetest teavitatakse vastavalt direktiivi (EL) 2015/1535 artiklites 5 ja 6 sätestatud menetlusele. Katseprojektide abil tehtava hindamise tulemused edastatakse võimalikult kiiresti komisjonile.

10. Artikli 30 kohaldamisel on lubatud teatavate käesolevas artiklis osutatud ametliku kontrolli ülesannete delegeerimine ühele või mitmele füüsilisele isikule.

Artikkel 19

Erinormid, mis käsitlevad toidus ja söödas esinevate asjaomaste ainete jääkidega seotud ametlikku kontrolli ja pädevate asutuste võetavaid meetmeid

1. Ametlik kontroll artikli 1 lõike 2 punktides a ja c osutatud normide täitmise kontrollimiseks hõlmab kõikides tootmis-, töötlemis- ja turustamisetappides tehtavaid ametlikke kontrole asjaomaste ainete, sealhulgas toiduga kokkupuutuvates materjalides kasutatavate ainete, saasteainete ning lubamatute, keelatud ja soovimatute ainete suhtes, mille kasutamine või olemasolu põllukultuuride või loomade puhul või toidu või sööda töötlemisel võib põhjustada nende ainete jääke toidus või söödas.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse nõuded käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ametliku kontrolli tegemisele ja pädevate asutuste poolt pärast ametliku kontrolli tegemist võetavad meetmed. Kõnealustes delegeeritud õigusaktides sätestatakse:

- a) ametliku kontrolli tegemise erinõuded, sealhulgas asjakohasel juhul proovide võtmise ulatus ning tootmis-, töötlemis- ja turustamisetapid, kui proovid võetakse proovide võtmiseks ja laborianalüüside tegemiseks vastavalt artikli 34 lõike 6 punktide a ja b kohaselt kehtestatud meetoditele, võttes arvesse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ainetega seotud eriomaseid ohtusid ja riske;
- b) juhtumid, mille korral pädev asutus peab võtma seoses nõuete rikkumise või nõuete rikkumise kahtlusega ühe või mitu artikli 137 lõikes 2 või artikli 138 lõikes 2 osutatud meetet;
- c) juhtumid, mille korral pädev asutus peab võtma seoses kolmandatest riikidest pärinevate loomade ja kaupadega seotud nõuete rikkumisega või nõuete rikkumise kahtlusega ühe või mitu artiklites 65–72 osutatud meetet.

3. Komisjon võib kehtestada rakendusaktidega normid, milles sätestatakse ühtne praktiline kord lõikes 1 osutatud ametliku kontrolli tegemiseks ja pädevate asutuste poolt meetmete võtmiseks pärast kõnealust ametlikku kontrolli seoses järgmisega:

- a) ametliku kontrolli ühtne miinimumsagedus, võttes arvesse lõikes 1 osutatud ainetega seotud ohtusid ja riske;
- b) artiklis 110 sätestatud täiendav erikord ja erisisu artikli 109 lõikes 1 sätestatud mitmeaastase riikliku kontrollikava asjaomaste osade ettevalmistamiseks;
- c) praktiline erikord artiklites 102–108 sätestatud haldusabi mehhanismi kasutusele võtmiseks.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Artikli 30 kohaldamisel on lubatud teatavate käesolevas artiklis osutatud ametliku kontrolli ülesannete delegerimine ühele või mitmele füüsilisele isikule.

Artikkel 20

Erinormid, mis käsitlevad loomade, loomsete saaduste, loomse paljundusmaterjali, loomsete kõrvalsaaduste ja loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodetega seotud ametlikku kontrolli ja pädevate asutuste võetavaid meetmeid

1. Ametlik kontroll artikli 1 lõike 2 punktides a, c, d ja e osutatud normide täitmise kontrollimiseks hõlmab kõikides tootmis-, töötlemis- ja turustamisetappides tehtavaid ametlikke kontrolle loomade, loomsete saaduste, loomse paljundusmaterjali, loomsete kõrvalsaaduste ja loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete suhtes.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, sätestades normid, mis käsitlevad loomade, loomsete saaduste, loomse paljundusmaterjali, loomsete kõrvalsaaduste ja loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete ametlikku kontrollimist, et teha kindlaks, kas järgitakse artikli 1 lõike 2 punktides d ja e osutatud liidu norme, ning pädevate asutuste poolt pärast ametlikku kontrolli võetavaid meetmeid. Kõnealustes delegeeritud õigusaktides sätestatakse:

- a) erinõuded loomade, loomsete saaduste ja loomse paljundusmaterjali suhtes ametliku kontrolli tegemiseks, et reageerida inimeste ja loomade tervist ähvardavatele teadaolevatele ohtudele ja riskidele ametliku kontrolli abil, mille eesmärk on teha kindlaks, kas järgitakse artikli 1 lõike 2 punktis d osutatud normide kohaselt kehtestatud taudiennetus- ja tauditõrjemeetmeid;
- b) erinõuded loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete suhtes ametliku kontrolli tegemiseks, et reageerida inimeste ja loomade tervist ähvardavatele eriomastele ohtudele ja riskidele ametliku kontrolli abil, mille eesmärk on kontrollida, kas järgitakse artikli 1 lõike 2 punktis e osutatud norme;
- c) juhtumid, mille korral pädev asutus peab võtma nõuete rikkumise või nõuete rikkumise kahtluse korral ühe või mitu artikli 137 lõikes 2 või artikli 138 lõikes 2 osutatud meetet.

3. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada normid, milles sätestatakse ühtne praktiline kord lõikes 1 osutatud ametliku kontrolli tegemiseks seoses järgmisega:

- a) loomade, loomsete saaduste ja loomse paljundusmaterjali suhtes tehtava ametliku kontrolli ühtne miinimumsagedus, kui minimaalne arv ametlikke kontrole on vajalik selleks, et reageerida inimeste ja loomade tervist ähvardavatele teadaolevatele ühesugustele ohtudele ja riskidele ametliku kontrolli abil, mille eesmärk on teha kindlaks, kas järgitakse artikli 1 lõike 2 punktis d osutatud normide kohaselt kehtestatud taudiennetus- ja tauditõrjemetmeid, ning
- b) loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete suhtes tehtava ametliku kontrolli ühtne miinimumsagedus, kui minimaalne arv ametlikke kontrole on vajalik selleks, et reageerida inimeste ja loomade tervist ähvardavatele eriomastele ohtudele ja riskidele ametliku kontrolli abil, mille eesmärk on teha kindlaks, kas järgitakse artikli 1 lõike 2 punktis e osutatud norme.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Artikli 30 kohaldamisel on lubatud teatavate käesolevas artiklis osutatud ametliku kontrolli ülesannete delegeerimine ühele või mitmele füüsilisele isikule.

Artikkel 21

Erinormid, mis käsitlevad loomade heaolunõuetega seotud ametlikku kontrolli ja pädevate asutuste võetavaid meetmeid

1. Ametlik kontroll artikli 1 lõike 2 punktis f osutatud normide täitmise kontrollimiseks tehakse toidutarneahela kõikides asjaomastes tootmis-, töötlemis- ja turustamisetappides.

2. Ametlik kontroll, mille eesmärk on teha kindlaks, kas järgitakse loomade vedamise korral kohaldatavaid loomade heaolunõudeid, eelkõige kas järgitakse määrust (EÜ) nr 1/2005, hõlmab järgmist:

- a) liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste pikkade teekondade korral enne laadimist tehtav ametlik kontroll, et kontrollida loomade transpordikõlblikkust;
- b) liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste pikkade teekondade korral enne muude koduhobuslaste kui registreeritud hobuslaste ja koduloomadena peetavate veiste, lammaste, kitsede ja sigade teeasumist tehtav:
 - i) teekonnalehtede ametlik kontroll, mille eesmärk on teha kindlaks, kas teekonnaleht on tegelikkust arvestav ja vastavuses määrusega (EÜ) nr 1/2005, ning
 - ii) ametlik kontroll, mille eesmärk on teha kindlaks, kas teekonnalehel märgitud vedajal on kehtiv vedaja luba ja pika teekonna transpordivahendi vastavussertifikaat ning sõidukijuhtide ja saatjate kehtivad pädevustunnistused;
- c) artikli 59 lõikes 1 sätestatud piirpunktides ja väljumispunktides tehtav:

- i) transporditavate loomade tervisliku seisundi ja transpordivahendite ametlik kontroll, mille eesmärk on teha kindlaks, kas järgitakse määruse (EÜ) nr 1/2005 I lisa II peatükki ning kohaldatavuse korral selle VI peatükki;
- ii) ametlik kontroll, mille eesmärk on teha kindlaks, kas vedaja järgib kohaldatavaid rahvusvahelisi kokkuleppeid, kas tal on kehtiv vedaja luba ning kas sõidukijuhtide ja saatjate pädevustunnistused on kehtivad, ning
- iii) ametlik kontroll, mille eesmärk on kontrollida, kas koduhobuslased ja koduloomadena peetavad veised, lambad, kitsed ja sead on olnud pikal teekonnal või neid kavatakse vedada pikal teekonnal.

3. Pädevad asutused võtavad ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute tegemisel vajalikud meetmed, et vältida või vähendada miinimumini viivitusi loomade laadimise ja teeasumise vahel ning nende transpordi ajal.

Pädevad asutused ei pea loomi vedamise ajal kinni, kui see ei ole möödapääsmatult vajalik loomade heaolu või inimeste või loomade tervisega seotud põhjustel. Kui loomi on vaja vedamise ajal kinni pidada kauem kui kaks tundi, tagavad pädevad asutused asjakohaste korralduste tegemise nende hooldamiseks ning vajaduse korral nende söötmiseks, jootmiseks, mahalaadimiseks ja varju alla paigutamiseks.

4. Kui lõike 2 punktis b osutatud ametliku kontrolli tulemusel tehakse kindlaks nõuete rikkumine ja korraldaja ei kõrvalda seda enne pikka teekonda, tehes asjakohaseid muudatusi transpordi korraldamises, keelavad pädevad asutused pika teekonna.

5. Kui pädevad asutused leiavad lõike 2 punktis c osutatud ametliku kontrolli tulemusel, et loomad ei ole teekonna läbimiseks valmis, annavad nad käsu loomad maha laadida, joota, sööta ja neil puhata lasta, kuni nad on valmis teekonda jätkama.

6. Artiklite 105 ja 106 kohaldamise eesmärgil teatatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud normide rikkumisest:

- a) liikmesriikidele, kes andsid vedajale loa;
- b) kui leitakse transpordivahendi suhtes kohaldatava nõude rikkumine, siis liikmesriigile, kes väljastas transpordivahendi vastavussertifikaadi;
- c) kui tuvastatakse sõidukijuhi suhtes kohaldatavate nõuete rikkumine, siis liikmesriigile, kes väljastas sõidukijuhi pädevustunnistuse.

7. Artikli 30 kohaldamisel on lubatud teatavate käesolevas artiklis osutatud ametliku kontrolli ülesannete delegeerimine ühele või mitmele füüsilisele isikule.

8. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, sätestades normid, mis käsitlevad sellise ametliku kontrolli tegemist, mille eesmärk on teha kindlaks artikli 1 lõike 2 punktis f osutatud liidu normide järgimine. Kõnealustes delegeeritud õigusaktides võetakse arvesse loomade heaoluriske, mis on seotud põllumajandustegevusega ja loomade vedamise, hukkamise ja surmamise, ja nendes sätestatakse:

- a) erinõuded kõnealuse ametliku kontrolli tegemise kohta, et reageerida loomaliigi ja transpordivahendiga seotud riskile ning vajadusele vältida nõuete rikkumist ja vähendada loomade kannatusi;
- b) juhtumid, mille korral pädev asutus peab võtma seoses teatavate nõuete rikkumisega ühe või mitu artikli 137 lõikes 2 või artikli 138 lõikes 2 osutatud meetet;
- c) loomade heaolunõuete kontrollimine piiripunktis ja väljumispunktis ja väljumispunktide suhtes kohaldatavate miinimumnõuete kontrollimine;
- d) erikriteeriumid ja -tingimused artiklites 102–108 sätestatud haldusabi mehhanismide kasutusele võtmiseks;
- e) juhtumid ja tingimused, mille puhul võivad ametlikud kontrollid, mille eesmärk on kontrollida loomade heaolunõuete järgimist, hõlmata loomade heaolu eriindikaatorite kasutamist, mis põhinevad mõõdetavatel tulemuskriteeriumidel, ja kõnealuste indikaatorite väljatöötamist teaduslike ja tehniliste tõendite alusel.

9. Komisjon kehtestab rakendusaktidega normid, milles sätestatakse ühtne praktiline kord ametliku kontrolli tegemiseks, et kontrollida artikli 1 lõike 2 punktis f osutatud, loomade heaolu nõudeid käsitlevate liidu normide järgimist, ja meetmete võtmiseks pärast kõnealust ametlikku kontrolli seoses järgmisega:

- a) ametliku kontrolli ühtne miinimumsagedus, kui minimaalne arv ametlikke kontrolle on vajalik selleks, et reageerida loomaliigi ja transpordivahendiga seotud riskile ning vajadusele vältida nõuete rikkumist ja vähendada loomade kannatusi, ning
- b) ametlikke kontrolle kajastavate kirjalike dokumentide pidamise praktiline kord ja nende säilitamise aeg.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 22

Erinormid, mis käsitlevad taimetervise seotud ametlikku kontrolli ja pädevate asutuste võetavaid meetmeid

1. Ametlik kontroll artikli 1 lõike 2 punktis g osutatud normide täitmise järgimise kontrollimiseks hõlmab taimekahjustajate, taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ametlikku kontrollimist ning nende ettevõtjate ja muude isikute ametlikku kontrollimist, kelle suhtes need normid on kohaldatavad.
2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse normid, mis käsitlevad taimede, taimsete saaduste ja muude objektide suhtes kohaldatavat ametlikku kontrolli, mille eesmärk on teha kindlaks, kas kõnealused tooted vastavad artikli 1 lõike 2 punktis g osutatud normidele, ning pädevate asutuste poolt pärast kõnealust ametlikku kontrolli võetavaid meetmeid. Kõnealustes delegeeritud õigusaktides sätestatakse:
 - a) erinõuded ametliku kontrolli tegemise kohta, mida kohaldatakse teatavate artikli 1 lõike 2 punktis g osutatud normidega hõlmatud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liitu toomise ja liidus liikumise suhtes, et reageerida taimetervist ähvardavatele teadaolevatele ohtudele ja riskidele, mis on seotud teatava päritoluga või teatavast lähtekohast pärit spetsiifiliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega, ning
 - b) juhtumid, mille korral pädev asutus peab võtma seoses nõuete teatud rikkumisega ühe või mitu artikli 137 lõikes 2 ja artikli 138 lõikes 2 osutatud meetet.
3. Komisjon kehtestab rakendusaktidega normid, milles sätestatakse ühtne praktiline kord ametliku kontrolli tegemiseks taimede, taimsete saaduste ja muude objektide suhtes, eesmärgiga teha kindlaks, kas kõnealused tooted vastavad artikli 1 lõike 2 punktis g osutatud liidu normidele, ning mis käsitlevad pädevate asutuste poolt pärast kõnealust ametlikku kontrolli võetavaid meetmeid järgmise kohta:
 - a) ametliku kontrolli ühtne miinimumsagedus, kui minimaalne arv ametlikke kontrole on vajalik selleks, et reageerida taimetervist ähvardavatele teadaolevatele ühesugustele ohtudele ja riskidele, mis on seotud teatava päritoluga või teatavast lähtekohast pärit spetsiifiliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega;
 - b) ametliku kontrolli ühtne sagedus, mida pädevad asutused teevad ettevõtjatele, kellel on õigus anda välja taimepassi vastavalt määruse (EL) 2016/2031 artikli 84 lõikele 1, võttes arvesse seda, kas kõnealused ettevõtjad on nende toodangu hulka kuuluvate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide puhul rakendanud taimetervislike riskide juhtimise kava, millele on osutatud kõnealuse määruse artiklis 91;
 - c) määruse (EL) 2016/2031 artikli 96 lõikes 1 osutatud märgise pealepanemise loa või kõnealuse määruse artikli 99 lõike 2 punktis a osutatud ametlike kinnituste väljaandmise loa saanud ettevõtjatele pädevate asutuste poolt tehtava ametliku kontrolli ühtne sagedus.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Artikli 30 kohaldamisel on lubatud teatavate käesolevas artiklis osutatud ametliku kontrolli ülesannete delegerimine ühele või mitmele füüsilisele isikule.

Artikkel 23

Erinormid, mis käsitlevad toidu ja sööda tootmisel kasutatavate GMOde ning geneetiliselt muundatud toidu ja söödaga seotud ametlikku kontrolli ja pädevate asutuste võetavaid meetmeid

1. Ametlik kontroll artikli 1 lõike 2 punktides a, b ja c osutatud normide täitmise kindlakstegemiseks hõlmab toidu ja sööda tootmisel kasutatavate GMOde ning geneetiliselt muundatud toidu ja sööda suhtes kohaldatavat ametlikku kontrolli toidutarneahela kõikides asjaomastes tootmis-, töötlemis- ja turustamisetappides.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, sätestades normid, mis käsitlevad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ametliku kontrolli tegemist ning pädevate asutuste poolt pärast kõnealust ametlikku kontrolli võetavaid meetmeid. Delegeeritud õigusaktides võetakse arvesse vajadust tagada minimaalne arv ametlikke kontrolle, et hoida ära tegevus, mis ei ole artikli 1 lõike 2 punktis b osutatud normidega kooskõlas, ja nendes sätestatakse:

a) erinõuded ametliku kontrolli tegemiseks, et reageerida teadaolevatele ühesugustele ohtudele ja riskidele, mis on seotud järgmisega:

i) selliste toidu ja sööda tootmisel kasutatavate GMode ning sellise geneetiliselt muundatud toidu ja sööda olemasolu toidutarneahelas, millele ei ole antud luba vastavalt direktiivile 2001/18/EÜ või määrusele (EÜ) nr 1829/2003;

ii) toidu ja sööda tootmisel kasutatavate GMode kasvatamine ning direktiivi 2001/18/EÜ artikli 13 lõike 2 punktis e ja määruse (EÜ) nr 1829/2003 artikli 5 lõike 5 punktis b ja artikli 17 lõike 5 punktis b osutatud seirekava nõuetekohane kohaldamine;

b) juhtumid, mille korral pädev asutus peab võtma seoses nõuete teatud rikkumisega ühe või mitu artikli 137 lõikes 2 ja artikli 138 lõikes 2 osutatud meetet.

3. Komisjon võib rakendusaktides sätestada ühtse praktilise korra lõikes 1 osutatud ametliku kontrolli tegemiseks, võttes arvesse vajadust tagada minimaalne arv ametlikke kontrolle, et hoida ära ametliku kontrolli ühtset miinimumsagedust reguleerivate sätete rikkumine nendel juhtudel, kui ametlike kontrollide miinimumarv on vajalik selleks, et reageerida teadaolevatele ühesugustele ohtudele ja riskidele, mis on seotud järgmisega:

a) selliste toidu ja sööda tootmisel kasutatavate GMode ning sellise geneetiliselt muundatud toidu ja sööda olemasolu toidutarneahelas, millele ei ole antud luba kooskõlas direktiiviga 2001/18/EÜ või määrusega (EÜ) nr 1829/2003;

b) toidu ja sööda tootmisel kasutatavate GMode kasvatamine ja direktiivi 2001/18/EÜ artikli 13 lõike 2 punktis e ja määruse (EÜ) nr 1829/2003 artikli 5 lõike 5 punktis b ja artikli 17 lõike 5 punktis b osutatud seirekava nõuetekohane kohaldamine.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Artikli 30 kohaldamisel on lubatud teatavate käesolevas artiklis osutatud ametliku kontrolli ülesannete delegeerimine ühele või mitmele füüsilisele isikule.

Artikkel 24

Erinormid, mis käsitlevad taimekaitsevahenditega seotud ametlikku kontrolli ja pädevate asutuste võetavaid meetmeid

1. Ametlik kontroll käesoleva määruse artikli 1 lõike 2 punktis h osutatud normide täitmise kontrollimiseks hõlmab ka toimeainete, taimekaitseainete, sünergistide, muude koostisainete ja abiainetes ametlikku kontrolli, nagu on osutatud määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 2 lõigetes 2 ja 3.

2. Selleks, et määrata kindlaks lõikes 1 osutatud riskipõhise ametliku kontrolli sagedus, võtavad pädevad asutused arvesse ka järgmist:

a) asjakohase seiretegevuse tulemused, sealhulgas seoses pestitsiidide jääkidega, mida tehakse määruse (EÜ) nr 396/2005 artikli 32 lõike 2 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ⁽¹⁾ artikli 8 kohaldamisel;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

b) teave loata taimekaitsevahendite, sealhulgas taimekaitsevahendiga ebaseadusliku kauplemise, ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 649/2012 ⁽¹⁾ artiklis 8 osutatud pädevate asutuste asjaomaste kontrollide tulemuste kohta, ning

c) teave taimekaitsevahenditega seotud mürgistuste kohta, sealhulgas määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 56 kohaselt kättesaadav teave, ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 ⁽²⁾ artikli 45 lõikes 1 osutatud keskuste poolt kättesaadavaks tehtav teave tervisealase hädaabi kohta.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse normid, mis käsitlevad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ametliku kontrolli tegemist. Kõnealustes delegeeritud õigusaktides sätestatakse:

a) erinõuded kõnealuse ametliku kontrolli tegemise kohta, et reageerida teadaolevatele ühesugustele ohtudele ja riskidele, mida võivad endast kujutada taimekaitsevahendid seoses nende tootmise, turulelaskmise, liitu sisenemise, märgistamise, pakendamise, transpordi, hoiustamise ja kasutamisega, et tagada nende ohutu ja säästev kasutamine ning vältida nendega ebaseadusliku kauplemise vastu, ning

b) juhtumid, mille korral pädev asutus peab võtma seoses nõuete teatud rikkumisega ühe või mitu artikli 137 lõikes 2 ja artikli 138 lõikes 2 osutatud meetet.

4. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada üksikasjalikud normid, milles sätestatakse ühtne praktiline kord lõikes 1 osutatud toodete suhtes ametliku kontrolli teostamiseks seoses järgmisega:

a) ametliku kontrolli ühtne miinimumsagedus, kui minimaalne arv ametlikke kontrolle on vajalik selleks, et reageerida teadaolevatele ühesugustele ohtudele ja riskidele, mida võivad endast kujutada taimekaitsevahendid seoses nende tootmise, turulelaskmise, liitu sisenemise, märgistamise, pakendamise, transpordi, hoiustamise ja kasutamisega, et tagada nende ohutu ja säästev kasutamine ning vältida nendega ebaseadusliku kauplemise vastu;

b) teabe kogumine taimekaitsevahendite põhjustatud mürgistuskahtluse juhtude kohta ning asjakohane seire ja aruanded;

c) teabe kogumine loata taimekaitsevahendite, sealhulgas taimekaitsevahendite ebaseadusliku kaubanduse kohta, ning asjakohane seire ja aruanded.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

5. Artikli 30 kohaldamisel on lubatud teatavate käesolevas artiklis osutatud ametliku kontrolli ülesannete delegerimine ühele või mitmele füüsilisele isikule.

Artikkel 25

Erinormid, mis käsitlevad mahepõllumajandusliku tootmise ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamisega seotud ametlikku kontrolli ja muud ametlikku tegevust

Komisjon võib kehtestada rakendusaktidega normid, milles sätestatakse ühtne praktiline kord ametlike kontrollide tegemiseks, et kontrollida artikli 1 lõike 2 punktis i osutatud normide täitmist seoses järgmisega:

a) erinõuded ja täiendav sisu lisaks artiklis 110 sätestatud nõuetele artikli 109 lõikes 1 sätestatud mitmeaastase riikliku kontrollikava asjaomaste osade ettevalmistamiseks ja artiklis 113 sätestatud aruande täiendav erisisu;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 649/2012 ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 60).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

- b) Euroopa Liidu referentkeskuste täpsed kohustused ja ülesanded lisaks artiklis 98 sätestatule;
- c) praktiline kord artiklites 102–108 sätestatud haldusabi mehhanismide kasutusele võtmiseks, sealhulgas teabe vahetamine pädevate asutuste ja volitatud isikute vahel nõuete rikkumise juhtumite või nende tõenäosuse kohta;
- d) proovide võtmiseks ning laboratoorsete analüüside ja uuringute tegemiseks kasutatavad meetodid, välja arvatud normid, millega kehtestatakse piirmäärad.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 26

Erinormid, mis käsitlevad kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste toodetega seotud ametlikku kontrolli ja pädevate asutuste tehtavaid muid ametlikke toiminguid

1. Erandina artikli 31 lõikest 3 ja seoses artikli 1 lõike 2 punktis j osutatud normidega, kui pädevad asutused on delegeerinud otsustusõiguse toote registreeritud nimetuse kasutamise lubamise üle, võivad nad delegeerida ka järgmiste meetmete kohaldamise:

- a) korralduse andmine sagedasema või süstemaatilisema ametliku kontrolli kohaldamiseks ettevõtja teatavate tegevuste suhtes;
- b) ettevõtjale korralduse andmine enesekontrollide sageduse suurendamiseks;
- c) korralduse andmine etiketi muutmiseks, et tagada vastavus tootespetsifikaatidele ja artikli 1 lõike 2 punktis j osutatud normidele.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse normid sellise ametliku kontrolli tegemise kohta, mille eesmärk on kontrollida artikli 1 lõike 2 punktis j osutatud normide täitmist. Kõnealustes delegeeritud õigusaktides sätestatakse:

- a) artiklites 12 ja 14 osutatud nõuded, meetodid ja võtted, mis kehtivad sellise ametliku kontrolli tegemisel, mille eesmärk on kontrollida tootespetsifikaatide ja märgistamisnõuete järgimist;
- b) artiklis 14 osutatud erimeetodid ja -võtted sellise ametliku kontrolli tegemiseks, mille eesmärk on tagada artikli 1 lõike 2 punktis j osutatud normide kohaldamisalasse kuuluva kauba ja loomade jälgitavus kõikides tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetappides ning anda kinnitus kõnealuste normide täitmise kohta;
- c) juhtumid, mille korral pädev asutus peab tegema seoses teatavate nõuete rikkumisega ühe või mitu artikli 138 lõigetes 1 ja 2 osutatud toimingut või võtma ühe või mitu artikli 138 lõigetes 1 ja 2 osutatud meetet.

3. Komisjon võib rakendusaktidega sätestada ühtse praktilise korra ametliku kontrolli tegemise kohta, mille eesmärk on kontrollida artikli 1 lõike 2 punktis j osutatud normide järgimist seoses järgmisega:

- a) praktiline erikord artiklites 102–108 sätestatud haldusabi mehhanismide kasutusele võtmiseks, sealhulgas teabe vahetamine pädevate asutuste ja volitatud isikute vahel nõuete rikkumise juhtumite või nende tõenäosuse kohta, ning
- b) volitatud isikute erikohustused aruandluse koostamisel.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Artikli 30 kohaldamisel on lubatud teatavate käesolevas artiklis osutatud ametliku kontrolli ülesannete delegeerimine ühele või mitmele füüsilisele isikule.

Artikkel 27

Erinormid, mis käsitlevad uute kindlaks tehtud toidu- ja söödariskidega seotud ametlikku kontrolli ja pädevate asutuste võetavaid meetmeid

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse normid, mis käsitlevad teatavatesse kategooriatesse kuuluva toidu ja sööda suhtes kohaldatavat ametlikku kontrolli, mille eesmärk on kontrollida artikli 1 lõike 2 punktides a–e osutatud normide täitmist, ning pädevate asutuste poolt pärast kõnealust ametlikku kontrolli võetavaid meetmeid. Kõnealustes delegeeritud õigusaktides käsitletakse uusi kindlaks tehtud riske, mis võivad toidu või sööda kaudu kujutada endast riski inimeste või loomade tervisele, või GMOde ja taimekaitsevahendite kaudu keskkonnale, või riske, mis on ilmnenud seoses toidu või sööda uute tootmis- või tarbimistavadega ning mida ei saa tõhusalt käsitleda ilma selliste ühiste normideta. Kõnealustes delegeeritud õigusaktides sätestatakse:

- a) ühtsed erinõuded ametliku kontrolli tegemise kohta, et reageerida eriomastele ohtudele ja riskidele, mis on seotud iga toidu ja sööda kategooriaga ning eri protsessidega, mida see läbib, ning
- b) juhtumid, mille korral pädev asutus peab võtma teatavate nõuete rikkumise korral ühe või mitu artikli 137 lõikes 2 ja artikli 138 lõikes 2 osutatud meetmeid.

2. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada normid, milles sätestatakse ühtne praktiline kord ametliku kontrolli tegemiseks teatavatesse kategooriatesse kuuluva toidu ja sööda suhtes, et kontrollida, kas järgitakse artikli 1 lõike 2 punktides a–e osutatud norme, selleks et maandada uusi kindlaks tehtud riske, mis võivad toidu või sööda kaudu kujutada endast riski inimeste või loomade tervisele, või GMOde ja taimekaitsevahendite kaudu keskkonnale, või riske, mis on ilmnenud seoses toidu või sööda uute tootmis- või tarbimistavadega, ning mida ei saa tõhusalt maandada ilma ühiste normideta, mis käsitlevad ametliku kontrolli ühtset miinimumsagedust, kui minimaalne arv ametlikke kontrole on vajalik selleks, et reageerida eriomastele ohtudele ja riskidele, mis on seotud iga toidu ja sööda kategooriaga ning eri protsessidega, mida see läbib. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Nõuetekohaselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse tõttu, mis on seotud tõsiste riskidega inimeste või loomade tervisele või keskkonnale, võtab komisjon kooskõlas artikli 145 lõikes 3 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

III PEATÜKK

Pädevate asutuste teatavate ülesannete delegeerimine

Artikkel 28

Ametliku kontrolliga seotud teatavate ülesannete delegeerimine pädeva asutuse poolt

1. Pädev asutus võib delegeerida ametliku kontrolliga seotud teatavad ülesanded ühele või mitmele volitatud isikule vastavalt artiklis 29 sätestatud tingimustele või füüsilisele isikule vastavalt artiklis 30 sätestatud tingimustele. Pädev asutus tagab, et volitatud isikul või füüsilisel isikul, kellele ülesanded on delegeeritud, on ülesannete tõhusaks täitmiseks vajalikud õigused.

2. Kui pädev asutus või liikmesriik otsustab delegeerida ühele või mitmele volitatud isikule teatavad ametliku kontrolliga seotud ülesanded, mille eesmärk on kontrollida artikli 1 lõike 2 punktis i osutatud normide täitmist, määrab ta igale volitatud isikule koodnumbri ja asjaomased asutused, kes vastutavad nende heakskiitmise ja järelevalve eest.

*Artikkel 29***Tingimused teatavate ametliku kontrolliga seotud ülesannete delegerimiseks volitatud isikutele**

Artikli 28 lõikes 1 osutatud teatavate ametliku kontrolliga seotud ülesannete delegerimine volitatud isikule vormistatakse kirjalikult ja see peab vastama järgmistele tingimustele:

- a) delegerimisdokument sisaldab ametliku kontrolliga seotud nende ülesannete täpset kirjeldust, mida volitatud isik võib täita, ning kõnealuste ülesannete täitmise tingimusi;
- b) volitatud isik:
 - i) omab talle delegeeritud teatavate ametliku kontrolliga seotud ülesannete täitmiseks nõutavaid oskusi, seadmeid ja taristut;
 - ii) omab piisavat hulka sobiva kvalifikatsiooni ja kogemustega töötajaid;
 - iii) tegutseb erapooletult, huvide konflikt puudub ning eelkõige ei ole ta olukorras, mis võiks otseselt või kaudselt mõjutada tema ametialase tegevuse erapooletust seoses talle delegeeritud ametliku kontrolli tegemisega seotud ülesannete täitmisega;
 - iv) töötab ja on akrediteeritud kooskõlas kõnealuste delegeeritud ülesannetega seotud standarditega, sealhulgas standardiga EN ISO/IEC 17020 „Eri liiki kontrolliasutuste tegevuse üldkriteeriumid“;
 - v) on piisavate õigustega, et täita talle delegeeritud ametliku kontrolli ülesandeid, ning
- c) delegeriva pädeva asutuse ja volitatud isiku vahelise tõhusa ja tulemusliku kooskõlastamise tagamiseks on kehtestatud vajalik kord.

*Artikkel 30***Tingimused teatavate ametliku kontrolliga seotud ülesannete delegerimiseks füüsilistele isikutele**

Pädev asutus võib delegeerida teatavad ametliku kontrolliga seotud ülesanded ühele või mitmele füüsilisele isikule, kui see on lubatud artiklites 18–27 sätestatud tingimuste kohaselt. Delegerimine vormistatakse kirjalikult ja see peab vastama järgmistele tingimustele:

- a) delegerimisdokument sisaldab ametliku kontrolliga seotud nende ülesannete täpset kirjeldust, mida füüsilised isikud võivad täita, ning tingimusi, mille kohaselt kõnealused füüsilised isikud võivad kõnealuseid ülesandeid täita;
- b) füüsilised isikud:
 - i) omavad neile delegeeritud ametliku kontrolliga seotud ülesannete täitmiseks nõutavaid oskusi, seadmeid ja taristut;
 - ii) peavad olema sobiva kvalifikatsiooni ja kogemustega;
 - iii) tegutsevad erapooletult ja neil puudub huvide konflikt seoses neile delegeeritud ametliku kontrolliga seotud ülesannete täitmisega ning
- c) delegeriva pädeva asutuse ja füüsiliste isikute vahelise tõhusa ja tulemusliku kooskõlastamise tagamiseks on kehtestatud kord.

*Artikkel 31***Tingimused muude ametlike toimingutega seotud teatavate ülesannete delegerimiseks**

1. Pädev asutus võib delegeerida muude ametlike toimingutega seotud teatavad ülesanded ühele või mitmele volitatud isikule järgmistel tingimustel:

- a) artikli 1 lõikes 2 osutatud normide kohaselt ei ole delegerimine keelatud ning

b) artikli 29 lõikes 1, välja arvatud punkti b alapunktis iv, sätestatud tingimused on täidetud.

2. Pädev asutus võib delegeerida muude ametlike toimingutega seotud teatavad ülesanded ühele või mitmele füüsilisele isikule järgmistel tingimustel:

a) artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega on delegerimine lubatud ning

b) täidetud on artiklis 30 sätestatud tingimused, mida kohaldatakse *mutatis mutandis*.

3. Pädevad asutused ei delegeeri volitatud isikule või füüsilisele isikule otsusõigust, mis on seotud artikli 138 lõike 1 punktis b ja artikli 138 lõigetes 2 ja 3 sätestatud ülesannetega.

Artikkel 32

Volitatud isikute ja füüsiliste isikute kohustused

Volitatud isikud ja füüsilised isikud, kellele on artikli 28 lõike 1 alusel delegeeritud ametliku kontrolliga seotud teatavad ülesanded või artikli 31 alusel muude ametlike toimingutega seotud teatavad ülesanded, teevad järgmist:

a) edastavad korrapäraselt ja alati, kui pädev asutus seda taotleb, tehtud ametlike kontrollide ja muude ametlike toimingute tulemused delegeerivale pädevale asutusele;

b) teavitavad viivitamata delegeerivat pädevat asutust, kui ametliku kontrolli tulemused osutavad nõuete rikkumisele või nõuete rikkumise tõenäosusele, välja arvatud juhul, kui pädeva asutuse ja asjaomase volitatud isiku või füüsilise isiku vahel kehtestatud erikorra kohaselt on ette nähtud teisiti, ning

c) võimaldavad pädevale asutusele juurdepääsu oma valdustele ja rajatistele ning teevad koostööd ja annavad abi.

Artikkel 33

Delegeerivate pädevate asutuste kohustused

Pädev asutus, kes on delegeerinud volitatud isikule või füüsilisele isikule artikli 28 lõike 1 alusel ametliku kontrolliga seotud teatavad ülesanded või artikli 31 alusel muude ametlike toimingutega seotud teatavad ülesanded, teeb järgmist:

a) korraldab vastavalt vajadusele kõnealuste isikute auditeid või ülevaatusi, vältides dubleerimist ja võttes arvesse artikli 29 punkti b alapunktis iv osutatud akrediteeringuid;

b) lõpetab delegerimise viivitamata täielikult või osaliselt, kui:

i) on tõendeid selle kohta, et volitatud isik või füüsiline isik ei suuda talle delegeeritud ülesandeid nõuetekohaselt täita;

ii) volitatud isik või füüsiline isik ei võta asjakohaseid ja õigeaegseid meetmeid, et kindlakstehtud puudused kõrvaldada, või

iii) volitatud isiku või füüsilise isiku sõltumatuse või erapooletuse kohta on tõendatud, et seda on rikutud.

Käesolev punkt ei piira pädeva asutuse õigust lõpetada delegerimine muudel kui käesolevas määruses osutatud põhjustel.

IV PEATÜKK

Proovide võtmine, analüüsid, uuringud ja diagnoosimine

Artikkel 34

Proovide võtmise, analüüsi-, uuringu- ja diagnoosimeetodid

1. Ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute käigus proovide võtmiseks ja laboratoorseteks analüüsideks, uuringuteks ja diagnoosimiseks kasutatavad meetodid peavad vastama liidu normidele, millega on kõnealused meetodid kehtestatud, või nende suhtes kehtivatele tulemuskriteeriumidele.

2. Kui lõikes 1 osutatud liidu normid puuduvad, kasutavad ametlikud laborid ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute raames analüüsimise, uuringute ja diagnoosimise alaste erivajaduste jaoks üht järgmistest meetoditest lähtuvalt nende sobivusest:

- a) kättesaadavad meetodid, mis vastavad asjakohastele rahvusvaheliselt tunnustatud eeskirjadele või protokollidele, sealhulgas nendele, mille Euroopa Standardikomitee (CEN) on heaks kiitnud, või

asjakohased meetodid, mille on välja töötanud või mida on soovitanud Euroopa Liidu referentlaborid ning mis on valideeritud kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud teadusprotokollidega;

- b) punktis a osutatud sobivate eeskirjade või protokollide puudumisel meetodid, mis vastavad riiklikul tasandil kehtestatud asjaomastele eeskirjadele, või kui selliseid eeskirju ei ole, siis asjaomased meetodid, mille on välja töötanud või mida on soovitanud riiklikud referentlaborid ning mis on valideeritud kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud teadusprotokollidega, või

asjaomased meetodid, mis on välja töötatud ja valideeritud meetodite valideerimist käsitlevate laboritevaheliste või laborisestse uuringute abil ning kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud teadusprotokollidega.

3. Kui laboratoorseid analüüse, uuringuid või diagnoosimist on vaja teha kiirkorras ning käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud meetodid puuduvad, võib asjaomane riiklik referentlabor või selle puudumise korral muu artikli 37 lõike 1 alusel määratud labor kasutada muid kui käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud meetodeid, kuni kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud teadusprotokolliga valideeritakse asjakohane meetod.

4. Võimaluse korral kirjeldatakse laboratoorsete analüüsides tegemiseks kasutatud meetodeid III lisas sätestatud asjakohaste kriteeriumidega.

5. Proove tuleb võtta, käidelda ja märgistada viisil, mis tagab nende õigusliku, teadusliku ja tehnilise kehtivuse.

6. Komisjon võib rakendusaktides sätestada:

- a) meetodid, mida tuleb kasutada proovide võtmiseks ning laboratoorsete analüüsides, uuringute ja diagnoosimise tegemiseks;

- b) tulemuskriteeriumid, analüüsi-, uuringu- ja diagnoosimisparameetrid, mõõtemääramatuse ja kõnealuste meetodite valideerimise korra;

- c) analüüsides, uuringute ja diagnoosimise tulemuste tõlgendamise.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 35

Teine eksperdiarvamus

1. Pädevad asutused tagavad, et ettevõtjal, kelle loomade või kaupade suhtes kohaldatakse ametliku kontrolli käigus proovide võtmist, analüüse, uuringuid või diagnoosimist, on õigus teisele eksperdiarvamusele omal kulul.

Õigus teisele eksperdiarvamusele võimaldab ettevõtjal taotleda proovide võtmise, analüüsides, uuringute või diagnoosimisega seotud dokumentide läbivaatamist teise tunnustatud ja nõutava kvalifikatsiooniga eksperdi poolt.

2. Kui see on asjakohane ja tehniliselt teostatav ning võttes arvesse eelkõige ohtu loomadele või kaupadele ja ohu levimist, proovide või kaupade riknemisohtu ja olemasoleva substraadi kogust, teeb pädev asutus järgmist:

- a) tagab proovi võtmisel, kui ettevõtja seda taotleb, et võetakse piisav kogus, et oleks võimalik anda teine eksperdiarvamus ja vajaduse korral viia läbi lõikes 3 osutatud läbivaatamine, või

- b) kui punktis a osutatud piisavat kogust ei ole võimalik võtta, siis teavitab sellest ettevõtjat.

Käesolevat lõiget ei kohaldata taimedel, taimsetel saadustel või muudel objektidel karantiinse taimekahjustaja esinemise kindlakstegemisel, mida tehakse selleks, et kontrollida vastavust artikli 1 lõike 2 punktis g osutatud normidele.

3. Liikmesriigid võivad otsustada, et lõikes 1 osutatud teisest eksperdiarvamusest tuleneva vaidluse korral pädeva asutuse ja ettevõtja vahel võib ettevõtja taotleda omal kulul algse analüüsi, uuringu või diagnoosi dokumentide läbivaatamist ja vajaduse korral teise analüüsi, uuringu või diagnoosi tegemist teise ametliku labori poolt.

4. Ettevõtja taotlus saada teine eksperdiarvamus vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 ei piira pädevate asutuste kohustust võtta viivitamata meetmeid, et kõrvaldada inimeste, loomade ja taimede terviseriskid või loomade heaoluriskid või GMode ja taimekaitsevahendite puhul ka keskkonnariskid, või neid ohjeldada vastavalt artikli 1 lõikes 2 osutatud normidele ja käesolevale määrusele.

Artikkel 36

Sidevahendite kaudu müüdavatelt loomadelt ja kaupadelt proovide võtmine

1. Kui loomi ja kaupu müüakse sidevahendite kaudu, võib ametliku kontrolli jaoks kasutada proove, mis pädev asutus on ettevõtjalt anonüümselt tellinud.

2. Pädev asutus võtab, kui tal on proovid käes, kõik meetmed tagamaks, et ettevõtjatele, kellelt need proovid lõike 1 alusel tellitakse:

a) teatatakse, et kõnealused proovid võeti ametliku kontrolli jaoks ja neid analüüsitakse või nendega tehakse vajaduse korral kõnealuse ametliku kontrolli jaoks uuringuid, ning

b) neil on õigus nõuda artikli 35 lõikes 1 sätestatud teist eksperdiarvamust, kui kõnealuses lõikes osutatud proove analüüsitakse või nendega tehakse uuringuid.

3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse volitatud isikutele ja füüsilistele isikutele, kellele on delegeeritud teatavad ametliku kontrolli ülesanded.

Artikkel 37

Ametlike laborite määramine

1. Pädev asutus määrab ametlikud laborid, mille ülesanne on teha laboratoorseid analüüse, uuringuid ja diagnoosimist proovidega, mis on võetud ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute ajal, selles liikmesriigis, kelle territooriumil kõnealune pädev asutus tegutseb, või muus liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osaliseks olevas kolmandas riigis.

2. Pädev asutus võib määrata ametlikuks laboriks labori, mis asub muus liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osaliseks olevas kolmandas riigis, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) kohaldatakse asjakohast korda, mis võimaldab pädevatel asutustel teha artikli 39 lõikes 1 osutatud auditeid ja ülevaatusi või delegeerida auditeid ja ülevaatuste tegemine pädevale asutusele, mis asub samas liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osaliseks olevas kolmandas riigis kus laborgi, ning

b) kõnealuse labori on juba määranud ametlikuks laboriks selle liikmesriigi pädev asutus, kelle territooriumil labor asub.

3. Ametliku labori määramine vormistatakse kirjalikult ja see sisaldab üksikasjalikku kirjeldust:

a) ülesannete kohta, mida labor täidab ametliku laborina;

- b) punktis a osutatud ülesannete täitmise tingimuste kohta ning
- c) korra kohta, mis on vajalik labori ja pädevate asutuste vahelise tõhusa ja tulemusliku koordineerimise ja koostöö jaoks.
4. Pädev asutus võib ametlikuks laboriks määrata ainult labori, mis vastab järgmistele tingimustele:
- a) laboril on proovidega analüüside, uuringute ja diagnoosimise tegemiseks nõutavad oskused, seadmed ja taristu;
- b) laboril on piisav arv sobiva kvalifikatsiooni ja kogemustega koolitatud töötajaid;
- c) labor tagab, et lõike 1 alusel talle antud ülesanded täidetakse erapooletult ja puudub huvide konflikt ametliku labori ülesannete täitmisel;
- d) labor suudab ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute käigus võetud proovidega tehtud analüüsidele, uuringutele ja diagnoosimisele saada õigeaegsed tulemused ning
- e) labor töötab kooskõlas standardiga EN ISO/IEC 17025 ja on saanud kõnealuse standardi kohase akrediteeringu riikliku akrediteerimisasutuse poolt, kes tegutseb kooskõlas määrusega (EÜ) nr 765/2008.
5. Lõike 4 punktis e osutatud ametliku labori akrediteerimise ulatus:
- a) peab hõlmama neid laboratoorse analüüsi, uuringu ja diagnoosimise meetodeid, mida labor peab ametliku laborina tegutsedes kasutama analüüside, uuringute ja diagnoosimise tegemiseks;
- b) võib hõlmata ühte või mitut laboratoorse analüüsi, uuringu või diagnoosimise meetodit või meetodite rühma;
- c) võib olla määratletud paindlikult, et akrediteerimise ulatus võiks hõlmata akrediteeringu andmise hetkel ametliku labori poolt kasutatud meetodite muudetud variante või neid täiendavaid uusi meetodeid labori enda tehtud hindamise alusel ilma, et riiklik akrediteerimisasutus teeks enne kõnealuste muudetud või uute meetodite kasutamist erihindamise.
6. Kui ühelgi lõike 1 kohaselt liidus või Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osaliseks olevas kolmandas riigis määratud ametlikul laboril ei ole uute või eriti tavapäraste laboratoorsete analüüside, uuringute või diagnoosimise tegemiseks vajalikke oskusi, varustust, taristut ega töötajaid, võib pädev asutus taotleda kõnealuste analüüside, uuringute ja diagnoosimise tegemist mõnelt laborilt või diagnostikakeskusest, kes ei vasta ühele või mitmele lõigetes 3 ja 4 sätestatud nõudele.

Artikkel 38

Ametlike laborite kohustused

1. Kui ametliku kontrolli või muude ametlike toimingute käigus võetud proovidega tehtud analüüsi, uuringu või diagnoosimise tulemused osutavad inimeste, loomade või taimede terviseriskidele või GMOde ja taimekaitsevahendite puhul ka keskkonnamiskidele või tõenäolisele nõuete rikkumisele, teavitavad ametlikud laborid viivitamata pädevat asutust, kes määras nad seda analüüsi, uuringut või diagnoosimist tegema, ja asjakohasel juhul volitatud isikuid või füüsilisi isikuid, kellele ülesanded delegeeriti. Pädevate asutuste, delegeeritud ülesanded saanud volitatud isikute või füüsiliste isikute ja ametlike laborite vahelise erikokkuleppega võib siiski täpsustada, et selle teabe esitamist ei nõuta viivitamata.
2. Euroopa Liidu referentlabori või riikliku referentlabori taotluse korral osalevad ametlikud laborid laboritevahelistes võrdlevates uuringutes või pädevuskontrollis, mida korraldatakse nende analüüside, uuringute või diagnooside jaoks, mida nad teevad ametlike laboritena.
3. Ametlikud laborid teevad pädeva asutuse taotlusel üldsusele kättesaadavaks ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingutega seoses tehtud analüüsideks, uuringuteks ja diagnoosimiseks kasutatud meetodite nimetused.

4. Ametlikud laborid märgivad pädeva asutuse taotlusel koos tulemustega ära ka ametlike kontrollide ja muude ametlike toimingute raames tehtud kõikide analüüside, uuringute ja diagnoosimiste puhul kasutatud meetodid.

Artikkel 39

Ametlike laborite audit

1. Pädev asutus korraldab artikli 37 lõike 1 alusel määratud ametlikele laboritele auditeid korrapäraselt ning alati siis, kui ta peab auditit vajalikuks, välja arvatud juhul, kui ta leiab, et selline audit oleks üleliigne, võttes arvesse artikli 37 lõike 4 punktis e osutatud akrediteerimishindamist.

2. Pädev asutus tunnistab ametlikuks laboriks määramise viivitamata kehtetuks kas täielikult või teatavate ülesannete osas, kui ametlik labor ei võta asjakohaseid ja õigeaegseid parandusmeetmeid vastavalt lõikes 1 sätestatud auditi tulemustele, millest ilmneb järgmine asjaolu:

- a) labor ei vasta enam artikli 37 lõigetes 4 ja 5 sätestatud tingimustele;
- b) labor ei täida artiklis 38 sätestatud kohustusi;
- c) labori tulemused ei ole artikli 38 lõikes 2 osutatud laboritevahelistes võrdlevates uuringutes rahuldavad.

Artikkel 40

Erandid tingimusest, mille kohaselt peavad teatavad ametlikud laborid läbima kohustusliku akrediteerimise

1. Erandina artikli 37 lõike 4 punktist e võib pädev asutus määrata ametlikeks laboriteks järgmised laborid, olenemata sellest, kas nad vastavad kõnealuses punktis sätestatud tingimusele:

- a) laborid:
 - i) kelle ainsaks tegevuseks on *Trichinella* avastamine lihas;
 - ii) kes kasutavad *Trichinella* avastamiseks ainult neid meetodeid, millele on osutatud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/1375⁽¹⁾ artiklis 6;
 - iii) kes täidavad *Trichinella* avastamise ülesannet pädeva asutuse või sellise ametliku labori järelevalve all, mis on määratud artikli 37 lõike 1 kohaselt ning mis on akrediteeritud kooskõlas standardiga EN ISO/IEC 17025 käesoleva punkti alapunktis ii osutatud meetodite kasutamiseks, ning
 - iv) kes osalevad korrapäraselt laboritevahelistes võrdlevates uuringutes või pädevuskontrollis, mida korraldavad riiklikud referentlaborid nende poolt *Trichinella* avastamiseks kasutatavate meetodite jaoks, ja saavutavad neis rahuldavaid tulemusi;
- b) laborid, kes teevad analüüsi, uuringuid ja diagnoosimist ainult muude ametlike toimingute raames tingimusel, et nad:
 - i) kasutavad ainult artikli 34 lõikes 1 ja artikli 34 lõike 2 punktis a või b osutatud laboratoorse analüüsi, uuringu ja diagnoosimise meetodeid;
 - ii) teevad analüüsi, uuringuid ja diagnoosimist kasutatavate meetodite osas pädevate asutuste või riiklike referentlaborite järelevalve all;
 - iii) osalevad korrapäraselt laboritevahelistes võrdlevates uuringutes või pädevuskontrollis, mida korraldavad riiklikud referentlaborid nende poolt kasutatavate meetodite jaoks, ja saavutavad neis rahuldavaid tulemusi, ning
 - iv) rakendavad kvaliteeditagamissüsteemi, et nende kasutatavate laboratoorse analüüsi, uuringu ja diagnoosimise meetodite tulemused oleksid õiged ja usaldusväärsed.

⁽¹⁾ Komisjoni 10. augusti 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/1375, millega kehtestatakse erieeskirjad liha ametlikuks kontrollimiseks keeritsusside (*Trichinella*) suhtes (ELT L 212, 11.8.2015, lk 7).

2. Kui labor kasutab käesoleva artikli lõike 1 punktis b osutatud meetodeid, mille kohaselt tuleb laboratoorse analüüsi, uuringu ja diagnoosimise tulemused kinnitada, teeb kinnitavad laboratoorsed analüüsid, uuringud ja diagnoosimise ametlik labor, kes vastab artikli 37 lõike 4 punktis e sätestatud nõuetele.

3. Lõike 1 kohaselt määratud ametlik labor peab asuma selles liikmesriigis, mille territooriumil asub tema määranud pädev asutus.

Artikkel 41

Õigus kehtestada erandeid tingimusest, mille kohaselt peavad kõik meetodid, mida ametlik labor kasutab laboratoorsete analüüside, uuringute ja diagnoosimise tegemiseks, läbima kohustusliku akrediteerimise

Komisjon võtab kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusaktid, milles sätestatakse juhtumid, mille korral, ja tingimused, mille alusel võib pädev asutus kooskõlas artikli 37 lõikega 1 määrata ametlikuks laboriks labori, kes ei vasta kõikide tema poolt ametliku kontrolli või muude ametlike toimingute jaoks kasutatavate meetodite osas artikli 37 lõike 4 punktis e osutatud tingimustele, kui labor vastab järgmistele tingimustele:

- a) labor tegutseb ja on läbinud akrediteerimise kooskõlas standardiga EN ISO/IEC 17025 ühe või mitme meetodi kasutamiseks, mis on sarnased muude nende kasutatavate meetoditega ja nendega võrreldes tüüpilised, ning
- b) labor kasutab korrapäraselt ja olulisel määral meetodeid, mille jaoks ta on saanud käesoleva artikli punktis a osutatud akrediteeringu; välja arvatud käesoleva määruse artikli 1 lõike 2 punktiga g hõlmatud valdkonnas, kui puudub valideeritud meetod artikli 34 lõigetes 1 ja 2 osutatud teatavate taimekahjustajate kindlakstegemiseks.

Artikkel 42

Ajutised erandid tingimusest, mille kohaselt peavad ametlikud laborid läbima kohustusliku akrediteerimise

1. Erandina artikli 37 lõike 5 punktist a võib pädev asutus määrata olemasoleva ametliku labori ajutiselt ametlikuks laboriks vastavalt artikli 37 lõikele 1 laboratoorsete analüüside, uuringute ja diagnoosimise selliste meetodite kasutamiseks, mille jaoks ta ei ole saanud artikli 37 lõike 4 punktis e osutatud akrediteeringut:

- a) kui sellise meetodi kasutamist on alles hiljuti hakatud liidu normide kohaselt nõudma;
- b) kui kasutatavas meetodis tehtud muudatused tingivad vajaduse uue akrediteeringu või ametlikule laborile antud akrediteeringu ulatuse laiendamise järele või
- c) kui vajadus uue meetodi järele tuleneb hädaolukorrast või esilekerkivast riskist inimeste, loomade või taimede tervisele ja loomade heaolule või GMode ja taimekaitsevahendite puhul ka keskkonnale.

2. Lõikes 1 osutatud ajutine määramine peab vastama järgmistele tingimustele:

- a) ametlik labor on juba akrediteeritud kooskõlas standardiga EN ISO/IEC 17025 meetodi kasutamiseks, mis on sarnane meetodiga, mida akrediteeringu ulatus ei hõlma;
- b) ametlikus laboris rakendatakse kvaliteeditagamissüsteemi selleks, et meetod, mida olemasoleva akrediteeringu ulatus ei hõlma, annaks õigeid ja usaldusväärseid tulemusi;
- c) analüüse, uuringuid ja diagnoosimist kõnealuse meetodi osas tehakse pädevate asutuste või riiklike referentlaborite järelevalve all.

3. Lõikes 1 osutatud ajutise määramise periood ei tohi olla pikem kui üks aasta. Seda võib pikendada üks kord veel üheks aastaks.

4. Lõike 1 kohaselt määratud ametlik labor peab asuma selles liikmesriigis, mille territooriumil asub tema määratud pädev asutus.

V PEATÜKK

Liitu sisenevate loomade ja kaupade ametlik kontroll

Artikkel 43

Liitu sisenevate loomade ja kaupade ametlik kontroll

Liitu sisenevate loomade ja kaupade ametlik kontroll korraldatakse riskipõhiselt. Artiklites 47 ja 48 osutatud loomade ja kaupade osas tehakse ametlikke kontrolle vastavalt artiklitele 47–64.

I jagu

loomad ja kaubad, mille suhtes ei kohaldata II jao kohast ametlikku kontrolli piiripunktis

Artikkel 44

Selliste loomade ja kaupade ametlik kontroll, mille suhtes ei kohaldata II jao kohast ametlikku kontrolli piiripunktis

1. Selleks et tagada artikli 1 lõikes 2 osutatud normide täitmine, teevad pädevad asutused liitu sisenevate loomade ja kaupade riskipõhist korrapärast ametlikku kontrolli asjakohase sagedusega, kui loomadele ja kaupadele ei kohaldata artikleid 47 ja 48.
2. Lõikes 1 osutatud loomade ja kaupade puhul võetakse ametliku kontrolli asjakohase sageduse kindlaksmääramiseks arvesse järgmist:
 - a) eri tüüpi loomadest ja kaupadest tulenevat riski inimeste, loomade või taimede tervisele ja loomade heaolule või GMode ja taimekaitsevahendite puhul ka keskkonnale;
 - b) teavet, mis viitab sellele, et tarbijaid võidakse eksitada, eelkõige kaupade olemuse, määratletuse, omaduste, koostise, koguse, säilivuse, päritoluriigi või lähtekohta või valmistus- või tootmismeetodite osas;
 - c) kuidas on asjaomaste loomade ja kaupade suhtes kohaldatavaid artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega kehtestatud nõudeid varem täitnud:
 - i) kolmas riik ja päritoluettevõtte või asjakohasel juhul tootmispaik,
 - ii) eksportija,
 - iii) saadetise eest vastutav ettevõtja;
 - d) kontrolli, mida on asjaomaste loomade ja kaupade suhtes juba tehtud, ning
 - e) päritoluriigiks oleva kolmanda riigi pädevate asutuste tagatise selle kohta, et loomad ja kaubad vastavad artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega kehtestatud nõuetele või nõuetele, mis on nendega vähemalt samaväärseteks tunnistatud.
3. Lõikes 1 sätestatud ametlik kontroll tehakse sobivas kohas liidu tolliterritooriumil, sealhulgas:
 - a) liitu sisenemise koht;

- b) piiripunkt;
- c) vabasse ringlusse laskmise koht liidus;
- d) saadetise eest vastutava ettevõtja laod ja valdused;
- e) sihtkoht.

4. Olenemata lõigetest 1 ja 3 teevad pädevad asutused piiripunktides ja muudes liitu sisenemise kohtades ametlikku kontrolli järgmise suhtes, kui neil on alust arvata, et nende sisenemine liitu võib endast kujutada riski inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või GMOde ja taimekaitsevahendite puhul ka keskkonnale:

- a) transpordivahendid, ka tühjad, ning
- b) pakendid, sealhulgas kaubaalused.

5. Pädevad asutused võivad kohaldada ametlikku kontrolli ka kaupade suhtes, mis läbivad mõnda määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punkti 16 alapunktides a, b ja c määratletud tolliprotseduuri ja nimetatud määruse artikli 5 punktis 17 määratletud ajutise ladustamise korral.

Artikkel 45

Selliste loomade ja kaupade ametliku kontrolli liigid, mille suhtes ei kohaldata II jao kohast ametlikku kontrolli piiripunktis

1. Kui ametlik kontroll tehakse artikli 44 lõike 1 kohaselt, siis see:

- a) hõlmab alati dokumentide kontrolli ning
- b) hõlmab identsus- ja füüsilist kontrolli sõltuvalt riskist inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või GMOde ja taimekaitsevahendite puhul ka keskkonnale.

2. Pädevad asutused teevad lõike 1 punktis b osutatud füüsilise kontrolli asjakohastes tingimustes nii, et ülevaatused saab teha nõuetekohaselt.

3. Kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud dokumentide kontrolli, identsus- või füüsilise kontrolli tulemusel ilmneb, et loomad ja kaubad ei vasta artikli 1 lõikes 2 osutatud normidele, kohaldatakse artikli 66 lõikeid 1, 3 ja 5, artikleid 67, 68 ja 69, artikli 71 lõikeid 1 ja 2, artikli 72 lõikeid 1 ja 2 ning artikleid 137 ja 138.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse juhtumid, mille puhul, ja tingimused, mille kohaselt võib pädev asutus nõuda ettevõtjalt teatamist teatavate liitu sisenevate kaupade saabumisest.

Artikkel 46

Proovid, mis on võetud loomadelt ja kaupadelt, mille suhtes ei kohaldata II jao kohast ametlikku kontrolli piiripunktis

1. Kui loomadelt ja kaupadelt võetakse proove, siis pädev asutus, ilma et see piiraks artiklite 34–42 kohaldamist:

- a) teavitab asjaomaseid ettevõtjaid ja asjakohasel juhul tolli ning
- b) otsustab, kas loomad ja kaubad tuleb kinni pidada kuni analüüside, uuringute ja diagnoosimise tulemuste selgumiseni, või võib nad vabastada tingimusel, et loomade ja kaupade jälgitavus on tagatud.

2. Komisjon teeb rakendusaktidega järgmist:

- a) kehtestab menetlused, mis on vajalikud lõike 1 punktis b osutatud loomade ja kaupade jälgitavuse tagamiseks, ning
- b) määrab kindlaks dokumendid, mis peavad kaasas olema lõikes 1 osutatud loomade ja kaupadega, kui pädevad asutused on proove võtnud.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

II jagu

Loomade ja kaupade ametlik kontroll piiripunktis

Artikkel 47

Loomad ja kaubad, mille suhtes kohaldatakse piiripunktis ametlikku kontrolli

1. Et kontrollida, kas järgitakse artikli 1 lõikes 2 osutatud norme, teevad pädevad asutused esimeses liitu saabumise piiripunktis ametliku kontrolli iga saadetise suhtes, mis sisaldab liitu sisenevaid järgmisi looma- või kaubakategooriaid:

- a) loomad;
- b) loomsed saadused, loomne paljundusmaterjal ja loomsed kõrvalsaadused;
- c) taimed, taimsed saadused ja muud objektid, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/2031 artikli 72 lõike 1 ja artikli 74 lõike 1 kohaselt kehtestatud loeteludes;
- d) kaubad teatavatest kolmandatest riikidest, mille kohta on komisjon teinud käesoleva artikli lõike 2 punktis b osutatud rakendusaktidega otsuse, et nende liitu sisenemise kohas on vaja muuta ametlik kontroll ajutiselt rangemaks teadaoleva või esilekerkiva riski tõttu või kuna on tõendeid, et artikli 1 lõikes 2 osutatud norme võidakse rikkuda laiaulatuslikult ja olulisel määral;
- e) loomad ja kaubad, mille suhtes kohaldatakse erakorralisi meetmeid, mis on sätestatud õigusaktides, mis on vastu võetud kooskõlas määruse (EÜ) nr 178/2002 artikliga 53, määruse (EL) 2016/429 artikliga 249 või määruse (EL) 2016/2031 artikli 28 lõikega 1, artikli 30 lõikega 1, artikli 40 lõikega 3, artikli 41 lõikega 3, artikli 49 lõikega 1, artikli 53 lõikega 3 ja artikli 54 lõikega 3 ning mille kohaselt nõutakse kõnealuste looma- ja kaubasaadetiste suhtes ametliku kontrolli kohaldamist nende liitu sisenemisel, kusjuures saadetised peavad olema identifitseeritud asjaomaste kombineeritud nomenklatuuri koodidega;
- f) loomad ja kaubad, mille sisenemise korral liitu kehtivad tingimused või meetmed, mis on sätestatud artikli 126 või artikli 128 alusel vastuvõetud õigusaktides või artikli 1 lõikes 2 osutatud normides ning mille kohaselt tuleb loomade või kaupade liitu sisenemisel kontrollida kõnealuste tingimuste või meetmete järgimist.

2. Komisjon kehtestab rakendusaktidega:

- a) loetelu kõikidest loomadest ja kaupadest, millele osutatakse lõike 1 punktides a ja b, koos nende asjaomaste kombineeritud nomenklatuuri koodidega, ning
- b) lõike 1 punktis d osutatud kategooriasse kuuluvate kaupade loetelu koos nende kombineeritud nomenklatuuri koodidega ja selle ajakohastamise vastavalt vajadusele seoses kõnealuses punktis osutatud riskidega.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud saadetiste kategooriaid, et lisada neisse liittooted, hein ja põhk ning muud tooted, piirdudes rangelt toodetega, mis kujutavad endast hiljuti avastatud või märkimisväärselt suurenenud riski inimeste, loomade või taimede tervisele või GMOde ja taimekaitsevahendite puhul ka keskkonnale.

4. Kui õigusaktides, millega kehtestatakse lõike 1 punktides d, e ja f osutatud meetmed või tingimused, ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse käesolevat artiklit ka lõike 1 punktides a, b ja c osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste suhtes, kui need on mittekaubanduslikud.

5. Saadetise eest vastutavad ettevõtjad tagavad, et lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriad esitatakse ametlikuks kontrolliks kõnealuses sättes osutatud piiripunktis.

Artikkel 48

Loomad ja kaubad, mis on vabastatud piiripunktis tehtavast ametlikust kontrollist

Komisjon võtab kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse juhtumid ja tingimused, mille puhul ei kohaldata artiklit 47 järgmiste looma- ja kaubakategooriate suhtes, kui erandi tegemine on põhjendatud:

- a) kaubad, mis on saadetud kaubanäidistena või eksponaatidena näituste jaoks ja mis ei ole ette nähtud turule laskmiseks;
- b) teaduslikul eesmärgil saadetud loomad ja kaubad;
- c) kaubad, mis on rahvusvahelistel liinidel sõitvas transpordivahendis ja mida ei laadita maha ning mis on ette nähtud meeskonna ja reisijate tarbeks;
- d) kaubad, mis kuuluvad reisijate isikliku pagasi hulka ja on ette nähtud isiklikuks tarbimiseks või kasutamiseks;
- e) kaubad, mis saadetakse väikeste saadetistena füüsilistele isikutele ja mis ei ole ette nähtud turule laskmiseks;
- f) lemmikloomad, nagu need on määratletud määruse (EL) 2016/429 artikli 4 punktis 11;
- g) kaubad, mis on läbinud eritötluse ja mille kogus ei ületa kõnealustes delegeeritud õigusaktides sätestatud kogust;
- h) looma- ja kaubakategooriad, millel on madal risk või ei ole spetsiifilist riski ja mida ei ole seetõttu vaja piiripunktis kontrollida.

Artikkel 49

Ametlik kontroll piiripunktis

1. Artikli 1 lõikes 2 osutatud normides sätestatud kohaldatavatele nõuetele vastavuse kontrollimiseks kontrollivad pädevad asutused artikli 47 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadeti ametlikult, kui kõnealune saadeti jõuab piiripunkti. Ametlik kontroll peab hõlmama dokumentide, identsus- ja füüsilist kontrolli.

2. Füüsilist kontrolli teeb:

- a) loomade, välja arvatud veeloomad, või liha ja söödava rupsi korral veterinaarjärelevalve ametnik, keda võivad abistada töötajad, keda on koolitatud vastavalt lõike 5 kohaselt kehtestatud nõuetele veterinaarvaldkonnas ning kelle on määranud selleks otstarbeks pädev asutus;
- b) veeloomade, muude kui käesoleva lõike punktis a osutatud loomsete saaduste, loomse paljundusmaterjali või loomsete kõrvalsaaduste korral veterinaarjärelevalve ametnik või töötajad, keda on koolitatud vastavalt lõike 5 kohaselt kehtestatud nõuetele ning kelle on määranud selleks otstarbeks pädev asutus;
- c) taimede, taimsete saaduste või muude objektide korral taimeterviseametnik.

3. Piiripunkti pädevad asutused teevad süstemaatiliselt ametlikku kontrolli transporditavate loomasaadetiste suhtes ja transpordivahendite suhtes, et kontrollida artikli 1 lõikes 2 osutatud normides sätestatud loomade heaolunõuete järgimist. Pädevad asutused kehtestavad korra transporditavate loomade ametliku kontrolli esimesele järjekohale seadmiseks, et vähendada kontrolli puhul esinevaid viivitusi.

4. Komisjon võib rakendusaktidega sätestada artikli 47 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste esitamise praktilise korra, ühe saadetise moodustavate veoühikute või allühikute ja kõnealuste veoühikute või allühikute maksimaalse arvu igas saadetises, võttes arvesse vajadust tagada saadetiste kiire ja tõhus käsitlemine ja ametlik kontroll, mida pädevad asutused peavad tegema, ja asjakohasel juhul rahvusvahelisi standardeid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

5. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusaktid, milles sätestatakse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud eriomased koolitusnõuded töötajatele füüsilise kontrolli tegemiseks piiripunktides.

Artikkel 50

Sertifikaadid ja dokumendid, mis peavad kaasas olema saadetiste ja jagatud saadetistega

1. Artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega ette nähtud ametlike sertifikaatide ja dokumentide originaalid või samaväärsed elektroonilised sertifikaadid ja dokumendid, mis peavad kaasas olema artikli 47 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetistega, esitatakse piiripunkti pädevatele asutustele ja pädevad asutused säilitavad neid, juhul kui artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega ei ole ette nähtud teisiti.

2. Piiripunkti pädevad asutused annavad saadetise eest vastutavale ettevõtjale lõikes 1 osutatud ametlike sertifikaatide või dokumentide kinnitatud paber- või elektroonilise koopia, või kui saadeti jagatakse, kõnealuste sertifikaatide või dokumentide paber- või elektroonilised koopiad, millest igaüks on kinnitatud.

3. Saadetist ei ole lubatud jagada enne, kui on tehtud ametlik kontroll ja artiklis 56 osutatud ühtse sisseveodokument on koostatud vastavalt artikli 56 lõikele 5 ja artiklile 57.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse juhtumid ja tingimused, mille puhul peab artikli 47 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetistega kuni sihtkohani kaasas olema ühtne sisseveodokument.

Artikkel 51

Erinormid piiripunktides tehtava ametliku kontrolli kohta

1. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusaktid, milles sätestatakse:

- a) juhtumid ja tingimused, mille puhul võivad piiripunkti pädevad asutused lubada artikli 47 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste edasitransportimist lõppsihtkohta, enne kui võimaliku nõutava füüsilise kontrollimise tulemused on selgunud;
- b) looma- ja kaubakategooriate, mille suhtes kohaldatakse artikli 47 lõikes 1 sätestatud ametlikku kontrolli ja mis sisenevad liitu kolmandast riigist mere- või õhutranspordiga, kui nimetatud loomad või kaubad viiakse tolli järelevalve all laevalt või õhusõidukilt samas sadamas või lennujaamas edasise veo jaoks muule laevale või õhusõidukile, ehk „ümberlaaditud“ saadetiste suhtes dokumentide ning vajaduse korral identsus- ja füüsilise kontrolli tegemise tähtsajad ja kord;
- c) juhtumid ja tingimused, mille puhul võib ümberlaaditud saadetiste ja õhu- või meretranspordiga saabuvate ja edasitranspordiks samasse transpordivahendisse jäävate loomade identsus- ja füüsilist kontrolli teha muus piiripunktis kui esimeses liitu saabumise piiripunktis;

- d) juhtumid ja tingimused, mille puhul võib lubada artikli 47 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste transiiti, ja teatud ametlik kontroll, mida tuleb piiripunktis selliste saadetiste suhtes teha, sealhulgas juhtumid ja tingimused, mille puhul kõnealuseid kaupu hoitakse spetsiaalselt heakskiidetud tollilaos või vabatsoonis;
- e) juhtumid ja tingimused, mille puhul kohaldatakse erandeid identsus- ja füüsilise kontrolli normidest ümberlaaditud saadetiste ja artikli 47 lõike 1 punktis c osutatud kaupade saadetiste transiidi suhtes.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse juhtumid ja tingimused, mille puhul kohaldatakse erandeid dokumentide kontrolli normidest ümberlaaditud saadetiste ja artikli 47 lõike 1 punktis c osutatud kaupade saadetiste transiidi suhtes.

Artikkel 52

Dokumentide, identsus- ja füüsilise kontrolli kord

Selleks et tagada artiklites 49, 50 ja 51 osutatud normide ühetaoline rakendamine, sätestab komisjon rakendusaktidega üksikasjalikud normid tegevuse kohta, mida tuleb teha kõnealustes artiklites osutatud dokumentide, identsus- ja füüsilise kontrolli ajal ja pärast seda, et tagada ametliku kontrolli tõhusus. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 53

Ametlik kontroll mujal kui piiripunktis

1. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusaktid, milles sätestatakse juhtumid ja tingimused, mille puhul:
 - a) võivad pädevad asutused teha artikli 47 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste identsus- ja füüsilise kontrolli muus kontrollipunktis kui piiripunktis tingimusel, et need kontrollipunktid vastavad artikli 64 lõikes 3 ja artikli 64 lõike 4 kohaselt vastu võetud rakendusaktides sätestatud nõuetele;
 - b) võib selliste saadetiste puhul, mis on läbinud dokumentide ja identsuskontrolli liitu saabumise esimeses piiripunktis, füüsilise kontrolli teha muus piiripunktis teises liikmesriigis;
 - c) võib selliste saadetiste puhul, mis on läbinud dokumentide kontrolli liitu saabumise esimeses piiripunktis, identsus- ja füüsilise kontrolli teha muus piiripunktis teises liikmesriigis;
 - d) võivad toll või muud avalik-õiguslikud asutused täita kontrolliga seotud eriülesandeid, mis on seotud järgmisega, kui need ülesanded ei kuulu juba nimetatud ametiasutuste vastutusalasse:
 - i) artikli 65 lõikes 2 osutatud saadetised;
 - ii) reisijate isiklik pagas;
 - iii) sidevahendi kaudu toimuvalt müügilt, sealhulgas telefonitsi või interneti kaudu tellitud kaup;
 - iv) lemmikloomad, kes vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 576/2013⁽¹⁾ artiklis 5 sätestatud tingimustele;
 - e) võib artikli 47 lõike 1 punktis c osutatud taimede, taimsete saaduste või muude objektide saadetiste dokumentide kontroll toimuda mujal kui piiripunktis.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 576/2013 lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 998/2003 (ELT L 178, 28.6.2013, lk 1).

2. Käesoleva artikli lõike 1 punktis a osutatud kontrollipunktide suhtes kohaldatakse ka artikli 56 lõike 3 punkti b, artikli 57 lõike 2 punkti a, artikli 59 lõiget 1, artikli 60 lõike 1 punkte a ja d ning artikleid 62 ja 63.

Artikkel 54

Dokumentide, identsus- ja füüsilise kontrolli sagedus

1. Kõikide artikli 47 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste puhul tehakse dokumentide kontroll.
2. Identsus- ja füüsilist kontrolli tehakse artikli 47 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate puhul sagedusega, mis sõltub riskist, mida iga loom, kaup või looma- või kaubakategooria kujutab endast inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või GMOde ja taimekaitsevahendite puhul ka keskkonnale.
3. Komisjon kehtestab rakendusaktidega sätted lõikes 2 osutatud asjakohase sagedusmäära ühetaoliseks kohaldamiseks. Kõnealuste sätetega tagatakse, et sagedused on nullist suuremad, ja nendega määratakse kindlaks:
 - a) kriteeriumid ja menetlused, mille eesmärk on määrata kindlaks selliste identsus- ja füüsiliste kontrollide sagedusmäär, mida tehakse artikli 47 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste suhtes, ja seda muuta, ning kohandada seda vastavalt kõnealuste kategooriatega seotud riskide tasemele, võttes arvesse:
 - i) teavet, mille komisjon on kogunud kooskõlas artikli 125 lõikega 1;
 - ii) komisjoni ekspertide poolt kooskõlas artikli 120 lõikega 1 tehtud kontrolli tulemusi;
 - iii) ettevõtja varasemat tegevust seoses artikli 1 lõikes 2 osutatud normide täitmisega;
 - iv) andmeid ja teavet, mis on kogutud artiklis 131 osutatud ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi kaudu;
 - v) olemasolevaid teaduslikke hinnanguid ning
 - vi) kogu muud teavet looma- ja kaubakategooriatega seotud riskide kohta;
 - b) tingimused, mille alusel võivad liikmesriigid suurendada punkti a kohaselt tehtava identsus- ja füüsilise kontrolli sagedust, et võtta arvesse kohalikke riskifaktoreid;
 - c) menetlused, millega tagatakse, et punkti a kohaselt tehtavate identsus- ja füüsiliste kontrollide sagedusmäärasid kohaldatakse õigeaegselt ja ühetaoliselt.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Komisjon sätestab rakendusaktides:
 - a) artikli 47 lõike 1 punktis d osutatud kaubakategooriate identsus- ja füüsiliste kontrollide sageduse ning
 - b) artikli 47 lõike 1 punktides e ja f osutatud looma- ja kaubakategooriate identsus- ja füüsiliste kontrollide sageduse, kui see ei ole juba sätestatud kõnealustes punktides osutatud õigusaktides.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 55

Saadetiste kohta tehtavad otsused

1. Pädevad asutused teevad iga artikli 47 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetise kohta pärast ametlikku kontrolli, sealhulgas dokumentide ning vajaduse korral identsus- ja füüsilist kontrolli, otsuse, milles märgitakse, kas saadetus vastab artikli 1 lõikes 2 osutatud normidele, ja vajaduse korral, millist tolliprotseduuri kohaldada.

2. Saadetiste kohta tehtavad otsused:

- a) loomade, loomsete saaduste, loomse paljundusmaterjali või loomsete kõrvalsaaduste kohta teeb veterinaarjärelevalve ametnik;
- b) taimede, taimsete saaduste või muude objektide kohta teeb taimeterviseametnik.

3. Erandina lõike 2 punktist a võivad pädevad asutused otsustada, et inimtoiduks ettenähtud kalandustoodete, elusate kahepoolmeliste molluskite, elusate okasnahksete, elusate mantelloomade ja elusate meritigude saadetiste kohta teevad otsuse nõuetekohaselt koolitatud töötajad, kelle pädev asutus on sel eesmärgil konkreetselt määranud.

Artikkel 56

Ühtse sisseveodokumendi kasutamine ettevõtja ja pädeva asutuse poolt

1. Artikli 47 lõikes 1 osutatud iga looma- või kaubakategooria saadetise kohta täidab saadetise eest vastutav ettevõtja ühtse sisseveodokumendi vastava osa ning esitab saadetise ja selle sihtkoha koheseks ja täielikuks identifitseerimiseks vajaliku teabe.

2. Käesoleva määruse viiteid ühtsele sisseveodokumendile käsitatakse ka viidetena selle elektroonilisele ekvivalendile.

3. Ühtset sisseveodokumenti kasutavad:

a) ettevõtjad, kes vastutavad artikli 47 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste eest, et teatada piiripunkti pädevatele asutustele kõnealuste saadetiste saabumisest ette, ning

b) piiripunkti pädevad asutused, et:

i) registreerida ametliku kontrolli tulemus ja kõik otsused, mis on selle põhjal tehtud, sealhulgas saadetise tagasilükkamise kohta;

ii) ühtse elektroonilise süsteemi kaudu edastada punktis i osutatud teave.

4. Saadetise eest vastutavad ettevõtjad teatavad saadetest ette kooskõlas lõike 3 punktiga a ja täidavad selleks ühtse sisseveodokumendi vastava osa ja esitavad selle ühtsesse elektroonilisse süsteemi edastamiseks piiripunkti pädevatele asutustele enne saadetise füüsilist saabumist liitu.

5. Piiripunkti pädevad asutused koostavad ühtse sisseveodokumendi võimalikult kiiresti, kui:

a) kogu artikli 49 lõike 1 kohaselt nõutav ametlik kontroll on tehtud;

b) füüsilise kontrolli tulemused on selgunud (kui kõnealune kontrollimine on ette nähtud) ning

c) saadetise kohta on vastu võetud artikli 55 kohane otsus ja see on märgitud ühtsesse sisseveodokumenti.

Artikkel 57

Ühtse sisseveodokumendi kasutamine tolli poolt

1. Artikli 47 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste suunamine tolliprotseduurile, sealhulgas nende sisenemine või käitlemine vabaladudes või tolliladudes või vabatssoonides toimub tingimusel, et saadetise eest vastutav ettevõtja esitab tollile ühtse sisseveodokumendi, ilma et see piiraks artiklis 48 osutatud erandite ning artiklites 53 ja 54 osutatud normide kohaldamist. Selleks ajaks peavad piiripunkti pädevad asutused olema nõuetekohaselt koostanud ühtse sisseveodokumendi ühtses elektroonilises süsteemis.

2. Toll:

- a) ei luba saadetise suhtes kohaldada piiripunkti pädeva asutuse poolt ettenähtud tolliprotseduurist erinevat tolliprotseduuri ning
- b) lubab saadetise vabasse ringlusse ainult sel juhul, ilma et see piiraks artiklis 48 osutatud erandite ning artiklites 53 ja 54 osutatud normide kohaldamist, kui on esitatud nõuetekohaselt koostatud ühtne sisseveodokument, mis kinnitab, et saadeti vastab artikli 1 lõikes 2 osutatud kohaldatavatele normidele.

3. Kui artikli 47 lõikes 1 osutatud looma- või kaubakategooriate saadetiste kohta on esitatud tollideklaratsioon, aga ühtset sisseveodokumenti ei ole esitatud, peab toll saadetise kinni ja teatab sellest kohe piiripunkti pädevatele asutustele. Pädevad asutused võtavad vajalikud meetmed kooskõlas artikli 66 lõikega 6.

Artikkel 58

Ühtse sisseveodokumendi vorm, tähtajad ja erinormid

Komisjon sätestab rakendusaktidega normid, millega kehtestatakse:

- a) ühtse sisseveodokumendi vorm ja juhised selle esitamiseks ja kasutamiseks, võttes arvesse asjakohaseid rahvusvahelisi standardeid, ning
- b) kui pikalt peab saadetise eest vastutav ettevõtja saadetest ette teatama, nagu on nõutud artikli 56 lõike 3 punktis a, et piiripunkti pädevatel asutustel oleks võimalik teha õigeaegne ja tõhus ametlik kontroll.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 59

Piiripunktide määramine

- 1. Liikmesriigid määravad ühe või mitme artikli 47 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooria suhtes ametliku kontrolli tegemiseks piiripunktid.
- 2. Liikmesriigid teatavad komisjonile piiripunkti määramisest ette. Teade peab sisaldama kogu teavet, mida komisjonil on vaja, et kontrollida, kas asjaomane piiripunkt vastab artiklis 64 sätestatud miinimumnõuetele.
- 3. Kolme kuu jooksul pärast lõikes 2 osutatud teate kättesaamist teatab komisjon liikmesriigile:
 - a) kas asjaomase piiripunkti määramine sõltub sellise ametliku kontrolli soodsast tulemusest, mille komisjoni eksperdid on teinud kooskõlas artikliga 116 ja mille eesmärk on kontrollida artiklis 64 sätestatud miinimumnõuete järgimist, ning
 - b) kõnealuse kontrolli kuupäeva, mis ei ole hiljem kui kuus kuud pärast teatamist.
- 4. Kui komisjon on teavitanud liikmesriiki lõike 3 kohaselt, et kontroll ei ole vajalik, võib liikmesriik piiripunktid määrata.
- 5. Liikmesriik ei määra piiripunkti enne, kui komisjon on teatanud talle, et kontrollil on soodne tulemus. Komisjon edastab lõike 3 punktis a osutatud kontrolli tulemused hiljemalt kolme kuu jooksul pärast nimetatud kontrolli kuupäeva.

*Artikkel 60***Piiripunktide loetelu**

1. Iga liikmesriik teeb interneti kaudu kättesaadavaks tema territooriumil asuvate piiripunktide ajakohased loetelud, milles on iga piiripunkti kohta esitatud järgmine teave:

- a) selle kontaktandmed;
- b) selle lahtiolekuajad;
- c) täpne asukoht ja kas see on sadam, lennujaam, sisenemiskoht raudteel või maanteel ning
- d) kõik artikli 47 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriad, mille jaoks piiripunkt on määratud.

2. Komisjon sätestab rakendusaktidega vormi, kategooriad, määramiste lühendid ja muu teabe, mida liikmesriigid peavad piiripunktide loeteludes kasutama. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 61***Olemasolevate piiripunktide lubade kehtetuks tunnistamine ja piiripunktide määramise otsuste muutmine**

1. Piiripunktidele direktiivi 97/78/EÜ artikli 6 ja direktiivi 91/496/EMÜ artikli 6 kohaselt antud load, määruse (EÜ) nr 669/2009 artikli 5 ja direktiivi 2000/29/EÜ artikli 13c lõike 4 kohased sisenemiskohtade määramised ja komisjoni määruse (EL) nr 284/2011 ⁽¹⁾ artikli 5 kohaste esimeste sisetoomiskohtade määramised tunnistatakse kehtetuks.
2. Liikmesriigid võivad muuta piiripunktide määramise otsuseid, määratud sisenemiskohti, käesoleva artikli lõikes 1 osutatud sisenemiskohti ja esimesi sisetoomiskohti kooskõlas artikli 59 lõikega 1 tingimusel, et artiklis 64 osutatud miinimumnõuded on täidetud.
3. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud määramise otsuse muutmise suhtes ei kohaldata artikli 59 lõikeid 2, 3 ja 5.

*Artikkel 62***Piiripunkti määramise kehtetuks tunnistamine**

1. Kui piiripunkt ei vasta enam artiklis 64 osutatud nõuetele, siis liikmesriigid:
 - a) tunnistavad kehtetuks artikli 59 lõikes 1 sätestatud määramise kõikide või teatavate looma- ja kaubakategooriate suhtes, mille jaoks piiripunkt oli määratud, ning
 - b) jätavad kõnealused piiripunktid artikli 60 lõikes 1 osutatud loetelust välja nende looma- ja kaubakategooriate osas, mille puhul määramine on kehtetuks tunnistatud.
2. Liikmesriik teatab komisjonile ja teistele liikmesriikidele piiripunkti määramise kehtetuks tunnistamisest lõike 1 alusel ja kehtetuks tunnistamise põhjused.
3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte juhtumite kohta, mille korral, ja menetluste kohta, mille kohaselt võib piiripunktid, mille määramine on käesoleva artikli lõike 1 punkti a alusel ainult osaliselt kehtetuks tunnistatud, erandina artiklist 59 uuesti määrata.

⁽¹⁾ Komisjoni 22. märtsi 2011. aasta määrus (EL) nr 284/2011 Hiina Rahvavabariigist ja Hiina Rahvavabariigi Hongkongi erihalduspiirkonnast pärit või sealt lähetatud polüamiid- ja melamiinplastikust köögitarvete impordi eritingimuste ja üksikasjaliku korra kehtestamise kohta (ELT L 77, 23.3.2011, lk 25).

4. Käesolev artikkel ei piira liikmesriikide pädevust tunnistada piiripunkti määramine kehtetuks muudel kui käesolevas määruses osutatud põhjustel.

Artikkel 63

Piiripunkti määramise peatamine

1. Liikmesriik peatab piiripunkti määramise ja nõuab sellelt tegevuse peatamist kõikide või teatavate määramisega hõlmatud looma- ja kaubakategooriate osas, kui nende tegevuse tõttu võib tekkida risk inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või GMode ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale. Tõsise riski puhul jõustub peatamine kohe.
2. Liikmesriik teatab viivitamata komisjonile ja teistele liikmesriikidele piiripunkti määramise peatamisest ja peatamise põhjused.
3. Liikmesriik lisab teabe piiripunkti määramise peatamisest artikli 60 lõikes 1 osutatud loetelusse.
4. Liikmesriik lõpetab lõikes 1 osutatud peatamise kohe, kui:
 - a) pädevad asutused on kindlad, et lõikes 1 osutatud riski enam ei ole, ning
 - b) liikmesriik on edastanud komisjonile ja teistele liikmesriikidele teabe, mille alusel peatamine lõpetati.
5. Käesolev artikkel ei piira liikmesriikide pädevust otsustada piiripunkti määramise peatamine muudel kui käesolevas määruses osutatud põhjustel.

Artikkel 64

Miinimumnõuded piiripunktide suhtes

1. Piiripunkt asub liitu sisenemise koha vahetus läheduses ning kohas, mille toll on määruse (EL) nr 952/2013 artikli 135 lõigete 1 ja 2 kohaselt määranud, või vabatsoonis.
2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte seoses juhtumitega ja tingimustega, mille puhul võib piiripunkt teatavate geograafiliste piirangute korral asuda muul kaugusel kui liitu sisenemise koha vahetus läheduses.
3. Piiripunktil on:
 - a) piisav arv sobiva kvalifikatsiooniga töötajaid;
 - b) valdused või muud rajatised, mis on sobivad käideldavate looma- ja kaubakategooriate laadi ja hulga jaoks;
 - c) seadmed ja valdused või muud rajatised, mida saab kasutada selliste looma- ja kaubakategooriate suhtes ametliku kontrolli tegemiseks, mille jaoks piiripunkt on määratud;
 - d) kasutusel kord, millega tagatakse olenevalt olukorrast juurdepääs muudele seadmetele, valdustele ja teenustele, mida on vaja artiklite 65, 66 ja 67 kohaselt võetavate meetmete kohaldamiseks juhul, kui on tegemist saadetistega, mille puhul kahtlustatakse nõuete rikkumist või on nõuete rikkumine kindlaks tehtud, ja saadetistega, mis kujutavad endast riski;
 - e) situatsiooniplaan sujuva ametliku kontrolli tagamiseks ning artiklite 65, 66 ja 67 kohaselt võetud meetmete tõhusaks rakendamiseks ettenägematute või ootamatute tingimuste või sündmuste korral;
 - f) tehnika ja seadmed, mida on vaja ühtse elektroonilise süsteemi ning asjakohasuse korral andmete ja teabe käitlemiseks ja vahetamiseks vajalike muude elektrooniliste teabehaldussüsteemide tõhusa toimimise jaoks;

- g) juurdepääs selliste ametlike laborite teenustele, mis on suutlikud tagama analüüside, uuringute ja diagnoosimise tulemusi ettenähtud tähtaegadeks ja millel on infotehnoloogilised vahendid, et kanda tehtud analüüside, uuringute ja diagnoosimise tulemused vastavalt vajadusele ühtsesse elektroonilisse süsteemi;
- h) kasutusel asjakohane kord eri looma- ja kaubakategooriate nõuetekohaseks käitlemiseks ja ristsaastumisest tulenevate võimalike riskide vältimiseks ning
- i) kasutusel kord asjakohaste bioturvalisusstandardite järgimiseks, et takistada taudide levimist liitu.

4. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada üksikasjalikud normid käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud nõuete kohta, et võtta arvesse eripära ja logistilisi vajadusi, mis on seotud ametliku kontrolli tegemisega ja selliste meetmete rakendamisega, mis on võetud kooskõlas artikli 66 lõigete 3 ja 6 ja artikliga 67 loomade ja kaupade eri kategooriate suhtes, millele on osutatud artikli 47 lõikes 1. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

5. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusaktid juhtumite ja tingimuste kohta, mille korral töötlemata palkide, saematerjali ja puiduhakke impordiks määratud piiripunktid võidakse vabastada ühest või mitmest käesoleva artikli lõikes 3 osutatud kohustustest, et võtta arvesse ametliku kontrolli eest vastutavate ja geograafiliste piirangute tingimustes tegutsevate pädevate asutuste vajadusi, tagades samal ajal kontrolli nõuetekohase teostamise.

III jagu

Meetmed, mida võetakse, kui liitu sisenevate loomade ja kaupade puhul kahtlustatakse nõuete rikkumist või kui rikkumine on kindlaks tehtud

Artikkel 65

Nõuete rikkumise kahtlus ja rangem ametlik kontroll

1. Kui artikli 44 lõikes 1 ja artikli 47 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste puhul kahtlustatakse artikli 1 lõikes 2 osutatud normide rikkumist, teevad pädevad asutused ametlikku kontrolli, mille eesmärk on saada kahtlusele kinnitust või lükata see ümber.

2. Pädev asutus kohaldab ametlikku kontrolli selliste looma- ja kaubasaadetiste suhtes, mille kohta ettevõtja ei ole deklareerinud, et need sisaldavad artikli 47 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriaid, kui on alust arvata, et saadeti neid siiski sisaldab.

3. Pädev asutus annab korralduse lõigetes 1 ja 2 osutatud saadetiste ametlikuks kinnipidamiseks kuni kõnealuste lõigete ette nähtud ametliku kontrolli tulemuste selgumiseni.

Asjakohasel juhul tuleb kõnealused saadetised kuni ametliku kontrolli tulemuste selgumiseni isoleerida või panna karantiini ning loomad paigutada sobivasse varjualusesse, neid sööta, joota ja vajaduse korral neid ravida.

4. Kui pädevatel asutustel on alust kahtlustada saadetise eest vastutavat ettevõtjat pettuses või eksitavas tegevuses või on ametliku kontrolli põhjal alust arvata, et artikli 1 lõikes 2 osutatud norme on tõsiselt ja korduvalt rikutud, peavad nad lisaks artikli 66 lõikes 3 osutatud meetmete võtmisele muutma asjakohasel juhul sama päritoluga või sama kasutusviisi jaoks ette nähtud saadetiste ametliku kontrolli rangemaks.

5. Pädevad asutused teatavad komisjonile ja liikmesriikidele ühtse elektroonilise süsteemi kaudu oma otsusest teha rangemat ametlikku kontrolli, nagu on ette nähtud käesoleva artikli lõikega 4, ja esitavad oma otsuse põhjused.

6. Komisjon kehtestab rakendusaktidega korra, et pädevad asutused saaksid käesoleva artikli lõigetes 4 ja 5 osutatud rangemat ametlikku kontrolli teha koordineeritult. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 66

Meetmed, mida tuleb võtta liitu sisenevate nõuetele mittevastavate saadetiste suhtes

1. Pädevad asutused annavad korralduse liitu sisenevate loomade või kaupade saadetiste ametlikuks kinnipidamiseks, kui kõnealused saadetised ei vasta artikli 1 lõikes 2 osutatud normidele, ja keelduvad neid liitu lubamast.

Kui see on asjakohane, isoleerivad pädevad asutused sellised saadetised või panevad need karantiini ning neisse kuuluvaid loomi hoitakse, nende eest hoolitsetakse või neid ravitakse sobivates tingimustes, kuni edasiste otsuste tegemiseni. Võimaluse korral võtavad pädevad asutused arvesse ka huvi pakkuda erihooldust seoses kaupade teatud liikidega.

2. Komisjon kehtestab rakendusaktidega käesoleva artikli lõike 1 teises lõigus osutatud isoleerimise ja karantiini panemise praktilise korra. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Pädev asutus annab lõikes 1 osutatud saadetise suhtes saadetise eest vastutavale ettevõtjale viivitamata korralduse:

- a) hävitada saadetus;
- b) suunata saadetus liidust väljapoole kooskõlas artikli 72 lõigetega 1 ja 2 või
- c) kohaldada saadetise suhtes erirežiimi kooskõlas artikli 71 lõigetega 1 ja 2 või muud meetet tagamaks, et artikli 1 lõikes 2 osutatud norme järgitakse, ja vajaduse korral määrab saadetise muul otstarbel kasutamiseks kui esialgu ette nähtud.

Esimese lõigu punktides a, b ja c nimetatud toimingud tehakse kooskõlas artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega, sealhulgas eelkõige elusloomade saadetiste puhul normidega, mille eesmärk on säästa loomi igasugusest välitavast valust, piinast ja kannatusest.

Kui saadetus sisaldab taimi, taimseid saadusi või muid objekte, kohaldatakse saadetise või selle partiide suhtes esimese lõigu punkte a, b ja c.

Enne kui ettevõtjale antakse korraldus võtta esimese lõigu punktide a, b ja c kohaseid meetmeid, kuulab pädev asutus asjaomase ettevõtja ära, välja arvatud juhul, mis nõuab kohest tegutsemist riski korral inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heolule või GMode ja taimekaitsevahendite puhul ka keskkonnale.

4. Kui pädev asutus teeb ettevõtjale korralduse teha üks või mitu lõike 3 esimese lõigu punktiga a, b või c ette nähtud toimingut, võib pädev asutus erandkorras lubada, et toiming tehtaks üksnes saadetise osa suhtes, tingimusel, et osaline hävitamine, edasisaatmine, erirežiim või muu toiming:

- a) tagab nõuete täitmise;
- b) ei kujuta endast riski inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heolule või GMode ja taimekaitsevahendite puhul ka keskkonnale, ning
- c) ei häiri ametliku kontrolli läbiviimist.

5. Pädevad asutused teatavad viivitamata kõigist käesoleva artikli lõikega 1 ette nähtud otsustest keelduda saadetist liitu lubamast ning kõikidest käesoleva artikli lõigete 3 ja 6 ja artikli 67 kohaselt antud korraldustest:

- a) komisjonile;
- b) teiste liikmesriikide pädevatele asutustele;
- c) tollile;

d) päritoluriigiiks oleva kolmanda riigi pädevatele asutustele ning

e) saadetise eest vastutavale ettevõtjale.

Kõnealune teade edastatakse elektroonilise teabehaldussüsteemi kaudu.

6. Kui artikli 47 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetist ei esitata kõnealuse artikliga ette nähtud ametliku kontrolli jaoks või seda ei esitata kooskõlas artikli 50 lõigetes 1 ja 3 ja artikli 56 lõigetes 1, 3 ja 4 sätestatud nõuetega või artikli 48, artikli 49 lõike 4, artikli 51, artikli 53 lõike 1 ja artikli 58 kohaselt vastu võetud normidega, annavad pädevad asutused korralduse selle saadetise kinnihoidmiseks või tagasikutsumiseks ja see peetakse viivitamata ametlikult kinni.

Kõnealuste saadetiste suhtes kohaldatakse käesoleva artikli lõikeid 1, 3 ja 5.

7. Käesolevas artiklis osutatud meetmeid kohaldatakse saadetise eest vastutava ettevõtja kulul.

Artikkel 67

Meetmed liitu sisenevate loomade või kaupade puhul, millega on seotud risk

Kui ametlik kontroll näitab, et looma- või kaubasaadeti kujutab endast riski inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või GMode ja taimekaitsevahendite puhul ka keskkonnale, tuleb sellised saadetised isoleerida või panna karantiini ja sellesse kuuluvad loomi hoitakse, nende eest hoolitsetakse ja neid ravitakse sobivates tingimustes, kuni edasiste otsuste tegemiseni.

Pädevad asutused peavad asjaomase saadetise ametlikult kinni ja annavad asjaomase saadetise eest vastutavale ettevõtjale viivitamata korralduse:

- a) hävitada saadeti kooskõlas artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega, võttes kõik vajalikud meetmed, et kaitsta inimeste, loomade ja taimede tervist, loomade heaolu või keskkonda, ning elusloomade puhul muuhulgas eelkõige normidega, mille eesmärk on säästa loomi igasugusest välditavast valust, piinast või kannatusest, või
- b) kohaldada saadetise suhtes viivitamata erirežiimi kooskõlas artikli 71 lõigetega 1 ja 2.

Käesolevas artiklis osutatud meetmeid kohaldatakse saadetise eest vastutava ettevõtja kulul.

Artikkel 68

Järelmeetmed kolmandatest riikidest liitu sisenevate nõuetele mittevastavate saadetiste suhtes

1. Pädevad asutused:

- a) tunnistavad kehtetuks ametlikud sertifikaadid ja kui see on asjakohane, muud asjaomased dokumendid, mis on kaasas saadetistega, mille suhtes on võetud artikli 66 lõigete 3 ja 6 ja artikli 67 kohaselt meetmeid, ning
- b) teevad koostööd vastavalt artiklitele 102–108 võtmaks täiendavaid meetmeid, mis on vajalikud tagamaks, et artikli 66 lõike 1 kohaselt sisenemiskeelu saanud saadeti ei ole võimalik uuesti liitu tuua.

2. Selle liikmesriigi pädevad asutused, kus ametlik kontroll tehti, teevad artikli 66 lõigete 3 ja 6 ja artikli 67 kohaselt võetud meetmete kohaldamise järelevalvet, tagamaks, et saadeti ei ole kõnealuste meetmete võtmise ajal või kuni nende võtmiseni kahjulikku mõju inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või keskkonnale.

Vastavalt vajadusele kohaldatakse kõnealuseid meetmeid muu liikmesriigi pädevate asutuste järelevalve all.

*Artikkel 69***Pädevate asutuste ette nähtud meetmete võtmata jätmise ettevõtja poolt**

1. Saadetise eest vastutav ettevõtja võtab kõik pädevate asutuste poolt artikli 66 lõigete 3 ja 6 ja artikli 67 kohaselt ette nähtud meetmed viivitamata ja hiljemalt 60 päeva jooksul alates päevast, mil pädevad asutused teatasid asjaomasele ettevõtjale kooskõlas artikli 66 lõikega 5 oma otsusest. Pädevad asutused võivad määrata lühema tähtaja kui 60 päeva.
2. Kui asjaomane ettevõtja lõikes 1 osutatud tähtaja jooksul meetmeid ei võta, annavad pädevad asutused korralduse:
 - a) saadetis hävitada või kohaldada selle suhtes muud asjakohast meetet;
 - b) artiklis 67 osutatud juhtudel hävitada saadetis sobivas kohas, mis asub piiripunktile võimalikult lähedal, võttes kõik vajalikud meetmed, et kaitsta inimeste, loomade ja taimede tervist, loomade heaolu ja keskkonda.
3. Pädevad asutused võivad käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud tähtaega pikendada, kuni saadakse artiklis 35 osutatud teise eksperdiarvamuse tulemused, tingimusel, et pikendamisel ei ole kahjulikku mõju inimeste, loomade ja taimede tervisele, loomade heaolule või GMOde ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale.
4. Käesolevas artiklis osutatud meetmeid kohaldatakse saadetise eest vastutava ettevõtja kulul.

*Artikkel 70***Artiklite 66, 67 ja 68 sidus rakendamine**

Et tagada tehtud otsuste ja võetud meetmete ning pädevate asutuste poolt artiklite 66, 67 ja 68 kohaselt antud korralduste sidusus kõikides artikli 59 lõikes 1 osutatud piiripunktides ja artikli 53 lõike 1 punktis a osutatud kontrollipunktides, kehtestab komisjon rakendusaktidega sätteid, mida pädev asutus peab järgima nõuete rikkumise või riskiga seotud üldiste või korduvate olukordade lahendamisel. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 71***Saadetiste erirežiim**

1. Artikli 66 lõike 3 punktis c ja artikli 67 punktis b sätestatud saadetiste erirežiim võib asjakohasel juhul hõlmata järgmist:
 - a) käitlemine või töötlemine, sealhulgas vajaduse korral saastest puhastamine (välja arvatud lahjendamine) saadetise kooskõlla viimiseks artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega või edasisaatmiskohaks oleva kolmanda riigi nõuetega, või
 - b) töötlemine muul viisil, mille abil see muudetakse ohutuks loomade või inimeste toiduks tarvitamiseks, või muuks otstarbeks kui loomade või inimeste toiduks tarvitamiseks.
2. Lõikega 1 ette nähtud erirežiimi suhtes kehtivad järgmised nõuded:
 - a) seda kohaldatakse tõhusalt ja see tagab inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või GMOde ja taimekaitsevahendite puhul ka keskkonnale tulenevate riskide kõrvaldamise;
 - b) seda dokumenteeritakse ja kohaldatakse pädevate asutuste kontrolli all, ja vajaduse korral vastastikusel kokkuleppel teise liikmesriigi pädevate asutuste kontrolli all ning
 - c) see vastab artikli 1 lõikes 2 osutatud normides sätestatud nõuetele.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte nõuete ja tingimuste kohta, mille kohaselt peab käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud erirežiimi kohaldama.

Kui delegeeritud õigusaktidega ei ole norme vastu võetud, kohaldatakse kõnealust erirežiimi kooskõlas siseriiklike õigusnormidega.

Artikkel 72

Saadetiste edasisaatmine

1. Pädevad asutused lubavad saadetisi edasi saata järgmistel tingimustel:

- a) sihtkoht on saadetise eest vastutava ettevõtjaga kokku lepitud;
- b) saadetise eest vastutav ettevõtja on liikmesriikide pädevaid asutusi kirjalikult teavitanud, et päritolu- või sihtriigiks oleva kolmanda riigi (kui need on erinevad) pädevaid asutusi on teavitatud asjaomase looma- või kaubasaadetise liitu sisenemise keelu põhjustest ja asjaoludest;
- c) kui sihtriigiks olev kolmas riik ei ole sama, mis päritoluriigiks olev kolmas riik, on ettevõtja saanud asjaomase sihtriigiks oleva kolmanda riigi pädevate asutuste nõusoleku ja asjaomase sihtriigiks oleva kolmanda riigi pädevad asutused on teatanud liikmesriigi pädevatele asutustele oma valmisolekust saadetise vastuvõtmiseks, ja
- d) loomade saadetiste puhul on edasisaatmine kooskõlas loomade heaolu nõuetega.

2. Käesoleva artikli lõike 1 punktides b ja c sätestatud tingimusi ei kohaldata artikli 47 lõike 1 punktis c osutatud kaubakategooriate saadetiste suhtes.

IV jagu

Ekspordieelsete kontrollide heakskiitmine

Artikkel 73

Kolmandate riikide ekspordieelsete kontrollide heakskiitmine

1. Komisjon võib kolmanda riigi taotlusel rakendusaktidega kiita heaks teatavad looma- ja kaubasaadetiste ekspordieelsed kontrollid, mida asjaomane kolmas riik viib läbi enne loomade ja kaupade liitu eksportimist eesmärgiga kontrollida, kas ekspordisaadetised vastavad artikli 1 lõikes 2 osutatud normidele. Heakskiit antakse üksnes asjaomasest kolmandast riigist pärit saadetiste suhtes ning see võib hõlmata ühte või mitut looma- või kaubakategooriat. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Lõikes 1 sätestatud heakskiit antakse dokumendis, milles on ära näidatud:

- a) liikmesriikide pädevate asutuste poolt saadetiste liitu sisenemisel läbi viidava ametliku kontrolli maksimumsagedus, kui ei ole põhjust kahtlustada artikli 1 lõikes 2 osutatud normide rikkumist või pettust või eksitavat tegevust;
- b) ametlikud sertifikaadid, mis peavad liitu sisenevatel saadetistel kaasas olema;
- c) punktis b osutatud sertifikaatide näidis;
- d) ekspordieelse kontrolli tegemise eest vastutavad kolmanda riigi pädevad asutused ning
- e) asjakohasel juhul volitatud isik, kellele kõnealused pädevad asutused võivad teatavaid ülesandeid delegeerida. Sellist delegeerimist võib heaks kiita üksnes juhul, kui see vastab artiklites 28–33 sätestatud kriteeriumidele või samaväärsetele tingimustele.

3. Käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud heakskiidu võib kolmandale riigile anda ainult juhul, kui olemasolevad tõendid ja vajaduse korral komisjoni artikli 120 kohane kontroll näitavad, et vastava kolmanda riigi ametliku kontrolli süsteemiga tagatakse, et:

- a) liitu eksporditavad looma- või kaubasaadetised vastavad artikli 1 lõikes 2 osutatud normidele või nendega samaväärsetele nõuetele ning
- b) kolmandas riigis enne loomade või kaupade liitu lähetamist tehtud kontroll on piisavalt tõhus selleks, et asendada artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega ette nähtud dokumentide, identsus- ja füüsilist kontrolli või vähendada selle sagedust.

4. Pädevad asutused või heakskiidudokumentis ära näidatud volitatud isikud:

- a) vastutavad liiduga peetava teabevahetuse eest ning
- b) tagavad, et iga kontrollitud saadetisega oleks kaasas lõike 2 punktis b osutatud ametlikud sertifikaadid.

5. Komisjon kehtestab rakendusaktidega üksikasjalikud sätted ja kriteeriumid kolmandates riikides tehtavate ekspordieelsete kontrollide heakskiitmiseks käesoleva artikli lõike 1 alusel ning liikmesriikide pädevate asutuste poolt tehtavaks ametlikuks kontrolliks selliste loomade ja kaupade suhtes, mille suhtes kohaldatakse nimetatud lõikes osutatud heakskiitu. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 74

Kolmandates riikides tehtavate ekspordieelsete kontrollide heakskiitmise tingimuste rikkumine ja heakskiidu kehtetuks tunnistamine

1. Kui selliste looma- ja kaubakategooriate saadetiste ametliku kontrolli käigus, mille puhul on artikli 73 lõike 1 kohaselt heaks kiidetud teatavad ekspordieelsed kontrollid, ilmnevad artikli 1 lõikes 2 osutatud normide tõsised ja korduvad rikkumised, teevad liikmesriigid viivitamata järgmist:

- a) teavitavad lisaks artiklites 102–108 sätestatud menetluste kohaselt haldusabi taotlemisele komisjoni ja teisi liikmesriike ning asjaomaseid ettevõtjaid ühtse elektroonilise süsteemi kaudu, ning
- b) suurendavad asjaomases kolmandast riigist pärit saadetiste suhtes tehtavate ametlike kontrollide arvu ning vajaduse korral hoiavad asjakohastes säilitustingimustes vajalikku arvu proove, et võimaldada olukorra nõuetekohast analüütilist uurimist.

2. Komisjon võib rakendusaktidega tunnistada artikli 73 lõikes 1 sätestatud heakskiidu kehtetuks, kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ametliku kontrolli tulemusel leitakse märke sellest, et artikli 73 lõigete 3 ja 4 ette nähtud nõudeid enam ei täideta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

V jagu

Ametiasutuste koostöö seoses saadetistega kolmandatest riikidest

Artikkel 75

Ametiasutuste koostöö seoses kolmandatest riikidest liitu sisenevate saadetistega

1. Liitu sisenevate loomade ja kaupadega tegelevad liikmesriikide pädevad asutused, toll ja muud ametiasutused teevad tihedat koostööd tagamaks, et liitu sisenevate looma- ja kaubasaadetiste ametlikku kontrolli viiakse läbi kooskõlas käesoleva määruse nõuetega.

Sel eesmärgil teevad pädevad asutused, toll ja muud ametiasutused järgmist:

- a) tagavad vastastikku juurdepääsu liitu sisenevate loomade ja kaupadega seotud tegevuse korraldamiseks ja läbiviimiseks vajalikule teabele ning
- b) tagavad sellise teabe õigeaegse vahetamise, sealhulgas elektrooniliselt.

2. Komisjon kehtestab rakendusaktidega ühtse koostöö korra, mida lõikes 1 osutatud pädevad asutused, toll ja muud ametiasutused peavad rakendama selleks, et tagada:

- a) pädevate asutuste juurdepääs teabele, mis on vajalik selliste liitu sisenevate looma- ja kaubasaadetiste koheseks ja täielikuks identifitseerimiseks, mille suhtes artikli 47 lõike 1 alusel kohaldatakse piiripunkti ametlikku kontrolli;
- b) pädevate asutuste, tolli ja muude ametiasutuste poolt liitu sisenevate looma- ja kaubasaadetiste kohta kogutud teabe vastastikune ajakohastamine teabevahetuse või asjaomaste andmete sünkroonimise teel ning
- c) kiire teavitamine kõnealuste asutuste poolt punktides a ja b osutatud teabe alusel vastu võetud otsustest.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 76

Ametiasutustevaheline koostöö seoses saadetistega, mille suhtes ei kohaldata piiril erikontrolli

1. Selliste looma- ja kaubasaadetiste puhul, mida liitu sisenemisel käesoleva määruse artikli 47 lõike 1 alusel ei kontrollita ja mille kohta on esitatud määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punkti 12 ja artiklite 158–202 kohaselt tollideklaratsioon vabasse ringlusse lubamiseks, kohaldatakse käesoleva artikli lõikeid 2, 3 ja 4.

2. Toll peatab vabasse ringlusse lubamise, kui on põhjust uskuda, et saadetest võib tuleneda risk inimeste, loomade või taimede tervisele või GMOde ja taimekaitsevahendite puhul ka keskkonnale, ning teatab pädevatele asutustele viivitamata sellisest peatamisest.

3. Saadeti, mille vabasse ringlusse lubamine on lõike 2 kohaselt peatatud, lubatakse vabasse ringlusesse, kui pädevad asutused ei ole kolme tööpäeva jooksul alates ringluseslubamise peatamisest taotlenud tollilt peatamise jätkamist või on tollile teatanud, et riski ei esine.

4. Kui pädevad asutused leiavad, et saadetest tuleneb risk inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või GMOde ja taimekaitsevahendite puhul ka keskkonnale:

- a) nõuavad nad, et toll ei lubaks saadetist vabasse ringlusesse, ning lisavad lisaks saadetisega kaasas olevale faktuurarvele ja muule asjakohasele saatedokumendile või vastavatele elektroonilistele ekvivalentidele järgmise märkuse:

„Tootest tuleneb risk – vabasse ringlusse lubamine keelatud – määrus (EL) 2017/...“;

- b) ei anta ilma pädevate asutuste nõusolekuta luba muudeks tolliprotseduurideks ning

- c) kohaldatakse artikli 66 lõikeid 1, 3, 5 ja 6, artikleid 67, 68, 69, artikli 71 lõikeid 1 ja 2 ning artikli 72 lõikeid 1 ja 2.

5. Selliste looma- ja kaubasaadetiste puhul, mida liitu sisenemisel artikli 47 lõike 1 alusel ei kontrollita ja mille kohta ei ole esitatud tollideklaratsiooni vabasse ringlusse lubamiseks, edastab toll kogu asjaomase teabe lõppsihtkohaks oleva liikmesriigi tollile, kui tal on põhjust arvata, et saadetest võib tuleneda risk inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või GMOde ja taimekaitsevahendite puhul ka keskkonnale.

VI jagu

Erimeetmed

Artikkel 77

Sätted ametliku erikontrolli ja selle tulemusel võetavate meetmete kohta

1. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusaktid, milles sätestatakse ametliku erikontrolli tegemine ja nõuete rikkumise puhul võetavad meetmed, et võtta arvesse järgmiste looma- ja kaubakategooriate erisusi või nende veo korraldust ja vahendeid:

- a) värske kalatoodete saadetised, mida lossitakse kolmanda riigi lipu all sõitvalt kalalaevalt otse nõukogu määruse (EÜ) nr 1005/2008⁽¹⁾ artikli 5 lõike 1 kohaselt liikmesriikide poolt määratud sadamates;
- b) nülgrimata looduslike ulukite saadetised;
- c) artikli 47 lõike 1 punktis b osutatud kaubakategooriate saadetised, mis tarnitakse liidust lahkuvatele laevadele ning mis on mõeldud laevade varustamiseks või laevaperele ja reisijatele tarbimiseks, olenemata sellest, kas neid ladustatakse spetsiaalselt heakskiidetud tolliladudes või vabatsoonides;
- d) puidust pakkematerjal;
- e) loomadega kaasasolev sööt, mis on mõeldud nende loomade toitmiseks;
- f) sidevahendi kaudu toimunud müügil tellitud loomad ja kaubad, mis saadetakse kolmandast riigist mõnel liidu aadressil, ning ametliku kontrolli nõuetekohaseks teostamiseks vajalikud teavitamisnõuded;
- g) taimsed saadused, mis nende edasist sihtkohta arvestades võivad põhjustada loomataudide levimise riski;
- h) artikli 47 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetised, mis on pärit liidust ja saadetakse sinna tagasi kolmanda riigi sisenemiskeelu tõttu;
- i) kaubad, mis sisenevad liitu mahtkaubana kolmandast riigist, olenemata sellest, kas kogu kaup on pärit kõnealusest kolmandast riigist;
- j) artikli 47 lõikes 1 osutatud kaubasaadetised, mis pärinevad Horvaatia territooriumilt ning mis läbivad Bosnia ja Hertsegoviina territooriumi Neumi piirkonnas („Neumi transiidikoridor“) enne uuesti sisenemist Horvaatia territooriumile Kleki või Zaton Doli sisenemiskohtade kaudu;
- k) loomad ja kaubad, mille suhtes artikli 48 kohaselt ei kohaldata artiklit 47.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse teatavate looma- ja kaubasaadete veo ja saabumise jälgimise tingimused alates saabumise piiripunktist kuni liidus asuvasse sihtkohta, sihtkohas olevasse piiripunkti või väljumise piiripunkti jõudmiseni.

3. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada:

- a) ametlike sertifikaatide näidised ja ametlike sertifikaatide väljaandmist reguleerivad sätted ning
- b) lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriatega kaasasolevate dokumentide vormingu.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

⁽¹⁾ Nõukogu 29. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks ning muudetakse määrusi (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1936/2001 ja (EÜ) nr 601/2004 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 1093/94 ja (EÜ) nr 1447/1999 (ELT L 286, 29.10.2008, lk 1).

VI PEATÜKK

Ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute rahastamine

Artikkel 78

Üldsätted

1. Liikmesriigid kindlustavad piisavate rahaliste vahendite olemasolu, et tagada pädevatele asutustele ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute jaoks vajalikud töötajad ja muud vahendid.
2. Käesolevat peatükki kohaldatakse ka teatavate ametliku kontrolliga seotud ülesannete ja muude ametlike toimingute artiklite 28 ja 31 kohase delegeerimise puhul.

Artikkel 79

Kohustuslikud lõivud ja tasud

1. Pädevad asutused koguvad lõive ja tasusid IV lisa II peatükis osutatud toimingutega seotud ametliku kontrolli eest ja artikli 47 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud loomade ja kaupade ametliku kontrolli eest piiripunktides või artikli 53 lõike 1 punktis a osutatud kontrollipunktides kas:
 - a) artikli 82 lõike 1 kohaselt arvutatud kulude või
 - b) IV lisas sätestatud summade tasemel.
2. Pädevad asutused koguvad lõive ja tasusid, millest katta oma kulusid seoses järgmisega:
 - a) artikli 47 lõike 1 punktides d, e ja f osutatud loomade ja kaupade ametlik kontroll;
 - b) ettevõtja soovil tehtud ametlik kontroll, mille eesmärk on saada määruse (EÜ) nr 183/2005 artiklis 10 ette nähtud tunnustamine;
 - c) ametlik kontroll, mida esialgu ei olnud kavas teha, ja:
 - i) mis on vajalik käesoleva määruse kohase ametliku kontrolli käigus avastatud asjaomase ettevõtja sooritatud rikkumise tõttu ning
 - ii) mida tehakse selleks, et hinnata rikkumise ulatust ja mõju, või selleks, et teha kindlaks, kas rikkumine on heastatud.
3. Olenemata lõigetest 1 ja 2 võivad liikmesriigid objektiivsel ja mittediskrimineerival alusel vähendada IV lisa II peatükis osutatud toimingutega seotud lõive ja tasusid, võttes arvesse:
 - a) madala tootlikkusega ettevõtjate huve;
 - b) traditsioonilisi tootmiseks, töötlemiseks ja turustamiseks kasutatavaid meetodeid;
 - c) spetsiifiliste geograafiliste piirangutega piirkondades asuvate ettevõtjate vajadusi ning
 - d) kas varasem ametlik kontroll on näidanud, et ettevõtja järgib artikli 1 lõikes 2 osutatud norme.
4. Liikmesriigid võivad otsustada, et sisse ei nõuta artikli 82 lõike 1 punkti b kohaselt arvutatud lõive ja tasusid, mis on väiksemad summast, mille puhul, võttes arvesse sissenõudmiskulusid ning lõivude ja tasude prognoositavat kogusummat, oleks asjaomase lõivu või tasu sissenõudmine majanduslikult ebaotstarbekas.
5. Käesolevat artiklit ei kohaldata ametliku kontrolli suhtes, mida tehakse artikli 1 lõike 2 punktides i ja j osutatud normide täitmise kontrollimiseks.

*Artikkel 80***Muud lõivud ja tasud**

Liikmesriigid võivad koguda lõive ja tasusid ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute kulude katmiseks, mis ei ole artiklis 79 osutatud lõivud ja tasud, välja arvatud juhul, kui see on keelatud õigusnormidega, mida kohaldatakse artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega reguleeritud valdkondades.

*Artikkel 81***Kulud**

Artikli 79 lõike 1 punkti a ja artikli 79 lõike 2 kohaselt kogutavad lõivud ja tasud määratakse kindlaks järgmiste kulude alusel, niivõrd kui need kulud tulenevad asjaomasest ametlikust kontrollist:

- a) ametliku kontrolliga seotud töötajate, sealhulgas abi- ja haldustöötajate palgad, sotsiaalkindlustus-, pensioni- ja kindlustuskulud;
- b) rajatiste ja seadmete kulud, sealhulgas hooldus- ja kindlustuskulud ja muud seotud kulud;
- c) kulumaterjalide ja töövahendite kulud;
- d) teenuste kulud, mille volitatud isikud nõuavad pädevalt asutuselt sisse neile delegeeritud ametliku kontrolli eest;
- e) punktis a osutatud töötajate koolituskulud, v.a pädeva asutuse poolt töölevõtmiseks vajaliku kvalifikatsiooni omandamise kulud;
- f) punktis a osutatud töötajate reisikulud ja reisimisega seotud elamiskulud;
- g) proovivõtmise ning laboratoorsete analüüside, uuringute ja diagnoosimise kulud, mida ametlikud laborid nõuavad sisse nimetatud ülesannete täitmise eest.

*Artikkel 82***Lõivude või tasude arvutamine**

1. Artikli 79 lõike 1 punkti a ja artikli 79 lõike 2 kohaselt kogutavad lõivud ja tasud kehtestatakse, kasutades üht järgmistest arvutusmeetoditest või nende kombinatsiooni:

- a) arvutatakse kindla summana, lähtudes pädevate asutuste ametliku kontrolliga seotud kogukuludest teataval ajavahemikul, ning neid kohaldatakse kõigi ettevõtjate suhtes olenemata sellest, kas selle ajavahemiku jooksul on ettevõtja suhtes ametlikku kontrolli tehtud; teatava sektori, tegevusala või ettevõtjate kategooria puhul tasude kindlaksmääramisel võtavad pädevad asutused arvesse mõju, mis asjaomase tegevusala liik ja ulatus ning sellega seotud riskitegurid avaldavad ametliku kontrolli kogukulude jaotusele, või
- b) arvutatakse iga üksiku ametliku kontrollitoimingu tegelike kulude põhjal ning neid kohaldatakse selles ametlikus kontrollis osalenud ettevõtjate suhtes.

2. Artikli 79 lõike 1 punktis a ja artikli 79 lõikes 2 osutatud lõivude või tasude arvutamisel võetakse artikli 81 lõike 1 punktis f osutatud reisikulusid arvesse viisil, mis välistab ettevõtjate diskrimineerimise nende ja pädevate asutuste asukohtade vahemaa tõttu.

3. Kui lõivud ja tasud arvutatakse lõike 1 punkti a alusel, ei ületa pädevate asutuste kogutav lõiv või tasu kõnealuses sättes osutatud ajavahemikul tehtud ametliku kontrolli kogukulusid.

4. Kui lõivud ja tasud arvutatakse lõike 1 punkti b alusel, ei ületa need tehtud ametliku kontrolli tegelikke kulusid.

*Artikkel 83***Lõivude või tasude kogumine ja kohaldamine**

1. Ettevõtjalt ei nõuta sisse lõive ega tasusid ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute eest, mis tehti kaebuse alusel ja mis mittevastavust ei kinnitanud.
2. Artiklite 79 ja 80 kohaselt kogutud lõivud ja tasud ei kuulu otsesele ega kaudsele tagastamisele, välja arvatud juhul, kui neid koguti põhjendamatult.
3. Liikmesriigid võivad otsustada, et lõive ja tasusid koguvad muud ametiasutused kui pädevad asutused, või volitatud isikud.

*Artikkel 84***Lõivude ja tasude maksmine**

1. Pädevad asutused tagavad, et ettevõtja saab taotluse alusel kinnituse lõivude või tasude maksmise kohta, kui ettevõtjal ei ole muidu juurdepääsu sellisele tõendile.
2. Artikli 79 lõike 1 kohaselt kogutavad lõivud ja tasud maksab saadetise eest vastutav ettevõtja või tema esindaja.

*Artikkel 85***Läbipaistvus**

1. Liikmesriigid tagavad läbipaistvuse kõrge taseme seoses järgmisega:
 - a) artikli 79 lõike 1 punktis a, artikli 79 lõikes 2 ja artiklis 80 sätestatud lõivud ja tasud;
 - i) nimetatud lõivude või tasude kindlaksmääramisel kasutatavad meetodid ja andmed;
 - ii) lõivude või tasude summa ettevõtjate kategooriate ning ametliku kontrolli või muude ametlike toimingute kategooriate kaupa;
 - iii) artiklis 81 osutatud kulude jaotus;
 - b) lõivude või tasude kogumise eest vastutavate asutuste või organite nimetused.
2. Iga pädev asutus avalikustab iga perioodi kohta käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabe ning pädevate asutuste kulud, mille katmiseks kogutakse artikli 79 lõike 1 punkti a, artikli 79 lõike 2 ja artikli 80 alusel lõive ja tasusid.
3. Liikmesriigid konsulteerivad asjaomaste sidusrühmadega seoses artikli 79 lõike 1 punktis a, ja artikli 79 lõikes 2 ja artiklis 80 sätestatud lõivude või tasude arvutamise üldiste meetoditega.

*VII PEATÜKK***Ametlik sertifitseerimine***Artikkel 86***Ametliku sertifitseerimisega seotud üldnõuded**

1. Ametliku sertifitseerimise tulemusel antakse välja:
 - a) ametlikud sertifikaadid või
 - b) ametlikud kinnitused artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega ette nähtud juhtudel.

2. Kui pädevad asutused delegerivad teatavaid ametlike sertifikaatide või ametlike kinnituste väljaandmisega või artikli 91 lõikes 1 osutatud ametliku järelevalvega seotud ülesandeid, toimub selline delegerimine kooskõlas artiklitega 28–33.

Artikkel 87

Ametlikud sertifikaadid

Artikleid 88, 89 ja 90 kohaldatakse:

- a) kui artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega nõutakse ametliku sertifikaadi väljaandmist, ning
- b) selliste ametlike sertifikaatide suhtes, mida on vaja looma- ja kaubasaadetiste eksportimisel kolmandatesse riikidesse või mida sihtliikmesriigi pädevad asutused nõuavad lähteliikmesriigi pädevatelt asutustelt kolmandatesse riikidesse eksporditavate looma- ja kaubasaadetiste kohta.

Artikkel 88

Ametlike sertifikaatide allkirjastamine ja väljaandmine

- 1. Ametlikke sertifikaate annavad välja pädevad asutused.
- 2. Pädevad asutused määravad sertifikaati välja andvad ametnikud, kellel on õigus ametlikke sertifikaate allkirjastada, ja tagavad, et nimetatud ametnikud:
 - a) tegutsevad erapooletult, huvide konflikt puudub ning eelkõige ei ole nad olukorras, mis võiks otseselt või kaudselt mõjutada nende ametialase tegevuse erapooletust seoses sertifitseerimisega, ning
 - b) on saanud asjakohast koolitust nõuete kohta, millele vastavust ametliku sertifikaadiga kinnitatakse, ja nimetatud nõuetele vastavuse tehnilisest hindamisest ning samuti käesolevas määruse asjaomastest sätetest.
- 3. Ametlike sertifikaatide allkirjastamisel ja väljaandmisel lähtub sertifikaati välja andev ametnik järgmisest:
 - a) sertifikaati välja andval ametnikul on vahetu teave sertifitseerimise jaoks oluliste ajakohaste asjaolude ja andmete kohta, mis põhineb:
 - i) ametlikul kontrollil või
 - ii) pädevate asutuste välja antud muul ametlikul sertifikaadil;
 - b) sertifitseerimise jaoks olulised asjaolud ja andmed, mida on kinnitanud muu pädevate asutuste poolt selleks määratud ja pädevate asutuste kontrolli all tegutsev isik, tingimusel et sertifikaati välja andev ametnik saab selliste asjaolude ja andmete täpsust kinnitada;
 - c) sertifitseerimise jaoks olulised asjaolud ja andmed, mis pärinevad ettevõtjate enesekontrollisüsteemidest ning mida täiendavad ja kinnitavad korrapärase ametliku kontrolli tulemused, mis võimaldavad sertifikaati välja andval ametnikul veenduda, et ametliku sertifikaadi väljaandmise tingimused on täidetud.
- 4. Sertifikaati välja andev ametnik allkirjastab ja annab ametlikke sertifikaate välja ainult käesoleva artikli lõike 3 punkti a alusel, kui nii on ette nähtud artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega.

Artikkel 89

Ametlike sertifikaatide usaldusväärsuse tagatised

- 1. Ametlikud sertifikaadid peavad vastama järgmistele tingimustele:
 - a) sertifikaadil on kordumatu kood;

- b) sertifikaati välja andev ametnik ei allkirjasta sertifikaadi vormi, kui see on tühi või mittetäielik;
 - c) sertifikaat on koostatud ühes või mitmes sertifikaati välja andvale ametnikule arusaadavas liidu institutsioonide ametlikus keeles, ning vajaduse korral ühes sihtliikmesriigi ametlikus keeles;
 - d) sertifikaat on autentne ja täpne;
 - e) sertifikaat võimaldab teha kindlaks selle allkirjastanud isiku ja väljaandmise kuupäeva ning
 - f) sertifikaat võimaldab hõlpsalt seostada sertifikaadi selle välja andnud asutusega ja sellega hõlmatud saadetise, partii või üksiku looma või kaubaga.
2. Pädevad asutused võtavad kõik asjakohased meetmed võltsitud või eksitavate ametlike sertifikaatide väljaandmise või ametlike sertifikaatide kuritarvitamise vältimiseks.

Artikkel 90

Ametlike sertifikaatidega seotud rakendusvolitused

Komisjon võib artiklite 88 ja 89 ühetaoliseks kohaldamiseks kehtestada:

- a) selliste ametlike sertifikaatide näidised ja nende väljaandmist reguleerivad sätted, mille suhtes ei ole artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega nõudeid kehtestatud;
- b) korra ja tehnilised nõuded, millega tagatakse täpsete ja usaldusväärsete ametlike sertifikaatide väljaandmine ja välditakse pettuseohtu;
- c) ametlike sertifikaatide kehtetuks tunnistamise ja asendussertifikaatide väljaandmise korra;
- d) ametlike sertifikaatide tõestatud ärakirjade väljastamise eeskirjad;
- e) selliste dokumentide vormingu, mis peavad loomade ja kaupadega pärast ametlikku kontrolli kaasas olema;
- f) elektrooniliste sertifikaatide väljaandmise ja elektrooniliste allkirjade kasutamise eeskirjad.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 91

Ametlikud kinnitused

1. Kui käesoleva määrusega või artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega nõutakse, et ettevõtjad annavad pädevate asutuste ametliku järelevalve all välja ametlikke kinnitusi või et pädevad asutused ise annavad selliseid kinnitusi välja, kohaldatakse käesoleva artikli lõikeid 2, 3 ja 4.
2. Ametlik kinnitus peab vastama järgmistele tingimustele:
 - a) sertifikaat on autentne ja täpne;
 - b) see on koostatud ühes või mitmes liidu institutsioonide ametlikus keeles ja vajaduse korral ühes sihtliikmesriigi ametlikus keeles ning
 - c) kui ametlik kinnitus on seotud saadetise või partiiga, võimaldab see sellist seost kindlaks teha.

3. Pädevad asutused tagavad, et ametliku kontrolli raames ametlike kinnituste väljaandmise üle järelevalvet teostavad töötajad või juhul, kui ametlikke kinnitusi annavad välja pädevad asutused, ametlike kinnituste väljaandmisega tegelevad töötajad vastavad järgmistele tingimustele:

a) tegutsevad erapooletult, huvide konflikt puudub ning eelkõige ei ole nad olukorras, mis võiks otseselt või kaudselt mõjutada nende ametialase tegevuse erapooletust seoses ametlike kinnituste teel tehtava sertifitseerimisega, ning

b) nad on saanud asjakohast koolitust:

i) nõuetest, millele vastavust ametliku kinnitusega kinnitatakse, ja nimetatud nõuetele vastavuse tehnilisest hindamisest;

ii) käesoleva määruse asjaomastest sätetest.

4. Pädevad asutused teevad korrapäraselt ametlikku kontrolli, et teha kindlaks, kas:

a) kinnitusi välja andvate ettevõtjate tegevus vastab artikli 1 lõikes 2 osutatud normidele ning

b) kinnituste väljaandmine põhineb asjakohastel, tõestel ja kontrollitaval asjaoludel ja andmetel.

III JAOTIS

REFERENTLABORID JA -KESKUSED

Artikkel 92

Euroopa Liidu referentlabori asutamise otsus

1. Artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega hõlmatud valdkondades luuakse Euroopa Liidu referentlabor, kui ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute tõhusus sõltub:

a) artikli 37 lõike 1 kohaselt määratud ametlikes laborites kasutatavate analüüsi-, uuringu- või diagnoosimeetodite kvaliteedist, ühtlusest ja usaldusväärsusest ning

b) ametlike laborite tehtud analüüside, uuringute ning diagnostika tulemuste kvaliteedist, ühtlusest ja usaldusväärsusest.

2. Euroopa Liidu referentlabor luuakse, kui on tunnistatud vajadust edendada ühtseid tavasid lõike 1 punktis a osutatud meetodite väljatöötamiseks või kasutamiseks.

3. Komisjon vaatab regulaarselt läbi Euroopa Liidu referentlabori volitused ja kontrollib regulaarselt selle tegevust.

4. Komisjon võtab käesoleva määruse täiendamiseks vastu otsuse Euroopa Liidu referentlabori asutamise kohta artikli 144 kohase delegeeritud õigusaktiga.

Artikkel 93

Euroopa Liidu referentlaborite määramine

1. Komisjon määrab rakendusaktidega Euroopa Liidu referentlaborid, kui on tehtud artikli 92 kohane otsus labori asutamise kohta.

2. Lõikes 1 sätestatud määramine peab vastama järgmistele tingimustele:

a) määramine toimub avaliku konkursi alusel ning

b) määramine on ajaliselt piiratud ja see on minimaalselt viis aastat või seda vaadatakse regulaarselt läbi.

3. Euroopa Liidu referentlaborid:

- a) tegutsevad kooskõlas standardiga EN ISO/IEC 17025 ja on akrediteeritud nimetatud standardi alusel riikliku akrediteerimisasutuse poolt, kes tegutseb kooskõlas määrusega (EÜ) nr 765/2008. Nimetatud akrediteerimise ulatus:
- i) hõlmab kõiki laboratoorse analüüsi, uuringu ja diagnoosimise meetodeid, mida labor peab Euroopa Liidu referentlaborina tegutsedes kasutama;
 - ii) võib hõlmata ühte või mitut laboratoorse analüüsi, uuringu või diagnoosimise meetodit või meetodite rühma;
 - iii) võib olla määratletud paindlikult, et akrediteerimise ulatus võiks hõlmata akrediteeringu andmise hetkel Euroopa Liidu referentlabori poolt kasutatud meetodite muudetud variante või neid täiendavaid uusi meetodeid labori enda tehtud hindamise alusel ilma, et Euroopa Liidu referentlabori asukoha liikmesriigi akrediteerimisasutus teeks enne kõnealuste muudetud või uute meetodite kasutamist erihindamist;
- b) tegutsevad erapooletult, huvide konflikt puudub ning eelkõige ei ole nad olukorras, mis võiks otseselt või kaudselt mõjutada nende ametialase tegevuse erapooletust seoses nende ülesannete täitmisega Euroopa Liidu referentlaboritena;
- c) omavad sobiva kvalifikatsiooniga töötajaid või lepingulist juurdepääsu sellistele töötajatele, kellel on piisav väljaõpe nende pädevusvaldkonnas kohaldatavate analüüsi-, uuringu- ja diagnoosimismeetodite alal, ning vajalikke tugitöötajaid;
- d) omavad või saavad kasutada neile antud ülesannete täitmiseks vajalikku taristut, seadmeid ja tooteid;
- e) nad tagavad, et nende töötajatel ja kõigil lepinguliselt kaasatud töötajatel on põhjalikud teadmised rahvusvahelistest standarditest ja tavadest ning et nad võtavad oma töös arvesse uusimaid teadustulemusi liikmesriigi, liidu ja rahvusvahelisel tasandil;
- f) omavad seadmeid või neil on juurdepääs seadmetele, mis võimaldavad neil täita oma ülesandeid hädaolukorras, ning
- g) omavad vajaduse korral seadmeid, mis võimaldavad neil täita asjaomaseid bioturvalisusnõudeid.

4. Erandina käesoleva artikli lõike 3 punktist a võib komisjon artikli 1 lõike 2 punktis g osutatud normidega reguleeritud valdkonnas määrata Euroopa Liidu referentlaboriteks ametlikud laborid, mille pädevad asutused on määranud erandi alusel, mis on tehtud artikli 41 kohaselt, sõltumata sellest, kas need vastavad käesoleva artikli lõike 3 punktis a sätestatud tingimusele.

5. Erandina käesoleva artikli lõigetest 1 ja 2 on määruse (EÜ) nr 1829/2003 artikli 32 esimeses lõigus ja määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 21 esimeses lõigus osutatud laborid Euroopa Liidu referentlaborid, millel on käesoleva määruse artiklis 94 osutatud vastutus ja mis täidavad selles artiklis osutatud ülesandeid järgmistes valdkondades:

- a) GMod ning geneetiliselt muundatud toit ja sööt ning
- b) söödalisandid.

6. Artiklis 8 osutatud töötajate konfidentsiaalsuskohustused kehtivad *mutatis mutandis* Euroopa Liidu referentlaborite töötajate suhtes.

Artikkel 94

Euroopa Liidu referentlaborite vastutus ja ülesanded

1 Euroopa Liidu referentlaborid aitavad parandada ja ühtlustada analüüsi-, uuringu- ja diagnoosimeetodeid, mida kasutavad artikli 37 lõike 1 kohaselt määratud ametlikud laborid, ja nende poolt saadud analüüsi-, uuringu- ja diagnostikaandmeid.

2. Artikli 93 lõike 1 kohaselt määratud Euroopa Liidu referentlaborid vastutavad järgmiste ülesannete täitmise eest, kui need on hõlmatud referentlaborite ühe- või mitmeaastastes tööprogrammides, mis on loodud kooskõlas määruse (EL) nr 652/2014 artikli 36 kohaselt komisjoni poolt vastu võetud asjaomaste tööprogrammide eesmärkide ja prioriteetidega:

- a) varustavad riiklikke referentlaboreid laboratoorse analüüsi, uuringu ja diagnoosimise meetodite, sealhulgas võrdlusmeetodite, üksikasjade ja juhistega;
- b) varustavad riiklikke referentlaboreid võrdlusmaterjaliga;
- c) koordineerivad punktis a osutatud meetodite kohaldamist riiklikes referentlaborites ning vajaduse korral muudes ametlikes laborites, eelkõige korraldades korrapäraselt laboritevahelisi võrdlevaid uuringuid või pädevuskontrolli ja tagades kõnealuste võrdlevate uuringute või pädevuskontrolli asjakohased järelmeetmed kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud protokollidega, kui need on kättesaadavad, ning teavitades komisjoni ja liikmesriike laboritevaheliste võrdlevate uuringute või pädevuskontrolli tulemustest ja järelmeetmetest;
- d) koordineerivad uute laboratoorse analüüsi, uuringu ja diagnoosimise meetodite kohaldamise praktilist korda ja teavitavad riiklikke referentlaboreid kõnealuse valdkonna arengust;
- e) viivad läbi koolituskursusi riiklike referentlaborite ning vajaduse korral muude ametlike laborite töötajatele, samuti kolmandate riikide ekspertidele;
- f) annavad komisjonile oma ülesannete piires teaduslikku ja tehnilist abi;
- g) annavad riiklikele referentlaboritele asjaomast teavet liikmesriigi, liidu ja rahvusvahelise teadustegevuse kohta;
- h) teevad oma ülesannete piires koostööd kolmandate riikide laboritega ning Euroopa Toiduohutusameti, Euroopa Raviameti ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskusega;
- i) aitavad liikmesriikides aktiivselt kaasa toiduga levivate ja zoonootiliste haiguste puhangute, loomataudide ning taimekahjustajate puhangute diagnoosimisele, uurides diagnoosi kinnituseks, iseloomustamiseks ja taksonoomiliseks või episootiliseks uurimiseks isolaate või taimekahjustajate proove;
- j) koordineerivad või teevad uuringuid reaktiivide ja reaktiivide partiide kvaliteedi kontrollimiseks, mida kasutatakse toiduga levivate ja zoonootiliste haiguste, loomataudide ning taimekahjustajate diagnoosimiseks;
- k) koostavad ja hooldavad oma pädevuse piires:
 - i) taimekahjustajate võrdluskogusid ja/või patogeenide referenttüvesid;
 - ii) toiduga kokkupuutuva materjali võrdluskogusid, mida kasutatakse analüüsiseadmete kalibreerimiseks ning proovide saatmiseks riiklikesse referentlaboritesse;
 - iii) ajakohastatud loetelusid olemasolevatest võrdlusainetest ja reaktiividest ning kõnealuste ainete ja reaktiivide tootjatest ja tarnijatest ning
- l) teevad vajaduse korral ja oma pädevuse piires omavahel ja komisjoniga koostööd, et töötada välja kõrgetasemeliste standarditele vastavad analüüsi-, uuringu- või diagnoosimeetodid.

Punkti k alapunkti i suhtes võib Euroopa Liidu referentlabor asjaomaste võrdluskogude ja referenttüvede loomiseks ja haldamiseks neid tegevusi lepingu alusel edasi anda teistele ametlikele laboritele ja teadusorganisatsioonidele.

3. Euroopa Liidu referentlaborid avaldavad liikmesriikide poolt artikli 100 lõike 1 kohaselt määratud riiklike referentlaborite loetelu.

Artikkel 95

Euroopa Liidu loomade heaolu referentkeskuste määramine

1. Komisjon määrab rakendusaktidega Euroopa Liidu loomade heaolu referentkeskused, mis toetavad komisjoni ja liikmesriikide tegevust artikli 1 lõike 2 punktis f osutatud normide kohaldamisel.

2. Lõikes 1 sätestatud määramine peab vastama järgmistele tingimustele:
 - a) määramine toimub avaliku konkursi alusel ning
 - b) määramine on ajaliselt piiratud või seda vaadatakse korrapäraselt läbi.
3. Euroopa Liidu loomade heaolu referentkeskused:
 - a) täidavad Euroopa Liidu referentkeskustena tegutsedes oma ülesandeid erapooletult;
 - b) omavad kõrgetasemelisi teaduslikke ja tehnilisi eriteadmisi inimeste ja loomade vaheliste suhete, loomade käitumise, loomade füsioloogia ja loomageneetika kohta, loomade heaoluga seotud loomatervise ja loomade söötmise kohta ning loomade heaoluga seotud aspektide kohta loomade kaubanduslikul ja teaduslikul kasutamisel;
 - c) omavad sobiva kvalifikatsiooniga töötajaid, kellel on piisav väljaõpe punktis b osutatud valdkondades ning loomadega seotud eetilistes küsimustes, ning vajalikke tugitöötajaid;
 - d) omavad või saavad kasutada neile antud ülesannete täitmiseks vajalikku taristut, seadmeid ja tooteid ning
 - e) tagavad, et nende töötajatel on põhjalikud teadmised rahvusvahelistest standarditest ja tavadest punktis b osutatud valdkondades ning et nad võtavad oma töös arvesse nende valdkondade uusimaid teadustulemusi liikmesriigi, liidu ja rahvusvahelisel tasandil, sealhulgas uuringuid, mis on tehtud, ja meetmeid, mis on võetud muude Euroopa Liidu loomade heaolu referentkeskuste poolt.

Artikkel 96

Euroopa Liidu loomade heaolu referentkeskuste vastutus ja ülesanded

Euroopa Liidu loomade heaolu referentkeskused vastutavad järgmiste tugiülesannete täitmise eest, kui nad on hõlmatud referentkeskuste ühe- või mitmeaastastes tööprogrammides, mis on loodud kooskõlas määruse (EL) nr 652/2014 artikli 36 kohaselt komisjoni poolt vastu võetud asjaomaste tööprogrammide eesmärkide ja prioriteetidega:

- a) osutavad asjakohastele riiklikele toetusvõrgustikele ja -asutustele artikli 1 lõike 2 punktis f osutatud normidega reguleeritavas valdkonnas oma ülesannete piires teaduslikku ja tehnilist ekspertabi, sealhulgas vajaduse korral koordineeritud abi;
- b) osutavad teaduslikku ja tehnilist ekspertabi artikli 21 lõike 8 punktis e osutatud loomade heaolu näitajate väljatöötamisel ja kohaldamisel;
- c) töötavad välja meetodid loomade heaolu taseme hindamiseks ja parandamiseks või koordineerivad selliste meetodite väljatöötamist;
- d) korraldavad teaduslikke ja tehnilisi uuringuid kaubanduslikul või teaduslikul otstarbel kasutatavate loomade heaolu valdkonnas;
- e) korraldavad koolituskursusi punktis a osutatud riiklike teadusabi võrgustike või organisatsioonide ja pädevate asutuste töötajatele, samuti kolmandate riikide ekspertidele;
- f) levitavad oma ülesannete piires teadustulemusi ja tehnilisi uuendusi ning teevad koostööd liidu teadusasutustega.

Artikkel 97

Euroopa Liidu referentkeskuste määramine toidutarneahela autentsuse ja terviklikkuse tagamiseks

1. Komisjon võib rakendusaktidega määrata Euroopa Liidu referentkeskused, kes toetavad komisjoni ja liikmesriikide tegevust, et ära hoida ja kindlaks teha pettuse või eksitava tegevuse teel toime pandud artikli 1 lõikes 2 osutatud normide rikkumisi ning nende vastu võidelda.

2. Lõikes 1 sätestatud määramine peab vastama järgmistele tingimustele:
 - a) määramine toimub avaliku konkursi alusel ning
 - b) määramine on ajaliselt piiratud või seda vaadatakse korrapäraselt läbi.
3. Euroopa Liidu referentkeskused toidutarneahela autentsuse ja terviklikkuse tagamiseks:
 - a) täidavad Euroopa Liidu referentkeskustena tegutsedes oma ülesandeid erapooletult;
 - b) omavad suurt teaduslikku ja tehnilist pädevust artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega reguleeritavates valdkondades ja nendes valdkondades kohaldatava kohtuekspertiisi osas ning seega võimet teostada või koordineerida kõrgetasemelisi teadusuuringuid kaupade autentsuse ja terviklikkuse kohta ning võimet töötada välja, rakendada ja hinnata meetodeid, mida kasutatakse pettuse või eksitava tegevuse teel toime pandud artikli 1 lõikes 2 osutatud normide rikkumise avastamiseks;
 - c) omavad sobiva kvalifikatsiooniga töötajaid, kellel on piisav väljaõpe punktis b osutatud valdkondades, ning vajalikke tugitöötajaid;
 - d) omavad või saavad kasutada neile antud ülesannete täitmiseks vajalikku taristut, seadmeid ja tooteid ning
 - e) tagavad, et nende töötajatel on põhjalikud teadmised rahvusvahelistest standarditest ja tavadest punktis b osutatud valdkondades ning et nad võtavad oma töös arvesse uusimaid teadustulemusi liikmesriigi, liidu ja rahvusvahelisel tasandil.

Artikkel 98

Euroopa Liidu referentkeskuste vastutus ja ülesanded toidutarneahela autentsuse ja terviklikkuse tagamiseks

Euroopa Liidu referentkeskused vastutavad toidutarneahela autentsuse ja terviklikkuse tagamisel järgmiste tugiülesannete täitmise eest, kui nad on hõlmatud referentkeskuste ühe- või mitmeaastastes tööprogrammides, mis on loodud kooskõlas määruse (EL) nr 652/2014 artikli 36 kohaselt komisjoni poolt vastu võetud asjaomaste tööprogrammide eemärkide ja prioriteetidega:

- a) pakkuda eriteadmisi toidutarneahela autentsuse ja terviklikkuse valdkonnas ja pettuse teel toime pandud käesoleva määruse artikli 1 lõikes 2 osutatud normide rikkumiste avastamise meetodite valdkonnas seoses kõnealuste normidega reguleerivate valdkondade suhtes kohaldatava kohtuekspertiisiga;
- b) esitada konkreetseid analüüse, mille eesmärk on kindlaks määrata toidutarneahela osad, kus võivad toimuda pettuse teel toime pandud käesoleva määruse artikli 1 lõikes 2 osutatud normide rikkumised, ning aidata kaasa eriomaste ametliku kontrolli tehnikate ja protokollide väljatöötamisele;
- c) vajaduse korral täita käesoleva määruse artikli 94 lõike 2 punktides a–h osutatud ülesandeid, vältides käesoleva määruse artikli 93 kohaselt määratud Euroopa Liidu referentlaborite ülesannete dubleerimist;
- d) vajaduse korral luua ja säilitada autenditud referentmaterjalide kogud või andmebaasid pettuse või eksitava tegevuse teel toime pandud käesoleva määruse artikli 1 lõikes 2 osutatud normide rikkumiste avastamiseks;
- e) levitada oma ülesannete piires teadustulemusi ja tehnilisi uuendusi.

Artikkel 99

Komisjoni kohustused

1. Komisjon avaldab ja vajaduse korral ajakohastab järgmiste asutuste loetelu:
 - a) artikliga 93 ette nähtud Euroopa Liidu referentlaborid;

- b) artikliga 95 ette nähtud Euroopa Liidu loomade heaolu referentkeskused;
- c) artikliga 97 ette nähtud Euroopa Liidu referentkeskused toidutarneahela autentsuse ja terviklikkuse tagamiseks.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse Euroopa Liidu referentlaborite, Euroopa Liidu loomade heaolu referentkeskuste ning toidutarneahela autentsuse ja terviklikkuse tagamise Euroopa Liidu referentkeskuste vastutus, ülesanded ja neile esitatavad nõuded, mis täiendavad artikli 93 lõikes 3, artiklis 94, artikli 95 lõikes 3, artiklis 96, artikli 97 lõikes 3 ja artiklis 98 sätestatud nõudeid. Delegeeritud õigusaktides piirdatakse olukordadega, mis on tingitud uutest või tekkivatest riskidest, uutest või esilekerkivatest loomataudidest või taimekahjustajatest või uutest õiguslikest nõuetest.

3. Komisjon kontrollib, kas Euroopa Liidu referentlaborid ja Euroopa Liidu referentkeskused täidavad artikli 93 lõikes 3, artiklis 94, artikli 95 lõikes 3 ja artikli 97 lõikes 3 sätestatud nõudeid.

4. Kui käesoleva artikli lõikes 3 osutatud komisjoni kontrollid näitavad, et artikli 93 lõikes 3, artiklis 94, artikli 95 lõikes 3 ja artikli 97 lõikes 3 sätestatud nõudeid on rikutud, võtab komisjon pärast Euroopa Liidu referentlaborilt või Euroopa Liidu referentkeskusest märkuste saamist järgmised meetmed:

- a) tunnistab rakendusaktiga selle labori või keskuse määramise kehtetuks või
- b) võtab muud asjakohased meetmed.

Artikkel 100

Riiklike referentlaborite määramine

1. Liikmesriik määrab igale artikli 93 lõike 1 kohaselt määratud Euroopa Liidu referentlaborile ühe või mitu riiklikku referentlaborit.

Liikmesriik võib määrata riikliku referentlabori ka juhul, kui vastavat Euroopa Liidu referentlaborit ei ole.

Liikmesriik võib määrata mõnes muus liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osaliseks olevas kolmandas riigis asuva labori.

Üks labor võib olla määratud mitme liikmesriigi riiklikuks referentlaboriks.

2. Riiklike referentlaborite suhtes kohaldatakse artikli 37 lõike 4 punktis e, artikli 37 lõikes 5, artiklis 39, artikli 42 lõikes 1, artikli 42 lõike 2 punktides a ja b ning artikli 42 lõikes 3 sätestatud nõudeid.

Erandina artikli 37 lõike 4 punktist e võib pädev asutus artikli 1 lõike 2 punktis g osutatud normidega reguleeritavas valdkonnas määrata riiklike referentlaboriteks ametlikud laborid, mille pädevad asutused on määranud erandi alusel, mis on tehtud artikli 41 kohaselt, sõltumata sellest, kas need vastavad artikli 37 lõike 4 punktis e sätestatud tingimusele.

3. Riiklikud referentlaborid peavad vastama järgmistele tingimustele:

- a) tegutsevad erapooletult, huvide konflikt puudub ning eelkõige ei ole nad olukorras, mis võiks otseselt või kaudselt mõjutada nende ametialase tegevuse erapooletust seoses nende ülesannete täitmisega riiklike referentlaboritena;
- b) nad omavad sobiva kvalifikatsiooniga töötajaid või lepingulist juurdepääsu sellistele töötajatele, kellel on piisav väljaõpe nende pädevusvaldkonna analüüsi-, uuringu- ja diagnoosimismeetodite alal, ning vajalikke tugitöötajaid;
- c) nad omavad või saavad kasutada neile antud ülesannete täitmiseks vajalikku taristut, seadmeid ja tooteid;
- d) nad tagavad, et nende töötajatel ja kõigil lepinguliselt kaasatud töötajatel on põhjalikud teadmised rahvusvahelistest standarditest ja tavadest ning et nad võtavad oma töös arvesse uusimaid teadustulemusi liikmesriigi, liidu ja rahvusvahelisel tasandil;

- e) nad omavad seadmeid või on neil juurdepääs seadmetele, mis võimaldavad neil täita oma ülesandeid hädaolukorras, ning
- f) nad omavad seadmeid, mis võimaldavad neil täita asjaomaseid bioturvalisusnõudeid.

4. Liikmesriik:

- a) edastab komisjonile, asjaomasele Euroopa Liidu referentlaborile ja teistele liikmesriikidele iga riikliku referentlabori nime ja aadressi;
- b) teeb punktis a osutatud teabe üldsusele kättesaadavaks ning
- c) ajakohastab vajaduse korral punktis a osutatud teavet.

5. Liikmesriigid, kellel on Euroopa Liidu referentlabori kohta rohkem kui üks riiklik referentlabor, peavad tagama, et kõnealused laborid teeksid tihedat koostööd, et tagada töö tõhus koordineerimine referentlaborite vahel ning teiste riiklike laborite ja Euroopa Liidu referentlaboriga.

6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse riiklikele referentlaboritele esitatavad nõuded lisaks käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 sätestatule. Delegeeritud õigusaktides piirdatakse sidususe tagamisega täiendavate nõuetega, mis on kehtestatud artikli 99 lõike 2 alusel.

Artikkel 101

Riiklike referentlaborite vastutus ja ülesanded

1. Riiklikud referentlaborid teevad oma pädevusvaldkonnas järgmist:

- a) teevad koostööd Euroopa Liidu referentlaboritega ja osalevad nende poolt korraldatud koolituskursustel ja laboritevahelistes võrdlevates uuringutes;
- b) koordineerivad artikli 37 lõike 1 kohaselt määratud ametlike laborite tegevust eesmärgiga ühtlustada ja parandada laboratoorse analüüsi, uuringu ja diagnoosimise meetodeid ning nende kasutamist;
- c) korraldavad vajaduse korral laboritevahelisi võrdlevaid uuringuid või pädevuskontrolli, tagavad selliste uuringute asjakohased järelemeetmed ning teavitavad pädevaid asutusi selliste uuringute tulemustest ja järelemeetmetest;
- d) tagavad Euroopa Liidu referentlaborist saadud teabe edastamise pädevatele asutustele ja ametlikele laboritele;
- e) annavad oma ülesannete piires pädevatele asutustele artiklis 109 osutatud mitmeaastaste riiklike kontrollikavade ja artikli 112 kohaselt vastuvõetud koordineeritud kontrolliprogrammide rakendamisel teaduslikku ja tehnilist abi;
- f) vajaduse korral kontrollivad reaktiive ja reaktiivide partiisid, koostavad loetelu olemasolevatest võrdlusainetest ja reaktiividest ning kõnealuste ainete ja reaktiivide tootjatest ja tarnijatest ning ajakohastavad seda;
- g) vajaduse korral korraldavad koolitusi artikli 37 lõike 1 kohaselt määratud ametlike laborite töötajatele ning
- h) aitavad neid määranud liikmesriiki aktiivselt toiduga levivate või zoonootiliste haiguste või loomataudide puhangute ning taimekahjustajate puhangute diagnoosimisel ning saadetiste nõuetele mittevastavuse puhul, uurides diagnoosi kinnituseks, iseloomustamiseks ja episootiliseks või taksonoomiliseks uurimiseks isolaate või taimekahjustajate proove.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse riiklike referentlaborite vastutus ja ülesanded lisaks käesoleva artikli lõikes 1 sätestatule. Delegeeritud õigusaktides piirdatakse sidususe tagamisega täiendavate kohustuste ja ülesannetega, mis on kehtestatud artikli 99 lõike 2 alusel.

IV JAOTIS
HALDUSABI JA KOOSTÖÖ

Artikkel 102

Üldsätted

1. Enam kui ühe liikmesriigi seisukohast olulistel juhtudel osutavad asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused üksteisele artiklite 104–107 kohaselt haldusabi, et tagada artikli 1 lõikes 2 osutatud normide nõuetekohane kohaldamine.
2. Haldusabi hõlmab asjakohasel juhul ja asjaomaste pädevate asutuste vahelisel kokkuleppel liikmesriigi pädevate asutuste osalemist kohapealses ametlikus kontrollis, mida viivad läbi teise liikmesriigi pädevad asutused.
3. Käesolev jaotis ei piira sellise siseriikliku õiguse kohaldamist:
 - a) mida kohaldatakse kohtuliku uurimise ja kohtumenetluse, sealhulgas kriminaaluurimise objektiks olevate või nendega seotud dokumentide ja teabe kättesaadavaks tegemise suhtes, ning
 - b) mille eesmärgiks on füüsiliste või juriidiliste isikute ärihuvide kaitse.
4. Liikmesriigid võtavad meetmed, et soodustada teistelt õiguskaitseasutustelt, prokuröridelt ja õigusasutustelt pädevatele asutustele teabe edastamist artikli 1 lõikes 2 osutatud ja käesoleva jaotise kohaldamiseks asjakohaste normide võimaliku rikkumise kohta, mis võib endast kujutada:
 - a) riski inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või GMOde ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale või
 - b) võimalikku pettuse või eksitava tegevuse teel toime pandud artikli 1 lõikes 2 osutatud normide rikkumist.
5. Kogu artiklite 104–107 kohane teabevahetus pädevate asutuste vahel toimub kirjalikult paberil või elektrooniliselt.
6. Teabevahetuse sujuvuse ja lihtsuse huvides kehtestab komisjon rakendusaktidega järgmiste dokumentide standardvormid:
 - a) artikli 104 lõikes 1 sätestatud abitaotlused;
 - b) tavapärased ja korduvad teatised ja vastused.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 103

Kontaktasutused

1. Kõik liikmesriigid määravad ühe või mitu kontaktasutust, kes toimivad kontaktpunktidenä, kes vastutavad artiklite 104–107 kohase pädevate asutuste vahelise teabevahetuse hõlbustamise eest.
2. Kontaktasutuste määramine ei välista otseseid kontakte, teabevahetust ja koostööd erinevate liikmesriikide pädevate asutuste töötajate vahel.
3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike lõike 1 alusel määratud kontaktasutuste andmetest ja nende hilisematest muudatustest.
4. Komisjon avaldab oma veebisaidil kontaktasutuste loetelu, millest liikmesriigid on teda lõike 3 kohaselt teavitanud, ning ajakohastab seda.
5. Kõik artikli 104 lõike 1 kohased abitaotlused ning artiklite 105, 106 ja 107 kohased teatised edastab kontaktasutus oma korrespondentasutusele selles liikmesriigis, kellele taotlus või teatis on adresseeritud.

6. Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks käesoleva artikli lõike 1 alusel määratud kontaktasutuste vahelises suhtluses kasutatavad tehnilised vahendid ja menetlused. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 104

Abistamine taotluse korral

1. Kui liikmesriigi pädevad asutused leiavad, et neil on oma territooriumil ametliku kontrolli tegemiseks või sellise kontrolli tõhusate järelmeetmete võtmiseks vaja andmeid või teavet mõne muu liikmesriigi pädevatelt asutustelt, esitavad nad asjaomase liikmesriigi pädevatele asutustele põhistatud haldusabitaotluse. Pädevad asutused, kellele taotlus esitatakse:

- a) kinnitavad viivitamata taotluse kättesaamist;
- b) kui taotlev pädev asutus nii täpsustab, teatavad kümne tööpäeva jooksul alates taotluse kättesaamisest, kui palju aega nad hinnanguliselt vajavad taotlusele sisuka vastuse andmiseks, ning
- c) teevad ametliku kontrolli või viivad läbi uurimise, mis on vajalik selleks, et esitada taotluse esitanud pädevatele asutustele viivitamata kogu vajalik teave ja dokumendid, mis võimaldaks neil teha teadlikke otsuseid ning kontrollida, kas nende jurisdiktsioonis on liidu norme järgitud.

2. Dokumente võib edastada originaalkujul või esitada nende koopiaid.

3. Kui taotluse esitanud pädev asutus ja taotluse saanud pädev asutus nii kokku lepivad, võivad lõike 1 punktis c osutatud, taotluse saanud pädeva asutuse poolt korraldatava ametliku kontrolli ja uurimise juures viibida taotluse esitanud pädeva asutuse määratud töötajad.

Sellisel juhul peavad taotluse esitanud pädeva asutuse töötajad:

- a) olema igal ajal valmis esitama kirjaliku kinnituse oma isiku ja ametiülesannete kohta;
- b) saada ettevõtjalt juurdepääsu samadele valdustele ja dokumentidele kui taotluse saanud pädevate asutuste töötajad, seda aga viimaste vahendusel ja ainuüksi käimasoleva haldusmenetluse eesmärgil, ning
- c) hoiduma taotluse saanud pädeva asutuse ametnikele antud uurimisvolituste kasutamisest omal algatusel.

Artikkel 105

Ilma taotluseta abistamine nõuete rikkumise korral

1. Kui liikmesriigi pädevad asutused saavad teada rikkumisest ja kui sellisel rikkumisel võib olla mõju teises liikmesriigis, edastavad nad sellise teabe eelneva taotluseta ja põhjendamatu viivitusega asjaomase teise liikmesriigi pädevatele asutustele.

2. Lõike 1 kohaselt teavitatud pädevad asutused:

- a) kinnitavad põhjendamatu viivitusega teatise kättesaamist;
- b) kui teatise saatnud pädev asutus nii täpsustab, teatavad kümne tööpäeva jooksul alates teatise kättesaamisest:
 - i) millist uurimist nad kavatsevad läbi viia või
 - ii) põhjused, miks nad leiavad, et uurimine ei ole vajalik, ning
- c) kui punktis b osutatud uurimist peetakse vajalikuks, viivad uurimise läbi ja teavitavad teatise saatnud pädevaid asutusi viivitamata selle tulemustest ning kui see on asjakohane, kõikidest võetud meetmetest.

*Artikkel 106***Abistamine nõuete sellise rikkumise korral, millest tuleneb risk või korduv või võimalik tõsisem rikkumine**

1. Kui pädevad asutused teevad ametliku kontrolli käigus kindlaks, et teisest liikmesriigist pärit loomad või kaubad ei vasta artikli 1 lõikes 2 osutatud normidele ning nendest tuleneb risk inimeste, loomade või taimede tervisele või loomade heolule või GMOde ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale, või kui need kujutavad endast kõnealuste normide võimalikku tõsist rikkumist, teavitavad nad sellest viivitamata lähteliikmesriigi ja muu asjaomase liikmesriigi pädevaid asutusi, et võimaldada neil läbi viia asjakohast uurimist.
2. Teate saanud pädevad asutused peavad viivitamata:
 - a) kinnitama teatise kättesaamist;
 - b) kui teate saatnud pädev asutus nii täpsustab, teatama, millist uurimist nad kavatsevad läbi viia, ning
 - c) viima uurimise läbi, võtma kõik vajalikud meetmed ja teavitama teate saatnud pädevaid asutusi uurimise ja läbi viidud ametliku kontrolli laadist, tehtud otsustest ja selliste otsuste põhjustest.
3. Kui teate saatnud pädevatel asutustel on põhjust uskuda, et teate saanud pädevate asutuste läbi viidud uurimine või nendepoolsed meetmed ei ole kindlaks tehtud rikkumise puhul piisavad, paluvad nad teate saanud pädevatel asutustel ametlikku kontrolli või võetud meetmeid täiendada. Sellistel juhtudel mõlema liikmesriigi pädevad asutused:
 - a) püüavad jõuda kokkuleppele selles suhtes, kuidas oleks õige rikkumisele reageerida, sealhulgas artikli 104 lõike 3 kohase ühise ametliku kontrolli ja ühise uurimise abil;
 - b) teavitavad komisjoni viivitamata, kui ei suuda jõuda kokkuleppele asjakohastes meetmetes.
4. Kui muust liikmesriigist pärit loomade ja kaupade ametliku kontrolli käigus ilmnevad lõikes 1 osutatud korduvad rikkumised, teavitavad sihtliikmesriigi pädevad asutused sellest viivitamata komisjoni ja teiste liikmesriikide pädevaid asutusi.

*Artikkel 107***Abistamine kolmandate riikide esitatud teabe alusel**

1. Kui pädevad asutused saavad kolmandalt riigilt teavet artikli 1 lõikes 2 osutatud normide rikkumise kohta või riski kohta inimeste, loomade või taimede tervisele või loomade heolule või GMOde ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale, teevad nad viivitamata järgmist:
 - a) edastavad kõnealuse teabe teiste asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele ning
 - b) kui kõnealune teave on või võib olla liidu tasandil oluline, edastavad selle komisjonile.
2. Käesoleva määruse kohaselt läbi viidud ametliku kontrolli ja uurimise käigus saadud teavet võib lõikes 1 osutatud kolmandale riigile edastada tingimusel, et:
 - a) kõik teavet esitanud pädevad asutused on andnud selleks oma nõusoleku;
 - b) kolmas riik on kohustunud osutama vajalikku abi selleks, et saada tõendeid tavade kohta, millega rikutakse või ilmselt rikutakse liidu õigusnorme või millest tuleneb risk inimeste, loomade või taimede tervisele või keskkonnale, ning
 - c) järgitakse isikuandmete kolmandatele riikidele edastamise suhtes kohaldatavaid liidu ja siseriiklikke õigusnorme.

*Artikkel 108***Komisjoni koordineeritud abi ja järelmeetmed**

1. Kui asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused ei suuda jõuda kokkuleppele asjakohaste meetmete suhtes, millega reageerida artikli 1 lõikes 2 osutatud normide rikkumisele, koordineerib komisjon viivitamata pädevate asutuste poolt käesoleva jaotise kohaselt võetud meetmeid, kui komisjoni käsutusest olevast informatsioonist ilmneb, et:

- a) rikutakse või ilmselt rikutakse artikli 1 lõikes 2 osutatud norme, ning sellise tegevuse mõju ulatub või võib ulatuda mitmesse liikmesriiki, või
- b) sama või sarnane tegevus, millega rikutakse või ilmselt rikutakse artikli 1 lõikes 2 osutatud norme, võib toimuda mitmes liikmesriigis.

2. Lõikes 1 osutatud juhtudel võib komisjon:

- a) koostöös asjaomase liikmesriigiga saata ülevaatusmeeskonna tegema kohapealset ametlikku kontrolli;
- b) nõuda rakendusaktidega, et lähteliikmesriigi ja vajaduse korral muude asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused tõhustaksid ametlikku kontrolli ning annaksid komisjonile aru nende poolt võetud meetmetest;
- c) võtta kooskõlas artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega muid asjakohaseid meetmeid.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse kiire teabevahetus lõikes 1 osutatud juhtudeks.

V JAOTIS

KAVANDAMINE JA ARUANDLUS*Artikkel 109***Mitmeaastased riiklikud kontrollikavad ja kontrollikavade eest vastutav üksainus asutus**

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused teevad käesoleva määrusega hõlmatud ametlikku kontrolli mitmeaastase riikliku kontrollikava alusel, mille koostamist ja rakendamist kogu riigis koordineeritakse.

2. Liikmesriigid määravad üheainsa asutuse, kelle ülesandeks on:

- a) koordineerida mitmeaastase riikliku kontrollikava koostamist kõigi ametliku kontrolli eest vastutavate pädevate asutuste vahel;
- b) tagada, et mitmeaastane riiklik kontrollikava on sidus;
- c) koguda teavet mitmeaastase riikliku kontrollikava rakendamise kohta, et esitada artiklis 113 osutatud aastaaruanne ja vajaduse korral see läbi vaadata ja ajakohastada artikli 111 lõike 2 kohaselt.

*Artikkel 110***Mitmeaastaste riiklike kontrollikavade sisu**

1. Mitmeaastaste riiklike kontrollikavade ettevalmistamisel lähtutakse vajadusest tagada, et ametlikku kontrolli kavandatakse kõigis artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega hõlmatud valdkondades ning kooskõlas artiklis 9 sätestatud kriteeriumidega ja artiklites 18–27 osutatud normidega.

2. Mitmeaastased riiklikud kontrollikavad sisaldavad üldteavet ametliku kontrolli süsteemide ülesehituse ja korralduse kohta kõikides hõlmatud valdkondades asjaomases liikmesriigis ning sisaldavad vähemalt järgmist teavet:

- a) mitmeaastase riikliku kontrollikava strateegilised eesmärgid ja see, kuidas ametlike kontrollide tähtsuse järjekord ja vahendite eraldamine neid eesmärgi kajastavad;

- b) ametliku kontrolli liigitus riskikategooriate järgi;
- c) pädevate asutuste ja nende ülesannete määramine kesk-, piirkondlikul ja kohalikul tasandil ning kõnealustele asutustele kättesaadavad vahendid;
- d) vajaduse korral ülesannete delegeerimine volitatud isikutele;
- e) ametliku kontrolli üldine korraldamine ja juhtimine riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, sealhulgas ametlik kontroll üksikutes ettevõtetes;
- f) erinevate sektorite suhtes kohaldatavad kontrollisüsteemid ja tegevuse koordineerimine neis sektorites ametliku kontrolli eest vastutavate pädevate asutuste erinevate teenistuste vahel;
- g) kord ja menetlused, millega tagatakse pädevate asutuste artikli 5 lõike 1 kohaste kohustuste täitmine;
- h) pädevate asutuste töötajate koolitus;
- i) artikli 12 lõikega 1 ette nähtud dokumenteeritud menetlused;
- j) artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega kooskõlas situatsiooniplaanide üldine korraldus ja toimimine ning
- k) liikmesriikide pädevate asutuste vahelise koostöö ja vastastikuse abi üldine korraldamine.

Artikkel 111

Mitmeaastaste kontrollikavade ettevalmistamine, ajakohastamine ja läbivaatamine

1. Liikmesriigid tagavad, et artikli 109 lõikega 1 ette nähtud mitmeaastased riiklikud kontrollikavad tehakse avalikkusele kättesaadavaks, v.a kavade sellised osad, mille avalikustamine võiks ohustada ametliku kontrolli tõhusust.
2. Mitmeaastast riiklikku kontrollikava ajakohastatakse korrapäraselt, et seda kohandada artikli 1 lõikes 2 osutatud normide muudatustega, ning seda vaadatakse korrapäraselt läbi, et võtta arvesse vähemalt järgmisi tegureid:
 - a) uute haiguste, taimekahjustajate või muude riskide esilekerkimine seoses inimeste, loomade või taimede tervise, loomade heaolu või GMOde ja taimekaitsevahendite puhul ka keskkonnaga;
 - b) olulised muudatused liikmesriikide pädevate asutuste struktuuris, juhtkonnas või tegevuses;
 - c) liikmesriikide ametliku kontrolli tulemused;
 - d) komisjoni poolt kooskõlas artikli 116 lõikega 1 liikmesriigis tehtud kontrolli tulemused;
 - e) teadusuuringute tulemused ning
 - f) kolmanda riigi pädevate asutuste poolt liikmesriigis tehtud ametliku kontrolli tulemused.
3. Liikmesriigid esitavad komisjonile komisjoni taotluse korral oma asjaomase mitmeaastase riikliku kontrollikava uusima ajakohastatud versiooni.

Artikkel 112

Koordineeritud kontrolliprogrammid ning teabe ja andmete kogumine

Artikli 1 lõikes 2 osutatud normide kohaldamise suunatud hindamise läbiviimiseks kogu liidus või teatavate ohtude leviku kindlakstegemiseks liidus võib komisjon vastu võtta rakendusakte seoses järgmisega:

- a) piiratud kestusega koordineeritud kontrolliprogrammide rakendamine mõnes artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega hõlmatud valdkonnas;
- b) vajaduse korral andmete ja teabe kogumise korraldamine seoses teatavate artikli 1 lõikes 2 osutatud normide kohaldamisega või teatavate ohtude levikuga.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 113

Liikmesriikide aastaaruanded

1. Iga aasta 31. augustiks esitavad kõik liikmesriigid komisjonile aruande, kus kirjeldatakse järgmist:
 - a) artikli 111 lõikes 2 osutatud tegurite arvessevõtmiseks mitmeaastastes riiklikes kontrollikavades tehtavad muudatused;
 - b) mitmeaastase riikliku kontrollikava alusel eelmisel aastal tehtud ametliku kontrolli tulemused;
 - c) eelmisel aastal pädevate asutuste poolt avastatud artikli 1 lõikes 2 osutatud normide rikkumiste arv ja laad valdkonna kaupa;
 - d) meetmed mitmeaastase riikliku kontrollikava tõhusa toimimise tagamiseks, sealhulgas sunnimeetmed, ja selliste meetmete tulemused, ning
 - e) link pädeva asutuse veebilehele, mis sisaldab avalikku teavet artikli 85 lõikes 2 osutatud lõivude või tasude kohta.
2. Lõikega 1 ette nähtud aastaaruannete ühtseks esitamiseks võtab komisjon rakendusaktidega vastu standardvormid nimetatud lõikes osutatud teabe ja andmete esitamiseks ning ajakohastab neid vajaduse korral.

Kõnealuste rakendusaktidega lubatakse võimaluse korral kasutada standardvorme, mis komisjon on vastu võtnud pädevatelt asutustelt artikli 1 lõikes 2 osutatud normide kohaselt nõutavate muude ametlikku kontrolli käsitlevate komisjonile esitatavate aruannete jaoks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 114

Komisjoni aastaaruanded

1. Iga aasta 31. jaanuariks teeb komisjon avalikkusele kättesaadavaks aastaaruande ametliku kontrolli toimimise kohta liikmesriikides, võttes arvesse järgmist:
 - a) aastaaruanded, mille liikmesriigid on esitanud vastavalt artiklile 113, ning
 - b) komisjoni poolt kooskõlas artikli 116 lõikega 1 tehtud kontrolli tulemused.
2. Lõikega 1 ette nähtud aastaaruanne sisaldab vajaduse korral soovitusi liikmesriikide ametliku kontrolli süsteemide ning teatavates valdkondades tehtavate teatud ametlike kontrollide võimaliku parandamise kohta.

Artikkel 115

Toidu- ja söödaalased situatsiooniplaanid

1. Määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 55 lõikes 1 sätestatud kriisireguleerimise üldkava rakendamiseks koostavad liikmesriigid toidu- ja söödaalased situatsiooniplaanid, milles sätestatakse meetmed, mida tuleb viivitamata rakendada, kui selgub, et söodast või toidust tuleneb inimeste või loomade tervisele otseselt või keskkonna kaudu tõsine risk.
2. Lõikega 1 ette nähtud toidu- ja söödaalastes situatsiooniplaanides näidatakse ära järgmine teave:
 - a) asjaomased pädevad asutused;
 - b) punktis a osutatud asutuste volitused ja vastutus ning
 - c) pädevate asutuste ja vajaduse korral muude asjaomaste osapoolte vahel teabe jagamise kanalid ja menetlused.

3. Liikmesriigid vaatavad oma toidu- ja söödaalased situatsiooniplaanid korrapäraselt läbi, et võtta arvesse muudatusi pädevate asutuste töökorralduses ning plaani rakendamisel ja õppustel omandatud kogemusi.

4. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, millega kehtestatakse:

a) sätted käesoleva artikli lõikega 1 ette nähtud situatsiooniplaanide väljatöötamiseks, niivõrd kui see on vajalik selleks, et tagada määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 55 lõikes 1 sätestatud kriisireguleerimise üldkava ühtne ja tulemuslik kasutamine, ning

b) sidusrühmade roll situatsiooniplaanide väljatöötamisel ja toimimisel.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

VI JAOTIS

LIIDU TEGEVUS

I PEATÜKK

Komisjoni kontroll

Artikkel 116

Komisjoni kontroll liikmesriikides

1. Komisjoni eksperdid teevad kõigis liikmesriikides kontrolli, sealhulgas viivad läbi auditeid, eesmärgiga:

a) kontrollida artikli 1 lõikes 2 osutatud normide ja käesoleva määruse sätete kohaldamist;

b) kontrollida riiklike kontrollisüsteemide toimimist artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega ja käesoleva määruse sätetega hõlmatud valdkondades ning riiklike kontrollisüsteemide rakendavate pädevate asutuste toimimist;

c) uurida ja koguda teavet:

i) ametliku kontrolli ja nõuete täitmise tagamiseks võetud meetmete kohta artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega ja käesoleva määruse sätetega hõlmatud valdkondades;

ii) artikli 1 lõikes 2 osutatud normide kohaldamisel või nõuete täitmise tagamisel esinevate oluliste või korduvate probleemide kohta;

iii) hädaolukordade, esilekerkivate probleemide või uute arengute kohta liikmesriikides artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega ja käesoleva määruse sätetega hõlmatud valdkondades.

2. Lõikega 1 ette nähtud kontrolli korraldatakse koostöös liikmesriikide pädevate asutustega ning seda tehakse korrapäraselt.

3. Lõikes 1 sätestatud kontroll võib hõlmata kohapealset kontrolli. Komisjoni eksperdid võivad saata ametlikku kontrolli tegevate pädevate asutuste töötajaid.

4. Komisjoni eksperte võivad abistada liikmesriikide eksperdid. Komisjoni eksperte saatvatele riikide ekspertidele antakse samad juurdepääsuõigused mis komisjoni ekspertidele.

Artikkel 117

Komisjoni aruanded komisjoni poolt liikmesriikides tehtud kontrolli kohta

Komisjon:

a) koostab esialgse aruande kooskõlas artikli 116 lõikega 1 tehtud kontrolli tulemuste kohta ning soovitude kohta ekspertide poolt kontrolli käigus tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks;

b) saadab liikmesriikidele, kus kõnealune kontroll tehti, punktiga a ette nähtud esialgse aruande koopia, et liikmesriigid saaksid selle kohta oma märkused esitada;

- c) võtab artikli 116 lõike 1 kohaselt komisjoni ekspertide poolt liikmesriikides tehtud kontrolli tulemuste kohta lõpparuannet koostades arvesse punktis b osutatud liikmesriikide märkusi ning
- d) teeb punktis c osutatud lõpparuande ja punktis b osutatud liikmesriikide märkused avalikkusele kättesaadavaks.

Artikkel 118

Komisjoni poolt liikmesriikides tehtava kontrolli kava

1. Komisjon teeb rakendusaktidega järgmist:
 - a) koostab aastase või mitmeaastase kontrollikava, mille alusel komisjoni eksperdid viivad liikmesriikides läbi artikli 116 lõike 1 kohase kontrolli, ning
 - b) edastab liikmesriikidele iga aasta lõpuks järgmise aasta kontrollikava või ajakohastatud mitmeaastase kontrollikava.
2. Komisjon võib oma kontrollikava rakendusaktidega muuta, et võtta arvesse muudatusi artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega hõlmatud valdkondades. Liikmesriikidele teatatakse viivitamatult igast kontrollikavas tehtud muudatusest.

Artikkel 119

Liikmesriikide kohustused seoses komisjoni kontrolliga

Liikmesriik:

- a) võtab asjakohaseid järeldusi, et kõrvaldada ühekordne või süsteemne puudus, mis on komisjoni ekspertide poolt artikli 116 lõike 1 kohaselt läbi viidud kontrolli käigus kindlaks tehtud;
- b) annab vajalikku tehnilist abi ja esitab õigustatud taotluse korral kättesaadavad dokumendid, sealhulgas artiklis 6 osutatud auditite tulemused, ning pakub muud tehnilist tuge, mida komisjoni eksperdid kontrolli tõhususe ja tulemuslikkuse huvides taotleavad, ning
- c) annab vajalikku abi, et tagada komisjoni ekspertidele juurdepääs kõigile nende ülesannete täitmiseks olulistele valdustele või valduste osadele, loomadele ja kaupadele ning teabele, sealhulgas arvutisüsteemidele.

Artikkel 120

Komisjoni kontroll kolmandates riikides

1. Komisjoni eksperdid võivad korraldada kontrolli kolmandates riikides eesmärgiga:
 - a) veenduda kolmanda riigi õigusaktide ja süsteemide, sealhulgas ametliku sertifitseerimise ning ametlike sertifikaatide, ametlike etikettide, ametlike märgiste ja muude ametlike kinnituste kooskõlas või samaväärsuses artikli 1 lõikes 2 osutatud normide kohaselt vastu võetud nõuetega;
 - b) kontrollida kolmanda riigi kontrollisüsteemi suutlikkust tagada, et liitu eksporditavad looma- ja kaubasaadetised vastavad artikli 1 lõikes 2 osutatud normide kohaselt vastu võetud asjakohastele nõuetele või nõuetele, mis on tunnistanud kõnealuste nõuetega vähemalt samaväärseks;
 - c) koguda teavet ja andmeid, mis võimaldavad selgitada loomade ja kaupade kolmandast riigist eksportimisega seotud korduvate või esilekerkivate probleemide põhjusi.
2. Lõikega 1 ette nähtud kontrolli puhul peetakse eriti silmas järgmist:
 - a) kolmanda riigi õigusaktid;
 - b) kolmanda riigi pädevate asutuste töökorraldus, nende volitused ja sõltumatus, nende suhtes kohaldatav järelevalve ja nende võimupiirid kohaldatavate õigusaktide täitmise tõhusaks tagamiseks;

- c) kolmanda riigi pädevate asutuste töötajate koolitus ametlike kontrollide teostamiseks;
- d) pädevatele asutustele kättesaadavad vahendid, sealhulgas analüüsi-, uuringu- ja diagnoosivahendid;
- e) dokumenteeritud ja prioriteedipõhiste kontrollimenetluste ja -süsteemide olemasolu ja toimivus;
- f) kui see on kohaldatav, loomatervise, loomade heaolu, zoonooside ja taimetervise olukord ning komisjoni ja asjaomaste rahvusvaheliste organite kord loomataudide ja taimakahjustajate puhangutest teavitamiseks;
- g) kolmandatest riikidest pärit loomade, taimede ja nende saaduste suhtes kolmanda riigi pädevate asutuste poolt tehtava kontrolli ulatus ja toimivus ning
- h) kinnitused, mis kolmas riik saab anda artikli 1 lõikes 2 osutatud normide kohaselt vastu võetud nõuete järgimise või nendega samaväärsuse kohta.

3. Lõikega 1 ette nähtud kontrolli tõhususe ja tulemuslikkuse suurendamiseks võib komisjon enne kontrollimist paluda asjaomaselt kolmandalt riigilt:

- a) artikli 125 lõikes 1 osutatud vajalikku teavet ning
- b) kui see on asjakohane ja vajalik, oma pädevate asutuste poolt tehtava kontrolli kirjalikke dokumente.

4. Komisjon võib määrata liikmesriikide eksperte komisjoni ekspertide abistamiseks lõikes 1 sätestatud kontrolli tegemisel.

Artikkel 121

Komisjoni poolt kolmandates riikides tehtava kontrolli sagedus

Artiklis 120 osutatud komisjoni kontrolli sageduse määramisel kolmandates riikides lähtutakse järgmistest kriteeriumidest:

- a) kolmandast riigist liitu eksporditavate loomade ja kaupadega seotud riski hindamine;
- b) artikli 1 lõikes 2 osutatud normid;
- c) asjaomasest kolmandast riigist liitu sisenevate loomade ja kaupade hulk ja laad;
- d) komisjoni ekspertide või muude kontrolliasutuste poolt juba tehtud kontrolli tulemused;
- e) kolmandast riigist liitu sisenevate loomade ja kaupade ametliku kontrolli ning liikmesriikide pädevate asutuste poolt tehtud muu ametliku kontrolli tulemused;
- f) teave Euroopa Toiduohutusametilt ja sarnastelt organitelt;
- g) teave rahvusvaheliselt tunnustatud organitelt, näiteks järgmistelt organitelt:
 - i) Maailma Terviseorganisatsioon;
 - ii) *Codex Alimentarius*'e komisjon;
 - iii) Maailma Loomatervise Organisatsioon;
 - iv) Euroopa ja Vahemere maade taimekaitseorganisatsioon ning muud rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni kohaselt loodud piirkondlikud taimekaitseorganisatsioonid;
 - v) rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni sekretariaat;
 - vi) Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon;
 - vii) ÜRO Euroopa Majanduskomisjon;
 - viii) bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni Cartagena bioturvalisuse protokolli sekretariaat;

- h) tõendid esilekerkivate taudide olukordade või muude asjaolude kohta, mille tagajärjeks võib olla kolmandast riigist liitu sisenevatest loomadest ja kaupadest tulenev tervise- või keskkonnarisk või pettuse või eksitava tegevusega seotud risk;
- i) üksikutes kolmandates riikides tekkinud vajadus uurida hädaolukordi või neile reageerida.

Artikkel 122

Komisjoni aruanded kolmandates riikides tehtud kontrolli kohta

Komisjon koostab aruande iga kooskõlas artiklitega 120 ja 121 tehtud kontrolli tulemuste kohta. Asjakohasel juhul sisaldab komisjoni aruanne soovitusi.

Komisjon teeb oma aruanded üldsusele kättesaadavaks.

Artikkel 123

Komisjoni poolt kolmandates riikides tehtava kontrolli kava

Komisjon edastab oma kolmandates riikides tehtava kontrolli kava eelnevalt liikmesriikidele ja esitab tulemuste kohta aruande. Komisjon võib seda kava muuta, et võtta arvesse artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega hõlmatud valdkondade arengut. Liikmesriikidele teatatakse eelnevalt igast kontrollikavas tehtud muudatusest.

Artikkel 124

Kolmandate riikide poolne kontroll liikmesriikides

1. Liikmesriigid teavitavad komisjoni kontrollist, mida kolmandate riikide pädevad asutused kavatsevad nende territooriumil artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega reguleeritud valdkondades läbi viia.
2. Komisjoni eksperdid võivad lõikes 1 osutatud kontrollis osaleda, kui seda taotlevad nende liikmesriikide pädevad asutused, kus kõnealune kontroll toimub.
3. Komisjoni eksperdid osalevad lõikes 1 osutatud kontrollis eelkõige eesmärgiga:
 - a) anda nõu artikli 1 lõikes 2 osutatud normide kohta;
 - b) edastada liidu tasandil kättesaadavat teavet ja andmeid, millest võib olla kasu kolmanda riigi pädevate asutuste tehtavat kontrolli silmas pidades;
 - c) hõlbustada kolmandate riikide pädevate asutuste poolt eri liikmesriikides tehtava kontrolli järjepidevust ja ühtsust.

II PEATÜKK

Loomade ja kaupade liitu sisenemise tingimused

Artikkel 125

Teave kolmandate riikide kontrollisüsteemide kohta

1. Komisjon nõuab liitu loomi ja kaupu eksportida kavatsevatelt kolmandatelt riikidelt järgmise täpse ja ajakohastatud teabe esitamist sanitaar- ja fütosanitaarkontrollisüsteemide üldise korralduse ja juhtimise kohta nende territooriumil:
 - a) nende territooriumil kehtestatud või kavandatavad sanitaar- ja fütosanitaarnõuded;
 - b) riskide hindamise menetlused ja riskide hindamisel ning asjakohase sanitaar- või fütosanitaarkaitse taseme kindlaksmääramisel arvesse võetavad tegurid;

- c) kontrolli- ja ülevaatusmenetlused ja -süsteemid, sealhulgas vajaduse korral sellised, mida kohaldatakse muudest kolmandatest riikidest saabuvate loomade või kaupade suhtes;
 - d) ametliku sertifitseerimise süsteemid;
 - e) asjakohasel juhul meetmed, mis on võetud artikli 122 esimeses lõigus sätestatud soovitude põhjal;
 - f) asjakohasel juhul liitu eksportimiseks mõeldud loomade ja kaupade kontrolli tulemused ning
 - g) asjakohasel juhul teave liidu sanitaar- ja fütosanitaarnõuetele vastamiseks või artikli 122 esimeses lõigus sätestatud soovitude arvessevõtmiseks tehtud muudatuste kohta kontrollisüsteemide ülesehituses või toimimises.
2. Lõikes 1 osutatud teabenõue on proportsionaalne ning selles võetakse arvesse liitu eksporditavate loomade ja kaupade laadi ning kolmanda riigi eriomast olukorda ja struktuuri.

Artikkel 126

Täiendavate tingimuste kehtestamine loomade ja kaupade liitu sisenemisel

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse kolmandatest riikidest liitu sisenevatele loomadele ja kaupadele esitatavad tingimused, kui need on vajalikud selleks, et tagada loomade ja kaupade vastavus artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega kehtestatud asjaomastele nõuetele, v.a artikli 1 lõike 2 punktid d, e, g ja h, või nõuetele, mis on tunnistanud kõnealuste nõuetega vähemalt samaväärseks.
2. Lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktides sätestatud tingimustes identifitseeritakse loomad ja kaubad kombineeritud nomenklatuuri koodidega ning need võivad hõlmata järgmisi nõudeid:
- a) teatavad loomad ja kaubad sisenevad liitu ainult sellistest kolmandatest riikidest või kolmandate riikide piirkondadest, mille komisjon on kandnud sel eesmärgil koostatud loetellu;
 - b) teatavad kolmandatest riikidest pärit looma- ja kaubasaadetised saadetakse välja ettevõtetest ja saadakse või valmistatakse ettevõtetes, mis vastavad lõikes 1 osutatud asjaomastele nõuetele või nõuetele, mis on tunnistanud kõnealuste nõuetega vähemalt samaväärseks;
 - c) teatavate looma- ja kaubasaadetistega peab kaasas olema ametlik sertifikaat, ametlik kinnitus või muu tõend, millest nähtub, et saadeti vastab lõikes 1 osutatud asjaomastele nõuetele või nõuetele, mis on tunnistanud kõnealuste nõuetega vähemalt samaväärseks, sealhulgas akrediteeritud labori tehtud analüüsi tulemused;
 - d) nõue, et punktis c osutatud tõendid tuleb esitada kindlas vormis;
 - e) muu nõue, mis on vajalik tagamaks, et teatavate loomade ja kaupade puhul kaitstaks tervist ja GMode puhul ka keskkonda tasemel, mis on samaväärne lõikes 1 osutatud nõuete kohaselt tagatuga.
3. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada käesoleva artikli lõike 2 punktis c osutatud normide kohaselt nõutavate ametlike sertifikaatide, ametlike kinnituste ja tõendite vormi ja laadi reguleerivad sätted. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 127

Artikli 126 lõike 2 punktis a osutatud kolmandate riikide loetellu kandmine

1. Kolmas riik või selle piirkond kantakse artikli 126 lõike 2 punktis a osutatud loetellu käesoleva artikli lõigete 2 ja 3 kohaselt.

2. Komisjon kiidab rakendusaktidega heaks taotluse, mille asjaomane kolmas riik on talle käesoleva artikli lõikes 1 osutatud eesmärgil edastanud koos asjakohaste tõendite ja tagatistega selle kohta, et kõnealusest kolmandast riigist pärit asjaomased loomad ja kaubad vastavad artikli 126 lõikes 1 osutatud asjaomastele nõuetele või nendega samaväärsetele nõuetele. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu ja neid ajakohastatakse kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Lõikes 2 osutatud taotluse üle otsustamisel võtab komisjon arvesse järgmist:

- a) kolmanda riigi õigusaktid asjaomases sektoris;
- b) kolmanda riigi pädevate asutuste ja kontrollitalituste struktuur ja korraldus, nende volitused, tagatised asjaomase sektori suhtes kohaldatavate kolmanda riigi õigusaktide kohaldamise ja täitmise tagamise kohta ning ametliku sertifitseerimise menetluse usaldusväärsus;
- c) kolmanda riigi pädevate asutuste poolne piisav ametlik kontroll ja muud meetmed, millega hinnatakse ohtu inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heolule või GMode ja taimekaitsevahendite puhul ka keskkonnale;
- d) kas kolmas riik esitab korrapäraselt ja kiiresti teavet ohtude kohta inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heolule või GMode ja taimekaitsevahendite puhul ka keskkonnale;
- e) kolmanda riigi poolt antud tagatised selle kohta, et:
 - i) tingimused, mida kohaldatakse ettevõtete suhtes, millest loomi või kaupu liitu eksporditakse, vastavad nõuetele, mis on samaväärsed artikli 126 lõikes 1 osutatud nõuetele;
 - ii) koostatakse punktis i osutatud ettevõtete loetelu ja ajakohastatakse seda;
 - iii) punktis i osutatud ettevõtete loetelu ja selle ajakohastatud versioonid edastatakse viivitamata komisjonile;
 - iv) kolmanda riigi pädevad asutused kohaldavad punktis i osutatud ettevõtete suhtes korrapärast ja tõhusat kontrolli;
- f) komisjoni poolt kooskõlas artikli 120 lõikega 1 kolmandas riigis tehtud kontrolli tulemused;
- g) muu teave või muud andmed, mis tõendavad kolmanda riigi suutlikkust tagada, et liitu sisenevad ainult sellised loomad või kaubad, mille puhul on pakutava kaitse tase samaväärne tasemega, mille tagavad artikli 126 lõikes 1 osutatud asjaomased nõuded.

4. Komisjon jätab artikli 126 lõike 2 punktis a osutatud loetelust välja viite kolmandale riigile või kolmanda riigi piirkonnale, kui sellesse loetellu kandmise tingimused ei ole enam täidetud. Kohaldatakse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud menetlust.

Artikkel 128

Teatavate loomade ja kaupade liitu sisenemisega seotud erimeetmed

1. Kui muudel kui määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklis 53 ja määruse (EL) 2016/429 artiklis 249 osutatud juhtudel leidub tõendeid, et teatavate kolmandast riigist, selle piirkonnast või kolmandate riikide rühmast pärit loomade või kaupade sisenemine liitu kujutab endast riski inimeste, loomade või taimede tervisele ja GMode puhul ka keskkonnale või et käesoleva määruse artikli 1 lõikes 2 osutatud norme rikutakse laiaulatuslikult ja olulisel määral, võtab komisjon rakendusaktidega meetmed sellise riski ohjeldamiseks või rikkumise lõpetamiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas käesoleva määruse artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Lõikes 1 osutatud meetmetes identifitseeritakse loomad ja kaubad kombineeritud nomenklatuuri koodidega ning need meetmed võivad hõlmata järgmist:

- a) lõikes 1 osutatud, asjaomastest kolmandatest riikidest või nende piirkondadest pärit või sealt lähetatud loomade ja kaupade liitu sisenemise keeld;
- b) nõue, et lõikes 1 osutatud, teatavatest kolmandatest riikidest või nende piirkondadest pärit või sealt saadetud loomade ja kaupade suhtes kohaldatakse enne lähetamist erimeetmeid või -kontrolle;
- c) nõue, et lõikes 1 osutatud, teatavatest kolmandatest riikidest või nende piirkondadest pärit või sealt lähetatud loomade ja kaupade suhtes kohaldatakse liitu sisenemisel erimeetmeid või -kontrolle;
- d) nõue, et käesoleva artikli lõikes 1 osutatud, teatavatest kolmandatest riikidest või nende piirkondadest pärit või sealt lähetatud looma- ja kaubasaadetistega peab olema kaasas ametlik sertifikaat, ametlik kinnitus või muu tõend, mis näitab, et saadeti vastab artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega kehtestatud nõuetele või nõuetele, mis on tunnistanud kõnealuste nõuetega vähemalt samaväärseks;
- e) nõue, et punktis d osutatud tõendid tuleb esitada kindlas vormis;
- f) muud riski ohjeldamiseks vajalikud meetmed.

3. Lõikes 2 osutatud meetmete vastuvõtmisel võetakse arvesse järgmist:

- a) artikli 125 kohaselt kogutud teave;
- b) muu asjaomaste kolmandate riikide esitatud teave ning
- c) vajaduse korral artikli 120 lõikega 1 ette nähtud komisjonipoolse kontrolli tulemused.

4. Kui nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel on inimeste ja loomade tervisele või GMOde ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnakaitsele avalduva ohu tõttu tungivalt vaja kiiresti tegutseda, võtab komisjon artikli 145 lõikes 3 osutatud menetluse kohaselt vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

Artikkel 129

Samaväärsus

1. Artikli 1 lõikes 2 osutatud normide kohaldamisalas, v.a artikli 1 lõike 2 punktid d, e, g ja h, võib komisjon rakendusaktidega tunnistada kõnealuste normidega samaväärseks kolmandas riigis või selle piirkonnas kohaldatavad meetmed, võttes aluseks:

- a) asjaomase kolmanda riigi poolt artikli 125 lõike 1 kohaselt esitatud teabe ja andmete põhjaliku hindamise ning
- b) kui see on asjakohane, artikli 120 lõike 1 kohaselt tehtud kontrolli rahuldavad tulemused.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Lõikes 1 osutatud rakendusaktides sätestatakse asjaomastest kolmandast riigist või selle piirkondadest loomade ja kaupade liitu sisenemise praktiline kord, mis võib hõlmata järgmist:

- a) selliste ametlike sertifikaatide või kinnituste laad ja sisu, mis peavad loomade või kaupadega kaasas olema;
- b) loomade või kaupade liitu sisenemise suhtes kohaldatav erikord ja liitu sisenemisel tehtav ametlik kontroll;
- c) vajaduse korral menetlused asjaomase kolmanda riigi selliste piirkondade või ettevõtete loetelude koostamiseks ja muutmiseks, millest lubatakse loomi ja kaupu liitu tuua.

3. Komisjon tunnistab rakendusaktidega viivitamata käesoleva artikli lõikega 1 ette nähtud rakendusaktid kehtetuks, kui mõni samaväärsuse tunnustamise tingimus ei ole enam täidetud. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

III PEATÜKK

Pädevate asutuste ja muude asutuste töötajate koolitus

Artikkel 130

Töötajate koolitus ja vahetus

1. Komisjon võib korraldada koolitusi pädevate asutuste töötajatele ja asjakohasel juhul liikmesriikide muude asutuste töötajatele, kes on kaasatud käesoleva määruse ja artikli 1 lõikes 2 osutatud normide võimaliku rikkumise uurimisse.

Komisjon korraldab koolitusi koostöös asjaomaste liikmesriikidega.

2. Lõikes 1 osutatud koolitused aitavad töötada liikmesriikides välja ühtset lähenemisviisi ametlikule kontrollile ja muudele ametlikele toimingutele. Need hõlmavad, nii nagu see on asjakohane, koolitust järgmistes valdkondades:

- a) käesolev määrus ja artikli 1 lõikes 2 osutatud normid;
- b) ametliku kontrolli ja pädevate asutuste muude ametlike toimingute puhul asjakohased kontrollimeetodid ja -võtted;
- c) tootmise, töötlemise ja turustamise meetodid ja võtted.

3. Lõikes 1 osutatud koolitused võivad olla avatud kolmandate riikide pädevate asutuste töötajatele ning neid võib korraldada väljaspool liitu.

4. Pädevad asutused tagavad, et käesoleva artikli lõikes 1 osutatud koolitustel omandatud teadmisi levitatakse vajalikul määral ning kasutatakse asjakohaselt töötajate koolitustel, millele on osutatud artikli 5 lõikes 4.

Artikli 5 lõikes 4 osutatud koolituskavad hõlmavad selliste teadmiste levitamiseks vajalikku koolitust.

5. Komisjon võib koostöös liikmesriikidega korraldada pädevate asutuste ametlikku kontrolli või muid ametlikke toiminguid teostavate töötajate vahetusprogramme kahe või enama liikmesriigi vahel.

Sellised vahetused võivad toimuda ühe liikmesriigi pädevate asutuste töötajate ajutiste lähetustena teise liikmesriiki või selliste töötajate vahetusena asjaomaste pädevate asutuste vahel.

6. Komisjon võib kehtestada rakendusaktidega sätted käesoleva artikli lõikes 1 osutatud koolituste ja käesoleva artikli lõikes 5 osutatud programmide korraldamiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

IV PEATÜKK

Teabehaldussüsteem

Artikkel 131

Ametliku kontrolli teabehaldussüsteem

1. Komisjon loob koostöös liikmesriikidega elektroonilise ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi selliste mehhanismide ja vahendite terviklikuks toimimiseks, mille kaudu hallatakse, töödeldakse ja automaatselt vahetatakse ametliku kontrolliga ja muu ametliku tegevusega seotud andmeid, teavet ja dokumente, ning haldab seda süsteemi.

2. Liikmesriigid ja komisjon töötlevad isikuandmeid ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi ja selle osa kaudu üksnes ametliku kontrolli ja muu ametliku tegevuse teostamise eesmärgil kooskõlas käesoleva määrusega ja artikli 1 lõikes 2 osutatud normidega.

*Artikkel 132***Ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi üldised osad**

Ametliku kontrolli teabehaldussüsteem:

- a) võimaldab sellise teabe, selliste andmete ja dokumentide elektroonilist töötlemist ja vahetamist, mida on vaja ametliku kontrolli tegemiseks, mis tulenevad ametliku kontrolli tegemisest või mida on vaja ametliku kontrolli käigu või tulemuste salvestamiseks kõigil juhtudel, kui käesolev määrus, artikli 1 lõikes 2 osutatud normid või artiklites 16–27 sätestatud delegeeritud õigusaktid ja rakendusaktid näevad ette kõnealuse teabe, kõnealuste andmete ja dokumentide vahetuse pädevate asutuste vahel, pädevate asutuste ja komisjoni vahel ning asjakohasel juhul muude asutuste või ettevõtjatega;
- b) loob mehhanismi andmete, teabe ja dokumentide vahetamiseks artiklite 102–108 kohaselt;
- c) loob võimaluse liikmesriikidelt komisjonile esitatavate ametliku kontrolli aruannete vastuvõtmiseks ja haldamiseks;
- d) võimaldab määruse (EÜ) nr 1/2005 artikli 5 lõikes 4 osutatud teekonnalehe, kõnealuse määruse artikli 6 lõikes 9 osutatud navigatsioonisüsteemide salvestiste, ametlike sertifikaatide ning käesoleva määruse artiklis 56 osutatud ühtse sisseveodokumendi koostamist, töötlemist ja edastamist, sealhulgas elektroonilisel kujul, ning
- e) integreerib komisjoni hallatavad olemasolevad elektroonilised süsteemid, mida kasutatakse andmete, teabe ja dokumentide kiireks vahetamiseks seoses riskidega inimeste ja loomade tervisele ja heaolule ning taimede tervisele, nagu on sätestatud määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklis 50, määruse (EL) 2016/429 artiklis 20 ja määruse (EL) 2016/2031 artiklis 103, ning loob asjakohased seosed nende süsteemide ja selle muude osade vahel.

*Artikkel 133***Ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi kasutamine loomade ja kaupade puhul, mille suhtes kohaldatakse teatavat ametlikku kontrolli**

1. Kui loomade või kaupade liidusisesel liikumisel või turulelaskmisel suhtes kohaldatakse artikli 1 lõikes 2 osutatud normide alusel erinõudeid või -menetlusi, võimaldab ametliku kontrolli teabehaldussüsteem lähetamiskoha pädevatel asutustel ja teistel kõnealuste loomade või kaupade ametliku kontrolli eest vastutavatel pädevatel asutustel vahetada reaajas andmeid, teavet ja dokumente loomade või kaupade ühest liikmesriigist teise viimise kohta ning tehtud ametliku kontrolli kohta.

Käesoleva lõike esimest lõiku ei kohaldata kaupade suhtes, millele kohaldatakse artikli 1 lõike 2 punktides g ja h osutatud norme.

2. Kui eksporditud loomade ja kaupade ekspordisertifikaadi väljastamise suhtes kohaldatakse liidu õigusnorme, võimaldab ametliku kontrolli teabehaldussüsteem lähetamiskoha pädevatel asutustel ja teistel ametliku kontrolli eest vastutavatel pädevatel asutustel vahetada reaajas andmeid, teavet ja dokumente selliste loomade ja kaupade kohta ning nende suhtes tehtud ametliku kontrolli tulemuste kohta.

3. Kui loomade või kaupade suhtes kohaldatakse artiklites 44–64 osutatud ametlikku kontrolli, võimaldab ametliku kontrolli teabehaldussüsteem:

- a) piiripunktide pädevatel asutustel ning muudel selliste loomade või kaupade ametliku kontrolli eest vastutavatel pädevatel asutustel vahetada reaajas andmeid, teavet ja dokumente selliste loomade ja kaupade kohta ning nende kontrollimise kohta;
- b) piiripunktide pädevatel asutustel jagada ja vahetada asjaomaseid andmeid, teavet ja dokumente tolliga ja kolmandatest riikidest liitu sisenevate loomade või kaupade kontrollimise eest vastutavate muude asutustega ning sisenemismenetlustes osalevate ettevõtjatega kooskõlas artikli 15 lõike 4 ja artikli 75 lõike 2 kohaselt vastu võetud sätetega ning muude asjaomaste liidu õigusnormidega, ning
- c) toetada ja ellu viia artikli 54 lõike 3 punktis a ja artikli 65 lõikes 6 osutatud menetlust.

4. Käesoleva artikli kohaldamisel integreerib ametliku kontrolli teabehaldussüsteem olemasoleva Tracesi süsteemi.

Artikkel 134

Ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi toimimine

Komisjon võtab vastu rakendusaktid ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi toimimise kohta, milles sätestatakse:

- a) ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi ja selle osade tehnilised kirjeldused, mis hõlmavad elektroonilist andmevahetuse mehhanismi andmete vahetuseks olemasolevate riiklike süsteemidega, kohaldatavate standardite kindlaksmääramist, sõnumistruktuuride määratlemist, andmesõnastikke ning protokollide ja menetluste vahetamist;
- b) erisätted ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi ja selle osade toimimise kohta, et tagada isikuandmete kaitse ja teabevahetuse turvalisus;
- c) erisätted ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi ja selle osade toimimise ja kasutamise kohta, sealhulgas sätted artikli 132 punktis e ja artikli 133 lõikes 4 osutatud süsteemidevaheliste vajalike seoste ajakohastamise ja loomise kohta;
- d) erandolukorras tegutsemise kord juhuks, kui mõni ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi osa ei ole töökorras;
- e) millal ja millistel tingimustel võib asjaomastele kolmandatele riikidele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele võimaldada osalist juurdepääsu ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi osadele ning sellise juurdepääsu võimaldamise praktiline kord;
- f) millal ja millistel tingimustel edastatakse andmed, teave ja dokumendid ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi kaudu;
- g) sätted elektroonilise süsteemi kohta, mille kaudu pädevad asutused võtavad vastu kolmandate riikide pädevate asutuste välja antud elektroonilisi sertifikaate, ning
- h) millal ja millistel tingimustel võib juhukasutajatele lubada erandeid ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi kasutamisest.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 135

Andmekaitse

- 1. Direktiivi 95/46/EÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 45/2001 (*) kohaldatakse ulatuses, milles ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi kaudu vahetatav teave sisaldab direktiivi 95/46/EÜ artikli 2 punktis a ja määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 2 punktis a määratletud isikuandmeid.
- 2. Seoses kohustusega kanda asjakohane teave ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi ja kõigi sellest tegevusest tuleneda võivate isikuandmete töötlemisega käsitatakse liikmesriikide pädevaid asutusi vastutavate töötlejatena direktiivi 95/46/EÜ artikli 2 punkti d tähenduses.
- 3. Seoses kohustusega hallata ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi ja kõigi sellest tegevusest tuleneda võivate isikuandmete töötlemisega käsitatakse komisjoni vastutava töötlejana määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 2 punkti d tähenduses.
- 4. Liikmesriigid võivad piirata direktiivi 95/46/EÜ artikli 6 lõike 1, artikli 10, artikli 11 lõike 1 ja artikli 12 kohaseid õigusi ja kohustusi ulatuses, mis on vajalik kõnealuse direktiivi artikli 13 lõike 1 punktides d ja f osutatud huvide kaitsmiseks.
- 5. Komisjon võib piirata määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 4 lõike 1, artikli 11, artikli 12 lõike 1 ja artiklite 13–17 kohaseid õigusi ja kohustusi, kui piiramine kujutab endast vajalikku meetet kõnealuse määruse artikli 20 lõike 1 punktides a ja e osutatud huvide kaitsmiseks ajavahemikul, mil kavandatakse või teostatakse toidu- või söödaalaste õigusnormide järgimise kontrollimiseks või, konkreetselt teabega seotud juhtumi puhul, toidu- ja söödaalaste õigusnormide täitmise tagamiseks vajalikke meetmeid.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

*Artikkel 136***Andmete turvalisus**

Liikmesriigid ja komisjon tagavad, et ametliku kontrolli teabehaldussüsteem vastab andmete turvalisuse nõuetele, mille komisjon on kehtestanud direktiivi 95/46/EÜ artikli 17 ja määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 22 kohaselt.

VII JAOTIS

SUNNIMEETMED*I PEATÜKK****Pädevate asutuste meetmed ja sanktsioonid****Artikkel 137***Pädevate asutuste üldised kohustused seoses sunnimeetmetega**

1. Käesoleva peatüki kohaselt toimides seavad pädevad asutused esikohale meetmed, mis võetakse selleks, et kõrvaldada või ohjeldada riske inimeste, loomade ja taimede tervisele, loomade heaolule või GMOde ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale.
2. Rikkumiskahtluse korral korraldavad pädevad asutused uurimise, et leida kahtlusele kinnitust või see kõrvaldada.
3. Vajaduse korral hõlmavad lõike 2 kohaselt võetud meetmed järgmist:
 - a) rangem ametlik kontroll loomade, kaupade ja ettevõtjate suhtes teatava ajavahemiku jooksul;
 - b) loomade ja kaupade ja lubamatute ainete või toodete ametlik kinnipidamine asjakohasel juhul.

*Artikkel 138***Meetmed tuvastatud rikkumise korral**

1. Kui rikkumine on tuvastatud, teevad pädevad asutused järgmist:
 - a) võtavad kõik meetmed, mis on vajalikud rikkumise allika ja ulatuse ning ettevõtja vastutuse kindlaksmääramiseks, ning
 - b) võtavad asjakohased meetmed tagamaks, et asjaomane ettevõtja heastab rikkumise ja hoidub sellest edaspidi.

Võetavate meetmete üle otsustamisel võtavad pädevad asutused arvesse rikkumise laadi ja ettevõtja võimalikke varasemaid rikkumisi.

2. Käesoleva artikli lõike 1 kohaselt tegutsedes võtavad pädevad asutused kõik meetmed, mida nad peavad asjakohaseks, et tagada artikli 1 lõikes 2 osutatud normide täitmine, sealhulgas, kuid mitte ainult:
 - a) annavad korralduse loomade teataval viisil käitlemiseks või teostavad sellist käitlemist;
 - b) annavad korralduse loomade mahalaadimiseks, üleviimiseks teisele transpordivahendile, hoidmiseks ja nende eest hoolitsemiseks, karantiiniks, loomade tapmise edasilükkamiseks ja vajaduse korral veterinaarabi kasutamiseks;
 - c) annavad korralduse kaupade teataval viisil käitlemiseks, märgiste muutmiseks või tarbijatele korrigeeriva teabe esitamiseks;

- d) piiravad loomade ja kaupade turulelaskmist, liikumist, liitu sisenemist või eksporti või keelavad selle ning keelavad loomade või kaupade tagasiviimise lähteliikmesriiki või annavad korralduse loomade või kaupade tagasiviimiseks lähteliikmesriiki;
 - e) annavad ettevõtjale korralduse suurendada enesekontrollide sagedust;
 - f) annavad korralduse sagedasema või süstemaatilisema ametliku kontrolli kohaldamiseks asjaomase ettevõtja teatavate tegevuste suhtes;
 - g) annavad korralduse kaupade tagasikutsumiseks, tagasivõtmiseks, turult kõrvaldamiseks või hävitamiseks, lubades vajaduse korral kaupu kasutada muul kui algselt kavandatud otstarbel;
 - h) annavad korralduse asjaomase ettevõtja tegevuse täielikuks või osaliseks peatamiseks või tema ettevõtete, majandite või muude valduste täielikuks või osaliseks sulgemiseks teatavaks ajavahemikuks;
 - i) annavad korralduse asjaomase ettevõtja tegevuse täielikuks või osaliseks peatamiseks ning vajaduse korral tema hallatava või kasutatava veebisaidi täielikuks või osaliseks sulgemiseks teatavaks ajavahemikuks;
 - j) annavad korralduse asjaomase ettevõtte, käitise või transpordivahendi registreerimise, heakskiitmise või transpordiette võtja tegevusloa või sõidukijuhi pädevustunnistuse peatamiseks või kehtetuks tunnistamiseks;
 - k) annavad korralduse loomade tapmiseks või surmamiseks, kui see on inimeste tervise ning loomade tervise ja heaolu kaitsmiseks kõige asjakohasem meede.
3. Pädevad asutused annavad asjaomasele ettevõtjale või tema esindajale:
- a) kirjaliku teatise oma otsuse kohta seoses lõigete 1 ja 2 kohaselt võetava meetmega koos põhjendusega ning
 - b) teavet õiguse kohta esitada kaebus kõnealuste otsuste peale ning kaebeõiguse suhtes kohaldatava korra ja tähtaegade kohta.
4. Kõik käesoleva artikli kohaldamisel tekkivad kulud kannavad vastutavad ettevõtjad.
5. Pädevad asutused võtavad võltsitud või eksitavate ametlike sertifikaatide väljaandmise ja ametlike sertifikaatide kuritarvitamise korral asjakohased meetmed, sealhulgas:
- a) sertifikaati välja andva ametniku töökohustuste täitmise ajutine peatamine;
 - b) ametlike sertifikaatide allkirjastamise loa kehtetuks tunnistamine;
 - c) muud meetmed artikli 89 lõikes 2 osutatud rikkumise kordumise vältimiseks.

Artikkel 139

Karistused

1. Liikmesriigid kehtestavad käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teavitavad komisjoni hiljemalt 14. detsembril 2019 nimetatud normidest ning viivitamata nende hilisematest muudatustest.
2. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva määruse ja artikli 1 lõikes 2 osutatud normide pettuse või eksitava tegevuse teel toime pandud rikkumise korral kohaldatavad rahalised karistused vastavad kooskõlas siseriikliku õigusega vähemalt kas ettevõtja saadavatele majanduslikele eelistele või, asjakohasel juhul, teatavale protsentides väljendatud osale ettevõtja käibest.

Artikkel 140

Rikkumistest teatamine

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevatel asutustel on tõhusad mehhanismid, et võimaldada käesoleva määruse tegelikust või võimalikust rikkumisest teatamist.

2. Lõikes 1 osutatud mehhanismid hõlmavad vähemalt järgmist:
- a) rikkumiste teadete vastuvõtmise ja järelkontrolli menetlused;
 - b) rikkumisest teatavate isikute asjakohane kaitse kättemaksu, diskrimineerimise või muud laadi ebaõiglase kohtlemise eest ning
 - c) rikkumisest teatava isiku isikuandmete kaitse kooskõlas liidu ja siseriikliku õigusega.

II PEATÜKK

Liidu sunnimeetmed

Artikkel 141

Oluline häire liikmesriigi kontrollisüsteemis

1. Kui komisjonil on tõendeid olulise häire kohta liikmesriigi kontrollisüsteemis ja see häire võib endast kujutada laialdast riski inimeste, loomade ja taimede tervisele, loomade heaolule ning GMode ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale, või kaasa tuua artikli 1 lõikes 2 osutatud normide laialdase rikkumise, võtab komisjon rakendusaktidega vastu ühe või mitu järgmist meetet, mida kohaldatakse kuni häire kõrvaldamiseni:
- a) keelab selliste loomade või kaupade turul kättesaadavaks tegemise või nende transportimise, liigutamise või muul viisil käitlemise, mida kontrollisüsteemi häire mõjutab;
 - b) kehtestab punktis a osutatud tegevuse, loomade või kaupade suhtes eritingimused;
 - c) peatab ametliku kontrolli tegemise piiripunktides või muudes kontrollipunktides, mida ametliku kontrolli süsteemi häire mõjutab, või lõpetab selliste piiripunktide või muude kontrollpunktide tegevuse;
 - d) võtab muid asjakohaseid ajutisi meetmeid, mida on vaja riski ohjeldamiseks kontrollisüsteemi häire kõrvaldamiseni.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 145 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Lõikes 1 osutatud meetmeid võetakse üksnes juhul, kui asjaomane liikmesriik ei ole olukorda komisjoni taotlusel ja komisjoni kehtestatud asjakohase tähtaja jooksul parandanud.
3. Kui nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel on inimeste ja loomade tervisele või GMode ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnakaitsele avalduva ohu tõttu tungivalt vaja kiiresti tegutseda, võtab komisjon kooskõlas artikli 145 lõikes 3 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

VIII JAOTIS

ÜHISÄTTED

I PEATÜKK

Menetlussätted

Artikkel 142

Lisade ja Euroopa standardite viidete muutmine

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse II ja III lisa, et võtta arvesse artikli 1 lõikes 2 osutatud normide muudatusi ning tehnika ja teaduse arengut.
2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse viiteid artikli 29 punkti b alapunktis iv, artikli 37 lõike 4 punkti e ja artikli 93 lõike 3 punkti a osutatud Euroopa standarditele, kui Euroopa Standardikomitee neid standardeid muudab.

*Artikkel 143***Andmekaitse**

1. Liikmesriigid kohaldavad käesoleva määruse alusel liikmesriikides teostatava isikuandmete töötlemise suhtes direktiivi 95/46/EÜ.
2. Komisjon kohaldab käesoleva määruse alusel teostatava isikuandmete töötlemise suhtes määrust (EÜ) nr 45/2001.

*Artikkel 144***Delegeeritud volituste rakendamine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 18 lõikes 7, artikli 21 lõikes 8, artiklis 41, artikli 45 lõikes 4, artikli 47 lõikes 3, artiklis 48, artikli 50 lõikes 4, artiklis 51, artikli 53 lõikes 1, artikli 62 lõikes 3, artikli 64 lõigetes 2 ja 5, artikli 77 lõigetes 1 ja 2, artikli 92 lõikes 4, artikli 99 lõikes 2, artikli 100 lõikes 6, artikli 101 lõikes 2, artikli 126 lõikes 1, artikli 142 lõigetes 1 ja 2, artikli 149 lõikes 2, artikli 150 lõikes 3, artikli 154 lõikes 3, artikli 155 lõikes 3 ja artikli 165 lõikes 3 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 28. aprillist 2017. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 18 lõikes 7, artikli 21 lõikes 8, artiklis 41, artikli 45 lõikes 4, artikli 47 lõikes 3, artiklis 48, artikli 50 lõikes 4, artiklis 51, artikli 53 lõikes 1, artikli 62 lõikes 3, artikli 64 lõigetes 2 ja 5, artikli 77 lõigetes 1 ja 2, artikli 92 lõikes 4, artikli 99 lõikes 2, artikli 100 lõikes 6, artikli 101 lõikes 2, artikli 126 lõikes 1, artikli 142 lõigetes 1 ja 2, artikli 149 lõikes 2, artikli 150 lõikes 3, artikli 154 lõikes 3, artikli 155 lõikes 3 ja artikli 165 lõikes 3 osutatud õiguse võtta vastu delegeeritud õigusakte igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 18 lõike 7, artikli 21 lõike 8, artikli 41, artikli 45 lõike 4, artikli 47 lõike 3, artikli 48, artikli 50 lõike 4, artikli 51, artikli 53 lõike 1, artikli 62 lõike 3, artikli 64 lõigete 2 ja 5, artikli 77 lõigete 1 ja 2, artikli 92 lõike 4, artikli 99 lõike 2, artikli 100 lõike 6, artikli 101 lõike 2, artikli 126 lõike 1, artikli 142 lõigete 1 ja 2, artikli 149 lõike 2, artikli 150 lõike 3, artikli 154 lõike 3, artikli 155 lõike 3 ja artikli 165 lõike 3 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

*Artikkel 145***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 lõikega 1 loodud alaline taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee, välja arvatud käesoleva määruse artiklite 25 ja 26 puhul, mille osas abistab komisjoni vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 alusel loodud komitee ning määruse (EL) nr 1151/2012 alusel loodud komitee. Nimetatud komiteed on komiteed määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes artikliga 5.

II PEATÜKK

Ülemineku- ja lõppsätted

Artikkel 146

Kehtetuks tunnistamine

1. Määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ning otsus 92/438/EMÜ tunnistatakse kehtetuks alates 14. detsembrist 2019.
2. Viiteid kehtetuks tunnistatud õigusaktidele käsitletakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt IV lisas olevale vastavustabelile.

Artikkel 147

Seos määrusega (EÜ) nr 882/2004

Määruse (EÜ) nr 882/2004 VII lisas osutatud iga Euroopa Liidu referentlabori määramine jääb kehtima kuni Euroopa Liidu referentlabori määramiseni samas valdkonnas kooskõlas käesoleva määruse artikliga 93.

Artikkel 148

Seos määrustega (EÜ) nr 852/2004 ja (EÜ) nr 853/2004 toiduettevõtete tunnustamise osas

1. Pädevad asutused kehtestavad toidukäitlejatele korra, mida nad peavad oma ettevõttele määruste (EÜ) nr 852/2004 ja (EÜ) nr 853/2004 kohase tunnustuse taotlemisel järgima.
2. Toidukäitlejalt tunnustamisaotluse saamisel teeb pädev asutus kohapealse visiidi.
3. Pädev asutus annab ettevõttele tunnustuse asjaomasteks tegevusteks üksnes juhul, kui toidukäitleja on näidanud, et ta täidab toidualaste õigusnormide asjaomaseid nõudeid.
4. Pädev asutus võib anda tingimusliku tunnustuse, kui selgub, et ettevõtte täidab kõiki infrastruktuurile ja seadmetele esitatavaid nõudeid. Ta annab täieliku tunnustuse üksnes juhul, kui kolme kuu jooksul alates tingimusliku tunnustuse andmisest tehtud uuest ettevõtte ametlikust kontrollist selgub, et ettevõtte vastab teistele toidualaste õigusnormide asjaomastele nõuetele. Kui on tehtud selgeid edusamme, kuid ettevõtte ei vasta endiselt kõikidele asjaomastele nõuetele, võib pädev asutus tingimuslikku tunnustust pikendada. Tingimuslik tunnustamine ei ületa aga kokku kuut kuud, välja arvatud liikmesriikide lipu all sõitvad tehas- ja külmutuslaevad, mille puhul selline tingimuslik tunnustamine ei ületa kokku 12 kuud.
5. Pädev asutus jälgib ametlike kontrollide tegemisel ettevõtete tunnustamist.

Artikkel 149

Direktiivide 91/496/EMÜ ja 97/78/EÜ kehtetuks tunnistamisega seotud üleminekumeetmed

1. Direktiivide 91/496/EMÜ ja 97/78/EÜ asjaomaseid sätteid, millega reguleeritakse käesoleva määruse artikli 47 lõikes 2, artiklis 48, artikli 51 lõike 1 punktides b, c ja d, artikli 53 lõike 1 punktis a, artikli 54 lõigetes 1 ja 3 ning artikli 58 punktis a osutatud valdkondi, kohaldatakse jätkuvalt käesoleva määruse vastavate sätete asemel kuni 14. detsembrini 2022 või käesoleva artikli lõike 2 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktis kindlaks määratud varasema kuupäevani.
2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse lõikes 1 osutatud kuupäeva. Kõnealune kuupäev peab olema nende vastavate sätete kohaldamiskuupäev, mis kehtestatakse artikli 47 lõikes 2, artiklis 48, artikli 51 lõike 1 punktides b, c ja d, artikli 53 lõike 1 punktis a, artikli 54 lõigetes 1 ja 3 ning artikli 58 punktis a sätestatud delegeeritud õigusaktide või rakendusaktidega.

Artikkel 150

Direktiivi 96/23/EÜ kehtetuks tunnistamisega seotud üleminekumeetmed

1. Pädevad asutused teostavad jätkuvalt direktiivi 96/23/EÜ I lisas loetletud ainete ja jääkide rühmade kindlakstegemiseks vajalikku ametlikku kontrolli kooskõlas nimetatud direktiivi lisadega II, III ja IV käesoleva määruse vastavate sätete asemel kuni 14. detsembrini 2022 või käesoleva artikli lõike 3 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktis kindlaks määratud varasema kuupäevani.
2. Direktiivi 96/23/EÜ artikli 29 lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse jätkuvalt käesoleva määruse vastavate sätete asemel kuni 14. detsembrini 2022 või käesoleva artikli lõike 3 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktis kindlaks määratud varasema kuupäevani.
3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud varasem kuupäev. Kõnealune kuupäev peab olema nende vastavate sätete kohaldamiskuupäev, mis kehtestatakse artiklites 19 ja 112 sätestatud delegeeritud õigusaktide või rakendusaktidega.

Artikkel 151

Direktiivi 98/58/EÜ muudatused

Direktiivi 98/58/EÜ muudetakse järgmiselt:

- 1) artikli 2 punkt 3 asendatakse järgmisega:

„3. „pädevad asutused“ – pädevad asutused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/... (*) artikli 3 punktis 3 määratletud tähenduses.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/..., mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L ..., lk ...).“;

- 2) artiklit 6 muudetakse järgmiselt:

- a) lõige 1 jäetakse välja;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga aasta 31. augustiks aastaaruande kontrollide kohta, millega pädev asutus on eelmisel aastal kontrollinud vastavust käesoleva direktiivi nõuetele. Aruandele on lisatud kõige tõsisemate tuvastatud rikkumiste analüüs ja riiklik tegevuskava kindlakstehtud rikkumiste vältimiseks või nende esinemise vähendamiseks eelseisvatel aastatel. Komisjon esitab nende aruannete kokkuvõtted liikmesriikidele.“;

c) lõikest 3 jäetakse välja punkt a;

3) artikkel 7 jäetakse välja.

Artikkel 152

Direktiivi 1999/74/EÜ muudatused

Direktiivi 1999/74/EÜ muudetakse järgmiselt:

1) artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 jäetakse välja;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga aasta 31. augustiks aastaaruande kontrollide kohta, millega pädev asutus on eelmisel aastal kontrollinud vastavust käesoleva direktiivi nõuetele. Aruandele on lisatud kõige tõsisemate tuvastatud rikkumiste analüüs ja riiklik tegevuskava kindlakstehtud rikkumiste vältimiseks või nende esinemise vähendamiseks eelseisvatel aastatel. Komisjon esitab nende aruannete kokkuvõtted liikmesriikidele.“;

c) lõikest 3 jäetakse välja punkt a;

2) artikkel 9 jäetakse välja.

Artikkel 153

Määruse (EÜ) nr 999/2001 muudatused

Määrust (EÜ) nr 999/2001 muudetakse järgmiselt:

1) artiklid 19 ja 21 jäetakse välja;

2) X lisast jäetakse välja peatükid A ja B.

Artikkel 154

Määruse (EÜ) nr 1/2005 muudatused ja nendega seotud üleminekumeetmed

1. Määrust (EÜ) nr 1/2005 muudetakse järgmiselt:

1) artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) „piiripunkt“ – piiripunkt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/...(*) artikli 3 punktis 38 määratletud tähenduses.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/..., mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L ..., lk ...).“;

b) punkt f asendatakse järgmisega:

„f) „pädev asutus“ – pädevad asutused määruse (EL) 2017/... artikli 3 punktis 3 määratletud tähenduses“;

c) punkt i asendatakse järgmisega:

„i) „väljumispunkt“ – väljumispunkt määruse (EL) 2017/... artikli 3 punktis 39 määratletud tähenduses“;

d) punkt p asendatakse järgmisega:

„p) „veterinaarjärelevalve ametnik“ – veterinaarjärelevalve ametnik määruse (EL) 2017/... artikli 3 punktis 32 määratletud tähenduses“;

2) artiklid 14, 15, 16 ja 21, artikli 22 lõige 2 ning artiklid 23, 24 ja 26 jäetakse välja;

3) artiklit 27 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 jäetakse välja;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga aasta 31. augustiks aastaaruande kontrollide kohta, millega pädev asutus on eelmisel aastal kontrollinud vastavust käesoleva määruse nõuetele. Aruandele lisatakse peamiste tuvastatud puuduste analüüs ja tegevuskava nende kõrvaldamiseks.“;

4) artikkel 28 jäetakse välja.

2. Määruse (EÜ) nr 1/2005 artikleid 14, 15, 16 ja 21, artikli 22 lõiget 2 ning artikleid 23, 24 ja 26 kohaldatakse jätkuvalt käesoleva määruse vastavate sätete asemel kuni 14. detsembrini 2022 või käesoleva artikli lõike 3 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktis kindlaks määratud varasema kuupäevani.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks käesoleva artikli lõikes 2 osutatud varasem kuupäev. Kõnealune kuupäev peab olema nende vastavate sätete kohaldamiskuupäev, mis kehtestatakse artiklis 21 sätestatud delegeeritud õigusaktide või rakendusaktidega.

Artikkel 155

Määruse (EÜ) nr 396/2005 muudatused ja nendega seotud üleminekumeetmed

1. Määruse (EÜ) nr 396/2005 artiklid 26 ja 27, artikli 28 lõiked 1 ja 2 ning artikkel 30 jäetakse välja.

2. Määruse (EÜ) nr 396/2005 artiklit 26, artikli 27 lõiget 1 ja artiklit 30 kohaldatakse jätkuvalt käesoleva määruse vastavate sätete asemel kuni 14. detsembrini 2022 või käesoleva artikli lõike 3 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktis kindlaks määratud varasema kuupäevani.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks käesoleva artikli lõikes 2 osutatud varasem kuupäev. Kõnealune kuupäev peab olema nende vastavate sätete kohaldamiskuupäev, mis kehtestatakse artiklis 19 sätestatud delegeeritud õigusaktide või rakendusaktidega.

Artikkel 156

Direktiivi 2007/43/EÜ muudatused

Direktiivi 2007/43/EÜ muudetakse järgmiselt:

1) artikli 2 lõikes 1 asendatakse punktid c ja d järgmisega:

„c) „pädevad asutused“ – pädevad asutused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/... (*) artikli 3 punktis 3 määratletud tähenduses;

- d) „veterinaarjärelevalve ametnik“ – veterinaarjärelevalve ametnik määruse (EL) 2017/... artikli 3 punktis 32 määratletud tähenduses.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/..., mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L ..., lk ...).“;

2) artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

- a) lõige 1 jäetakse välja;
- b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga aasta 31. augustiks aastaaruande kontrollide kohta, millega pädev asutus on eelmisel aastal kontrollinud vastavust käesoleva direktiivi nõuetele. Aruandele on lisatud kõige tõsisemate tuvastatud rikkumiste analüüs ja riiklik tegevuskava kindlakstehtud rikkumiste vältimiseks või nende esinemise vähendamiseks eelseisvatel aastatel. Komisjon esitab nende aruannete kokkuvõtted liikmesriikidele.“

Artikkel 157

Direktiivi 2008/119/EÜ muudatused

Direktiivi 2008/119/EÜ muudetakse järgmiselt:

1) artiklis 2 asendatakse punkt 2 järgmisega:

- „2) „pädevad asutused“ – pädevad asutused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/... (*) artikli 3 punktis 3 määratletud tähenduses.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/..., mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L ..., lk ...).“;

2) artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

- a) lõiked 1 ja 2 jäetakse välja;
- b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga aasta 31. augustiks aastaaruande kontrollide kohta, millega pädev asutus on eelmisel aastal kontrollinud vastavust käesoleva direktiivi nõuetele. Aruandele on lisatud kõige tõsisemate tuvastatud rikkumiste analüüs ja riiklik tegevuskava kindlakstehtud rikkumiste vältimiseks või nende esinemise vähendamiseks eelseisvatel aastatel. Komisjon esitab nende aruannete kokkuvõtted liikmesriikidele.“;

3) artikkel 9 jäetakse välja.

Artikkel 158

Direktiivi 2008/120/EÜ muudatused

Direktiivi 2008/120/EÜ muudetakse järgmiselt:

1) artiklis 2 asendatakse punkt 10 järgmisega:

„10. „pädevad asutused“ – pädevad asutused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/... (*) artikli 3 punktis 3 määratletud tähenduses.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/..., mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L ..., lk ...).“;

2) artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1 ja 2 jäetakse välja;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga aasta 31. augustiks aastaaruande kontrollide kohta, millega pädev asutus on eelmisel aastal kontrollinud vastavust käesoleva direktiivi nõuetele. Aruandele on lisatud kõige tõsisemate tuvastatud rikkumiste analüüs ja riiklik tegevuskava kindlakstehtud rikkumiste vältimiseks või nende esinemise vähendamiseks eelseisvatel aastatel. Komisjon esitab nende aruannete kokkuvõtted liikmesriikidele.“;

3) artikkel 10 jäetakse välja.

Artikkel 159

Määruse (EÜ) nr 1099/2009 muudatused

Määrust (EÜ) nr 1099/2009 muudetakse järgmiselt:

1) artiklis 2 asendatakse punkt q järgmisega:

„q) „pädevad asutused“ – pädevad asutused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/... (*) artikli 3 punktis 3 määratletud tähenduses.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/..., mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L ..., lk ...).“;

2) artikkel 22 jäetakse välja.

Artikkel 160

Määruse (EÜ) nr 1069/2009 muudatused

Määrust (EÜ) nr 1069/2009 muudetakse järgmiselt:

1) artiklis 3:

a) asendatakse punkt 10 järgmisega:

„10) „pädev asutus“ – pädevad asutused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/... (*) artikli 3 punktis 3 määratletud tähenduses.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/..., mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L ..., lk ...).“;

b) asendatakse punkt 15 järgmisega:

„15) „transiit“ – transiit määruse (EL) 2017/... artikli 3 punktis 44 määratletud tähenduses.“;

2) artiklid 45, 49 ja 50 jäetakse välja.

Artikkel 161

Määruse (EÜ) nr 1107/2009 muudatused

Määrust (EÜ) nr 1107/2009 muudetakse järgmiselt:

1) artiklit 68 muudetakse järgmiselt:

a) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid esitavad komisjonile iga aasta 31. augustiks aruande käesoleva määruse nõuete täitmise suhtes eelmisel aastal tehtud ametliku kontrolli ulatuse ja tulemuste kohta.“;

b) teine ja kolmas lõik jäetakse välja;

2) artikli 78 lõike 1 punkt n jäetakse välja.

Artikkel 162

Määruse (EL) nr 1151/2012 muudatused

Määrust (EL) nr 1151/2012 muudetakse järgmiselt:

1) artiklit 36 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega: „Ametliku kontrolli sisu“;

b) lõiked 1 ja 2 jäetakse välja;

c) lõike 3 sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/... (*) kohaselt tehtav ametlik kontroll hõlmab:

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/..., mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L ..., lk ...).“;

2) artiklit 37 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„1. Kui kaitstud päritolunimetuse, kaitstud geograafilise tähise ja garanteeritud traditsioonilise toote puhul on tegemist liidu päritolu tootega, kontrollivad selle vastavust spetsifikaadile enne toote turule laskmist:

a) määruse (EL) 2017/... artikli 4 alusel määratud pädevad asutused, või

b) volitatud isikud määruse (EL) 2017/... artikli 3 punktis 5 määratletud tähenduses“;

b) lõike 3 esimene lõik jäetakse välja;

c) lõikes 4 asendatakse tekst „lõigetes 1 ja 2“ tekstiga „lõikes 2“;

3) artikkel 38 jäetakse välja;

4) artikkel 39 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 39

Kolmandates riikides kontrolli teostavad volitatud isikud

Artikli 37 lõike 2 punktis b osutatud volitatud isikuid, kes teostavad kontrolli kolmandates riikides, akrediteeritakse asjakohase ühtlustatud standardi „Vastavushindamine. Nõuded asutustele, kes sertifitseerivad tooteid, protsesse ja teenuseid“ alusel. Neid volitatud isikuid võib akrediteerida kas liidusisene riiklik akrediteerimisasutus kooskõlas määrusega (EÜ) nr 765/2008 või liiduväline akrediteerimisasutus, mis on allkirjastanud mitmepoolse tunnustamise korra Rahvusvahelise Akrediteerimisfoorumi egiidi all.“

Artikkel 163

Määruse (EL) nr 652/2014 muudatused

Määrust (EL) nr 652/2014 muudetakse järgmiselt:

1) artikli 30 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Komisjoni poolt heaks kiidetud tööprogrammide rakendamisel kantud kulude katmiseks võib anda toetusi:

a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/... (*) artiklis 93 osutatud Euroopa Liidu referentlaboritele ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1012 (**) artiklis 29 osutatud Euroopa Liidu referentkeskustele;

- b) määruse (EL) 2017/... artiklis 95 osutatud Euroopa Liidu loomade heaolu referentkeskustele;
- c) Euroopa Liidu referentkeskustele määruse (EL) 2017/... artiklis 97 osutatud toidutarneahela autentsuse ja terviklikkuse tagamiseks.

- (*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/..., mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L ..., lk ...).
- (**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrus (EL) 2016/1012 tõupuhaste aretusloomade, ristandaretussigade ja nende aretusmaterjali aretuse, turustamise ning nende liitu sissetoomise suhtes kehtivate zootehniliste ja genealoogiliste tingimuste kohta, millega muudetakse määrust (EL) nr 652/2014, nõukogu direktiive 89/608/EMÜ ja 90/425/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks teatavad õigusaktid tõuaretuse valdkonnas (tõuaretuse määrus) (ELT L 171, 29.6.2016, lk 66).“;

2) lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 30a

Riiklike taimetervise referentlaborite akrediteerimine

1. Määruse (EL) 2017/... artiklis 100 osutatud riiklikele referentlaboritele võib anda toetusi selliste kulude katmiseks, mis on seotud taimekahjustajate vastaseid kaitsemeetmeid käsitlevate sätete nõuetekohase täitmise kontrollimisel kasutatavate laboratoorse analüüsi, uuringu ja diagnoosimise meetodite akrediteerimisega standardi EN ISO/IEC 17025 „Pädevuse üldnõuded katse- ja mõõtelaboritele“ kohaselt.

2. Toetusi saab anda igas liikmesriigis iga Euroopa Liidu taimetervise referentlabori kohta ühele riiklikule referentlaborile kuni kolme aasta jooksul pärast vastava Euroopa Liidu referentlabori määramist.“

Artikkel 164

Määruse (EL) 2016/429 muudatused ja nendega seotud üleminekusätted

1. Määrust (EL) 2016/429 muudetakse järgmiselt:

1) artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

a) punkt 33 asendatakse järgmisega:

„33) „ametlik kontroll“ – igasugune kontroll, mis viiakse läbi kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2017/... (*);

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/..., mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L ..., lk ...).“;

b) punkt 51 asendatakse järgmisega:

„51) „Traces“ – määruse (EL) 2017/... artiklites 131–136 osutatud ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi integreeritud süsteemi osa;“;

c) punkt 53 asendatakse järgmisega:

„53) „veterinaarjärelevalve ametnik“ – veterinaarjärelevalve ametnik määruse (EL) 2017/... artikli 3 punktis 32 määratletud tähenduses;“;

d) punkt 55 asendatakse järgmisega:

„55) „pädev asutus“ – liikmesriigi veterinaarkeskus, mis vastutab käesoleva määruse kohaselt ja määruse (EL) 2017/... kohaselt ametlike kontrollide korraldamise ja muude ametlike toimingute eest, või muu asutus, millele kõnealune pädevus on delegeeritud;“;

2) artiklis 229 asendatakse lõige 2 järgmisega:

„2. Asjaomase saadetise eest vastutavad ettevõtjad esitavad kolmandatest riikidest või territooriumidelt pärit loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetised määruse (EL) 2017/... artiklis 47 sätestatud ametlikuks kontrolliks.“;

3) artikkel 281 jäetakse välja.

2. Määrusega (EL) 2016/429 reguleeritavate küsimuste suhtes jätkatakse kõnealuse määruse kohaldamise kuupäevani järgmiste sätete kohaldamist:

a) direktiivi 89/662/EMÜ artikkel 9;

b) direktiivi 90/425/EMÜ artikkel 10;

c) direktiivi 91/496/EMÜ artikli 18 lõiked 1, 3, 4, 5, 6, 7 ja 8;

d) direktiivi 97/78/EÜ artikli 22 lõiked 1, 3, 4, 5, 6 ja 7.

3. Võttes arvesse määruse (EL) 2016/429 artiklit 14 ja olenemata selles määruses sätestatud kohaldamise kuupäevast, loetakse käesoleva määruse artikli 31 lõike 2 tähenduses selle kohaldamise tingimus täidetuks juba alates 14. detsembrist 2019.

Artikkel 165

Määruse (EL) 2016/2031 muudatused ja nendega seotud üleminekusätted

1. Määrust (EL) 2016/2031 muudetakse järgmiselt:

1) artiklis 2 asendatakse punkt 6 järgmisega:

„6) „pädev asutus“ – pädev asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/... (*) artikli 3 punktis 3 määratletud tähenduses.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/..., mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlike toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L ..., lk ...);

- 2) artikkel 10 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 10

Pädevate asutuste ametlik kinnitus liidu karantiinse taimekahjustaja esinemise korral

Kui pädev asutus kahtlustab liidu karantiinse taimekahjustaja või artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmete kohaldamisalasse kuuluva taimekahjustaja esinemist asjaomase liikmesriigi territooriumi osas, kus seda taimekahjustajat teadaolevalt varem ei ole esinenud, või taimede, taimsete saaduste või muude objektide saadetes, mis on toodud sisse liidu territooriumile, on ette nähtud sinna sissetoomiseks või mida seal veetakse, või on saanud selle kohta tõendeid, võtab ta viivitamatult kõik vajalikud meetmed, et kinnitada määruse (EL) 2017/... artiklis 37 osutatud ametliku labori diagnoosi alusel („ametlikult kinnitama“), kas seda taimekahjustajat esineb või mitte.

Kõnealuse taimekahjustaja esinemise ametlikku kinnitust oodates võib asjaomane liikmesriik võtta kohaldatavuse korral fütosanitaarmede taimekahjustaja leviku riski kõrvaldamiseks.

Käesoleva artikli esimeses lõigus osutatud kahtlused või tõendid võivad põhineda igasugusel teabel, mis on saadud artiklite 14 ja 15 alusel või muust allikast.“;

- 3) artiklis 11 asendatakse teine lõik järgmisega:

„Esimese lõike kohase teabe esitab asjaomase liikmesriigi üks asutus, millele on osutatud määruse (EL) 2017/... artikli 4 lõikes 2, tehes seda artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu.“;

- 4) artikli 25 lõikes 2 asendatakse punkt a järgmisega:

„a) Plaani elluviimises osalevate asutuste ülesanded ja vastutus, asjaomase prioriteetse taimekahjustaja kinnitatud või kahtlustatava esinemise korral käsuliin ning selliste meetmete koordineerimise menetlus, mida võtavad asjaomased pädevad asutused ja muud avalik-õiguslikud asutused, kellele on osutatud määruse (EL) 2017/... artikli 4 lõikes 2, volitatud isikud või füüsilised isikud, kellele on osutatud kõnealuse määruse artikli 28 lõikes 1, laborid ja ettevõtjad, sh asjakohasuse korral kooskõlastamine naaberliikmesriikidega ning naabruses asuvate kolmandate riikidega;“

- 5) artiklis 41 asendatakse lõige 4 järgmisega:

„4. Juhul kui taimed, taimsed saadused või muud objektid on liidu territooriumile sisse toodud või neid on seal veetud käesoleva artikli lõiget 1 rikkudes, võtavad liikmesriigid määruse (EL) 2017/... artikli 66 lõikes 3 osutatud vajalikud meetmed ning teavitavad sellest komisjoni ja teisi liikmesriike artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu.

Kohaldatavuse korral hõlmab teavitamine ka kolmandat riiki, kust taimed, taimsed saadused või muud objektid liidu territooriumile sisse toodi.“;

- 6) artiklis 44 asendatakse lõige 2 järgmisega:

„2. Komisjon viib asjakohasuse korral asjaomases kolmandas riigis vastavalt määruse (EL) 2017/... artiklile 120 läbi uurimisi, et kontrollida, kas käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktide a ja b tingimused on täidetud.“;

- 7) artikli 49 lõikes 6 asendatakse kolmas lõik järgmisega:

„Liikmesriigid teavitavad käesoleva määruse artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu komisjoni ning teisi liikmesriike, kui taimede, taimsete saaduste või muu objekti sissetoomisest liidu territooriumile keelduti või kui selle vedu liidu territooriumil keelati, kuna asjaomase liikmesriigi arvates eirati käesoleva artikli lõike 2 teise lõigu punktis c osutatud keeldu. Kohaldatavuse korral teatatakse meetmetest, mida liikmesriigid on asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide suhtes võtnud vastavalt määruse (EL) 2017/... artikli 66 lõikele 3.“;

8) artiklis 76 asendatakse lõiked 4 ja 5 järgmisega:

„4. Kui kolmas riik ei ole rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni osalisriik, kiidab pädev asutus fütosanitaarsertifikaadi heaks üksnes juhul, kui selle on välja andnud asutus, kes on kõnealuse kolmanda riigi riigisiseste sätete kohaselt pädev, ning sellest on teatatud komisjonile. Komisjon teavitab määruse (EL) 2017/... artikli 132 punkti a kohaselt liikmesriike ja ettevõtjaid vastuvõetud teadetest artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud heakskiitmistingimusi kõnealuste sertifikaatide usaldusväärsuse tagamiseks.

5. Elektroonilised fütosanitaarsertifikaadid kiidetakse heaks üksnes juhul, kui need on esitatud määruse (EL) 2017/... artikli 131 lõikes 1 osutatud ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi kaudu või sellega peetava elektroonilise teabevahetuse teel.“;

9) artikli 77 lõikes 1 asendatakse esimene lõik järgmisega:

„1. Kui fütosanitaarsertifikaat on artikli 71 lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt välja antud ning asjaomane pädev asutus jõuab otsusele, et artiklis 76 sätestatud tingimused ei ole täidetud, tunnistab ta kõnealuse fütosanitaarsertifikaadi kehtetuks ja tagab, et see ei ole enam asjaomaste taimede, taimsete saaduste ega muude objektidega kaasas. Sellisel juhul võtab pädev asutus kõnealuste taimede, taimsete saaduste või muude objektide suhtes ühe määruse (EL) 2017/... artikli 66 lõikes 3 sätestatud meetmetest.“;

10) artikli 91 lõikes 1 asendatakse teine lõik järgmisega:

„Taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise heakskiidetud kavasid täitvaid loa saanud ettevõtjaid võidakse kontrollida väiksema sagedusega, nagu on osutatud määruse (EL) 2017/... artikli 22 lõike 3 punktis b.“;

11) artikli 94 lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„1. Erandina käesoleva määruse artiklist 87 antakse liidu territooriumile kolmandast riigist sissetoodud taimele, taimsele saadusele või muule objektile, mille vedamiseks liidu territooriumil nõutakse taimepassi vastavalt käesoleva määruse artikli 79 lõikele 1 ja artikli 80 lõikele 1, selline pass välja juhul, kui vastava taimede, taimse saaduse või muu objekti sissetoomist käsitlevad, määruse (EL) 2017/... artikli 49 lõike 1 kohased kontrollid on edukalt lõpule viidud ning nende põhjal on jõutud järeldusele, et asjaomased taimed, taimsed saadused või muud objektid vastavad taimepassi väljaandmise sisulistele nõuetele käesoleva määruse artikli 85 ja asjakohasuse korral käesoleva määruse artikli 86 kohaselt.“;

12) artikli 100 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Elektroonilised ekspordi fütosanitaarsertifikaadid esitatakse ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi kaudu või sellega peetava elektroonilise teabevahetuse teel.“;

13) artikli 101 lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Elektroonilised reekspordi fütosanitaarsertifikaadid esitatakse ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi kaudu või sellega peetava elektroonilise teabevahetuse teel.“;

14) artikli 102 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Ekspordieelne sertifikaat on asjaomaste taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega kaasas nende vedamise ajal liidu territooriumil, välja arvatud juhul, kui asjaomased liikmesriigid vahetavad selles sisalduvat teavet ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi kaudu või sellega peetava elektroonilise teabevahetuse teel.“;

15) artikkel 103 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 103

Elektroonilise teavitussüsteemi loomine

Komisjon loob liikmesriikide teadete edastamiseks elektroonilise süsteemi.

Süsteem on ühendatud ja ühildatav ametliku kontrolli teabehaldussüsteemiga.“;

16) artikli 109 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„Direktiiv 2000/29/EÜ tunnistatakse kehtetuks, ilma et see mõjutaks määruse (EL) 2017/... artikli 165 lõikeid 2, 3 ja 4.“

2. Käesoleva määruse artikli 47 lõikega 2, artikliga 48, artikli 51 lõike 1 punktidega b, c ja d, artikli 53 lõike 1 punktiga a, artikli 54 lõigetega 1 ja 3 ning artikli 58 punktiga a reguleeritavate küsimuste suhtes kohaldatakse nende sätete asemel direktiivi 2000/29/EÜ asjaomaseid artikleid kuni 14. detsembrini 2022 või varasema kuupäevani pärast käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva, mis määratakse kindlaks käesoleva artikli lõike 3 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktis.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 144 käesoleva määruse muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte, milles määratakse kindlas käesoleva artikli lõikes 2 osutatud kuupäev.

4. Ilma et see mõjutaks käesoleva artikli lõikeid 2 ja 3 ning artikli 167 lõikes 1 sätestatud kohaldamise kuupäeva, võtab komisjon artikli 47 lõike 1 punktis c osutatud kaupade osas vastu artikli 53 lõike 1 punktides a ja e osutatud delegeeritud õigusaktid hiljemalt 12 kuud enne nende kohaldamise kuupäeva.

Artikkel 166

Delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide vastuvõtmisega seotud üleminekumeetmed

Ilma et see mõjutaks artiklis 167 osutatud kohaldamise kuupäevi ja käesolevas peatükis sätestatud üleminekusätteid, on komisjonil õigus võtta vastu käesolevas määruses sätestatud delegeeritud õigusakte ja rakendusakte alates 28. aprillist 2017. Kõnealuseid õigusakte kohaldatakse alates artikli 167 kohaselt ette nähtud kohaldamise kuupäevast, ilma et see mõjutaks käesolevas peatükis kehtestatud üleminekusätteid.

Artikkel 167

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Kui lõigetega 2–4 ei ole ette nähtud teisiti, kohaldatakse seda alates 14. detsembrist 2019.

2. Artikli 1 lõike 2 punktis g osutatud normidega reguleeritud valdkonnas kohaldatakse artikli 34 lõikeid 1, 2 ja 3, artikli 37 lõike 4 punkti e ja artikli 37 lõiget 5 alates 29. aprillist 2022.

3. Käesoleva määruse artikleid 92–101 kohaldatakse käesoleva määrusega kehtetuks tunnistatava määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklite 32 ja 33 asemel alates 29. aprillist 2018.

4. Artiklit 163 kohaldatakse alates 28. aprillist 2017.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 15. märts 2017

Nõukogu nimel
eesistuja

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

...

I LISA

ARTIKLI 3 PUNKTIS 40 OSUTATUD TERRITOORIUMID, VÄLJA ARVATUD ARTIKLI 1 LÕIKE 2 PUNKTI G KOHALDAMISEL

1. Belgia Kuningriigi territoorium
 2. Bulgaaria Vabariigi territoorium
 3. Tšehhi Vabariigi territoorium
 4. Taani Kuningriigi territoorium, välja arvatud Fääri saared ja Gröönimaa
 5. Saksamaa Liitvabariigi territoorium
 6. Eesti Vabariigi territoorium
 7. Iirimaa territoorium
 8. Kreeka Vabariigi territoorium
 9. Hispaania Kuningriigi territoorium, välja arvatud Ceuta ja Melilla
 10. Prantsuse Vabariigi territoorium
 11. Horvaatia Vabariigi territoorium
 12. Itaalia Vabariigi territoorium
 13. Küprose Vabariigi territoorium
 14. Läti Vabariigi territoorium
 15. Leedu Vabariigi territoorium
 16. Luksemburgi Suurhertsogiriigi territoorium
 17. Ungari territoorium
 18. Malta Vabariigi territoorium
 19. Madalmaade Kuningriigi territoorium Euroopas
 20. Austria Vabariigi territoorium
 21. Poola Vabariigi territoorium
 22. Portugali Vabariigi territoorium
 23. Rumeenia territoorium
 24. Sloveenia Vabariigi territoorium
 25. Slovaki Vabariigi territoorium
 26. Soome Vabariigi territoorium
 27. Rootsi Kuningriigi territoorium
 28. Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi territoorium
-

II LISA

PÄDEVATE ASUTUSTE TÖÖTAJATE KOOLITUS

I PEATÜKK

Ametlikke kontrollle ja muid ametlike toiminguid läbi viivate töötajate koolituse sisu

1. Eri kontrollimeetodid ja -võtted, nagu ülevaatus, tõendamine, seire, suunatud seire, proovide võtmine, laboratoorne analüüs, uuringud ja diagnoosimine
2. Kontrollimenetlused
3. Artikli 1 lõikes 2 osutatud normid
4. Artikli 1 lõikes 2 osutatud normide rikkumise hindamine
5. Loomade ja kaupade tootmise, töötlemise ja turustamisega seotud ohud
6. Tootmise, töötlemise ja turustamise etapid ning võimalikud riskid inimeste tervisele, ja kui see on asjakohane, siis loomade ja taimede tervisele, loomade heaolule, keskkonnale
7. Ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollipunktide süsteemi menetluste kohaldamise ja heade põllumajandustavade hindamine
8. Ettevõtjate juhtimissüsteemid, nagu näiteks kvaliteedi tagamise programmid, ja nende hindamine, kuivõrd need on seotud artikli 1 lõikes 2 osutatud nõuetega
9. Ametliku sertifitseerimise süsteemid
10. Situatsiooniplaanid hädaolukordadeks, sealhulgas teabevahetus liikmesriikide ja komisjoni vahel
11. Kohtumenetlused ja ametlike kontrollide mõju
12. Tutvumine kirjaliku dokumentaalse materjali ja muude, sealhulgas laboritevaheliste võrdlevate uuringute, akrediteerimise ja riski hindamisega seotud andmikega, mis võivad olla asjakohased artikli 1 lõikes 2 osutatud normide täitmise hindamisel; see võib hõlmata finants- ja kaubandusküsimusi
13. Kolmandatest riikidest saabuvate loomade ja kaupade kontrollimenetlused ja liitu sisenemise tingimused
14. Muu valdkond, mis on vajalik tagamaks, et ametlik kontroll toimub kooskõlas käesoleva määrusega

II PEATÜKK

Kontrollimenetluste teemavaldkonnad

1. Pädeva asutuse korraldus ning seosed pädevate keskasutuste ja ametiasutuste vahel, kellele nad on delegeerinud ametliku kontrolli või muude ametlike toimingute läbiviimisega seotud ülesanded
2. Seosed pädevate asutuste ja volitatud isikute või füüsiliste isikute vahel, kellele nad on delegeerinud ametliku kontrolliga või muude ametlike toimingutega seotud ülesanded
3. Kokkuvõtte eesmärkidest, mida tahetakse saavutada
4. Töötajate ülesanded, vastutus ja kohustused
5. Proovivõtumenetlused, kontrollimeetodid ja -võtted, sh laboratoorne analüüs, uuringud ja diagnoosimine, tulemuste tõlgendamine ja sellest lähtuvad otsused
6. Seire ja suunatud seire kavad
7. Vastastikune abi juhul, kui ametlikuks kontrolliks on vaja meetmete võtmist rohkem kui ühe liikmesriigi poolt

8. Ametliku kontrolli järel võetavad meetmed
 9. Koostöö teiste talituste või osakondadega, kellel võib olla asjaomaseid kohustusi, või ettevõtjatega
 10. Proovivõtumeetodite ning laboratoorse analüüsi, uuringu ja diagnoosimise meetodite asjakohasuse kontrollimine
 11. Muu tegevus või teave, mis on vajalik ametliku kontrolli tõhusaks toimimiseks
-

III LISA

ANALÜÜSIMETODITE KIRJELDUS

1. Analüüsimetodeid ja mõõtmistulemusi tuleks kirjeldada järgmiste kriteeriumide alusel:
 - a) täpsus (tõesus ja täpsusaste),
 - b) kohaldatavus (põhiaine ja kontsentratsioonivahemik),
 - c) avastamiskiir,
 - d) määramiskiir,
 - e) kordustäpsus,
 - f) korduvus,
 - g) korratavus,
 - h) taastumine,
 - i) valikulisus,
 - j) tundlikkus,
 - k) lineaarsus,
 - l) mõõtemääramatus,
 - m) muud kriteeriumid, mida võib valida vastavalt vajadusele.
 2. Punkti 1 alapunktis e nimetatud täpsusväärtused saadakse kas ringtesti käigus, mis on tehtud kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud protokolliga ringtestide kohta (nt ISO 5725 „Mõõtmismetodite ja -tulemuste täpsus (tõesus ja täpsusaste)“), või põhinevad kriteeriumidele vastavuse katsetel, kui on kehtestatud analüüsimetodite toimekriteeriumid. Korduvuse ja korratavuse väärtusi väljendatakse rahvusvaheliselt tunnustatud kujul (nt 95 % usaldusvahemikud vastavalt standardile ISO 5725 „Mõõtmismetodite ja -tulemuste täpsus (tõesus ja täpsusaste)“). Ringtesti tulemused avaldatakse või on vabalt kättesaadavad.
 3. Erinevate kaubarühmade suhtes ühtselt kohaldatavaid analüüsimetodeid tuleks eelistada meetoditele, mis on kohaldatavad üksnes üksikute kaupade suhtes.
 4. Olukordades, kus analüüsimetodeid saab kinnitada üksnes ühes laboratooriumis, tuleks kõnealuseid meetodeid kinnitada kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud teadusprotokollide või suunistega, või kui analüüsimetodite toimekriteeriumid on kehtestatud, peaksid need põhinema kriteeriumidele vastavuse katsetel.
 5. Käesoleva määruse alusel vastuvõetud analüüsimetodeid tuleks ISO soovitatud analüüsimetodite standardskeemis redigeerida.
-

IV LISA

I PEATÜKK

Lõivud ja tasud liitu sisenevate looma- ja kaubasaadetiste ametliku kontrolli eest

I ELUSLOOMADE SAADETISED

a) veiste, hobuslaste, sigade, lammaste, kitsede, kodulindude, küülikute, väikeste jahilindude ja väikeulukite, metssigade ja mäletsejaliste metsloomade puhul:

- 55 eurot saadetise kohta, kuni 6 tonni, ja
- 9 eurot tonni kohta, üle 6 tonni ja kuni 46 tonni, või
- 420 eurot saadetise kohta, üle 46 tonni.

b) muude loomaliikide puhul:

- 55 eurot saadetise kohta, kuni 46 tonni, või
- 420 eurot saadetise kohta, üle 46 tonni.

II LIHASAADETISED

- 55 eurot saadetise kohta, kuni 6 tonni, ja
- 9 eurot tonni kohta, üle 6 tonni ja kuni 46 tonni, või
- 420 eurot saadetise kohta, üle 46 tonni.

III KALATOODETE SAADETISED

a) pakendatud kalatooted:

- i) 55 eurot saadetise kohta, kuni 6 tonni, ja
- ii) 9 eurot tonni kohta, üle 6 tonni ja kuni 46 tonni, või
- iii) 420 eurot saadetise kohta, üle 46 tonni.

b) segalastiveo saadetisena veetavad kalatooted:

- i) 600 eurot laeva kohta, mille kalatoodete last on kuni 500 tonni, ja
- ii) 1 200 eurot laeva kohta, mille kalatoodete last on üle 500 tonni ja kuni 1 000 tonni, või
- iii) 2 400 eurot laeva kohta, mille kalatoodete last on üle 1 000 tonni ja kuni 2 000 tonni,
- iv) 3 600 eurot laeva kohta, mille kalatoodete last on üle 2 000 tonni.

IV LIHATOODETE, KODULINNULIHA, ULUKILIHA, KÜÜLIKILIHA JA TEHISTINGIMUSTES PEETAVATE ULUKITE LIHA SAADETISED

- a) 55 eurot saadetise kohta, kuni 6 tonni, ja
- b) 9 eurot tonni kohta, üle 6 tonni ja kuni 46 tonni, või
- c) 420 eurot saadetise kohta, üle 46 tonni.

V MUUDE INIMTOIDUKS ETTE NÄHTUD LOOMSE PÄRITOLUGA TOODETE KUI LIHATOODETE SAADETISED

a) muud inimtoiduks ette nähtud loomse päritoluga pakendatud tooted:

- i) 55 eurot saadetise kohta, kuni 6 tonni, ja
- ii) 9 eurot tonni kohta, üle 6 tonni ja kuni 46 tonni, või
- iii) 420 eurot saadetise kohta, üle 46 tonni.

b) muud inимtoiduks ette nähtud loomse päritoluga tooted, mida veetakse segalastiveo saadetisena:

- i) 600 eurot laeva kohta, mille toodete last on kuni 500 tonni,
- ii) 1 200 eurot laeva kohta, mille toodete last on üle 500 tonni ja kuni 1 000 tonni,
- iii) 2 400 eurot laeva kohta, mille toodete last on üle 1 000 tonni ja kuni 2 000 tonni,
- iv) 3 600 eurot laeva kohta, mille toodete last on üle 2 000 tonni.

VI LOOMSETE KÕRVALSAADUSTE JA LOOMSE PÄRITOLUGA SÖÖDA SAADETISED

a) loomsete kõrvalsaaduste ja loomse päritoluga sööda saadetised, mida veetakse pakendatult:

- i) 55 eurot saadetise kohta, kuni 6 tonni, ja
- ii) 9 eurot tonni kohta, üle 6 tonni ja kuni 46 tonni, või
- iii) 420 eurot saadetise kohta, üle 46 tonni.

b) loomsete kõrvalsaaduste ja loomse päritoluga sööda saadetised, mida veetakse segalastiveona:

- i) 600 eurot laeva kohta, mille toodete last on kuni 500 tonni,
- ii) 1 200 eurot laeva kohta, mille toodete last on üle 500 tonni ja kuni 1 000 tonni,
- iii) 2 400 eurot laeva kohta, mille toodete last on üle 1 000 tonni ja kuni 2 000 tonni,
- iv) 3 600 eurot laeva kohta, mille toodete last on üle 2 000 tonni.

VII KOLMANDATEST RIIKIDEST PÄRIT LOOMA- JA KAUBASAADETISED TRANSIIDIS VÕI ÜMBERLAADIMISE KORRAL

30 eurot saadetise kohta, millele lisandub 20 eurot iga veerandtunni kohta iga kontrollis osaleva töötaja eest.

VIII TAIMEDE, TAIMSETE SAADUSTE NING MUUDE TOODETE, ESEMETE JA MATERJALIDE SAADETISED, MIS VÕIVAD OLLA SOODSAKS PINNASEKS TAIMEKAHJUSTAJATELE VÕI NEID LEVITADA

a) dokumentide kontrolli eest: 7 eurot saadetise kohta

b) identsuskontrolli eest:

- i) 7 eurot saadetise kohta, mille suurus on kuni üks veoautokoorem, raudteevagun või võrreldava suurusega konteiner,
- ii) 14 eurot suurema saadetise puhul kui eespool osutatud.

c) taimetervise kontrolli eest, vastavalt järgmisele spetsifikatsioonile:

i) pistikud, seemikud (v.a metsanduse paljundusmaterjal), maasikate ja köögiviljade noored taimed:

- 17,5 eurot saadetise kohta, kuni 10 000 ühikut,
- 0,70 eurot saadetise kohta iga täiendava 1 000 ühiku eest,
- maksimumhind 140 eurot saadetise kohta,

ii) põõsad, puud (v.a maharaiutud jõulupuud), muud puittaimed, k.a metsanduse paljundusmaterjal (v.a seemned):

- 17,5 eurot saadetise kohta, kuni 10 000 ühikut,
- 0,44 eurot saadetise kohta iga täiendava 1 000 ühiku eest,
- maksimumhind 140 eurot saadetise kohta,

iii) istutamiseks mõeldud sibulad, mugulsibulad, risoomid, mugulad (v.a kartulimugulad):

- 17,5 eurot saadetise kohta, kuni 200 kilogrammi,
- 0,16 eurot saadetise kohta iga täiendava 10 kilogrammi eest,
- maksimumhind 140 eurot saadetise kohta,

iv) seemned, koekultuurid:

- 7,5 eurot saadetise kohta, kuni 100 kilogrammi,
- 0,175 eurot saadetise kohta iga täiendava 10 kilogrammi eest,
- maksimumhind 140 eurot saadetise kohta,

v) muud, käesolevas punktis mujal määratlemata istutamiseks mõeldud taimed:

- 17,5 eurot saadetise kohta, kuni 5 000 ühikut,
- 0,18 eurot saadetise kohta iga täiendava 100 ühiku eest,
- maksimumhind 140 eurot saadetise kohta,

vi) lõikelilled:

- 17,5 eurot saadetise kohta, kuni 20 000 ühikut,
- 0,14 eurot saadetise kohta iga täiendava 1 000 ühiku eest,
- maksimumhind 140 eurot saadetise kohta,

vii) lehtedega oksad, okaspuude osad (v.a maharaiutud jõulupuud):

- 17,5 eurot saadetise kohta, kuni 100 kilogrammi,
- 1,75 eurot saadetise kohta iga täiendava 100 kilogrammi eest,
- maksimumhind 140 eurot saadetise kohta,

viii) maharaiutud jõulupuud:

- 17,5 eurot saadetise kohta, kuni 1 000 ühikut,
- 1,75 eurot saadetise kohta iga täiendava 100 ühiku eest,
- maksimumhind 140 eurot saadetise kohta,

ix) taimede lehed, näiteks ürtide ja maitseainete lehed ja lehtköögiviljad:

- 17,5 eurot saadetise kohta, kuni 100 kilogrammi,
- 1,75 eurot saadetise kohta iga täiendava 10 kilogrammi eest,
- maksimumhind 140 eurot saadetise kohta,

x) puuviljad, köögiviljad (v.a lehtköögiviljad):

- 17,5 eurot saadetise kohta, kuni 25 000 kilogrammi,
- 0,7 eurot saadetise kohta iga täiendava 1 000 kilogrammi eest,

xi) kartulimugulad:

- 52,5 eurot partii kohta, kuni 25 000 kilogrammi,
- 52,5 eurot partii kohta iga täiendava 25 000 kilogrammi eest,

xii) puit (v.a puukoor):

- 17,5 eurot saadetise kohta, kuni 1 000 m³,
- 0,175 eurot saadetise kohta iga täiendava 10 m³ eest,

xiii) muld ja kasvupinnas, puukoor:

- 17,5 eurot saadetise kohta, kuni 25 000 kilogrammi,
- 0,7 eurot saadetise kohta iga täiendava 1 000 kilogrammi eest,
- maksimumhind 140 eurot saadetise kohta,

xiv) teravili:

- 17,5 eurot saadetise kohta, kuni 25 000 kilogrammi,
- 0,7 eurot saadetise kohta iga täiendava 1 000 kilogrammi eest,
- maksimumhind 700 eurot saadetise kohta,

xv) muud, käesolevas punktis mujal määratlemata taimed või taimsed saadused:

- 17,5 eurot saadetise kohta.

Kui saadeti ei koosne ainult asjakohase taande kirjeldusele vastavast kaubast, siis loetakse kirjeldusele vastav osa (partii või partiid) eraldi saadetiseks.

II PEATÜKK

Lõivud ja tasud liitu tapamajades, lihalõikusettevõtetes, ulukitöötlemisettevõtetes, piimatootmise suhtes ning kalatoodete ja akvakultuuritoodete tootmise ja turule laskmise suhtes tehtava ametliku kontrolli eest

I LÕIVUD JA TASUD TAPAMAJADES TEHTAVA AMETLIKU KONTROLLI EEST

a) Veiseliha:

- i) täiskasvanud veised: 5 eurot looma kohta,
- ii) noorveised: 2 eurot looma kohta,

b) kabjaliste hobuslaste liha: 3 eurot looma kohta,

c) sealih: loomad rümbakaaluga:

- i) alla 25 kg: 0,5 eurot looma kohta,
- ii) 25 kg või üle selle: 1 euro looma kohta,

d) lamba- ja kitseliha: loomad rümbakaaluga:

- i) alla 12 kg: 0,15 eurot looma kohta,
- ii) 12 kg või üle selle: 0,25 eurot looma kohta,

e) linnuliha:

- i) kanaliste (*Gallus*) perekonna kodulinnud ja pärilkanad: 0,005 eurot looma kohta,
- ii) pardid ja haned: 0,01 eurot looma kohta,
- iii) kalkunid: 0,025 eurot looma kohta,
- iv) küülikuliha: 0,005 eurot looma kohta,
- v) vutid ja nurmkanad: 0,002 eurot looma kohta.

II LÕIVUD JA TASUD LIHALÕIKUSETTEVÕTETES TEHTAVA AMETLIKU KONTROLLI EEST

Ühe tonni liha kohta:

- a) veise-, vasika-, sea-, kabjaliste/hobuslaste, lamba- ja kitseliha: 2 eurot,
- b) kodulinnu- ja küülikuliha: 1,5 eurot,
- c) tehistingimustes peetavate ulukite ja ulukiliha:
 - väikeste jahilindude ja väikeulukite liha: 1,5 eurot,
 - silerinnaliste lindude liha (jaanalind, emu, nandu): 3 eurot,
 - metssead ja mäletsejalised metsloomad: 2 eurot.

III LÕIVUD JA TASUD ULUKITÖÖTLEMISETTEVÕTETES TEHTAVA AMETLIKU KONTROLLI EEST

- a) väikesed jahilinnud: 0,005 eurot looma kohta,
- b) väikeulukid: 0,01 eurot looma kohta,
- c) silerinnalised linnud: 0,5 eurot looma kohta,
- d) maismaaimetajad:
 - i) metssead: 1,5 eurot looma kohta,
 - ii) mäletsejalised: 0,5 eurot looma kohta.

IV LÕIVUD JA TASUD PIIMATOOTMISE SUHTES TEHTAVA AMETLIKU KONTROLLI EEST

- a) 1 euro 30 tonni kohta
ning
- b) sellest alates 0,5 eurot tonni kohta.

V LÕIVUD JA TASUD KALATOODETE JA AKVAKULTUURITOODETE TOOTMISE JA TURULE LASKMISE SUHTES TEHTAVA AMETLIKU KONTROLLI EEST

- a) Kalatoodete ja akvakultuuritoodete esimene turulelaskmine:
 - i) 1 euro tonni kohta kuu esimese 50 tonni eest,
 - ii) sellest alates 0,5 eurot tonni kohta,
 - b) esmane müük kalaturul:
 - i) 0,5 eurot tonni kohta kuu esimese 50 tonni eest,
 - ii) sellest alates 0,25 eurot tonni kohta,
 - c) esmane müük värskusastme ja/või suuruse skaala puudumise või ebapiisavuse korral:
 - i) 1 euro tonni kohta kuu esimese 50 tonni eest,
 - ii) sellest alates 0,5 eurot tonni kohta.
-

V LISA

ARTIKLI 146 LÕIKES 2 OSUTATUD VASTAVUSTABELID

1. Määrus (EÜ) nr 882/2004

Määrus (EÜ) nr 882/2004	Käesolev määrus
Artikli 1 lõike 1 esimene lõik	Artikli 1 lõige 1
Artikli 1 lõike 1 teine lõik	Artikli 1 lõige 2
Artikli 1 lõige 2	Artikli 1 lõige 4
Artikli 1 lõige 3	—
Artikli 1 lõige 4	—
Artikkel 2	Artikkel 3
Artikli 3 lõige 1	Artikli 9 lõige 1
Artikli 3 lõige 2	Artikli 9 lõige 4
Artikli 3 lõige 3	Artikkel 10
Artikli 3 lõige 4	Artikli 9 lõige 6
Artikli 3 lõige 5	Artikli 9 lõige 6
Artikli 3 lõige 6	Artikli 9 lõige 7
Artikli 3 lõige 7	—
Artikli 4 lõige 1	Artikli 4 lõige 1
Artikli 4 lõige 2	Artikli 5 lõike 1 punktid a, c, d, e, f, g ja i
Artikli 4 lõige 3	Artikli 4 lõige 2
Artikli 4 lõige 4	Artikli 5 lõike 1 punkt b
Artikli 4 lõige 5	Artikli 5 lõige 5
Artikli 4 lõige 6	Artikli 6 lõige 1
Artikli 4 lõige 7	—
Artikli 5 lõike 1 esimene lõik	Artikli 28 lõige 1
Artikli 5 lõike 1 teine lõik	—
Artikli 5 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 31 lõige 3
Artikli 5 lõike 2 punktid a, b, c ja f	Artikkel 29
Artikli 5 lõike 2 punkt d	—
Artikli 5 lõike 2 punkt e	Artikkel 32
Artikli 5 lõige 3	Artikkel 33
Artikli 5 lõige 4	—
Artikkel 6	Artikli 5 lõige 4
Artikli 7 lõike 1 esimene lõik	Artikli 11 lõike 1 esimene lõik
Artikli 7 lõike 1 teise lõigu punkt a	Artikli 11 lõike 1 teine lõik
Artikli 7 lõike 1 teise lõigu punkt b	—
Artikli 7 lõike 2 esimene lause	Artikli 8 lõige 1
Artikli 7 lõike 2 teine lause	—
Artikli 7 lõike 2 kolmas lause	—

Määrus (EÜ) nr 882/2004	Käesolev määrus
Artikli 7 lõige 3	Artikli 8 lõige 3
Artikli 8 lõige 1	Artikli 12 lõige 1
Artikli 8 lõige 2	Artikli 5 lõike 1 punkt h
Artikli 8 lõike 3 punkt a	Artikli 12 lõige 2
Artikli 8 lõike 3 punkt b	Artikli 12 lõige 3
Artikli 8 lõige 4	—
Artikli 9 lõige 1	Artikli 13 lõike 1 esimene lõik
Artikli 9 lõige 2	Artikli 13 lõike 1 teine lõik
Artikli 9 lõige 3	Artikli 13 lõige 2
Artikkel 10	Artikkel 14
Artikli 11 lõige 1	Artikli 34 lõiked 1 ja 2
Artikli 11 lõige 2	—
Artikli 11 lõige 3	Artikli 34 lõige 4
Artikli 11 lõige 4	Artikli 34 lõige 6
Artikli 11 lõige 5	Artikli 35 lõige 1
Artikli 11 lõige 6	Artikli 35 lõige 2
Artikli 11 lõige 7	Artikli 34 lõige 5
Artikli 12 lõige 1	Artikli 37 lõige 1
Artikli 12 lõige 2	Artikli 37 lõike 4 punkt e
Artikli 12 lõige 3	Artikli 37 lõike 5 punkt c
Artikli 12 lõige 4	Artikli 39 lõige 2
Artikkel 13	Artikkel 115
Artikli 14 lõige 1	—
Artikli 14 lõige 2	Artikli 45 lõige 3
Artikli 14 lõige 3	—
Artikli 15 lõige 1	Artikli 44 lõike 1 esimene lause
Artikli 15 lõige 2	Artikli 44 lõiked 3 ja 5
Artikli 15 lõige 3	Artikli 44 lõiked 3 ja 5
Artikli 15 lõige 4	—
Artikli 15 lõige 5	Artikli 47 lõike 1 punkt d, artikli 47 lõike 2 punkt b ja artikli 54 lõike 4 esimene lause
Artikli 16 lõige 1	Artikli 45 lõige 1
Artikli 16 lõige 2	Artikli 44 lõige 2
Artikli 16 lõike 3 esimene lause	Artikli 45 lõige 2
Artikli 16 lõike 3 teine lause	Artikli 34 lõige 5
Artikli 17 lõike 1 esimene taane	Artikli 59 lõige 1
Artikli 17 lõike 1 teine taane	Artikli 56 lõige 1, artikli 56 lõike 3 punkt a ja artikli 56 lõige 4 ning artikkel 58
Artikli 17 lõige 2	—
Artikkel 18	Artikli 65 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 19 lõige 1	Artikli 66 lõiked 1 ja 3

Määrus (EÜ) nr 882/2004	Käesolev määrus
Artikli 19 lõike 2 punkt a	Artikkel 67
Artikli 19 lõike 2 punkt b	Artikli 66 punkt 6
Artikli 19 lõige 3	Artikli 66 lõige 5
Artikli 19 lõige 4	Artikkel 7
Artikkel 20	Artikkel 71
Artikli 21 lõige 1	Artikli 72 lõige 1
Artikli 21 lõige 2	Artikkel 69
Artikli 21 lõige 3	Artikli 66 lõige 1
Artikli 21 lõige 4	Artikli 66 lõige 5
Artikkel 22	Artikli 66 lõige 7, artikli 67 viimane lause ja artikli 69 lõige 4
Artikli 23 lõige 1	Artikli 73 lõige 1
Artikli 23 lõige 2	Artikli 73 lõige 2 ja artikkel 74
Artikli 23 lõige 3	Artikli 73 lõige 3
Artikli 23 lõige 4	Artikli 73 lõige 2
Artikli 23 lõige 5	Artikli 73 lõike 4 punkt a
Artikli 23 lõige 6	Artikli 73 lõike 2 punkt c ja lõike 4 punkt b
Artikli 23 lõige 7	Artikkel 74
Artikli 23 lõige 8	Artikkel 74
Artikli 24 lõige 1	Artikli 75 lõige 1
Artikli 24 lõige 2	Artikkel 57
Artikli 24 lõige 3	Artikkel 46
Artikli 24 lõige 4	Artikkel 76
Artikli 25 lõige 1	—
Artikli 25 lõike 2 punkt a	—
Artikli 25 lõike 2 punkt b	Artikli 77 lõike 1 punkt c
Artikli 25 lõike 2 punkt c	Artikli 77 lõike 1 punkt f
Artikli 25 lõike 2 punkt d	Artikli 48 punktid c ja d ning artikli 77 lõike 1 punktid e ja k
Artikli 25 lõike 2 punkt e	—
Artikli 25 lõike 2 punkt f	Artikkel 70
Artikli 25 lõike 2 punkt g	Artikli 77 lõike 1 punkt h
Artikli 25 lõike 2 punkt h	Artikli 46 lõike 2 punkt b
Artikkel 26	Artikli 78 lõige 1
Artikli 27 lõige 1	Artikkel 80
Artikli 27 lõige 2	Artikkel 79
Artikli 27 lõige 3	—
Artikli 27 lõige 4	Artikli 79 lõige 1
Artikli 27 lõige 5	—
Artikli 27 lõige 6	—
Artikli 27 lõige 7	—

Määrus (EÜ) nr 882/2004	Käesolev määrus
Artikli 27 lõige 8	Artikli 84 lõige 2
Artikli 27 lõige 9	Artikli 83 lõige 2
Artikli 27 lõige 10	—
Artikli 27 lõige 11	Artikli 84 lõige 1
Artikli 27 lõike 12 esimene lause	Artikkel 85
Artikli 27 lõike 12 teine lause	—
Artikkel 28	—
Artikkel 29	—
Artikli 30 lõike 1 punkt a	Artikkel 87
Artikli 30 lõike 1 punkt b	Artikli 90 punkt a
Artikli 30 lõike 1 punkt c	Artikli 88 lõige 2
Artikli 30 lõike 1 punkt d	Artikli 90 punktid b ja f
Artikli 30 lõike 1 punkt e	Artikli 90 punkt c
Artikli 30 lõike 1 punkt f	Artikli 90 punkt d
Artikli 30 lõike 1 punkt g	Artikli 90 punkt e
Artikli 30 lõike 2 punkt a	Artikli 89 lõike 1 punkt f
Artikli 30 lõike 2 punkt b	Artikli 89 lõike 1 punkt d
Artikli 30 lõige 3	—
Artikkel 31	—
Artikli 32 lõike 1 punkt a	Artikli 94 lõike 2 punkt a
Artikli 32 lõike 1 punkt b	Artikli 94 lõike 2 punkt c
Artikli 32 lõike 1 punkt c	Artikli 94 lõike 2 punkt d
Artikli 32 lõike 1 punkt d	Artikli 94 lõike 2 punkt e
Artikli 32 lõike 1 punkt e	Artikli 94 lõike 2 punkt f
Artikli 32 lõike 1 punkt f	Artikli 94 lõike 2 punkt h
Artikli 32 lõike 2 punkt a	Artikli 94 lõike 2 punktid a, c ja d
Artikli 32 lõike 2 punkt b	Artikli 94 lõike 2 punkt i
Artikli 32 lõike 2 punkt c	Artikli 94 lõike 2 punkt e
Artikli 32 lõike 2 punkt d	Artikli 94 lõike 2 punkt h
Artikli 32 lõike 2 punkt e	Artikli 94 lõike 2 punkt e
Artikli 32 lõige 3	Artikli 93 lõike 3 punkt a
Artikli 32 lõike 4 punkt a	Artikli 93 lõike 3 punkt c
Artikli 32 lõike 4 punkt b	Artikli 93 lõike 3 punkt d
Artikli 32 lõike 4 punkt c	Artikli 93 lõike 3 punkt d
Artikli 32 lõike 4 punkt d	Artikkel 8
Artikli 32 lõike 4 punkt e	Artikli 93 lõike 3 punkt e
Artikli 32 lõike 4 punkt f	Artikli 94 lõike 2 punkti k alapunkt iii
Artikli 32 lõike 4 punkt g	Artikli 93 lõike 3 punkt e
Artikli 32 lõike 4 punkt h	Artikli 93 lõike 3 punkt f

Määrus (EÜ) nr 882/2004	Käesolev määrus
Artikli 32 lõige 5	Artikli 99 lõige 1
Artikli 32 lõige 6	Artikli 99 lõige 2
Artikli 32 lõige 7	—
Artikli 32 lõike 8 esimene lause	Artikli 99 lõige 3
Artikli 32 lõike 8 teine lause	Artikli 99 lõige 4
Artikli 32 lõige 9	—
Artikli 33 lõige 1	Artikli 100 lõige 1
Artikli 33 lõige 2	Artikli 101 lõige 1
Artikli 33 lõige 3	Artikli 100 lõige 2
Artikli 33 lõige 4	Artikli 100 lõige 4
Artikli 33 lõige 5	Artikli 100 lõige 5
Artikli 33 lõige 6	Artikli 101 lõige 2
Artikli 33 lõige 7	—
Artikli 34 lõige 1	Artikli 102 lõige 1
Artikli 34 lõige 2	Artikli 102 lõiked 1 ja 2
Artikli 34 lõige 3	Artikli 102 lõige 3
Artikli 35 lõige 1	Artikli 103 lõige 1
Artikli 35 lõige 2	Artikli 103 lõige 3
Artikli 35 lõige 3	Artikli 103 lõige 2
Artikli 35 lõige 4	—
Artikli 36 lõige 1	Artikli 104 lõike 1 punkt c
Artikli 36 lõike 2 esimene lause	—
Artikli 36 lõike 2 teine lause	Artikli 104 lõige 2
Artikli 36 lõike 3 esimene lõik	Artikli 104 lõike 3 esimene lause
Artikli 36 lõike 3 teine lõik	—
Artikli 36 lõike 3 kolmanda lõigu esimene lause	Artikli 104 lõike 3 punkt c
Artikli 36 lõike 3 kolmanda lõigu teine lause	Artikli 104 lõike 3 punkt b
Artikli 36 lõige 4	Artikli 104 lõike 3 punkt a
Artikli 37 lõige 1	Artikli 105 lõige 1
Artikli 37 lõige 2	Artikli 105 lõige 2
Artikli 38 lõige 1	Artikli 106 lõige 1
Artikli 38 lõige 2	Artikli 106 lõike 2 punkt c
Artikli 38 lõige 3	Artikli 106 lõige 3
Artikli 39 lõige 1	Artikli 107 lõige 1
Artikli 39 lõige 2	Artikli 107 lõige 2
Artikli 40 lõige 1	Artikli 108 lõige 1
Artikli 40 lõige 2	—
Artikli 40 lõige 3	Artikli 108 lõige 2
Artikli 40 lõige 4	—

Määrus (EÜ) nr 882/2004	Käesolev määrus
Artikkel 41	Artikli 109 lõige 1
Artikli 42 lõike 1 punkt a	—
Artikli 42 lõike 1 punkt b	Artikli 111 lõige 2
Artikli 42 lõike 1 punkt c	Artikli 111 lõige 3
Artikli 42 lõige 2	Artikli 110 lõige 2
Artikli 42 lõige 3	Artikli 111 lõige 2
Artikli 43 lõike 1 esimene lause	—
Artikli 43 lõike 1 teine lause	—
Artikli 43 lõike 1 punkt a	—
Artikli 43 lõike 1 punkt b	—
Artikli 43 lõike 1 punkt c	—
Artikli 43 lõike 1 punktid d–j	—
Artikli 43 lõike 1 punkt k	—
Artikli 43 lõige 2	—
Artikli 44 lõige 1	Artikli 113 lõige 1
Artikli 44 lõige 2	—
Artikli 44 lõige 3	Artikli 113 lõige 1
Artikli 44 lõike 4 esimese lõigu esimene lause	Artikli 114 lõige 1
Artikli 44 lõike 4 esimese lõigu teine lause	Artikli 114 lõige 2
Artikli 44 lõige 5	—
Artikli 44 lõige 6	Artikli 114 lõige 1
Artikli 45 lõige 1	Artikli 116 lõiked 1, 2 ja 4
Artikli 45 lõige 2	Artikli 116 lõige 3
Artikli 45 lõige 3	Artikkel 117
Artikli 45 lõige 4	Artikkel 118
Artikli 45 lõige 5	Artikkel 119
Artikli 45 lõige 6	—
Artikli 46 lõike 1 esimene lause	Artikli 120 lõige 1
Artikli 46 lõike 1 teine lause	Artikli 120 lõige 4
Artikli 46 lõike 1 kolmas lause	Artikli 120 lõige 2
Artikli 46 lõige 2	Artikli 120 lõige 3
Artikli 46 lõige 3	Artikkel 121
Artikli 46 lõige 4	—
Artikli 46 lõige 5	—
Artikli 46 lõige 6	Artikkel 122
Artikli 46 lõige 7	Artikkel 123
Artikli 47 lõige 1	Artikli 125 lõike 1 punktid a–e
Artikli 47 lõige 2	Artikli 125 lõige 2
Artikli 47 lõige 3	Artikli 125 lõike 1 punktid f ja g

Määrus (EÜ) nr 882/2004	Käesolev määrus
Artikli 47 lõige 4	—
Artikli 47 lõige 5	—
Artikli 48 lõige 1	Artikli 126 lõige 1
Artikli 48 lõige 2	Artikli 126 lõige 2
Artikli 48 lõige 3	Artikli 127 lõiked 1 ja 2
Artikli 48 lõige 4	Artikli 127 lõige 3
Artikli 48 lõike 5 esimene lause	Artikli 127 lõike 3 punkt f
Artikli 48 lõike 5 teine ja kolmas lause	—
Artikkel 49	Artikkel 129
Artikkel 50	—
Artikli 51 lõige 1	Artikli 130 lõiked 1 ja 2
Artikli 51 lõige 2	Artikli 130 lõige 3
Artikli 51 lõige 3	—
Artikkel 52	Artikkel 124
Artikkel 53	Artikkel 112
Artikli 54 lõige 1	Artikli 138 lõige 1
Artikli 54 lõige 2	Artikli 138 lõige 2
Artikli 54 lõige 3	Artikli 138 lõige 3
Artikli 54 lõige 4	Artikli 105 lõige 1
Artikli 54 lõige 5	Artikli 138 lõige 4
Artikli 55 lõige 1	Artikli 139 lõige 1
Artikli 55 lõige 2	Artikli 139 lõige 1
Artikli 56 lõige 1	Artikli 141 lõige 1
Artikli 56 lõike 2 punkt a	—
Artikli 56 lõike 2 punkt b	Artikli 141 lõige 2
Artiklid 57–61	—
Artikkel 62	Artikkel 145
Artikli 63 lõige 1	—
Artikli 63 lõige 2	Artikkel 25
Artikli 64 esimene lõik	Artikli 142 lõige 1
Artikli 64 punkt 1	Artikli 142 lõige 1
Artikli 64 punkt 2	Artikli 142 lõige 2
Artikkel 65	—
Artikkel 66	—
Artikkel 67	—
I lisa	I lisa
II lisa	II lisa
III lisa	III lisa
IV lisa	—

Määrus (EÜ) nr 882/2004	Käesolev määrus
V lisa	—
VI lisa	Artikkel 81 ja artikli 82 lõige 2
VII lisa	—
VIII lisa	—

2. Direktiiv 96/23/EÜ

Direktiiv 96/23/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	—
Artikli 2 punkt a	Artikkel 19
Artikli 2 punkt b	—
Artikli 2 punkt c	Artikkel 19
Artikli 2 punkt d	Artikli 3 punkt 3
Artikli 2 punkt e	Artikkel 19
Artikli 2 punkt f	Artikli 37 lõige 1
Artikli 2 punkt g	—
Artikli 2 punkt h	Artikkel 19
Artikli 2 punkt i	—
Artikkel 3	Artikli 9 lõiked 1 ja 2, artikkel 19, artikli 109 lõige 1 ja artikkel 112
Artikli 4 lõige 1	Artikli 4 lõige 1
Artikli 4 lõige 2	Artikli 4 lõike 2 punkt a, artikli 109 lõige 2 ja artikkel 113
Artikli 4 lõige 3	—
Artikkel 5	Artikli 111 lõiked 2 ja 3, artikli 113 lõike 1 punkt a ja artikli 110 lõige 2
Artikkel 6	Artikli 19 punktid a ja b
Artikkel 7	Artikli 110 lõige 2
Artikli 8 lõige 1	—
Artikli 8 lõige 2	—
Artikli 8 lõiked 3, 4 ja 5	Artiklid 11, 113 ja 114
Artikli 9 punkt a	—
Artikli 9 punkt b	—
Artikkel 10	Artikkel 15
Artikli 11 lõiked 1 ja 2	Artiklid 9 ja 10
Artikli 11 lõige 3	Artikli 19 lõike 2 punkt c, artiklid 137 ja 138
Artikli 12 esimene lõik	Artikli 9 lõige 4
Artikli 12 teine lõik	Artikkel 15
Artikkel 13	Artikli 19 lõike 2 punkt c, artiklid 137 ja 138
Artikli 14 lõige 1	Artiklid 100 ja 101
Artikli 14 lõige 2	Artikkel 93

Direktiiv 96/23/EÜ	Käesolev määrus
Artikli 15 lõike 1 esimene lõik	Artikli 19 lõike 2 punktid a ja b
Artikli 15 lõike 1 teine lõik	Artikli 34 lõige 6
Artikli 15 lõike 1 kolmas lõik	—
Artikli 15 lõike 2 esimene lõik	Artikli 34 lõige 6
Artikli 15 lõike 2 teine lõik	Artikli 35 lõige 3
Artikli 15 lõike 3 esimene, teine ja kolmas lõik	Artikli 19 lõike 2 punkt c ja artikkel 138
Artikli 15 lõike 3 neljas lõik	Artiklid 65–72
Artikli 16 lõige 1	Artikli 105 lõige 1, artikli 108 lõige 1 ja artikkel 138
Artikli 16 lõiked 2 ja 3	Artikli 19 lõike 2 punkt c ja artikkel 138
Artikkel 17	Artikli 19 lõike 2 punkt c ja artikkel 138
Artikkel 18	Artikli 19 lõike 2 punkt c ja artikkel 138
Artikkel 19	Artikli 138 lõige 4
Artikli 20 lõige 1	Artiklid 102–108
Artikli 20 lõike 2 esimene lõik	Artikli 106 lõiked 1 ja 2
Artikli 20 lõike 2 teine lõik	Artikli 106 lõige 3
Artikli 20 lõike 2 kolmas ja neljas lõik	Artikli 108 lõige 1
Artikli 20 lõike 2 viies ja kuues lõik	Artikli 108 lõige 2
Artikkel 21	Artiklid 116, 117 ja 119
Artikkel 22	Artikkel 137
Artikkel 23	Artikli 19 lõike 2 punkt c ja artikkel 138
Artikli 24 lõiked 1 ja 2	Artikli 18 lõike 2 punkt d, artikli 19 lõike 2 punkt c ja artiklid 137 ja 138
Artikli 24 lõige 3	Artikli 18 lõike 2 punkt d, artikli 19 lõike 2 punkt c ja artikkel 138
Artikkel 25	Artikli 19 lõike 2 punkt c ja artikli 138 lõige 2
Artikkel 26	Artikkel 7
Artikkel 27	Artikkel 139
Artikkel 28	Artikkel 139
Artikli 29 lõiked 1 ja 2	Artiklid 125, 126, 127 ja 129
Artikli 29 lõige 3	Artiklid 47–64
Artikli 29 lõige 4	Artikli 113 lõige 1
Artikli 30 lõiked 1 ja 2	Artiklid 65–72
Artikli 30 lõige 3	Artikli 129 lõige 3
Artikkel 31	Artiklid 78–85
Artikkel 33	Artikkel 145
Artikkel 34	Artikli 19 lõike 2 punktid a ja b
Artikkel 35	—
Artikkel 36	—

Direktiiv 96/23/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 37	—
Artikkel 38	—
Artikkel 39	—
I lisa	Artikli 19 lõike 2 punktid a ja b
II lisa	Artikli 19 lõike 2 punktid a ja b
III lisa	Artikli 19 lõike 2 punktid a ja b
IV lisa	Artikli 19 lõike 2 punktid a ja b

3. Direktiivid 89/662/EMÜ ja 90/425/EMÜ

Direktiiv 89/662/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	—
Artikli 2 lõiked 1, 2 ja 3	—
Artikli 2 lõige 4	Artikli 3 punkt 3
Artikli 2 lõige 5	Artikli 3 punkt 32
Artikli 3 lõike 1 esimene ja teine lõik	—
Artikli 3 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 9 lõige 1
Artikli 3 lõike 1 neljas lõik	Artikli 137 lõiked 2 ja 3 ning artikkel 138
Artikli 3 lõige 2	—
Artikli 3 lõige 3	—
Artikli 4 lõike 1 esimene lause	Artikli 9 lõige 1 ja artiklid 10, 137 ja 138
Artikli 4 lõike 1 esimene taane	Artikli 9 lõike 6 punkt a
Artikli 4 lõike 1 teine taane	—
Artikli 4 lõige 2	Artikkel 139
Artikli 5 lõike 1 punkti a esimene lõik	Artikkel 9
Artikli 5 lõike 1 punkti a teine lõik	Artikli 137 lõiked 2 ja 3
Artikli 5 lõike 1 punkt b	—
Artikli 5 lõige 2	—
Artikli 5 lõike 3 punktid a, b ja d	—
Artikli 5 lõike 3 punkt c	Artikli 9 lõige 7
Artikli 5 lõiked 4 ja 5	—
Artikli 6 lõige 1	Artikkel 49
Artikli 6 lõige 2	—
Artikli 7 lõige 1	Artiklid 102–108 ja artikkel 138
Artikli 7 lõige 2	—
Artikli 8 lõige 1	Artiklid 102–108
Artikli 8 lõige 2	Artikkel 7 ja artikli 138 lõige 3
Artikli 8 lõige 3	Artikli 138 lõige 4
Artikkel 9	—
Artikkel 10	Artikli 4 lõige 1

Direktiiv 89/662/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 11	Artiklid 10, 14 ja 15
Artikkel 12	—
Artikkel 13	—
Artikkel 14	—
Artikkel 15	—
Artikli 16 lõige 1	Artikli 113 lõige 1
Artikli 16 lõige 2	—
Artikli 16 lõige 3	Artikli 113 lõige 2
Artikkel 17	Artikkel 145
Artikkel 18	Artikkel 145
Artikkel 19	—
Artikkel 20	—
Artikkel 22	—
Artikkel 23	—
A lisa	—
B lisa	—
Direktiiv 90/425/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	—
Artikli 2 lõiked 1–5	—
Artikli 2 lõige 6	Artikli 3 punkt 3
Artikli 2 lõige 7	Artikli 3 punkt 32
Artikli 3 lõiked 1 ja 2	—
Artikli 3 lõige 3	Artikkel 9, artikli 137 lõiked 2 ja 3, artikkel 138
Artikli 3 lõige 4	—
Artikli 4 lõige 1	Artikkel 9
Artikli 4 lõige 2	—
Artikli 4 lõige 3	Artikkel 139
Artikli 5 lõike 1 punkti a esimene lõik	Artikkel 9
Artikli 5 lõike 1 punkti a teine lõik	Artikli 137 lõiked 2 ja 3
Artikli 5 lõike 1 punkti b alapunkti i esimene lõik	—
Artikli 5 lõike 1 punkti b alapunkti i teine lõik	Artikkel 9
Artikkel 5 lõike 1 punkti b alapunktid ii, iii ja iv	—
Artikli 5 lõike 2 punkti a esimene lõik	Artikli 9 lõige 7
Artikli 5 lõike 2 punkti a teine ja kolmas lõik	—
Artikli 5 lõike 2 punkt b	—
Artikli 5 lõige 3	—
Artikkel 6	—

Direktiiv 90/425/EMÜ	Käesolev määrus
Artikli 7 lõige 1	Artikkel 49
Artikli 7 lõige 2	—
Artikli 8 lõige 1	Artiklid 102–108 ja artikkel 138
Artikli 8 lõige 2	—
Artikli 9 lõige 1	Artiklid 102–108
Artikli 9 lõige 2	Artikkel 7 ja artikli 138 lõige 3
Artikli 9 lõige 3	Artikli 138 lõige 4
Artikli 9 lõige 4	—
Artikkel 10	—
Artikkel 11	Artikli 4 lõige 1
Artikkel 12	—
Artikkel 13	Artiklid 10, 14 ja 15
Artikkel 14	—
Artikkel 15	—
Artikkel 16	—
Artikkel 17	Artikkel 145
Artikkel 18	Artikkel 145
Artikkel 19	Artikkel 145
Artikkel 20	Artiklid 131, 132, 133 ja 134
Artikkel 21	—
Artikli 22 lõige 1	Artikli 113 lõige 1
Artikli 22 lõige 2	—
Artikli 22 lõige 3	Artikli 113 lõige 2
Artikkel 23	—
Artikkel 24	—
Artikkel 26	—
Artikkel 27	—
A lisa	—
B lisa	—
C lisa	—

4. Direktiivid 97/78/EÜ ja 91/496/EMÜ

Direktiiv 97/78/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	—
Artikkel 2	Artikkel 3
Artikli 2 lõike 2 punkt a	Artikli 3 punkt 19
Artikli 2 lõike 2 punkt b	Artikli 3 punkt 41
Artikli 2 lõike 2 punkt c	Artikli 3 punkt 42
Artikli 2 lõike 2 punkt d	Artikli 3 punkt 43

Direktiiv 97/78/EÜ	Käesolev määrus
Artikli 2 lõike 2 punkt e	—
Artikli 2 lõike 2 punkt f	Artikli 3 punkt 37
Artikli 2 lõike 2 punkt g	Artikli 3 punkt 38
Artikli 2 lõike 2 punkt h	—
Artikli 2 lõike 2 punkt i	—
Artikli 2 lõike 2 punkt j	—
Artikli 2 lõike 2 punkt k	Artikli 3 punkt 3
Artikli 3 lõiked 1 ja 2	Artikli 47 lõige 1
Artikli 3 lõige 3	Artikkel 15 ja artikli 56 lõiked 1 ja 3
Artikli 3 lõige 4	Artikkel 57
Artikli 3 lõige 5	Artikli 47 lõiked 2 ja 3 ning artikkel 58
Artikli 4 lõige 1	Artikli 49 lõige 2
Artikli 4 lõige 2	—
Artikli 4 lõiked 3 ja 4	Artikli 49 lõiked 1, 2 ja 3 ning artikkel 52
Artikli 4 lõige 5	Artikkel 52
Artikli 5 lõige 1	Artikli 56 lõike 3 punkt b ja lõige 4
Artikli 5 lõige 2	Artikli 50 lõige 4
Artikli 5 lõige 3	Artikli 50 lõiked 2 ja 3
Artikli 5 lõige 4	Artikkel 58
Artikli 6 lõike 1 punkti a esimene lõik	Artikli 64 lõige 1
Artikli 6 lõike 1 punkti a teine lõik	Artikli 64 lõige 2
Artikli 6 lõike 1 punkt b	—
Artikli 6 lõige 2	Artiklid 59 ja 62
Artikli 6 lõige 3	Artikkel 63
Artikli 6 lõige 4	Artikli 60 lõige 1 ja artikli 63 lõige 3
Artikli 6 lõige 5	—
Artikli 6 lõige 6	Artikli 60 lõige 2, artikli 62 lõige 3, artikli 63 lõige 5, artikli 64 lõiked 2 ja 4
Artikli 7 lõige 1	Artikli 50 lõige 1
Artikli 7 lõige 2	Artikli 49 lõiked 1, 2 ja 3 ning artikkel 52
Artikli 7 lõige 3	Artikkel 57
Artikli 7 lõige 4	Artikli 50 lõige 2, artikkel 55 ja artikli 56 lõige 4
Artikli 7 lõige 5	—
Artikli 7 lõige 6	Artiklid 52 ja 58
Artikli 8 lõige 1	—
Artikli 8 lõige 2	Artikli 77 lõike 1 punkt b
Artikli 8 lõiked 3, 4, 5, 6 ja 7	Artikli 77 lõige 2
Artikkel 9	Artikli 51 punktid b ja c
Artikli 10 lõiked 1, 2 ja 4	Artikli 54 lõige 2
Artikli 10 lõige 3	—

Direktiiv 97/78/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 11	Artikli 51 lõike 1 punkt d
Artikkel 12	Artikli 48 punkt h ja artikli 77 lõike 1 punkt k
Artikkel 13	Artikli 77 lõike 1 punkt c
Artikkel 14	—
Artikkel 15	Artikli 77 lõike 1 punkt h
Artikli 16 lõike 1 punkt a	Artikli 48 punkt d
Artikli 16 lõike 1 punkt b	Artikli 48 punkt e
Artikli 16 lõike 1 punkt c	Artikli 48 punkt c
Artikli 16 lõike 1 punkt d	Artikli 48 punkt g
Artikli 16 lõike 1 punkt e	Artikli 48 punkt a
Artikli 16 lõike 1 punkt f	Artikli 48 punkt b
Artikli 16 lõige 2	—
Artikli 16 lõige 3	—
Artikli 16 lõige 4	Artikli 77 lõike 1 punktid c ja f
Artikli 17 lõige 1	Artikli 66 lõige 3
Artikli 17 lõige 2	Artikli 66 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 17 lõike 2 punkt a	Artikli 66 lõike 3 punkt b, artiklid 69 ja 72
Artikli 17 lõike 2 punkti a esimene taane	—
Artikli 17 lõike 2 punkti a teine taane	Artikli 68 lõike 1 punkt a
Artikli 17 lõike 2 punkt b	Artikkel 69
Artikli 17 lõige 3	Artikli 65 lõiked 4, 5 ja 6
Artikli 17 lõige 4	—
Artikli 17 lõige 5	Artikli 66 lõige 7, artikli 69 lõige 4
Artikli 17 lõige 6	—
Artikli 17 lõige 7	Artikli 65 lõige 6, artikkel 70 ja artikli 71 lõige 3
Artikkel 18	Artikli 64 lõige 2
Artikli 19 lõige 1	Artikli 77 lõike 1 punkt g
Artikli 19 lõige 2	Artikli 77 lõike 1 punkt a
Artikli 19 lõige 3	Artikli 64 lõike 3 punkt a ja artikli 64 lõige 4
Artikli 20 lõige 1	Artikkel 65
Artikli 20 lõige 2	—
Artikli 22 lõige 1	—
Artikli 22 lõige 2	Artikkel 67
Artikli 22 lõige 3	—
Artikli 22 lõige 4	—
Artikli 22 lõige 5	—
Artikli 22 lõige 6	—
Artikli 22 lõige 7	—

Direktiiv 97/78/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 24	Artikli 65 lõiked 4, 5 ja 6
Artikli 24 lõige 3	Artiklid 73 ja 129
Artikli 25 lõige 1	Artiklid 102–108
Artikli 25 lõige 2	Artikkel 7
Artikli 25 lõige 3	—
Artikkel 26	Artikli 130 lõiked 5 ja 6
Artikkel 27	Artikli 5 lõige 4 ning artikli 130 lõiked 1 ja 6
Artikkel 28	—
Artikkel 29	—
Artikkel 30	—
Artikkel 31	—
Artikkel 32	—
Artikkel 33	—
Artikkel 34	—
Artikkel 35	—
Artikkel 36	—
I lisa	I lisa
II lisa	Artikkel 64
III lisa	Artikkel 52
Direktiiv 91/496/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	—
Artikli 2 lõige 1	—
Artikli 2 lõike 2 punkt a	Artikli 3 punkt 41
Artikli 2 lõike 2 punkt b	Artikli 3 punkt 42
Artikli 2 lõike 2 punkt c	Artikli 3 punkt 43
Artikli 2 lõike 2 punkt d	—
Artikkel 2 lõike 2 punkt e	Artikli 3 punkt 37
Artikli 2 lõike 2 punkt f	Artikli 3 punkt 38
Artikli 3 lõike 1 punkt a	Artikli 56 lõige 1 ja lõike 3 punkt a, artikli 58 punkt b
Artikli 3 lõike 1 punkt b	Artikli 47 lõige 1, artikli 66 lõige 2
Artikli 3 lõike 1 punkti c alapunkt i	Artikli 56 lõike 3 punkt b, artikli 56 lõige 5 ja artikkel 57
Artikli 3 lõike 1 punkti c alapunkt ii	Artikli 79 lõige 1
Artikli 3 lõike 1 punkt d	Artikkel 57
Artikli 3 lõige 2	—
Artikli 4 lõige 1	Artikli 49 lõige 1 ja artikkel 52
Artikli 4 lõige 2	Artikli 49 lõiked 1, 2 ja 3 ja artikkel 52
Artikli 4 lõige 3	Artikli 51 lõike 1 punkt c
Artikli 4 lõige 4	Artikli 79 lõige 1

Direktiiv 91/496/EMÜ	Käesolev määrus
Artikli 4 punkt 5	Artikli 5 lõige 4, artikli 51 lõike 1 punkt c ja artikkel 52
Artikkel 5	Artikkel 55, artikli 56 lõike 3 punkt b, artikli 56 lõige 5, artikkel 57, artikli 58 punkt a ja artikli 66 lõige 1
Artikli 6 lõige 1	—
Artikli 6 lõike 2 punkt a	Artikli 64 lõiked 1 ja 2
Artikli 6 lõike 2 punkt b	Artikli 64 lõige 1
Artikli 6 lõike 2 punkt c	Artikkel 59
Artikli 6 lõike 2 punkt d	Artikli 64 lõike 3 punkt a ja lõige 4
Artikli 6 lõige 3	Artikkel 60
Artikli 6 lõike 3 punkt a	Artikli 60 lõike 1 punkt c
Artikli 6 lõike 3 punkt b	Artikli 60 lõike 1 punkt c
Artikli 6 lõike 3 punkt c	Artikli 59 lõige 2 ja artikli 64 lõige 3
Artikli 6 lõike 3 punkt d	—
Artikli 6 lõike 3 punkt e	Artikli 59 lõige 2 ja artikli 64 lõige 3
Artikli 6 lõike 3 punkt f	Artikli 59 lõige 2 ja artikli 64 lõige 3
Artikli 6 lõike 3 punkt g	—
Artikli 6 lõige 4	Artikkel 59 ja artikli 60 lõige 1
Artikli 6 lõige 5	Artikli 60 lõige 2
Artikli 7 lõike 1 esimene taane	Artikli 50 lõige 2
Artikli 7 lõike 1 teine taane	Artikli 56 lõike 3 punkt b, artikli 56 lõige 5 ja artikkel 58
Artikli 7 lõike 1 kolmas taane	Artikli 50 lõige 1
Artikli 7 lõige 2	Artikkel 58
Artikli 7 lõige 3	—
Artikkel 8	Artikli 53 lõike 1 punkt b
Artikkel 9	Artikli 51 lõike 1 punkt d
Artikkel 10	Artikli 66 lõige 2
Artikli 11 lõige 1	Artikkel 65
Artikli 11 lõige 2	—
Artikli 12 lõige 1	Artiklid 66, 68 ja 69
Artikli 12 lõige 2	Artikli 66 lõige 3 ja artikkel 9
Artikli 12 lõige 3	Artikkel 70, artikli 71 lõige 3 ja artikli 72 lõige 3
Artikli 12 lõige 4	—
Artikli 12 lõige 5	—
Artikkel 13	Artikli 64 lõige 2
Artikkel 14	—
Artikkel 15	Artikli 79 lõige 1
Artikkel 16	Artikkel 54
Artikkel 17	Artikkel 7
Artikkel 17a	—

Direktiiv 91/496/EMÜ	Käesolev määrus
Artikli 18 lõige 1	—
Artikli 18 lõige 2	Artikkel 67
Artikli 18 lõige 3	—
Artikli 18 lõige 4	—
Artikli 18 lõige 5	—
Artikli 18 lõige 6	—
Artikli 18 lõige 7	—
Artikli 18 lõige 8	—
Artikkel 19	Artiklid 116 ja 117
Artikkel 20	Artiklid 102–108
Artikkel 21	Artikli 130 lõiked 5 ja 6
Artikkel 22	—
Artikkel 23	—
Artikkel 24	—
Artikkel 25	—
Artikkel 26	—
Artikkel 27	—
Artikkel 28	—
Artikkel 29	—
Artikkel 30	—
Artikkel 31	—
A lisa	Artikkel 64
B lisa	Artikli 66 lõige 2

5. Direktiiv 96/93/EÜ

Direktiiv 96/93/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	—
Artikli 2 lõike 1 esimene lõik	—
Artikli 2 lõike 1 teine lõik	Artikli 3 punkt 26
Artikli 2 lõige 2	Artikkel 3
Artikli 3 lõige 1	Artikli 88 lõike 2 punkt b
Artikli 3 lõige 2	Artikli 88 lõike 3 punktid a ja b
Artikli 3 lõige 3	Artikli 89 lõike 1 punkt b
Artikli 3 lõige 4	Artikli 88 lõike 3 punkt b
Artikli 3 lõige 5	Artikkel 90
Artikli 4 lõige 1	Artikli 88 lõike 2 punkt a ja artikli 89 lõige 2

Direktiiv 96/93/EÜ	Käesolev määrus
Artikli 4 lõige 2	Artikli 89 lõike 1 punkt c
Artikli 4 lõige 3	Artikli 89 lõike 1 punkt e
Artikkel 5	Artikli 89 lõige 2
Artikkel 6	Artikkel 129
Artikkel 7	Artikkel 145
Artikkel 8	—
Artikkel 9	—
Artikkel 10	—

6. Direktiiv 89/608/EMÜ

Direktiiv 89/608/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	—
Artikkel 2	—
Artikkel 3	Artiklid 102–108
Artikkel 4	Artiklid 102–108
Artikkel 5	Artiklid 102–108
Artikkel 6	Artiklid 102–108
Artikkel 7	Artiklid 102–108
Artikkel 8	Artiklid 102–108
Artikkel 9	Artiklid 102–108
Artikkel 10	Artikkel 8 ja artiklid 102–108
Artikkel 11	—
Artikkel 12	Artiklid 102–108
Artikkel 13	—
Artikkel 14	—
Artikkel 15	Artikkel 8 ja artiklid 102–108
Artikkel 16	—
Artikkel 17	—
Artikkel 18	—
Artikkel 19	—
Artikkel 20	—

7. Otsus 92/438/EMÜ

Otsus 92/438/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artiklid 131–136
Artikkel 2	—
Artikkel 3	Artiklid 131–136
Artikkel 4	Artiklid 131–136

Otsus 92/438/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 5	Artiklid 131–136
Artikkel 6	Artikli 64 lõike 3 punkt f
Artikkel 7	—
Artikkel 8	—
Artikkel 9	—
Artikkel 10	—
Artikkel 11	—
Artikkel 12	—
Artikkel 13	—
Artikkel 14	—
Artikkel 15	—
I lisa	Artiklid 131–136
II lisa	Artiklid 131–136
III lisa	Artiklid 131–136

8. Määrus (EÜ) nr 854/2004

Määrus (EÜ) nr 854/2004	Käesolev määrus
Artikli 1 lõige 1	Artikli 1 lõike 2 punkt a
Artikli 1 lõige 1a	—
Artikli 1 lõige 2	—
Artikli 1 lõige 3	—
Artikli 2 lõike 1 punkt c	Artikli 3 punkt 3
Artikli 2 lõike 1 punkt f	Artikli 3 punkt 32
Artikli 2 lõike 1 punkt g	—
Artikli 2 lõike 1 punkt h	Artikli 3 punkt 49
Artikli 2 lõike 1 punkt i	—
Artikli 2 lõige 2	—
Artikkel 3	Artikkel 148
Artikli 4 lõige 1	Artikli 15 lõiked 1 ja 2
Artikli 4 lõige 2	Artikli 18 lõige 1
Artikli 4 lõige 3	Artikkel 18
Artikli 4 lõige 4	Artikli 18 lõike 2 punkt d ning artikli 18 lõike 8 punkt a
Artikli 4 lõige 5	Artikli 18 lõike 2 punkt d ning artikli 18 lõike 8 punkt a
Artikli 4 lõige 6	—
Artikli 4 lõige 7	Artikli 17 punktid a ja b ja artikli 18 lõike 2 punkt d ja artikli 18 lõige 5
Artikli 4 lõige 8	Artikli 9 lõige 1 ja artikli 18 lõike 8 punkt a
Artikli 4 lõige 9	Artikli 9 lõige 1 ja artikli 18 lõike 8 punkt a
Artikli 5 lõige 1	Artikkel 17, artikli 18 lõiked 1 ja 2, artikli 18 lõike 7 punktid a ja b ning artikli 18 lõike 8 punktid a ja d
Artikli 5 lõige 2	Artikli 17 punktid a ja b, artikli 18 lõiked 4 ja 5 ning artikli 18 lõike 8 punkt e

Määrus (EÜ) nr 854/2004	Käesolev määrus
Artikli 5 lõige 3	Artikli 18 lõike 8 punkt c ja artikkel 138
Artikli 5 lõige 4	Artikli 17 punktid a ja b, artikli 18 lõige 5 ja artikli 18 lõike 7 punktid a, b, e ja j ning artikli 18 lõike 8 punktid a ja d
Artikli 5 lõige 5	Artikli 5 lõike 1 punktid e, g ja h
Artikli 5 lõige 6	Artikli 18 lõiked 3 ja 4 ning artikli 18 lõike 7 punkt k
Artikli 5 lõige 7	Artikli 18 lõike 7 punkt j
Artikkel 6	Artikli 18 lõige 6, artikli 18 lõike 7 punkt g ja artikli 18 lõike 8 punkt b
Artikkel 7	Artikli 18 lõike 8 punkt a
Artikkel 8	Artikli 18 lõike 8 punkt a
Artikkel 10	—
Artikkel 11	Artiklid 126 ja 127
Artikkel 12	Artikkel 126
Artikkel 13	Artiklid 126 ja 127
Artikkel 14	Artikkel 126
Artikli 15 lõige 1	Artikli 18 lõige 1 ja artikli 18 lõike 8 punkt a
Artikli 15 lõige 2	Artikkel 126
Artikli 15 lõige 3	Artikli 18 lõike 8 punkt a
Artikli 15 lõige 4	Artikli 18 lõike 8 punkt a
Artikli 16 esimene lõik	Artikli 18 lõige 7
Artikli 16 teine lõik	Artikli 18 lõige 8
Artikli 17 lõige 1	Artikli 18 lõiked 7 ja 8
Artikli 17 lõige 2	Artikli 18 lõige 7
Artikli 17 lõiked 3–7, välja arvatud lõike 4 punkti a alapunktis iii osutatud juhud	—
Artikli 17 lõiked 3–8, mida kohaldatakse lõike 4 punkti a alapunktis iii osutatud juhtudel	Artikli 18 lõige 9
Artikkel 18	Artikli 18 lõiked 7 ja 8
Artikkel 19	Artikkel 145
Artikkel 20	—
Artikli 21 lõige 1	Artikkel 114
Artikkel 22	Artikkel 167
I lisa	Artikkel 17 ja artikli 18 lõiked 1, 2, 3, 4, artikli 18 lõike 7 punktid a, b, c, d, f, k ja j ning artikli 18 lõike 8 punktid a, c, d ja e
II lisa	Artikli 18 lõiked 1 ja 6, artikli 18 lõike 7 punkt g, artikli 18 lõike 8 punktid a ja b
III lisa	Artikli 18 lõige 1 ja artikli 18 lõike 8 punkt a
IV lisa	Artikli 18 lõige 1, artikli 18 lõike 8 punktid a ja f
V lisa	Artikkel 126
VI lisa	Artikkel 126

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

ET